॥ ನಮೋ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ॥

ಅಭಿಧಮ್ಮಪಿಟಕೇ

ಕಥಾವತ್ಥುಪಾಳಿ

೧. ಪುಗ್ಗಲಕಥಾ

೧. ಸುದ್ಧಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೧. ಅನುಲೋಮಪಚ್ಚನೀಕಂ

೧. [ಇಮಿನಾ ಲಕ್ಖಣೇನ ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾ ದಸ್ಸಿತಾ] ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ [ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮಟ್ಠೇನಾತಿ (ಸ್ಯಾ॰ ಪೀ॰ ಕ॰ ಸೀ॰)]? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ''ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – ''ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'''ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ''ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ [ನೋ ವತ ರೇ (ಸ್ಯಾ॰ ಪೀ॰)] ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ''ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – ''ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'''ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಅನುಲೋಮಪಞ್ಚಕಂ।

೨. [ಇಮಿನಾ ಲಕ್ಖಣೇನ ಪರವಾದೀಪುಚ್ಛಾ ದಸ್ಸಿತಾ] ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ''ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – ''ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'''ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಪಟಿಕಮ್ಮಚತುಕ್ಕಂ।

೩. ತ್ವಂ ಚೇ ಪನ ಮಞ್ಞಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'ತಿ, ತೇನ ತವ [ತ್ವಂ (ಸ್ಯಾ॰) ಟೀಕಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ] ತತ್ಥ ಹೇತಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಹೇವಂ ಪಟಿಜಾನನ್ತಂ [ಟೀಕಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ] ಹೇವಂ ನಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೇ। ಅಥ ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾಮ। ಸುನಿಗ್ಗಹಿತೋ ಚ [ಸುನಿಗ್ಗಹಿತೋವ (ಸ್ಯಾ॰)] ಹೋಸಿ।

ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ , ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಇದಂ ತೇ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನಿಗ್ಗಹಚತುಕ್ಕಂ।

೪. ಏಸೇ ಚೇ ದುನ್ನಿಗ್ಗಹಿತೇ ಹೇವಮೇವಂ [ಹೇವಮೇವ (ಸ್ಯಾ॰)] ತತ್ಥ ದಕ್ಖ। ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ," ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ನೋ ಚ ಮಯಂ ತಯಾ ತತ್ಥ ಹೇತಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಹೇವಂ ಪಟಿಜಾನನ್ತಾ ಹೇವಂ ನಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬಾ। ಅಥ ಮಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾಸಿ। ದುನ್ನಿಗ್ಗಹಿತಾ ಚ [ದುನ್ನಿಗ್ಗಹಿತಾವ (ಸ್ಯಾ॰)] ಹೋಮ।

ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ , ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ । ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಇದಂ ತೇ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಉಪನಯನಚತುಕ್ಕಂ।

೫. ನ ಹೇವಂ ನಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಯಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾಸಿ - "ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಇದಂ ತೇ ಮಿಚ್ಛಾ। ತೇನ ಹಿ ಯೇ ಕತೇ ನಿಗ್ಗಹೇ ಸೇ ನಿಗ್ಗಹೇ ದುಕ್ಕಟೇ। ಸುಕತೇ ಪಟಿಕಮ್ಮೇ। ಸುಕತಾ ಪಟಿಪಾದನಾತಿ।

ನಿಗ್ಗಮನಚತುಕ್ಕಂ।

ಪಠಮೋ ನಿಗ್ಗಹೋ।

೧. ಸುದ್ಧಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೧. ಪಚ್ಚನೀಕಾನುಲೋಮಂ

೬. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಪಚ್ಚನೀಕಪಞ್ಚಕಂ।

೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಪಟಿಕಮ್ಮಚತುಕ್ಕಂ।

೮. ತ್ವಂ ಚೇ ಪನ ಮಞ್ಞಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ' , ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ, ತೇನ ತವ ತತ್ಥ ಹೇತಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಹೇವಂ ಪಟಿಜಾನನ್ತಂ ಹೇವಂ ನಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೇ। ಅಥ ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾಮ। ಸುನಿಗ್ಗಹಿತೋ ಚ ಹೋಸಿ।

ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಇದಂ ತೇ ಮಿಚ್ಛಾ।

೯. ಏಸೇ ಚೇ ದುನ್ನಿಗ್ಗಹಿತೇ ಹೇವಮೇವಂ ತತ್ಥ ದಕ್ಖ। ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ," ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ನೋ ಚ ಮಯಂ ತಯಾ ತತ್ಥ ಹೇತಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಹೇವಂ ಪಟಿಜಾನನ್ತಾ ಹೇವಂ ನಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬಾ। ಅಥ ಮಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾಸಿ। ದುನ್ನಿಗ್ಗಹಿತಾ ಚ ಹೋಮ।

ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ -

‘ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಇದಂ ತೇ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಉಪನಯನಚತುಕ್ಕಂ।

೧೦. ನ ಹೇವಂ ನಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಯಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾಸಿ - “ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - ‘ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಯೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪರಮತ್ಥೋ, ತತೋ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಇದಂ ತೇ ಮಿಚ್ಛಾ। ತೇನ ಹಿ ಯೇ ಕತೇ ನಿಗ್ಗಹೇ ಸೇ ನಿಗ್ಗಹೇ ದುಕ್ಕಟೇ। ಸುಕತೇ ಪಟಿಕಮ್ಮೇ। ಸುಕತಾ ಪಟಿಪಾದನಾತಿ।

ನಿಗ್ಗಮನಚತುಕ್ಕಂ।

ದುತಿಯೋ ನಿಗ್ಗಹೋ।

೨. (ಕ) ಓಕಾಸಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೧. ಅನುಲೋಮಪಚ್ಚನೀಕಂ

೧೧. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

ತತಿಯೋ ನಿಗ್ಗಹೋ।

೩. (ಕ) ಕಾಲಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೧. ಅನುಲೋಮಪಚ್ಚನೀಕಂ

೧೨. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

ಚತುತ್ಥೋ ನಿಗ್ಗಹೋ।

೪. (ಕ) ಅವಯವಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೧. ಅನುಲೋಮಪಚ್ಚನೀಕಂ

೧೩. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

ಪಞ್ಚಮೋ ನಿಗ್ಗಹೋ।

೨. (ಖ) ಓಕಾಸಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೨. ಪಚ್ಚನೀಕಾನುಲೋಮಂ

೧೪. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ , ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

ಛಟ್ಠೋ ನಿಗ್ಗಹೋ।

೩. (ಖ) ಕಾಲಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೧. ಪಚ್ಚನೀಕಾನುಲೋಮಂ

೧೫. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಸಬ್ಬದಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

ಸತ್ತಮೋ ನಿಗ್ಗಹೋ।

೪. (ಖ) ಅವಯವಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ

೧. ಪಚ್ಚನೀಕಾನುಲೋಮಂ

೧೬. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ’ , ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಸಬ್ಬೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

ಅಟ್ಠಕನಿಗ್ಗಹೋ।

೫. ಸುದ್ಧಿಕಸಂಸನ್ದನಂ

೧೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ' , ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೧೮. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೧೯. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಚಕ್ಖಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಘಾನಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಜಿವ್ಹಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಕಾಯಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ರೂಪಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಸದ್ದಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಗನ್ಧಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ರಸಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಮನಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಧಮ್ಮಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೨೦. ಚಕ್ಖುಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಘಾನಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಜಿವ್ಹಾಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಕಾಯಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ರೂಪಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಸದ್ದಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಗನ್ಧಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ರಸಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು

ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಘಾನವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಮನೋಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಧಮ್ಮಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰...।

೧೧. ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰... ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಘಾನಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಜಿವ್ಹಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ... ಮನಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಇತ್ಥಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಪುರಿಸಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಸುಖಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ದುಕ್ಖಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಸೋಮನಸ್ಸಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ದೋಮನಸ್ಸಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಉಪೇಕ್ಖಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ವೀರಿಯಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಸತಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಸಮಾಧಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಅನಞ್ಞಾತಞ್ಞಸ್ಸಾಮೀತಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ... ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

೧೨. [ಪು॰ ಪ॰ ಮಾತಿಕಾ ೪.೧೪; ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೯೫-೯೬] ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - 'ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

೧೩. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ...ಪೇ॰... ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ

ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - 'ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

೨೪. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ಚಕ್ಖಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰... ಸೋತಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰...।

೨೫. ಚಕ್ಖುಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰... ಕಾಯಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ರೂಪಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰...।

೨೬. ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰... ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ [ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ (ಬಹೂಸು)] ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰...।

೨೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - 'ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

ಸುದ್ಧಿಕಸಂಸನ್ದನಾ।

೬. ಓಪಮ್ಮಸಂಸನ್ದನಂ

೧೮. ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೧೯. ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ , ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೩೦. ವೇದನಾ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೩೧. ಸಞ್ಞಾ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೩೨. ಸಙ್ಖಾರಾ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೩೩. ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೇ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೇ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೇ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೇ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೇ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೩೪. ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸೋತಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಯತನಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಾಯತನಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಚಕ್ಖಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಮನಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೩೫. ಚಕ್ಖುಧಾತು ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸೋತಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಧಾತು ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಧಾತು ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಚಕ್ಖುಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೩೬. ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ

ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

೩೭. ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – 'ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

೩೮. ರೂಪಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೩೯. ವೇದನಾ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೪೦. ಸಞ್ಞಾ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೪೧. ಸಙ್ಖಾರಾ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೪೨. ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ರೂಪಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ವೇದನಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಸಞ್ಞಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ… ಸಙ್ಖಾರಾ ಚ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೪೩. ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸೋತಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಯತನಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಾಯತನಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ ಚಕ್ಖಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಮನಾಯತನಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೪೪. ಚಕ್ಖುಧಾತು ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸೋತಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಧಾತು ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಧಾತು ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಚಕ್ಖುಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಧಾತು ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰…।

೪೫. ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ…ಪೇ॰… ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ; ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ – 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - 'ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ, ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

ಓಪಮ್ಮಸಂಸನ್ದನಂ।

೭. ಚತುಕ್ಕನಯಸಂಸನ್ದನಂ

೪೬. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ'”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ'”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೪೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ರೂಪಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ರೂಪ”ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ರೂಪ'”ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ರೂಪ”ನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ರೂಪ'”ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೪೮. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ವೇದನಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ವೇದನಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವೇದನಾ…ಪೇ॰…।

ಸಞ್ಞಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಞ್ಞಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰…।

ಸಙ್ಖಾರಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಖಾರೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಙ್ಖಾರೇಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಸಙ್ಖಾರಾ...ಪೇ॰...।

ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ವಿಞ್ಞಾಣಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

೪೯. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖಾಯತನಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ಚಕ್ಖಾಯತನಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಾಯತನಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಾಯತನಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ಧಮ್ಮಾಯತನಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮಾಯತನಂ...ಪೇ॰...।

ಚಕ್ಖುಧಾತು ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖುಧಾತು...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಧಾತು ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ಧಮ್ಮಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮಧಾತು...ಪೇ॰...।

ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞತ್ರ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ । ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰...।

೫೦. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,'

ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ’” ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ”ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ’”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ’”ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೫೧. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ರೂಪಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ರೂಪಂ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ವೇದನಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ವೇದನಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವೇದನಾ…ಪೇ॰…।

ಸಞ್ಞಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಞ್ಞಾಯ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰…।

ಸಙ್ಖಾರಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರೇಸು ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಙ್ಖಾರೇಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰…।

ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ವಿಞ್ಞಾಣಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,” ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ”ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ’”ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ”ನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ’”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ವಿಞ್ಞಾಣ’”ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೫೨. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖಾಯತನಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಚಕ್ಖಾಯತನಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಾಯತನಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಾಯತನಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಧಮ್ಮಾಯತನಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮಾಯತನಂ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖುಧಾತು ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖುಧಾತು…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಧಾತು ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಧಮ್ಮಧಾತುಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮಧಾತು…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಾ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞತ್ರ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಾ

ಪುಗ್ಗಲೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,” ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ”ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ’”ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ”ನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ’”ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - “ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - ‘ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,’ ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘ಪುಗ್ಗಲಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯ’”ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

ಚತುಕ್ಕನಯಸಂಸನ್ದನಂ।

೮. ಲಕ್ಖಣಯುತ್ತಿಕಥಾ

೫೩. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಪ್ಪಚ್ಚಯೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಪ್ಪಚ್ಚಯೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಙ್ಖತೋ … ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಙ್ಖತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಸ್ಸತೋ … ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಸ್ಸತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನಿಮಿತ್ತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಿಮಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)

೫೪. ಪುಗ್ಗಲೋ ನುಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಪ್ಪಚ್ಚಯೋ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಪ್ಪಚ್ಚಯೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಙ್ಖತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಙ್ಖತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಸ್ಸತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಸ್ಸತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನಿಮಿತ್ತೋ… ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಿಮಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)

ಲಕ್ಖಣಯುತ್ತಿಕಥಾ।

೯. ವಚನಸೋಧನಂ

೫೫. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಕೇಹಿಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೬. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ, ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ, ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಕೇಹಿಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ವಿಜ್ಜಮಾನೋ, ವಿಜ್ಜಮಾನೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಪುಗ್ಗಲೋ ವಿಜ್ಜಮಾನೋ, ವಿಜ್ಜಮಾನೋ ಕೇಹಿಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ವಿಜ್ಜಮಾನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೮. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನೋ, ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನೋ, ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನೋ ಕೇಹಿಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯. ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಕೇಹಿಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೇಹಿಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಹಿಚಿ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೦. ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ನ ಸಬ್ಬೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲೋ ನತ್ಥಿ, ನತ್ಥಿ ನ ಸಬ್ಬೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)

ವಚನಸೋಧನಂ।

೧೦. ಪಞ್ಞತ್ತಾನುಯೋಗೋ

೬೧. ರೂಪಧಾತುಯಾ ರೂಪೀ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಕಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೨. ರೂಪಧಾತುಯಾ ರೂಪಿನೋ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಕಾಮಿನೋ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೩. ಅರೂಪಧಾತುಯಾ ಅರೂಪೀ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಕಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೪. ಅರೂಪಧಾತುಯಾ ಅರೂಪಿನೋ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಕಾಮಿನೋ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೫. ರೂಪಧಾತುಯಾ ರೂಪೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅರೂಪಧಾತುಯಾ ಅರೂಪೀ ಪುಗ್ಗಲೋ, ಅತ್ಥಿ ಚ ಕೋಚಿ ರೂಪಧಾತುಯಾ ಚುತೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಚ್ಛಿನ್ನೋ, ಅರೂಪೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಜಾತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೬. ರೂಪಧಾತುಯಾ ರೂಪಿನೋ ಸತ್ತಾ ಅರೂಪಧಾತುಯಾ ಅರೂಪಿನೋ ಸತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ಚ ಕೋಚಿ ರೂಪಧಾತುಯಾ ಚುತೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೀ ಸತ್ತೋ ಉಪಚ್ಛಿನ್ನೋ, ಅರೂಪೀ ಸತ್ತೋ ಜಾತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೭. ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ ಜೀವೋತಿ ವಾ, ಜೀವೋತಿ ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ, ಪುಗ್ಗಲಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ, ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ, ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ ಜೀವೋತಿ ವಾ, ಜೀವೋತಿ ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ, ಪುಗ್ಗಲಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರ"ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ – "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ – 'ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ ಜೀವೋತಿ ವಾ,

ಜೀವೋತಿ ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ, ಪುಗ್ಗಲಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರ"ನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ ಜೀವೋತಿ ವಾ, ಜೀವೋತಿ ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ, ಪುಗ್ಗಲಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ ಜೀವೋತಿ ವಾ, ಜೀವೋತಿ ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ ವಾ, ಪುಗ್ಗಲಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ', ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೯೮. ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ಪಟಿಕಮ್ಮಂ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - 'ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ'"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಕಾಯೋತಿ ವಾ ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ, ಸರೀರನ್ತಿ ವಾ ಕಾಯೋತಿ ವಾ, ಕಾಯಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇ, ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)

ಪಞ್ಞತ್ತಾನುಯೋಗೋ।

೧೧. ಗತಿಅನುಯೋಗೋ

೯೯. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰…।

೨೦೦. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೦೧. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೨. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವ ಸೋ ಸನ್ಧಾವತಿ, ನ ಅಞ್ಞೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

೭೩. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ, ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ, ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಸನ್ಧಾವತಿ, ನೇವ ಸೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ನ ಅಞ್ಞೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಸ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮಂ, ಸನ್ಧಾವಿತ್ವಾನ ಪುಗ್ಗಲೋ।
ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕರೋ ಹೋತಿ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಕ್ಖಯಾ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೧೩೩; ಇತಿವು॰ ೨೪ ಇತಿವುತ್ತಕೇಪಿ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ।

೭೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅನಮತಗ್ಗೋಯಂ [ಅನಮತಗ್ಗಾಯಂ (ಕ॰)], ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಂಸಾರೋ। ಪುಬ್ಬಕೋಟಿ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ತಣ್ಹಾಸಂಯೋಜನಾನಂ ಸನ್ಧಾವತಂ ಸಂಸರತ"ನ್ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೧೨೪]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ।

೭೬. ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೭. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಮನುಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ದೇವೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಮನುಸ್ಸೋ ಸೋ ದೇವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೮. ಸ್ವೇವ ಮನುಸ್ಸೋ ಸೋ ದೇವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ದೇವೋ ಹೋತಿ, ದೇವೋ ಹುತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೋ ಹೋತಿ, ಮನುಸ್ಸಭೂತೋ ಅಞ್ಞೋ, ದೇವೋ ಅಞ್ಞೋ, ಮನುಸ್ಸಭೂತೋ ಸ್ವೇವಾಯಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

ಸಚೇ ಹಿ ಸನ್ಧಾವತಿ ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇತೋ ಚುತೋ ಪರಂ ಲೋಕಂ ಅನಞ್ಞೋ, ಹೇವಂ ಮರಣಂ ನ ಹೇಹಿತಿ, ಪಾಣಾತಿಪಾತೋಪಿ ನುಪಲಬ್ಭತಿ। ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥಿ, ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥಿ, ಕತಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥಿ, ಕುಸಲಾಕುಸಲೇ ವಿಪಚ್ಚಮಾನೇ ಸ್ವೇವಾಯಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

೭೯. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಮನುಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ಯಕ್ಖೋ ಹೋತಿ, ಪೇತೋ ಹೋತಿ, ನೇರಯಿಕೋ ಹೋತಿ , ತಿರಚ್ಛಾನಗತೋ ಹೋತಿ, ಓಟ್ಠೋ ಹೋತಿ, ಗೋಣೋ ಹೋತಿ, ಗದ್ರಭೋ ಹೋತಿ, ಸೂಕರೋ ಹೋತಿ, ಮಹಿಂಸೋ [ಮಹಿಸೋ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಮನುಸ್ಸೋ ಸೋ ಮಹಿಂಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೦. ಸ್ವೇವ ಮನುಸ್ಸೋ ಸೋ ಮಹಿಂಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ಮಹಿಂಸೋ ಹೋತಿ, ಮಹಿಂಸೋ ಹುತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೋ ಹೋತಿ, ಮನುಸ್ಸಭೂತೋ ಅಞ್ಞೋ, ಮಹಿಂಸೋ ಅಞ್ಞೋ, ಮನುಸ್ಸಭೂತೋ ಸ್ವೇವಾಯಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ ಮಿಚ್ಛಾ... ಪೇ॰...।

ಸಚೇ ಹಿ ಸನ್ಧಾವತಿ ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇತೋ ಚುತೋ ಪರಂ ಲೋಕಂ ಅನಞ್ಞೋ, ಹೇವಂ ಮರಣಂ ನ ಹೇಹಿತಿ, ಪಾಣಾತಿಪಾತೋಪಿ ನುಪಲಬ್ಭತಿ। ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥಿ, ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥಿ, ಕತಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥಿ, ಕುಸಲಾಕುಸಲೇ ವಿಪಚ್ಚಮಾನೇ ಸ್ವೇವಾಯಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

೮೧. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಖತ್ತಿಯೋ ಹುತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಖತ್ತಿಯೋ ಸೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ... ಪೇ॰...।

೮೨. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಖತ್ತಿಯೋ ಹುತ್ವಾ ವೇಸ್ಸೋ ಹೋತಿ, ಸುದ್ದೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಖತ್ತಿಯೋ ಸೋ ಸುದ್ದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೩. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಹುತ್ವಾ ವೇಸ್ಸೋ ಹೋತಿ, ಸುದ್ದೋ ಹೋತಿ, ಖತ್ತಿಯೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಸೋ ಖತ್ತಿಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೪. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ವೇಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ಸುದ್ದೋ ಹೋತಿ, ಖತ್ತಿಯೋ ಹೋತಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ವೇಸ್ಸೋ ಸೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೫. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸುದ್ದೋ ಹುತ್ವಾ ಖತ್ತಿಯೋ ಹೋತಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಹೋತಿ, ವೇಸ್ಸೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಸುದ್ದೋ ಸೋ ವೇಸ್ಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೬. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನೋ ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋ ಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ಹತ್ಥಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋ ಹತ್ಥಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ಕಣ್ಣಚ್ಛಿನ್ನೋ... ನಾಸಚ್ಛಿನ್ನೋ... ಕಣ್ಣನಾಸಚ್ಛಿನ್ನೋ... ಅಙ್ಗುಲಿಚ್ಛಿನ್ನೋ... ಅಳಚ್ಛಿನ್ನೋ... ಕಣ್ಡರಚ್ಛಿನ್ನೋ... ಕುಣಿಹತ್ಥಕೋ... ಫಣಹತ್ಥಕೋ... ಕುಟ್ಠಿಯೋ... ಗಣ್ಡಿಯೋ... ಕಿಲಾಸಿಯೋ... ಸೋಸಿಯೋ... ಅಪಮಾರಿಯೋ... ಓಟ್ಠೋ... ಗೋಣೋ... ಗದ್ರಭೋ... ಸೂಕರೋ... ಮಹಿಂಸೋ ಮಹಿಂಸೋವ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಮನುಸ್ಸಲೋಕಾ ಚುತೋ ದೇವಲೋಕಂ ಉಪಪನ್ನೋ ತತ್ಥಪಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋವ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ।

ಹಞ್ಚಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಮನುಸ್ಸಲೋಕಾ ಚುತೋ ದೇವಲೋಕಂ ಉಪಪನ್ನೋ ತತ್ಥಪಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕ"ನ್ತಿ।

೮೮. ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಮನುಸ್ಸಲೋಕಾ ಚುತೋ ದೇವಲೋಕಂ ಉಪಪನ್ನೋ ತತ್ಥಪಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋವ ಹೋತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಮನುಸ್ಸಲೋಕಾ ಚುತೋ ದೇವಲೋಕಂ ಉಪಪನ್ನೋ ತತ್ಥಪಿ ಮನುಸ್ಸೋ ಹೋತೀತಿ ಕತ್ವಾ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೯. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಞ್ಞೋ ಅವಿಗತೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೦. ಅನಞ್ಞೋ ಅವಿಗತೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನೋ ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋ ಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ಹತ್ಥಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋ ಹತ್ಥಪಾದಚ್ಛಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ, ಕಣ್ಣಚ್ಛಿನ್ನೋ… ನಾಸಚ್ಛಿನ್ನೋ… ಕಣ್ಣನಾಸಚ್ಛಿನ್ನೋ… ಅಙ್ಗುಲಿಚ್ಛಿನ್ನೋ… ಅಳಚ್ಛಿನ್ನೋ… ಕಣ್ಡರಚ್ಛಿನ್ನೋ… ಕುಣಿಹತ್ಥಕೋ… ಫಣಹತ್ಥಕೋ… ಕುಟ್ಠಿಯೋ… ಗಣ್ಡಿಯೋ… ಕಿಲಾಸಿಯೋ… ಸೋಸಿಯೋ… ಅಪಮಾರಿಯೋ… ಓಟ್ಠೋ… ಗೋಣೋ… ಗದ್ರಭೋ… ಸೂಕರೋ… ಮಹಿಂಸೋ ಮಹಿಂಸೋವ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೧. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸರೂಪೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸರೂಪೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವೇದನೋ…ಪೇ॰… ಸಸಞ್ಞೋ…ಪೇ॰… ಸಸಙ್ಖಾರೋ…ಪೇ॰… ಸವಿಞ್ಞಾಣೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸವಿಞ್ಞಾಣೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೨. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರೂಪೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವೇದನೋ…ಪೇ॰… ಅಸಞ್ಞೋ…ಪೇ॰… ಅಸಙ್ಖಾರೋ…ಪೇ॰… ಅವಿಞ್ಞಾಣೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅವಿಞ್ಞಾಣೋ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೩. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾ …ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೪. ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸನ್ಧಾವತಿ ಅಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಪರಂ ಲೋಕಂ, ಪರಸ್ಮಾ ಲೋಕಾ ಇಮಂ ಲೋಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ನ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾ …ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನ ಸನ್ಧಾವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)।

ಖನ್ಧೇಸು ಭಿಜ್ಜಮಾನೇಸು, ಸೋ ಚೇ ಭಿಜ್ಜತಿ ಪುಗ್ಗಲೋ।
ಉಚ್ಛೇದಾ ಭವತಿ ದಿಟ್ಠಿ, ಯಾ ಬುದ್ಧೇನ ವಿವಜ್ಜಿತಾ॥

ಖನ್ಧೇಸು ಭಿಜ್ಜಮಾನೇಸು, ನೋ ಚೇ ಭಿಜ್ಜತಿ ಪುಗ್ಗಲೋ।
ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಸ್ಸತೋ ಹೋತಿ, ನಿಬ್ಬಾನೇನ ಸಮಸಮೋತಿ॥

ಗತಿಅನುಯೋಗೋ।

೧೨. ಉಪಾದಾಪಞ್ಞತ್ತಾನುಯೋಗೋ

೯೫. ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ? ಪುಗ್ಗಲೋಪಿ ಅನಿಚ್ಚೋ ಸಙ್ಖತೋ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ಖಯಧಮ್ಮೋ ವಯಧಮ್ಮೋ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

೯೬. ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ… ಸಞ್ಞಂ ಉಪಾದಾಯ… ಸಙ್ಖಾರೇ ಉಪಾದಾಯ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋಪಿ ಅನಿಚ್ಚೋ ಸಙ್ಖತೋ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ಖಯಧಮ್ಮೋ ವಯಧಮ್ಮೋ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೭. ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೀಲಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ನೀಲಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪೀತಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ… ಲೋಹಿತಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ… ಓದಾತಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ… ಸನಿದಸ್ಸನಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ… ಅನಿದಸ್ಸನಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ… ಸಪ್ಪಟಿಘಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ… ಅಪ್ಪಟಿಘಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಪ್ಪಟಿಘಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೮. ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಂ ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲಂ ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾ ವೇದನಾ ಸಫಲಾ ಸವಿಪಾಕಾ ಇಟ್ಠಫಲಾ ಕನ್ತಫಲಾ ಮನುಞ್ಞಫಲಾ ಅಸೇಚನಕಫಲಾ ಸುಖುದ್ರಯಾ ಸುಖವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೋಪಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಫಲೋ ಸವಿಪಾಕೋ ಇಟ್ಠಫಲೋ ಕನ್ತಫಲೋ ಮನುಞ್ಞಫಲೋ ಅಸೇಚನಕಫಲೋ ಸುಖುದ್ರಯೋ ಸುಖವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೯. ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಂ ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲಂ ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಾ ವೇದನಾ ಸಫಲಾ ಸವಿಪಾಕಾ ಅನಿಟ್ಠಫಲಾ ಅಕನ್ತಫಲಾ ಅಮನುಞ್ಞಫಲಾ ಸೇಚನಕಫಲಾ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಾ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೋಪಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಫಲೋ ಸವಿಪಾಕೋ ಅನಿಟ್ಠಫಲೋ ಅಕನ್ತಫಲೋ ಅಮನುಞ್ಞಫಲೋ ಸೇಚನಕಫಲೋ ದುಕ್ಖುದ್ರಯೋ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೦೦. ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಬ್ಯಾಕತಂ ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಬ್ಯಾಕತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಅಬ್ಯಾಕತಂ ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಬ್ಯಾಕತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಬ್ಯಾಕತಾ ವೇದನಾ ಅನಿಚ್ಚಾ ಸಙ್ಖತಾ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಾ ಖಯಧಮ್ಮಾ ವಯಧಮ್ಮಾ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಾ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಾ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಬ್ಯಾಕತೋಪಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಿಚ್ಚೋ ಸಙ್ಖತೋ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ಖಯಧಮ್ಮೋ ವಯಧಮ್ಮೋ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

೧೦೧. ಸಞ್ಞಂ ಉಪಾದಾಯ... ಸಙ್ಖಾರೇ ಉಪಾದಾಯ... ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಕುಸಲಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಫಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೋಪಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಫಲೋ ಸವಿಪಾಕೋ ಇಟ್ಠಫಲೋ ಕನ್ತಫಲೋ ಮನುಞ್ಞಫಲೋ ಅಸೇಚನಕಫಲೋ ಸುಖುದ್ರಯೋ ಸುಖವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

೧೦೨. ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಅಕುಸಲಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಫಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಅನಿಟ್ಠಫಲಂ ಅಕನ್ತಫಲಂ ಅಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಸೇಚನಕಫಲಂ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಂ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೋಪಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಫಲೋ ಸವಿಪಾಕೋ ಅನಿಟ್ಠಫಲೋ ಅಕನ್ತಫಲೋ ಅಮನುಞ್ಞಫಲೋ ಸೇಚನಕಫಲೋ ದುಕ್ಖುದ್ರಯೋ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

೧೦೩. ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಬ್ಯಾಕತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಬ್ಯಾಕತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಅಬ್ಯಾಕತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಬ್ಯಾಕತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಬ್ಯಾಕತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಬ್ಯಾಕತೋಪಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಿಚ್ಚೋ ಸಙ್ಖತೋ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ಖಯಧಮ್ಮೋ ವಯಧಮ್ಮೋ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

೧೦೪. ಚಕ್ಖುಂ ಉಪಾದಾಯ "ಚಕ್ಖುಮಾ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಚಕ್ಖುಮ್ಹಿ ನಿರುದ್ಧೇ "ಚಕ್ಖುಮಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರುದ್ಧೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಸೋತಂ ಉಪಾದಾಯ... ಘಾನಂ ಉಪಾದಾಯ... ಜಿವ್ಹಂ ಉಪಾದಾಯ... ಕಾಯಂ ಉಪಾದಾಯ... ಮನಂ ಉಪಾದಾಯ "ಮನವಾ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನಮ್ಹಿ ನಿರುದ್ಧೇ "ಮನವಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರುದ್ಧೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೦೫. ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಂ ಉಪಾದಾಯ "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿರುದ್ಧಾಯ "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರುದ್ಧೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಮಿಚ್ಛಾಸಙ್ಕಪ್ಪಂ ಉಪಾದಾಯ... ಮಿಚ್ಛಾವಾಚಂ ಉಪಾದಾಯ... ಮಿಚ್ಛಾಕಮ್ಮನ್ತಂ ಉಪಾದಾಯ... ಮಿಚ್ಛಾಆಜೀವಂ ಉಪಾದಾಯ ... ಮಿಚ್ಛಾವಾಯಾಮಂ ಉಪಾದಾಯ... ಮಿಚ್ಛಾಸತಿಂ ಉಪಾದಾಯ... ಮಿಚ್ಛಾಸಮಾಧಿಂ ಉಪಾದಾಯ "ಮಿಚ್ಛಾಸಮಾಧಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛಾಸಮಾಧಿಮ್ಹಿ ನಿರುದ್ಧೇ "ಮಿಚ್ಛಾಸಮಾಧಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರುದ್ಧೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೦೬. ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಂ ಉಪಾದಾಯ "ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿರುದ್ಧಾಯ "ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರುದ್ಧೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪಂ ಉಪಾದಾಯ... ಸಮ್ಮಾವಾಚಂ ಉಪಾದಾಯ... ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತಂ ಉಪಾದಾಯ... ಸಮ್ಮಾಆಜೀವಂ ಉಪಾದಾಯ... ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮಂ

ಉಪಾದಾಯ... ಸಮ್ಮಾಸತಿಂ ಉಪಾದಾಯ... ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿಂ ಉಪಾದಾಯ “ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿಮ್ಹಿ ನಿರುದ್ಧೇ “ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿಯೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರುದ್ಧೋ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೦೭. ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ, ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಉಪಾದಾಯ ದ್ವಿನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ, ವೇದನಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸಞ್ಞಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸಙ್ಖಾರೇ ಉಪಾದಾಯ, ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಉಪಾದಾಯ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೦೮. ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸೋತಾಯತನಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಆಯತನಾನಂ ಉಪಾದಾಯ ದ್ವಿನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸೋತಾಯತನಂ ಉಪಾದಾಯ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಾಯತನಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸನ್ನಂ ಆಯತನಾನಂ ಉಪಾದಾಯ ದ್ವಾದಸನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೦೯. ಚಕ್ಖುಧಾತುಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸೋತಧಾತುಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಧಾತೂನಂ ಉಪಾದಾಯ ದ್ವಿನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖುಧಾತುಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸೋತಧಾತುಂ ಉಪಾದಾಯ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮಧಾತುಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಟ್ಠಾರಸನ್ನಂ ಧಾತೂನಂ ಉಪಾದಾಯ ಅಟ್ಠಾರಸನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೧೦. ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಉಪಾದಾಯ ದ್ವಿನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಾದಾಯ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬಾವೀಸತೀನಂ [ಬಾವೀಸತಿಯಾ (?)] ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಉಪಾದಾಯ ಬಾವೀಸತೀನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೧೧. ಏಕವೋಕಾರಭವಂ ಉಪಾದಾಯ ಏಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುವೋಕಾರಭವಂ ಉಪಾದಾಯ ಚತುನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಏಕವೋಕಾರಭವಂ ಉಪಾದಾಯ ಏಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವಂ ಉಪಾದಾಯ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಏಕವೋಕಾರಭವೇ ಏಕೋವ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುವೋಕಾರಭವೇ ಚತ್ತಾರೋವ [ಚತ್ತಾರೋ (?)] ಪುಗ್ಗಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಏಕವೋಕಾರಭವೇ ಏಕೋವ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೇ ಪಞ್ಚೇವ ಪುಗ್ಗಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೧೨. ಯಥಾ ರುಕ್ಖಂ ಉಪಾದಾಯ ಛಾಯಾಯ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಏವಮೇವಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ( ) [(ಆಮನ್ತಾ) (?) ಏವಂ ಅನನ್ತರವಾರತ್ತಯೇಪಿ] ಯಥಾ ರುಕ್ಖಂ ಉಪಾದಾಯ ಛಾಯಾಯ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ರುಕ್ಖೋಪಿ ಅನಿಚ್ಚೋ ಛಾಯಾಪಿ ಅನಿಚ್ಚಾ, ಏವಮೇವಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ರೂಪಮ್ಪಿ ಅನಿಚ್ಚಂ ಪುಗ್ಗಲೋಪಿ ಅನಿಚ್ಚೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಯಥಾ ರುಕ್ಖಂ ಉಪಾದಾಯ ಛಾಯಾಯ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಅಞ್ಞೋ ರುಕ್ಖೋ ಅಞ್ಞಾ ಛಾಯಾ, ಏವಮೇವಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೧೩. ಯಥಾ ಗಾಮಂ ಉಪಾದಾಯ ಗಾಮಿಕಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಏವಮೇವಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಯಥಾ ಗಾಮಂ ಉಪಾದಾಯ ಗಾಮಿಕಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಅಞ್ಞೋ ಗಾಮೋ ಅಞ್ಞೋ ಗಾಮಿಕೋ, ಏವಮೇವಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ

ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೪. ಯಥಾ ರಟ್ಠಂ ಉಪಾದಾಯ ರಞ್ಞೋ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಏವಮೇವಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ ? ಯಥಾ ರಟ್ಠಂ ಉಪಾದಾಯ ರಞ್ಞೋ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಅಞ್ಞಂ ರಟ್ಠಂ ಅಞ್ಞೋ ರಾಜಾ, ಏವಮೇವಂ ರೂಪಂ ಉಪಾದಾಯ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೫. ಯಥಾ ನ ನಿಗಳೋ ನೇಗಳಿಕೋ, ಯಸ್ಸ ನಿಗಳೋ ಸೋ ನೇಗಳಿಕೋ, ಏವಮೇವಂ ನ ರೂಪಂ ರೂಪವಾ, ಯಸ್ಸ ರೂಪಂ ಸೋ ರೂಪವಾತಿ? ಯಥಾ ನ ನಿಗಳೋ ನೇಗಳಿಕೋ, ಯಸ್ಸ ನಿಗಳೋ ಸೋ ನೇಗಳಿಕೋ, ಅಞ್ಞೋ ನಿಗಳೋ ಅಞ್ಞೋ ನೇಗಳಿಕೋ, ಏವಮೇವಂ ನ ರೂಪಂ ರೂಪವಾ, ಯಸ್ಸ ರೂಪಂ ಸೋ ರೂಪವಾ, ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ ಅಞ್ಞೋ ರೂಪವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೬. ಚಿತ್ತೇ ಚಿತ್ತೇ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಿತ್ತೇ ಚಿತ್ತೇ ಪುಗ್ಗಲೋ ಜಾಯತಿ ಜೀಯತಿ ಮೀಯತಿ ಚವತಿ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಕುಮಾರಕೋತಿ ವಾ ಕುಮಾರಿಕಾತಿ ವಾತಿ? ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಕುಮಾರಕೋತಿ ವಾ ಕುಮಾರಿಕಾತಿ ವಾ'"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ, ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಕುಮಾರಕೋತಿ ವಾ ಕುಮಾರಿಕಾತಿ ವಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಹಞ್ಚಿ ವಾ ಪನ ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಕುಮಾರಕೋತಿ ವಾ ಕುಮಾರಿಕಾ"ತಿ ವಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ'"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ, ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಕುಮಾರಕೋತಿ ವಾ ಕುಮಾರಿಕಾತಿ ವಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

೧೧೭. ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಇತ್ಥೀತಿ ವಾ ಪುರಿಸೋತಿ ವಾ ಗಹಟ್ಠೋತಿ ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋತಿ ವಾ ದೇವೋತಿ ವಾ ಮನುಸ್ಸೋತಿ ವಾ"ತಿ? ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ದೇವೋತಿ ವಾ ಮನುಸ್ಸೋತಿ ವಾ'"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ, ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ದೇವೋತಿ ವಾ ಮನುಸ್ಸೋತಿ ವಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಹಞ್ಚಿ ವಾ ಪನ ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದೇವೋತಿ ವಾ ಮನುಸ್ಸೋತಿ ವಾ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ'"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸೋತಿ ವಾ ಅಞ್ಞೋತಿ ವಾ, ದುತಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ದೇವೋತಿ ವಾ ಮನುಸ್ಸೋತಿ ವಾ'"ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ…ಪೇ॰…।

೧೧೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯೋ ಪಸ್ಸತಿ ಯಂ ಪಸ್ಸತಿ ಯೇನ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಪಸ್ಸತಿ ತಂ ಪಸ್ಸತಿ ತೇನ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯೋ ಪಸ್ಸತಿ ಯಂ ಪಸ್ಸತಿ ಯೇನ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಪಸ್ಸತಿ ತಂ ಪಸ್ಸತಿ ತೇನ ಪಸ್ಸತಿ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೧೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯೋ ಸುಣಾತಿ…ಪೇ॰… ಯೋ ಘಾಯತಿ… ಯೋ ಸಾಯತಿ… ಯೋ ಫುಸತಿ… ಯೋ ವಿಜಾನಾತಿ ಯಂ ವಿಜಾನಾತಿ ಯೇನ ವಿಜಾನಾತಿ, ಸೋ ವಿಜಾನಾತಿ ತಂ ವಿಜಾನಾತಿ ತೇನ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯೋ ವಿಜಾನಾತಿ ಯಂ ವಿಜಾನಾತಿ ಯೇನ ವಿಜಾನಾತಿ, ಸೋ ವಿಜಾನಾತಿ ತಂ ವಿಜಾನಾತಿ ತೇನ ವಿಜಾನಾತಿ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೨೦. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯೋ ನ ಪಸ್ಸತಿ ಯಂ ನ ಪಸ್ಸತಿ ಯೇನ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ನ ಪಸ್ಸತಿ ತಂ ನ ಪಸ್ಸತಿ ತೇನ ನ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯೋ ನ ಪಸ್ಸತಿ ಯಂ ನ ಪಸ್ಸತಿ ಯೇನ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ನ ಪಸ್ಸತಿ ತಂ ನ ಪಸ್ಸತಿ ತೇನ ನ ಪಸ್ಸತಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯೋ ನ ಸುಣಾತಿ…ಪೇ॰… ಯೋ ನ ಘಾಯತಿ… ಯೋ ನ ಸಾಯತಿ… ಯೋ ನ ಫುಸತಿ… ಯೋ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ಯಂ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ಯೇನ ನ ವಿಜಾನಾತಿ, ಸೋ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ತಂ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ತೇನ ನ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯೋ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ಯಂ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ಯೇನ ನ ವಿಜಾನಾತಿ, ಸೋ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ತಂ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ತೇನ ನ ವಿಜಾನಾತಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೨೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಪಸ್ಸಾಮಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ವಿಸುದ್ಧೇನ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಮಾನುಸಕೇನ ಸತ್ತೇ ಚವಮಾನೇ ಉಪಪಜ್ಜಮಾನೇ ಹೀನೇ ಪಣೀತೇ ಸುವಣ್ಣೇ ದುಬ್ಬಣ್ಣೇ, ಸುಗತೇ ದುಗ್ಗತೇ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗೇ ಸತ್ತೇ ಪಜಾನಾಮೀ”ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೧೩ ಥೋಕಂ ವಿಸದಿಸಂ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ।

೧೨೨. ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಪಸ್ಸಾಮಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ವಿಸುದ್ಧೇನ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಮಾನುಸಕೇನ ಸತ್ತೇ ಚವಮಾನೇ ಉಪಪಜ್ಜಮಾನೇ ಹೀನೇ ಪಣೀತೇ ಸುವಣ್ಣೇ ದುಬ್ಬಣ್ಣೇ, ಸುಗತೇ ದುಗ್ಗತೇ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗೇ ಸತ್ತೇ ಪಜಾನಾಮೀ”ತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನೇವ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಗವಾ ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ವಿಸುದ್ಧೇನ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಮಾನುಸಕೇನ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ ಪುಗ್ಗಲಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ। ರೂಪಂ ಪುಗ್ಗಲೋ, ರೂಪಂ ಚವತಿ, ರೂಪಂ ಉಪಪಜ್ಜತಿ, ರೂಪಂ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಭಗವಾ ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ವಿಸುದ್ಧೇನ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಮಾನುಸಕೇನ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ ಪುಗ್ಗಲಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಪುಗ್ಗಲಂ ಪಸ್ಸತಿ। ಪುಗ್ಗಲೋ ರೂಪಂ ರೂಪಾಯತನಂ ರೂಪಧಾತು ನೀಲಂ ಪೀತಕಂ ಲೋಹಿತಕಂ ಓದಾತಂ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಚಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ, ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಭಗವಾ ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ವಿಸುದ್ಧೇನ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಮಾನುಸಕೇನ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ ಪುಗ್ಗಲಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಉಭೋ ಪಸ್ಸತಿ। ಉಭೋ ರೂಪಂ ರೂಪಾಯತನಂ ರೂಪಧಾತು, ಉಭೋ ನೀಲಾ, ಉಭೋ ಪೀತಕಾ, ಉಭೋ ಲೋಹಿತಕಾ, ಉಭೋ ಓದಾತಾ, ಉಭೋ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ, ಉಭೋ ಚಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞನ್ತಿ, ಉಭೋ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಉಭೋ ಚವನ್ತಿ, ಉಭೋ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಉಭೋ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೨. ಪುರಿಸಕಾರಾನುಯೋಗೋ

೧೨೩. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೨೪. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೨೫. ತಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೨೬. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೨೭. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೨೮. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಪಥವೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಮಹಾಪಥವಿಯಾ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೨೯. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಮಹಾಸಮುದ್ದಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೦. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಸಿನೇರುಸ್ಸ ಪಬ್ಬತರಾಜಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೧. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಪೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಆಪಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೨. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇಜೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ತೇಜಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೩. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಾಯೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ವಾಯಸ್ಸ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೪. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ , ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…

ಪೇ॰…।

೧೩೫. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾನಿ ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಅಞ್ಞೋ ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೬. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೭. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೮. ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೩೯. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೦. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೧. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಪಥವೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ…ಪೇ॰… ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಆಪೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತೇಜೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ವಾಯೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ…ಪೇ॰… ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೨. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ, ಅಞ್ಞೋ ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೩. ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೪. ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೫. ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೬. ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೭. ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೮. ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಮಹಾಪಥವೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಆಪೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತೇಜೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ವಾಯೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ…ಪೇ॰… ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೯. ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಞ್ಞಂ ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ, ಅಞ್ಞೋ ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೦. ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾನುಸಕಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೧. ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಮಾನುಸಕಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೨. ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೩. ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಮಾನುಸಕಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೪. ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಮಾನುಸಕಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೫. ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಮಾನುಸಕಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಪಥವೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ…ಪೇ॰… ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಆಪೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತೇಜೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ವಾಯೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೬. ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಮಾನುಸಕಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ ಅಞ್ಞೋ ಮಾನುಸಕಸ್ಸ ಸುಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೭. ಆಪಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಪಾಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೮. ಆಪಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಆಪಾಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೫೯. ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೦. ಆಪಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಆಪಾಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೧. ಆಪಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಆಪಾಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೨. ಆಪಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಆಪಾಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಪಥವೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ…ಪೇ॰… ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಆಪೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತೇಜೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ವಾಯೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೩. ಆಪಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಆಪಾಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಆಪಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ, ಅಞ್ಞೋ ಆಪಾಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೪. ನೇರಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇರಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ನೇರಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನೇರಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೫. ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೬. ನೇರಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನೇರಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೭. ನೇರಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನೇರಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೬೮. ನೇರಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನೇರಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಪಥವೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ…ಪೇ॰… ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ಆಪೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತೇಜೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ವಾಯೋ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ… ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೭೯. ನೇರಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ, ನೇರಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ನೇರಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ, ಅಞ್ಞೋ ನೇರಯಿಕಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೦. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋ ಕರೋತಿ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೧. ಸೋ ಕರೋತಿ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಯಙ್ಕತಂ ಸುಖದುಕ್ಖನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೨. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೩. ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಙ್ಕತಂ ಸುಖದುಕ್ಖನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೪. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಕರೋನ್ತಿ ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಪಟಿಸಂವೇದೇನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೫. ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಕರೋನ್ತಿ, ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಪಟಿಸಂವೇದೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಯಙ್ಕತಞ್ಚ ಪರಙ್ಕತಞ್ಚ ಸುಖದುಕ್ಖನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೬. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವ ಸೋ ಕರೋತಿ ನ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ನ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ನ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೭. ನೇವ ಸೋ ಕರೋತಿ ನ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ನ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ನ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಯಙ್ಕಾರಂ ಅಪರಙ್ಕಾರಂ ಅಧಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಸುಖದುಕ್ಖನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೮. ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪಲಬ್ಭನ್ತೀತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪಾಪಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತ್ತಾ ಕಾರೇತಾ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಉಪಲಬ್ಭತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋ ಕರೋತಿ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಕರೋನ್ತಿ ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಪಟಿಸಂವೇದೇನ್ತಿ, ನೇವ ಸೋ ಕರೋತಿ ನ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ನ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ನ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೯. ಸೋ ಕರೋತಿ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಕರೋನ್ತಿ ಸೋ ಚ ಅಞ್ಞೋ ಚ ಪಟಿಸಂವೇದೇನ್ತಿ, ನೇವ ಸೋ ಕರೋತಿ ನ ಸೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತಿ, ನ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ನ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಯಙ್ಕತಂ ಸುಖದುಕ್ಖಂ, ಪರಙ್ಕತಂ ಸುಖದುಕ್ಖಂ, ಸಯಙ್ಕತಞ್ಚ ಪರಙ್ಕತಞ್ಚ ಸುಖದುಕ್ಖಂ, ಅಸಯಙ್ಕಾರಂ ಅಪರಙ್ಕಾರಂ ಅಧಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಸುಖದುಕ್ಖನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೯೦. ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಕಮ್ಮಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೯೧. ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ಕಮ್ಮಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೨. ತಸ್ಸ ಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೩. ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ಕಮ್ಮಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೪. ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ಕಮ್ಮಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೫. ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ಕಮ್ಮಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಪಥವೀ ಅತ್ಥೀತಿ…ಪೇ॰… ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಅತ್ಥೀತಿ… ಆಪೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ತೇಜೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ವಾಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೬. ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ಕಮ್ಮಕಾರಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಕಮ್ಮಂ, ಅಞ್ಞೋ ಕಮ್ಮಕಾರಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೭. ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೮. ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೯. ತಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೯೦. ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೯೧. ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಪಥವೀ ಅತ್ಥೀತಿ…ಪೇ॰… ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಅತ್ಥೀತಿ… ಆಪೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ತೇಜೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ವಾಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ… ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೯೨. ವಿಪಾಕೋ ಅತ್ಥೀತಿ, ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ವಿಪಾಕೋ, ಅಞ್ಞೋ ವಿಪಾಕಪಟಿಸಂವೇದೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)

ಪುರಿಸಕಾರಾನುಯೋಗೋ।

ಕಲ್ಯಾಣವಗ್ಗೋ ಪಠಮೋ।

೧೪. ಅಭಿಞ್ಞಾನುಯೋಗೋ

೧೯೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಇದ್ಧಿಂ ವಿಕುಬ್ಬತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಇದ್ಧಿಂ ವಿಕುಬ್ಬತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೯೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ…ಪೇ॰… ಪರಚಿತ್ತಂ ವಿಜಾನಾತಿ… ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಅನುಸ್ಸರತಿ… ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ… ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೯೫. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಇದ್ಧಿಂ ವಿಕುಬ್ಬತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಇದ್ಧಿಂ ವಿಕುಬ್ಬತಿ, ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ? ಯೋ ಇದ್ಧಿಂ ನ ವಿಕುಬ್ಬತಿ, ನ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

೧೯೬. ಯೋ ದಿಬ್ಬಾಯ ಸೋತಧಾತುಯಾ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ…ಪೇ॰… ಯೋ ಪರಚಿತ್ತಂ ವಿಜಾನಾತಿ… ಯೋ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಂ ಅನುಸ್ಸರತಿ… ಯೋ ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ… ಯೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ? ಯೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ನ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಭಿಞ್ಞಾನುಯೋಗೋ।

೧೫-೧೮. ಞಾತಕಾನುಯೋಗಾದಿ

೧೯೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಮಾತಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಾತಾ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೯೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಿತಾ ಅತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ಭಾತಾ ಅತ್ಥಿ… ಭಗಿನೀ ಅತ್ಥಿ… ಖತ್ತಿಯೋ ಅತ್ಥಿ … ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಅತ್ಥಿ… ವೇಸ್ಸೋ ಅತ್ಥಿ… ಸುದ್ದೋ ಅತ್ಥಿ… ಗಹಟ್ಠೋ ಅತ್ಥಿ… ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಅತ್ಥಿ… ದೇವೋ ಅತ್ಥಿ… ಮನುಸ್ಸೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮನುಸ್ಸೋ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೯೯. ಮಾತಾ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಮಾತಾ ಹುತ್ವಾ ಮಾತಾ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಪಿತಾ ಹುತ್ವಾ…ಪೇ॰… ನ ಭಾತಾ ಹುತ್ವಾ… ನ ಭಗಿನೀ ಹುತ್ವಾ… ನ ಖತ್ತಿಯೋ ಹುತ್ವಾ… ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಹುತ್ವಾ… ನ ವೇಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ… ನ ಸುದ್ದೋ ಹುತ್ವಾ… ನ ಗಹಟ್ಠೋ ಹುತ್ವಾ… ನ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಹುತ್ವಾ… ನ ದೇವೋ ಹುತ್ವಾ… ನ ಮನುಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೦೦. ಮಾತಾ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಮಾತಾ ಹುತ್ವಾ ನ ಮಾತಾ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪಿತಾ ಹುತ್ವಾ... ಭಾತಾ ಹುತ್ವಾ... ಭಗಿನೀ ಹುತ್ವಾ... ಖತ್ತಿಯೋ ಹುತ್ವಾ... ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಹುತ್ವಾ... ವೇಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ... ಸುದ್ದೋ ಹುತ್ವಾ... ಗಹಟ್ಠೋ ಹುತ್ವಾ... ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಹುತ್ವಾ... ದೇವೋ ಹುತ್ವಾ... ಮನುಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ನ ಮನುಸ್ಸೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೯. ಪಟಿವೇಧಾನುಯೋಗೋ

೧೦೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೧೦೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಕದಾಗಾಮೀ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮೀ ಅತ್ಥಿ... ಅರಹಾ ಅತ್ಥಿ... ಉಭತೋಭಾಗವಿಮುತ್ತೋ ಅತ್ಥಿ... ಪಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಅತ್ಥಿ... ಕಾಯಸಕ್ಖಿ [ಕಾಯಸಕ್ಖೀ (ಸ್ಯಾ॰)] ಅತ್ಥಿ... ದಿಟ್ಠಿಪ್ಪತ್ತೋ ಅತ್ಥಿ... ಸದ್ಧಾವಿಮುತ್ತೋ ಅತ್ಥಿ... ಧಮ್ಮಾನುಸಾರೀ ಅತ್ಥಿ... ಸದ್ಧಾನುಸಾರೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ।

ಹಞ್ಚಿ ಸದ್ಧಾನುಸಾರೀ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೧೦೩. ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೦೪. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಹುತ್ವಾ... ನ ಅನಾಗಾಮೀ ಹುತ್ವಾ... ನ ಅರಹಾ ಹುತ್ವಾ... ನ ಉಭತೋಭಾಗವಿಮುತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ... ನ ಪಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ... ನ ಕಾಯಸಕ್ಖಿ ಹುತ್ವಾ... ನ ದಿಟ್ಠಿಪ್ಪತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ... ನ ಸದ್ಧಾವಿಮುತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ... ನ ಧಮ್ಮಾನುಸಾರೀ ಹುತ್ವಾ... ನ ಸದ್ಧಾನುಸಾರೀ ಹುತ್ವಾ ಸದ್ಧಾನುಸಾರೀ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೦೫. ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಹುತ್ವಾ... ಅನಾಗಾಮೀ ಹುತ್ವಾ ನ ಅನಾಗಾಮೀ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹುತ್ವಾ ನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪಟಿವೇಧಾನುಯೋಗೋ।

೨೦. ಸಙ್ಘಾನುಯೋಗೋ

೧೦೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೧೦೭. ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ಬುದ್ಧಪಾತುಭಾವಾ ಪಾತುಭವನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಬುದ್ಧಪಾತುಭಾವಾ ಪಾತುಭವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪುಗ್ಗಲೋ ಬುದ್ಧಪಾತುಭಾವಾ ಪಾತುಭವತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಉಚ್ಛಿನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ, ನತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಙ್ಖ್ಯಾನುಯೋಗೋ।

೧೧. ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಸಭಾಗಾನುಯೋಗೋ

೧೦೮. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪುಗ್ಗಲೋ ನೇವ ಸಙ್ಖತೋ ನಾಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೦೯. ಪುಗ್ಗಲೋ ನೇವ ಸಙ್ಖತೋ ನಾಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಙ್ಖತಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಅತ್ಥಞ್ಞಾ ತತಿಯಾ ಕೋಟೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೦. ಸಙ್ಖತಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಅತ್ಥಞ್ಞಾ ತತಿಯಾ ಕೋಟೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ದ್ವೇಮಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಾತುಯೋ। ಕತಮಾ ದ್ವೇ? ಸಙ್ಖತಾ ಚ ಧಾತು ಅಸಙ್ಖತಾ ಚ ಧಾತು। ಇಮಾ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ದ್ವೇ ಧಾತುಯೋ’’ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೨೫, ಆಲಪನಮತ್ತಮೇವ ನಾನಂ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಸಙ್ಖತಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಅತ್ಥಞ್ಞಾ ತತಿಯಾ ಕೋಟೀ’’ತಿ।

೧೧೧. ಪುಗ್ಗಲೋ ನೇವ ಸಙ್ಖತೋ ನಾಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಸಙ್ಖತಂ, ಅಞ್ಞಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೨. ಖನ್ಧಾ ಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ನೇವ ಸಙ್ಖತೋ ನಾಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೇ ಖನ್ಧಾ, ಅಞ್ಞಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೩. ರೂಪಂ ಸಙ್ಖತಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ನೇವ ಸಙ್ಖತೋ ನಾಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ರೂಪಂ, ಅಞ್ಞಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖತಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಪುಗ್ಗಲೋ ನೇವ ಸಙ್ಖತೋ ನಾಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ, ಅಞ್ಞಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಅಞ್ಞೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೪. ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ವಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಠಿತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಥತ್ತಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ತೀಣಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಙ್ಖತಸ್ಸ ಸಙ್ಖತಲಕ್ಖಣಾನಿ। ಸಙ್ಖತಾನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮಾನಂ [ಕತಮಾನಿ ತೀಣಿ (ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೪೭)] ಉಪ್ಪಾದೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ , ವಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಠಿತಾನಂ ಅಞ್ಞಥತ್ತಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀ’’ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೪೭]। ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ವಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಠಿತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಥತ್ತಂ ಪಞ್ಞಾಯತಿ; ತೇನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ।

೧೦೫. ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನ ಉಪ್ಪಾದೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ನ ವಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ನ ಠಿತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಥತ್ತಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತೀಣಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಸಙ್ಖತಸ್ಸ ಅಸಙ್ಖತಲಕ್ಖಣಾನಿ। ಅಸಙ್ಖತಾನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮಾನಂ ನ ಉಪ್ಪಾದೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ನ ವಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ನ ಠಿತಾನಂ ಅಞ್ಞಥತ್ತಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೪೮]। ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನ ಉಪ್ಪಾದೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ನ ವಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ನ ಠಿತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಥತ್ತಂ ಪಞ್ಞಾಯತಿ; ತೇನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ।

೧೦೬. ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥತ್ಥಮ್ಹಿ, ನತ್ಥತ್ಥಮ್ಹೀತಿ? ಅತ್ಥತ್ಥಮ್ಹೀತಿ। ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಸ್ಸತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನತ್ಥತ್ಥಮ್ಹೀತಿ। ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೦೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಿಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಭವಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ತಿಟ್ಠತೀತಿ। ಭವೋ ಅನಿಚ್ಚೋ ಸಙ್ಖತೋ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ಖಯಧಮ್ಮೋ ವಯಧಮ್ಮೋ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಗ್ಗಲೋಪಿ ಅನಿಚ್ಚೋ ಸಙ್ಖತೋ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ಖಯಧಮ್ಮೋ ವಯಧಮ್ಮೋ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೦೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೧೦೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ದುಕ್ಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ...ಪೇ॰... ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೧೧೦. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತಿ, ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ; ಯೋ ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ನ ಪಜಾನಾತಿ, ನ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಯೋ ದುಕ್ಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ...ಪೇ॰... ಯೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತಿ, ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ; ಯೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ನ ಪಜಾನಾತಿ, ನ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೧೧. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾ ಸುಖಾ ವೇದನಾ, ಅಞ್ಞೋ ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞಾ ದುಕ್ಖಾ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಅಞ್ಞಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾ ವೇದನಾ, ಅಞ್ಞೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಮಾನೋ "ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಿಯಾಮೀ"ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰...।

೧೧೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಕಾಯೇ ಕಾಯಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಕಾಯೇ ಕಾಯಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೧೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ವೇದನಾಸು…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತೇ… ಧಮ್ಮೇಸು ಧಮ್ಮಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಧಮ್ಮೇಸು ಧಮ್ಮಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೧೪. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಕಾಯೇ ಕಾಯಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಕಾಯೇ ಕಾಯಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತಿ, ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ; ಯೋ ನ ಕಾಯೇ ಕಾಯಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತಿ, ನ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯೋ ವೇದನಾಸು…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತೇ… ಧಮ್ಮೇಸು ಧಮ್ಮಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತಿ, ಸ್ವೇವ ಪುಗ್ಗಲೋ; ಯೋ ನ ಧಮ್ಮೇಸು ಧಮ್ಮಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತಿ, ನ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೫. ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಕಾಯೇ ಕಾಯಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೋ, ಅಞ್ಞೋ ಕಾಯೇ ಕಾಯಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ… ಅಞ್ಞಂ ಚಿತ್ತಂ… ಅಞ್ಞೇ ಧಮ್ಮಾ, ಅಞ್ಞೋ ಧಮ್ಮೇಸು ಧಮ್ಮಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೬. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

> “ಸುಞ್ಞತೋ ಲೋಕಂ ಅವೇಕ್ಖಸ್ಸು, ಮೋಘರಾಜ ಸದಾ ಸತೋ।
> ಅತ್ತಾನುದಿಟ್ಠಿಂ ಊಹಚ್ಚ [ಓಹಚ್ಚ (ಸ್ಯಾ॰), ಉಹಚ್ಚ (ಕ॰)], ಏವಂ ಮಚ್ಚುತರೋ ಸಿಯಾ।
> ಏವಂ ಲೋಕಂ ಅವೇಕ್ಖನ್ತಂ, ಮಚ್ಚುರಾಜಾ ನ ಪಸ್ಸತೀ”ತಿ [ಸು॰ ನಿ॰ ೧೧೨೫; ಚೂಳನಿ॰ ೮೮ ಮೋಘರಾಜಮಾಣವಪುಚ್ಛಾನಿದ್ದೇಸ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ।

೧೧೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಹ ರೂಪೇನ ಅವೇಕ್ಖತಿ, ವಿನಾ ರೂಪೇನ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ? ಸಹ ರೂಪೇನ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ। ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವಿನಾ ರೂಪೇನ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ, ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೮. ಪುಗ್ಗಲೋ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಬ್ಭನ್ತರಗತೋ ಅವೇಕ್ಖತಿ, ಬಹಿದ್ಧಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ? ಅಬ್ಭನ್ತರಗತೋ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ। ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಬಹಿದ್ಧಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅವೇಕ್ಖತೀತಿ, ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೧೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅತ್ಥಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ತಹಿತಾಯ

ಪಟಿಪನ್ನೋ’’ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ।

೨೩೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘ಏಕಪುಗ್ಗಲೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಲೋಕೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಬಹುಜನಹಿತಾಯ ಬಹುಜನಸುಖಾಯ ಲೋಕಾನುಕಮ್ಪಾಯ ಅತ್ಥಾಯ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ ದೇವಮನುಸ್ಸಾನ’’ನ್ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧.೧೭೨-೧೭೪]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ।

೨೩೧. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನತ್ತಾ’’ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೫೬; ಧ॰ ಪ॰ ೨೭೯ ಧಮ್ಮಪದೇ]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’’ತಿ।

೨೩೨. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘ದುಕ್ಖಮೇವ ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ದುಕ್ಖಮೇವ [ದುಕ್ಖಂ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೧೫)] ನಿರುಜ್ಝಮಾನಂ ನಿರುಜ್ಝತೀತಿ ನ ಕಙ್ಖತಿ ನ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛತಿ, ಅಪರಪ್ಪಚ್ಚಯಞಾಣಮೇವಸ್ಸ ಏತ್ಥ ಹೋತಿ। ಏತ್ತಾವತಾ ಖೋ, ಕಚ್ಚಾನ, ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಹೋತೀ’’ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೧೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’’ತಿ।

೨೩೩. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವಜಿರಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಮಾರಂ ಪಾಪಿಮನ್ತಂ ಏತದವೋಚ -

‘‘ಕಿನ್ನು ಸತ್ತೋತಿ ಪಚ್ಚೇಸಿ, ಮಾರ ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ನು ತೇ।
ಸುದ್ಧಸಙ್ಖಾರಪುಞ್ಜೋಯಂ, ನಯಿಧ ಸತ್ತುಪಲಬ್ಭತಿ॥

‘‘ಯಥಾ ಹಿ [ಯಥಾಪಿ (ಬಹೂಸು)] ಅಙ್ಗಸಮ್ಭಾರಾ, ಹೋತಿ ಸದ್ದೋ ರಥೋ ಇತಿ।
ಏವಂ ಖನ್ಧೇಸು ಸನ್ತೇಸು, ಹೋತಿ ಸತ್ತೋತಿ ಸಮ್ಮುತಿ [ಸಮ್ಮತಿ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)]॥

‘‘ದುಕ್ಖಮೇವ ಹಿ ಸಮ್ಭೋತಿ, ದುಕ್ಖಂ ತಿಟ್ಠತಿ ವೇತಿ ಚ।
ನಾಞ್ಞತ್ರ ದುಕ್ಖಾ ಸಮ್ಭೋತಿ, ನಾಞ್ಞಂ ದುಕ್ಖಾ ನಿರುಜ್ಝತೀ’’ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೧೭೧]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ’’ತಿ।

೨೩೪. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಭಗವನ್ತಂ ಏತದವೋಚ - ‘‘‘ಸುಞ್ಞೋ ಲೋಕೋ ಸುಞ್ಞೋ ಲೋಕೋ’ತಿ, ಭನ್ತೇ, ವುಚ್ಚತಿ। ಕಿತ್ತಾವತಾ ನು ಖೋ, ಭನ್ತೇ, ‘ಸುಞ್ಞೋ ಲೋಕೋ’ತಿ ವುಚ್ಚತೀ’’ತಿ? ‘‘ಯಸ್ಮಾ ಖೋ, ಆನನ್ದ, ಸುಞ್ಞಂ ಅತ್ತೇನ ವಾ ಅತ್ತನಿಯೇನ ವಾ, ತಸ್ಮಾ ‘ಸುಞ್ಞೋ ಲೋಕೋ’ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಕಿಞ್ಚಾನನ್ದ, ಸುಞ್ಞಂ ಅತ್ತೇನ ವಾ ಅತ್ತನಿಯೇನ ವಾ? ಚಕ್ಖುಂ ಖೋ, ಆನನ್ದ, ಸುಞ್ಞಂ ಅತ್ತೇನ ವಾ ಅತ್ತನಿಯೇನ ವಾ, ರೂಪಾ ಸುಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞಂ… ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸೋ ಸುಞ್ಞೋ… ಯಮ್ಪಿದಂ ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸಪಚ್ಚಯಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ವೇದಯಿತಂ ಸುಖಂ ವಾ ದುಕ್ಖಂ ವಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವಾ, ತಮ್ಪಿ ಸುಞ್ಞಂ ಅತ್ತೇನ ವಾ ಅತ್ತನಿಯೇನ ವಾ, ಸೋತಂ ಸುಞ್ಞಂ…ಪೇ॰… ಸದ್ದಾ ಸುಞ್ಞಾ…

ಘಾನಂ ಸುಞ್ಞಂ… ಗನ್ಧಾ ಸುಞ್ಞಾ… ಜಿವ್ಹಾ ಸುಞ್ಞಾ… ರಸಾ ಸುಞ್ಞಾ… ಕಾಯೋ ಸುಞ್ಞೋ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಸುಞ್ಞಾ… ಮನೋ ಸುಞ್ಞೋ… ಧಮ್ಮಾ ಸುಞ್ಞಾ… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞಂ… ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸೋ ಸುಞ್ಞೋ… ಯಮ್ಪಿದಂ ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಪಚ್ಚಯಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ವೇದಯಿತಂ ಸುಖಂ ವಾ ದುಕ್ಖಂ ವಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವಾ, ತಮ್ಪಿ ಸುಞ್ಞಂ ಅತ್ತೇನ ವಾ ಅತ್ತನಿಯೇನ ವಾ। ಯಸ್ಮಾ ಖೋ, ಆನನ್ದ, ಸುಞ್ಞಂ ಅತ್ತೇನ ವಾ ಅತ್ತನಿಯೇನ ವಾ, ತಸ್ಮಾ 'ಸುಞ್ಞೋ ಲೋಕೋ'ತಿ ವುಚ್ಚತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೮೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೧೩೫. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ತನಿ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸತಿ 'ಅತ್ತನಿಯಂ ಮೇ'ತಿ ಅಸ್ಸಾ"ತಿ? "ಏವಂ, ಭನ್ತೇ"। "ಅತ್ತನಿಯೇ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸತಿ 'ಅತ್ತಾ ಮೇ'ತಿ ಅಸ್ಸಾ"ತಿ? "ಏವಂ, ಭನ್ತೇ"। "ಅತ್ತನಿ ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅತ್ತನಿಯೇ ಚ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಅನುಪಲಬ್ಭಿಯಮಾನೇ [ಅನುಪಲಬ್ಭಮಾನೇ (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೪೪)] ಯಮ್ಪಿದಂ [ಯಮಿದಂ (ಸ್ಯಾ॰) ಯಮ್ಪಿತಂ (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೪೪)] ದಿಟ್ಠಿಟ್ಠಾನಂ ಸೋ ಲೋಕೋ ಸೋ ಅತ್ತಾ ಸೋ ಪೇಚ್ಚ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ ನಿಚ್ಚೋ ಧುವೋ ಸಸ್ಸತೋ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋ, ಸಸ್ಸತಿಸಮಂ ತಥೇವ ಠಸ್ಸಾಮೀತಿ - 'ನನ್ವಾಯಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕೇವಲೋ ಪರಿಪೂರೋ ಬಾಲಧಮ್ಮೋ'"ತಿ? "ಕಿಞ್ಹಿ ನೋ ಸಿಯಾ, ಭನ್ತೇ, ಕೇವಲೋ ಹಿ, ಭನ್ತೇ, ಪರಿಪೂರೋ ಬಾಲಧಮ್ಮೋ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೪೪]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೧೩೬. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತಯೋ ಮೇ, ಸೇನಿಯ, ಸತ್ಥಾರೋ ಸನ್ತೋ ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನಾ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ। ಕತಮೇ ತಯೋ? ಇಧ, ಸೇನಿಯ, ಏಕಚ್ಚೋ ಸತ್ಥಾ ದಿಟ್ಠೇವ ಧಮ್ಮೇ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ, ಅಭಿಸಮ್ಪರಾಯಞ್ಚ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ।

"ಇಧ ಪನ, ಸೇನಿಯ, ಏಕಚ್ಚೋ ಸತ್ಥಾ ದಿಟ್ಠೇವ ಹಿ ಖೋ ಧಮ್ಮೇ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ, ನೋ ಚ ಖೋ ಅಭಿಸಮ್ಪರಾಯಂ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ।

"ಇಧ ಪನ, ಸೇನಿಯ, ಏಕಚ್ಚೋ ಸತ್ಥಾ ದಿಟ್ಠೇ ಚೇವ ಧಮ್ಮೇ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ನ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ, ಅಭಿಸಮ್ಪರಾಯಞ್ಚ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ನ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ।

"ತತ್ರ, ಸೇನಿಯ, ಯ್ವಾಯಂ ಸತ್ಥಾ ದಿಟ್ಠೇ ಚೇವ ಧಮ್ಮೇ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ, ಅಭಿಸಮ್ಪರಾಯಞ್ಚ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ - ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ, ಸೇನಿಯ, ಸತ್ಥಾ ಸಸ್ಸತವಾದೋ।

"ತತ್ರ , ಸೇನಿಯ, ಯ್ವಾಯಂ ಸತ್ಥಾ ದಿಟ್ಠೇವ ಹಿ ಖೋ ಧಮ್ಮೇ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ, ನೋ ಚ ಖೋ ಅಭಿಸಮ್ಪರಾಯಂ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ - ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ, ಸೇನಿಯ, ಸತ್ಥಾ ಉಚ್ಛೇದವಾದೋ।

"ತತ್ರ, ಸೇನಿಯ, ಯ್ವಾಯಂ ಸತ್ಥಾ ದಿಟ್ಠೇ ಚೇವ ಧಮ್ಮೇ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ನ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ, ಅಭಿಸಮ್ಪರಾಯಞ್ಚ ಅತ್ತಾನಂ ಸಚ್ಚತೋ ಥೇತತೋ ನ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ - ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ, ಸೇನಿಯ, ಸತ್ಥಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ। ಇಮೇ ಖೋ, ಸೇನಿಯ, ತಯೋ ಸತ್ಥಾರೋ ಸನ್ತೋ ಸಂವಿಜ್ಜಮಾನಾ ಲೋಕಸ್ಮಿ"ನ್ತಿ [ಪು॰ ಪ॰ ೧೩೧ ಪುಗ್ಗಲಪಞ್ಞತ್ತಿಯಂ, ಅತ್ಥತೋ ಏಕಂ]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೨೩೭. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಪ್ಪಿಕುಮ್ಭೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸಪ್ಪಿಸ್ಸ ಕುಮ್ಭಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ।

೨೩೮. ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಚ್ಚವಾದೀ ಕಾಲವಾದೀ ಭೂತವಾದೀ ತಥವಾದೀ ಅವಿತಥವಾದೀ ಅನಞ್ಞಥವಾದೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತೇಲಕುಮ್ಭೋ… ಮಧುಕುಮ್ಭೋ… ಫಾಣಿತಕುಮ್ಭೋ… ಖೀರಕುಮ್ಭೋ… ಉದಕಕುಮ್ಭೋ… ಪಾನೀಯಥಾಲಕಂ… ಪಾನೀಯಕೋಸಕಂ… ಪಾನೀಯಸರಾವಕಂ… ನಿಚ್ಚಭತ್ತಂ… ಧುವಯಾಗೂ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಯಾಗು ನಿಚ್ಚಾ ಧುವಾ ಸಸ್ಸತಾ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।…ಪೇ॰…। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಪರಮತ್ಥೇನಾ"ತಿ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)

ಅಟ್ಠಕನಿಗ್ಗಹಪೇಯ್ಯಾಲಾ, ಸನ್ಧಾವನಿಯಾ ಉಪಾದಾಯ।
ಚಿತ್ತೇನ ಪಞ್ಚಮಂ ಕಲ್ಯಾಣಂ, ಇದ್ಧಿಸುತ್ತಾಹರಣೇನ ಅಟ್ಠಮಂ॥

ಸಚ್ಚಿಕಟ್ಠಸಭಾಗಾನುಯೋಗೋ।

ಪುಗ್ಗಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ಪರಿಹಾನಿಕಥಾ

೧. ವಾದಯುತ್ತಿಪರಿಹಾನಿ

೨೩೯. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬತ್ಥ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ಸಬ್ಬತ್ಥ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬತ್ಥ ಅರಹತೋ ಪರಿಹಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಬ್ಬದಾ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬದಾ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬದಾ ಅರಹತೋ ಪರಿಹಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇವ ಅರಹನ್ತೋ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬೇವ ಅರಹನ್ತೋ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇಸಂಯೇವ ಅರಹನ್ತಾನಂ ಪರಿಹಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಚತೂಹಿ ಫಲೇಹಿ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚತೂಹಿ ಸತಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಸೇಟ್ಠೀ ಸೇಟ್ಠಿತ್ತಂ ಕಾರೇನ್ತೋ ಸತಸಹಸ್ಸೇ ಪರಿಹೀನೇ ಸೇಟ್ಠಿತ್ತಾ ಪರಿಹೀನೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಸಾಪತೇಯ್ಯಾ ಪರಿಹೀನೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚತೂಹಿ ಸತಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಸೇಟ್ಠೀ ಸೇಟ್ಠಿತ್ತಂ ಕಾರೇನ್ತೋ ಸತಸಹಸ್ಸೇ ಪರಿಹೀನೇ ಭಬ್ಬೋ ಸಬ್ಬಸಾಪತೇಯ್ಯಾ ಪರಿಹಾಯಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಭಬ್ಬೋ ಚತೂಹಿ ಫಲೇಹಿ ಪರಿಹಾಯಿತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨. ಅರಿಯಪುಗ್ಗಲಸಂಸನ್ದನಪರಿಹಾನಿ

೨೪೦. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೧. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಕತ್ಥ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇತಿ। ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಕತ್ಥ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇತಿ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಕತ್ಥ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇತಿ। ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಪುಥುಜ್ಜನಭೂಮಿಯಂ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತಿ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಪುಥುಜ್ಜನಭೂಮಿಯಂ ಸಣ್ಠಾತೀ"ತಿ।

ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಅರಹತ್ತಂಯೇವ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೪೨. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ ಅರಹತೋ ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅರಹತೋ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ ಅರಹತೋ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅರಹತೋ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ ಅರಹತೋ ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅರಹತೋ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ"ತಿ।

೧೪೩. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾತಿ? ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ। ಹಞ್ಚಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಬಹುತರಾ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ"ತಿ।

೧೪೪. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ ಅರಹತೋ ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅರಹತೋ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಭಾವನಾ… ಇದ್ಧಿಪಾದಭಾವನಾ… ಇನ್ದ್ರಿಯಭಾವನಾ … ಬಲಭಾವನಾ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ ಅರಹತೋ ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅರಹತೋ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ ಅರಹತೋ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅರಹತೋ। ಹಞ್ಚಿ

ಅರಹತೋ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ ಅರಹತೋ ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅರಹತೋ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ"ತಿ।

೧೪೫. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾತಿ? ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ"ತಿ।

೧೪೬. ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಾ ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾತಿ? ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ। ಹಞ್ಚಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅಧಿಮತ್ತಾ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಭಾವನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ"ತಿ…ಪೇ॰…।

೧೪೭. ಅರಹತಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತಾ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿನಾ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೪೮. ಅನಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿನಾ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿನಾ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೪೯. ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೫೦. ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ಸಮುದಯೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗೋ ದಿಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ।

ಅನಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪನ್ನೇನ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದುಕ್ಖಂ ದಿಟ್ಠಂ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೫೧. ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ …ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ… ಮಾನೋ ಪಹೀನೋ… ದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ… ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ… ಥಿನಂ [ಥೀನಂ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಪಹೀನಂ… ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಪಹೀನಂ… ಅಹಿರಿಕಂ ಪಹೀನಂ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ

ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಪಹೀನೋ… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಪಹೀನೋ… ಅಣುಸಹಗತೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಪಹೀನೋ… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೫೨. ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಪಹೀನೋ… ಓಳಾರಿಕೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಪಹೀನೋ… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೫೩. ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಪಹೀನೋ… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ । ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೫೪. ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೫೫. ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೫೬. ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೫೭. ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೫೮. ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೫೯. ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ…ಪೇ॰… ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೬೦. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ [ಅನಭಾವಕತೋ (ಸೀ॰)] ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ [ನೋ ವತ ರೇ (ಸ್ಯಾ॰ ಪೀ॰) ಏವಮುಪರಿಪಿ] ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ”ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ… ಮಾನೋ ಪಹೀನೋ… ದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ… ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ… ಥಿನಂ ಪಹೀನಂ… ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಪಹೀನಂ… ಅಹಿರಿಕಂ ಪಹೀನಂ… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ”ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ ಭಾವಿತಾ... ಇದ್ಧಿಪಾದಾ ಭಾವಿತಾ... ಇನ್ದ್ರಿಯಾ ಭಾವಿತಾ... ಬಲಾ ಭಾವಿತಾ... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

೨೬೧. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಓಹಿತಭಾರೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತಸದತ್ಥೋ ಪರಿಕ್ಖೀಣಭವಸಂಯೋಜನೋ ಸಮ್ಮದಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘೋ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪರಿಖೋ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹೇಸಿಕೋ ನಿರಗ್ಗಳೋ ಅರಿಯೋ ಪನ್ನದ್ಧಜೋ ಪನ್ನಭಾರೋ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸುವಿಜಿತವಿಜಯೋ; ದುಕ್ಖಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಸಮುದಯೋ ಪಹೀನೋ, ನಿರೋಧೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾತಂ , ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹೀನಂ, ಭಾವೇತಬ್ಬಂ ಭಾವಿತಂ, ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

೨೬೨. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ( ) [(ಆಮನ್ತಾ) (ಕ॰)] ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತಿ, ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ। ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ [ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ (ಕ॰)]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ ಭಾವಿತಾ… ಇದ್ಧಿಪಾದಾ ಭಾವಿತಾ… ಇನ್ದ್ರಿಯಾ ಭಾವಿತಾ… ಬಲಾ ಭಾವಿತಾ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಓಹಿತಭಾರೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತಸದತ್ಥೋ ಪರಿಕ್ಖೀಣಭವಸಂಯೋಜನೋ ಸಮ್ಮದಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘೋ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪರಿಖೋ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹೇಸಿಕೋ ನಿರಗ್ಗಳೋ ಅರಿಯೋ ಪನ್ನದ್ಧಜೋ ಪನ್ನಭಾರೋ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸುವಿಜಿತವಿಜಯೋ, ದುಕ್ಖಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಸಮುದಯೋ ಪಹೀನೋ, ನಿರೋಧೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾತಂ, ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹೀನಂ, ಭಾವೇತಬ್ಬಂ ಭಾವಿತಂ, ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ , ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೧೬೩. ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ

ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನ ಪರಿಹಾಯತಿ ಸಮಯವಿಮುತ್ತೋ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೬೪. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ ಪರಿಹಾಯಿತ್ಥ ಅರಹತ್ತಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ [ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲಾನೋ (ಕ॰)] ಥೇರೋ… ಮಹಾಕಸ್ಸಪೋ ಥೇರೋ… ಮಹಾಕಚ್ಚಾಯನೋ [ಮಹಾಕಚ್ಚಾನೋ (ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೦೨ ಆದಯೋ)] ಥೇರೋ… ಮಹಾಕೋಟ್ಠಿಕೋ [ಮಹಾಕೋಟ್ಠಿತೋ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಥೇರೋ… ಮಹಾಪನ್ಥಕೋ ಥೇರೋ ಪರಿಹಾಯಿತ್ಥ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ ನ ಪರಿಹಾಯಿತ್ಥ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ ನ ಪರಿಹಾಯಿತ್ಥ ಅರಹತ್ತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ ಥೇರೋ… ಮಹಾಕಸ್ಸಪೋ ಥೇರೋ… ಮಹಾಕಚ್ಚಾಯನೋ ಥೇರೋ… ಮಹಾಕೋಟ್ಠಿಕೋ ಥೇರೋ… ಮಹಾಪನ್ಥಕೋ ಥೇರೋ ನ ಪರಿಹಾಯಿತ್ಥ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಹಾಪನ್ಥಕೋ ಥೇರೋ ನ ಪರಿಹಾಯಿತ್ಥ ಅರಹತ್ತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ಅರಿಯಪುಗ್ಗಲಸಂಸನ್ದನಂ।

೩. ಸುತ್ತಸಾಧನಪರಿಹಾನಿ

೨೬೫. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಉಚ್ಚಾವಚಾ ಹಿ ಪಟಿಪದಾ [ಪಟಿಪಾದಾ (ಅಟ್ಠ॰)], ಸಮಣೇನ ಪಕಾಸಿತಾ।
ನ ಪಾರಂ ದಿಗುಣಂ ಯನ್ತಿ, ನಯಿದಂ ಏಕಗುಣಂ ಮುತ"ನ್ತಿ [ಸು॰ ನಿ॰ ೭೧೯ ಸುತ್ತನಿಪಾತೇ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಛಿನ್ನಸ್ಸ ಛೇದಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಛಿನ್ನಸ್ಸ ಛೇದಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ವೀತತಣ್ಹೋ ಅನಾದಾನೋ, ಕಿಚ್ಚಂ ಯಸ್ಸ ನ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಛಿನ್ನಸ್ಸ ಛೇದಿಯಂ ನತ್ಥಿ, ಓಘಪಾಸೋ ಸಮೂಹತೋ"ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಛಿನ್ನಸ್ಸ ಛೇದಿಯ"ನ್ತಿ।

೨೬೬. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕತಸ್ಸ ಪತಿಚಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಕತಸ್ಸ ಪತಿಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ತಸ್ಸ ಸಮ್ಮಾ ವಿಮುತ್ತಸ್ಸ, ಸನ್ತಚಿತ್ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ।
ಕತಸ್ಸ ಪತಿಚಯೋ ನತ್ಥಿ, ಕರಣೀಯಂ ನ ವಿಜ್ಜತಿ॥

“ಸೇಲೋ ಯಥಾ ಏಕಗ್ಘನೋ, ವಾತೇನ ನ ಸಮೀರತಿ।
ಏವಂ ರೂಪಾ ರಸಾ ಸದ್ದಾ, ಗನ್ಧಾ ಫಸ್ಸಾ ಚ ಕೇವಲಾ॥

“ಇಟ್ಠಾ ಧಮ್ಮಾ ಅನಿಟ್ಠಾ ಚ, ನಪ್ಪವೇಧೇನ್ತಿ ತಾದಿನೋ।
ಠಿತಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಪ್ಪಮುತ್ತಂ, ವಯಂ ಚಸ್ಸಾನುಪಸ್ಸತೀ”ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೨೪೪; ಅ॰ ನಿ॰ ೬.೫೫]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅತ್ಥಿ ಕತಸ್ಸ ಪತಿಚಯೋ”ತಿ।

೨೬೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಪಞ್ಚಿಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮಾ ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಪರಿಹಾನಾಯ ಸಂವತ್ತನ್ತಿ। ಕತಮೇ ಪಞ್ಚ? ಕಮ್ಮಾರಾಮತಾ, ಭಸ್ಸಾರಾಮತಾ, ನಿದ್ದಾರಾಮತಾ, ಸಙ್ಗಣಿಕಾರಾಮತಾ, ಯಥಾವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖತಿ। ಇಮೇ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾ ಸಮಯವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಪರಿಹಾನಾಯ ಸಂವತ್ತನ್ತೀ”ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೫.೧೪೯]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಮ್ಮಾರಾಮತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಮ್ಮಾರಾಮತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಭಸ್ಸಾರಾಮತಾ, ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ನಿದ್ದಾರಾಮತಾ, ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸಙ್ಗಣಿಕಾರಾಮತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸಙ್ಗಣಿಕಾರಾಮತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೬೮. ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನೋ ಕಿಂ ಪರಿಯುಟ್ಠಿತೋ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಿತೋ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ। ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಿಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಅನುಸಯಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅನುಸಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅನುಸಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಮಾನಾನುಸಯೋ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ದೋಸಪರಿಯುಟ್ಠಿತೋ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ...ಪೇ॰... ಮೋಹಪರಿಯುಟ್ಠಿತೋ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ...। ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಿಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಅನುಸಯಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅನುಸಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅನುಸಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ...ಪೇ॰... ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯಮಾನಸ್ಸ ಕಿಂ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ರಾಗೋ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ,

ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ದೋಸೋ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ, ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ, ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಉಪಚಯಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಆಚಿನತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅರಹಾ ಅಪಚಿನತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅರಹಾ ಪಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅರಹಾ ಉಪಾದಿಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅರಹಾ ವಿಸಿನೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅರಹಾ ಉಸ್ಸಿನೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅರಹಾ ವಿಧೂಪೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅರಹಾ ಸನ್ಧೂಪೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ನನು ಅರಹಾ ನೇವಾಚಿನತಿ ನ ಅಪಚಿನತಿ ಅಪಚಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವಾಚಿನತಿ ನ ಅಪಚಿನತಿ ಅಪಚಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ನನು ಅರಹಾ ನೇವ ಪಜಹತಿ ನ ಉಪಾದಿಯತಿ ಪಜಹಿತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವ ಪಜಹತಿ ನ ಉಪಾದಿಯತಿ ಪಜಹಿತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ನನು ಅರಹಾ ನೇವ ವಿಸಿನೇತಿ ನ ಉಸ್ಸಿನೇತಿ ವಿಸಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವ ವಿಸಿನೇತಿ ನ ಉಸ್ಸಿನೇತಿ ವಿಸಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ನನು ಅರಹಾ ನೇವ ವಿಧೂಪೇತಿ ನ ಸನ್ಧೂಪೇತಿ ವಿಧೂಪೇತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವ ವಿಧೂಪೇತಿ ನ ಸನ್ಧೂಪೇತಿ ವಿಧೂಪೇತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಹಾಯತಿ ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ"ತಿ।

ಪರಿಹಾನಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಕಥಾ

೧. ಸುದ್ಧಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಕಥಾ

೨೯೯. ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ದೇವಾ ಜಳಾ ಏಲಮೂಗಾ [ಏಳಮೂಗಾ (ಸ್ಯಾ॰)] ಅವಿಞ್ಞೂ ಹತ್ಥಸಂವಾಚಿಕಾ ನಪ್ಪಟಿಬಲಾ ಸುಭಾಸಿತದುಬ್ಭಾಸಿತಾನಂ ಅತ್ಥಮಞ್ಞಾತುಂ, ಸಬ್ಬೇ ದೇವಾ ನ ಬುದ್ಧೇ ಪಸನ್ನಾ ನ ಧಮ್ಮೇ ಪಸನ್ನಾ ನ ಸಙ್ಘೇ ಪಸನ್ನಾ, ನ ಬುದ್ಧಂ ಭಗವನ್ತಂ ಪಯಿರುಪಾಸನ್ತಿ, ನ ಬುದ್ಧಂ ಭಗವನ್ತಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛನ್ತಿ, ನ ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಪಞ್ಹೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತೇ ಅತ್ತಮನಾ, ಸಬ್ಬೇ ದೇವಾ ಕಮ್ಮಾವರಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಕಿಲೇಸಾವರಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ವಿಪಾಕಾವರಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಅಸ್ಸದ್ಧಾ ಅಚ್ಛನ್ದಿಕಾ ದುಪ್ಪಞ್ಞಾ ಅಭಬ್ಬಾ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿತುಂ ಕುಸಲೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಸಮ್ಮತ್ತಂ, ಸಬ್ಬೇ ದೇವಾ ಮಾತುಘಾತಕಾ ಪಿತುಘಾತಕಾ ಅರಹನ್ತಘಾತಕಾ ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕಾ ಸಙ್ಘಭೇದಕಾ, ಸಬ್ಬೇ ದೇವಾ ಪಾಣಾತಿಪಾತಿನೋ ಅದಿನ್ನಾದಾಯಿನೋ ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರಿನೋ ಮುಸಾವಾದಿನೋ ಪಿಸುಣವಾಚಾ ಫರುಸಾವಾಚಾ ಸಮ್ಫಪ್ಪಲಾಪಿನೋ ಅಭಿಜ್ಝಾಲುನೋ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತಾ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಅತ್ಥಿ ದೇವಾ ಅಜಳಾ ಅನೇಲಮೂಗಾ ವಿಞ್ಞೂ ನ ಹತ್ಥಸಂವಾಚಿಕಾ ಪಟಿಬಲಾ ಸುಭಾಸಿತದುಬ್ಭಾಸಿತಾನಂ ಅತ್ಥಮಞ್ಞಾತುಂ, ಅತ್ಥಿ ದೇವಾ ಬುದ್ಧೇ ಪಸನ್ನಾ ಧಮ್ಮೇ ಪಸನ್ನಾ ಸಙ್ಘೇ ಪಸನ್ನಾ, ಬುದ್ಧಂ ಭಗವನ್ತಂ ಪಯಿರುಪಾಸನ್ತಿ, ಬುದ್ಧಂ ಭಗವನ್ತಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛನ್ತಿ, ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಪಞ್ಹೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತೇ ಅತ್ತಮನಾ ಹೋನ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ದೇವಾ ನ ಕಮ್ಮಾವರಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ನ ಕಿಲೇಸಾವರಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ನ ವಿಪಾಕಾವರಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಸದ್ಧಾ ಛನ್ದಿಕಾ ಪಞ್ಞವನ್ತೋ ಭಬ್ಬಾ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿತುಂ ಕುಸಲೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಸಮ್ಮತ್ತಂ, ಅತ್ಥಿ ದೇವಾ ನ ಮಾತುಘಾತಕಾ ನ ಪಿತುಘಾತಕಾ ನ ಅರಹನ್ತಘಾತಕಾ ನ ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕಾ ನ ಸಙ್ಘಭೇದಕಾ, ಅತ್ಥಿ ದೇವಾ ನ ಪಾಣಾತಿಪಾತಿನೋ ನ ಅದಿನ್ನಾದಾಯಿನೋ ನ ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರಿನೋ ನ ಮುಸಾವಾದಿನೋ ನ ಪಿಸುಣಾವಾಚಾ ನ ಫರುಸಾವಾಚಾ ನ ಸಮ್ಫಪ್ಪಲಾಪಿನೋ ನ ಅಭಿಜ್ಝಾಲುನೋ ಅಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತಾ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ।

ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ದೇವಾ ಅಜಳಾ ಅನೇಲಮೂಗಾ ವಿಞ್ಞೂ ನ ಹತ್ಥಸಂವಾಚಿಕಾ ಪಟಿಬಲಾ ಸುಭಾಸಿತದುಬ್ಭಾಸಿತಾನಂ ಅತ್ಥಮಞ್ಞಾತುಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ದೇವಾ ಬುದ್ಧೇ ಪಸನ್ನಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ''ತಿ।

೨೭೦. ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಮುಣ್ಡಿಯಂ ಕಾಸಾವಧಾರಣಾ ಪತ್ತಧಾರಣಾ, ದೇವೇಸು ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಸಾವಕಯುಗಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದೇವೇಸು ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನತ್ಥೀತಿ, ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಪಬ್ಬಜತಿ ತಸ್ಸೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯೋ ನ ಪಬ್ಬಜತಿ ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದೇವೇಸು ಮುಣ್ಡಿಯಂ ನತ್ಥೀತಿ, ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಮುಣ್ಡಿಯಂ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಮುಣ್ಡಿಯಂ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಮುಣ್ಡಿಯಂ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಮುಣ್ಡಿಯಂ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಮುಣ್ಡೋ

ಹೋತಿ ತಸ್ಸೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯೋ ಮುಣ್ಡೋ ನ ಹೋತಿ ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ದೇವೇಸು ಕಾಸಾವಧಾರಣಾ ನತ್ಥೀತಿ, ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಕಾಸಾವಧಾರಣಾ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಕಾಸಾವಧಾರಣಾ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಕಾಸಾವಧಾರಣಾ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಕಾಸಾವಧಾರಣಾ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಕಾಸಾವಂ ಧಾರೇತಿ ತಸ್ಸೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯೋ ಕಾಸಾವಂ ನ ಧಾರೇತಿ ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದೇವೇಸು ಪತ್ತಧಾರಣಾ ನತ್ಥೀತಿ, ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಪತ್ತಧಾರಣಾ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಪತ್ತಧಾರಣಾ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಪತ್ತಧಾರಣಾ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಪತ್ತಧಾರಣಾ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ? ಯೋ ಪತ್ತಂ ಧಾರೇತಿ ತಸ್ಸೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯೋ ಪತ್ತಂ ನ ಧಾರೇತಿ ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ದೇವೇಸು ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ನುಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ, ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಯತ್ಥ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ನುಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯತ್ಥ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ನುಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಲುಮ್ಬಿನಿಯಾ ಭಗವಾ ಜಾತೋ, ಬೋಧಿಯಾ ಮೂಲೇ ಅಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಂ ಪವತ್ತಿತಂ; ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ನತ್ಥಞ್ಞತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ದೇವೇಸು ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ನುಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ, ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯತ್ಥ ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ನುಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯತ್ಥ ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ನುಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ನತ್ಥಞ್ಞತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದೇವೇಸು ಸಾವಕಯುಗಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ, ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯತ್ಥ ಸಾವಕಯುಗಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ಸಾವಕಯುಗಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜತಿ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯತ್ಥ ಸಾವಕಯುಗಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಯತ್ಥ ಸಾವಕಯುಗಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜತಿ ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗಧೇಸು ಸಾವಕಯುಗಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ, ತತ್ಥೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ನತ್ಥಞ್ಞತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೭೧. ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಬ್ಬದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಮನುಸ್ಸೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ ಮಿಲಕ್ಖೇಸು [ಮಿಲಕ್ಖೂಸು (ಸ್ಯಾ॰ ಕ॰)] ಅವಿಞ್ಞಾತಾರೇಸು ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಗತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉಪಾಸಕಾನಂ ಉಪಾಸಿಕಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥೀತಿ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು [ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು (ಕ॰)] ದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಕತ್ಥ ನತ್ಥೀತಿ? ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ದೇವೇಸು ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು [ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು (ಕ॰)] ದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ದೇವೇಸು ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು [ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು (ಕ॰)] ದೇವೇಸು ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ದೇವೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥೀತಿ। ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ ಮಿಲಕ್ಖೇಸು ಅವಿಞ್ಞಾತಾರೇಸು ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಗತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉಪಾಸಕಾನಂ ಉಪಾಸಿಕಾನಂ, ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಮನುಸ್ಸೇಸು ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತ್ಥ ಅತ್ಥಿ, ಕತ್ಥ ನತ್ಥೀತಿ? ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ ಮಿಲಕ್ಖೇಸು ಅವಿಞ್ಞಾತಾರೇಸು ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಗತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉಪಾಸಕಾನಂ ಉಪಾಸಿಕಾನಂ, ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ। ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ ಮಿಲಕ್ಖೇಸು ಅವಿಞ್ಞಾತಾರೇಸು ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಗತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉಪಾಸಕಾನಂ ಉಪಾಸಿಕಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ನತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಅತ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ ಮಿಲಕ್ಖೇಸು ಅವಿಞ್ಞಾತಾರೇಸು ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಗತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉಪಾಸಕಾನಂ ಉಪಾಸಿಕಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ತೀಹಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಠಾನೇಹಿ ಜಮ್ಬುದೀಪಕಾ ಮನುಸ್ಸಾ ಉತ್ತರಕುರುಕೇ ಚ ಮನುಸ್ಸೇ ಅಧಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ ದೇವೇ ಚ ತಾವತಿಂಸೇ! ಕತಮೇಹಿ ತೀಹಿ? ಸೂರಾ, ಸತಿಮನ್ತೋ, ಇಧ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ”ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೯.೨೧]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ।

ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಇಧ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವತ್ಥಿಯಂಯೇವ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ, ನತ್ಥಿ ಅಞ್ಞತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೭೨. ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಚೋರಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀನಾನಿ, ಪಞ್ಚುದ್ಧಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಅಪ್ಪಹೀನಾನಿ, ಇತೋ ಚುತಸ್ಸ ತತ್ಥ ಉಪಪನ್ನಸ್ಸ ಕುಹಿಂ ಫಲುಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ತತ್ಥೇವ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಚೋರಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀನಾನಿ , ಪಞ್ಚುದ್ಧಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಅಪ್ಪಹೀನಾನಿ, ಇತೋ ಚುತಸ್ಸ ತತ್ಥ ಉಪಪನ್ನಸ್ಸ ತಹಿಂ ಫಲುಪ್ಪತ್ತಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ”ತಿ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಚೋರಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀನಾನಿ, ಪಞ್ಚುದ್ಧಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಅಪ್ಪಹೀನಾನಿ , ಇತೋ ಚುತಸ್ಸ ತತ್ಥ ಉಪಪನ್ನಸ್ಸ ಕುಹಿಂ ಭಾರೋಹರಣಂ, ಕುಹಿಂ ದುಕ್ಖಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಕುಹಿಂ ಕಿಲೇಸಪ್ಪಹಾನಂ, ಕುಹಿಂ ನಿರೋಧಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾ, ಕುಹಿಂ ಅಕುಪ್ಪಪಟಿವೇಧೋತಿ? ತತ್ಥೇವ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಚೋರಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀನಾನಿ, ಪಞ್ಚುದ್ಧಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಅಪ್ಪಹೀನಾನಿ, ಇತೋ ಚುತಸ್ಸ ತತ್ಥ ಉಪಪನ್ನಸ್ಸ ತಹಿಂ ಅಕುಪ್ಪಪಟಿವೇಧೋ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ”ತಿ।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಞ್ಚೋರಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀನಾನಿ, ಪಞ್ಚುದ್ಧಮ್ಭಾಗಿಯಾನಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಅಪ್ಪಹೀನಾನಿ, ಇತೋ ಚುತಸ್ಸ ತತ್ಥ ಉಪಪನ್ನಸ್ಸ ತಹಿಂ ಫಲುಪ್ಪತ್ತಿ, ತಹಿಂ ಭಾರೋಹರಣಂ, ತಹಿಂ ದುಕ್ಖಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ತಹಿಂ ಕಿಲೇಸಪ್ಪಹಾನಂ, ತಹಿಂ ನಿರೋಧಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾ, ತಹಿಂ ಅಕುಪ್ಪಪಟಿವೇಧೋ; ಕೇನಟ್ಠೇನ ವದೇಸಿ - “ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ”ತಿ? ಹನ್ದ ಹಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತತ್ಥ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ [ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ (ಬಹೂಸು)]।

೨. ಸಂಸನ್ದನಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಕಥಾ

೨೭೩. ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತತ್ಥ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತತ್ಥ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಇಧ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತತ್ಥ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯಿಪುಗ್ಗಲೋ [ಇಧಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ (?)] ತತ್ಥ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಇಧ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಇಧ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ತತ್ಥ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತತ್ಥ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಕದಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯಿಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಇಧ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ತತ್ಥ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತತ್ಥ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇಧ ವಿಹಾಯ ನಿಟ್ಠಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ನ ಚ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ನ ಚ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇಧ ವಿಹಾಯ ನಿಟ್ಠಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ನ ಚ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ನ ಚ ಕಿಲೇಸಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ಕಿಲೇಸಾ ಚ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇಧ ವಿಹಾಯ ನಿಟ್ಠಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ಕಿಲೇಸಾ ಚ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ಕಿಲೇಸಾ ಚ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇಧ ವಿಹಾಯ ನಿಟ್ಠಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಮಗ್ಗೋ ಚ ಭಾವೀಯತಿ, ಕಿಲೇಸಾ ಚ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಭಾವಿತಭಾವನೋ ತತ್ಥ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅರಹಾ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುನಬ್ಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುನಬ್ಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಭವೇನ ಭವಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಗತಿಯಾ ಗತಿಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಂಸಾರೇನ ಸಂಸಾರಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಉಪಪತ್ತಿಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಭಾವಿತಭಾವನೋ ಅನೋಹಟಭಾರೋ ತತ್ಥ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಾರೋಹರಣಾಯ ಪುನ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಭಾವಿತಭಾವನೋ ಅಪರಿಞ್ಞಾತದುಕ್ಖೋ ಅಪ್ಪಹೀನಕಿಲೇಸೋ ಅಸಚ್ಛಿಕತನಿರೋಧೋ ಅಪ್ಪಟಿವಿದ್ಧಾಕುಪ್ಪೋ ತತ್ಥ ಉಪಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಪ್ಪಪಟಿವೇಧಾಯ ಪುನ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಭಾವಿತಭಾವನೋ ಅನೋಹಟಭಾರೋ ತತ್ಥ ಉಪಪಜ್ಜತಿ, ನ ಚ ಭಾರೋಹರಣಾಯ ಪುನ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನೋಹಟಭಾರೋ ಚ ತತ್ಥ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಭಾವಿತಭಾವನೋ ಅಪರಿಞ್ಞಾತದುಕ್ಖೋ ಅಪ್ಪಹೀನಕಿಲೇಸೋ ಅಸಚ್ಛಿಕತನಿರೋಧೋ ಅಪ್ಪಟಿವಿದ್ಧಾಕುಪ್ಪೋ ತತ್ಥ ಉಪಪಜ್ಜತಿ, ನ ಚ ಅಕುಪ್ಪಪಟಿವೇಧಾಯ ಪುನ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಪ್ಪಟಿವಿದ್ಧಾಕುಪ್ಪೋ ಚ ತತ್ಥ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಯಥಾ ಮಿಗೋ ಸಲ್ಲೇನ ವಿದ್ಧೋ ದೂರಮ್ಪಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಕಾಲಂ ಕರೋತಿ, ಏವಮೇವಂ ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತತ್ಥ ಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ।

ಯಥಾ ಮಿಗೋ ಸಲ್ಲೇನ ವಿದ್ಧೋ ದೂರಮ್ಪಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಸಲ್ಲೋವ ಕಾಲಂ ಕರೋತಿ, ಏವಮೇವಂ ಅನಾಗಾಮೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಇಧ ಭಾವಿತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತತ್ಥ ಸಸಲ್ಲೋವ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ಓಧಿಸೋಕಥಾ

೧೭೪. ಓಧಿಸೋಧಿಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ [ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಪತ್ತೋ (?)] ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀ, ಬುದ್ಧೇ ಅವೇಚ್ಚಪ್ಪಸಾದೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಧಮ್ಮೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಘೇ…ಪೇ॰… ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಏಕದೇಸಂ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ಜಹತಿ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ…ಪೇ॰… ಏಕದೇಸಂ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಏಕದೇಸಂ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ…ಪೇ॰… ಏಕದೇಸಂ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಏಕದೇಸಂ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀ, ಬುದ್ಧೇ ಅವೇಚ್ಚಪ್ಪಸಾದೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಧಮ್ಮೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಘೇ…ಪೇ॰… ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಏಕದೇಸಂ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೭೫. ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಜಹತಿ, ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ [ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ಪತ್ತೋ (?)] ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಜಹತಿ, ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತಿ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತಿ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೭೬. ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಜಹತಿ, ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅನಾಗಾಮೀ , ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ [ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಪತ್ತೋ (?)] ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಅಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಜಹತಿ, ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅನಾಗಾಮೀ…ಪೇ॰… ಏಕದೇಸಂ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತಿ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅನಾಗಾಮೀ…ಪೇ॰… ಏಕದೇಸಂ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅನಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಅಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೭೭. ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ರೂಪರಾಗಂ ಅರೂಪರಾಗಂ ಮಾನಂ ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಅವಿಜ್ಜಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅರಹಾ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅರಹಾ, ಏಕದೇಸಂ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೋ [ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತೋ (?)] ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಓಹಿತಭಾರೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತಸದತ್ಥೋ ಪರಿಕ್ಖೀಣಭವಸಂಯೋಜನೋ ಸಮ್ಮದಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘೋ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪರಿಖೋ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹೇಸಿಕೋ ನಿರಗ್ಗಳೋ ಅರಿಯೋ ಪನ್ನದ್ಧಜೋ ಪನ್ನಭಾರೋ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸುವಿಜಿತವಿಜಯೋ, ದುಕ್ಖಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಸಮುದಯೋ ಪಹೀನೋ, ನಿರೋಧೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾತಂ, ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹೀನಂ, ಭಾವೇತಬ್ಬಂ ಭಾವಿತಂ, ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, (ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ,) [( ) (?)] ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ರೂಪರಾಗಂ ಅರೂಪರಾಗಂ ಜಹತಿ, ಮಾನಂ ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಅವಿಜ್ಜಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅರಹಾ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅರಹಾ…ಪೇ॰… ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಮಾನಂ ಜಹತಿ, ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಅವಿಜ್ಜಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಏಕದೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅರಹಾ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅರಹಾ ...ಪೇ॰... ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಅವಿಜ್ಜಂ ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ। ಏಕದೇಸಂ ಅರಹಾ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅರಹಾ, ಏಕದೇಸಂ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಓಹಿತಭಾರೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತಸದತ್ಥೋ ಪರಿಕ್ಖೀಣಭವಸಂಯೋಜನೋ ಸಮ್ಮದಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘೋ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪರಿಖೋ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹೇಸಿಕೋ ನಿರಗ್ಗಳೋ ಅರಿಯೋ ಪನ್ನದ್ಧಜೋ ಪನ್ನಭಾರೋ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸುವಿಜಿತವಿಜಯೋ, ದುಕ್ಖಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಸಮುದಯೋ ಪಹೀನೋ, ನಿರೋಧೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾತಂ, ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹೀನಂ, ಭಾವೇತಬ್ಬಂ ಭಾವಿತಂ , ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೨೭೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಓಧಿಸೋಧಿಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ''ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

''ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಮೇಧಾವೀ, ಥೋಕಂ ಥೋಕಂ ಖಣೇ ಖಣೇ।
ಕಮ್ಮಾರೋ ರಜತಸ್ಸೇವ, ನಿದ್ಧಮೇ ಮಲಮತ್ತನೋ''ತಿ [ಧ॰ ಪ॰ ೨೩೯ ಧಮ್ಮಪದೇ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಓಧಿಸೋಧಿಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ''ತಿ।

ಓಧಿಸೋಧಿಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

''ಸಹಾವಸ್ಸ ದಸ್ಸನಸಮ್ಪದಾಯ,
ತಯಸ್ಸು ಧಮ್ಮಾ ಜಹಿತಾ ಭವನ್ತಿ।
ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠೀ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಿತಞ್ಚ,
ಸೀಲಬ್ಬತಂ ವಾಪಿ ಯದತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ।
ಚತೂಹಪಾಯೇಹಿ ಚ ವಿಪ್ಪಮುತ್ತೋ,
ಛಚ್ಚಾಭಿಠಾನಾನಿ ಅಭಬ್ಬ [ಅಭಬ್ಬೋ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰)] ಕಾತು''ನ್ತಿ [ಖು॰ ಪಾ॰ ೬.೧೦; ಸು॰ ನಿ॰ ೨೩೩]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಓಧಿಸೋಧಿಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ''ತಿ।

ಓಧಿಸೋಧಿಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ''ಯಸ್ಮಿಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯೇ ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ವಿರಜಂ ವೀತಮಲಂ ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ - 'ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಮುದಯಧಮ್ಮಂ, ಸಬ್ಬಂ ತಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮ'ನ್ತಿ, ಸಹ ದಸ್ಸನುಪ್ಪಾದಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ತೀಣಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀಯನ್ತಿ - ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ''ತಿ [ಅಙ್ಗುತ್ತರನಿಕಾಯೇ]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಓಧಿಸೋಧಿಸೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ''ತಿ।

ಓಧಿಸೋಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಜಹತಿಕಥಾ

೧. ನಸುತ್ತಾಹರಣಕಥಾ

೨೭೯. ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಜಹತಿ, ಅನವಸೇಸಂ ಜಹತಿ, ಅಪ್ಪಟಿಸನ್ಧಿಯಂ ಜಹತಿ, ಸಮೂಲಂ ಜಹತಿ, ಸತಣ್ಹಂ ಜಹತಿ, ಸಾನುಸಯಂ ಜಹತಿ, ಅರಿಯೇನ ಞಾಣೇನ ಜಹತಿ, ಅರಿಯೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಜಹತಿ, ಅಕುಪ್ಪಂ ಪಟಿವಿಜ್ಝನ್ತೋ ಜಹತಿ, ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಚ್ಚನ್ತಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅನವಸೇಸಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅಪ್ಪಟಿಸನ್ಧಿಯಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಸಮೂಲಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಸತಣ್ಹಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಸಾನುಸಯಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅರಿಯೇನ ಞಾಣೇನ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅರಿಯೇನ ಮಗ್ಗೇನ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅಕುಪ್ಪಂ ಪಟಿವಿಜ್ಝನ್ತೋ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜಹತಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಜಹತಿ, ಅನವಸೇಸಂ ಜಹತಿ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಜಹತಿ, ಅನವಸೇಸಂ ಜಹತಿ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅನವಸೇಸಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ಅನವಸೇಸಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ …ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ನ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಜಹತಿ, ನ ಅನವಸೇಸಂ ಜಹತಿ…ಪೇ॰… ನ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಹತಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ನ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಜಹತಿ…ಪೇ॰… ನ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ನ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ನ ಅನವಸೇಸಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ…ಪೇ॰… ನ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ನ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ, ನ ಅನವಸೇಸಂ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತಿ…ಪೇ॰… ನ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ವಿಕ್ಖಮ್ಭೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ರೂಪಾವಚರೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ। ರೂಪಾವಚರೋ ಮಗ್ಗೋ ನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ಖಯಗಾಮೀ ಬೋಧಗಾಮೀ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಅನಾಸವೋ ಅಸಂಯೋಜನಿಯೋ ಅಗನ್ಥನಿಯೋ ಅನೋಘನಿಯೋ ಅಯೋಗನಿಯೋ ಅನೀವರಣಿಯೋ ಅಪರಾಮಟ್ಠೋ ಅನುಪಾದಾನಿಯೋ ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ನನು ರೂಪಾವಚರೋ ಮಗ್ಗೋ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ನ ಖಯಗಾಮೀ ನ ಬೋಧಗಾಮೀ ನ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಸಾಸವೋ ಸಂಯೋಜನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಾವಚರೋ ಮಗ್ಗೋ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ನ

ಖಯಗಾಮೀ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ರೂಪಾವಚರೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದ”ನ್ತಿ।

ಜಹತಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಮಗ್ಗೋ ನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ಖಯಗಾಮೀ ಬೋಧಗಾಮೀ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಅನಾಸವೋ…ಪೇ॰… ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ರೂಪಾವಚರೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಮಗ್ಗೋ ನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ಖಯಗಾಮೀ ಬೋಧಗಾಮೀ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಅನಾಸವೋ…ಪೇ॰… ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ರೂಪಾವಚರೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಮಗ್ಗೋ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ನ ಖಯಗಾಮೀ ನ ಬೋಧಗಾಮೀ ನ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಸಾಸವೋ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಹತಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಂ, ಸೋ ಚ ಮಗ್ಗೋ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ನ ಖಯಗಾಮೀ ನ ಬೋಧಗಾಮೀ ನ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಸಾಸವೋ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧೮೦. ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮೇಸು ವೀತರಾಗೋ ಸಹ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತೇ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮೇಸು ವೀತರಾಗೋ ಸಹ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ತಯೋ ಮಗ್ಗೇ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ತಯೋ ಮಗ್ಗೇ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ತೀಣಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ತೀಣಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಿಣ್ಣಂ ಫಸ್ಸಾನಂ ತಿಸ್ಸನ್ನಂ ವೇದನಾನಂ ತಿಸ್ಸನ್ನಂ ಸಞ್ಞಾನಂ ತಿಸ್ಸನ್ನಂ ಚೇತನಾನಂ ತಿಣ್ಣಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ತಿಸ್ಸನ್ನಂ ಸದ್ಧಾನಂ ತಿಣ್ಣಂ ವೀರಿಯಾನಂ ತಿಸ್ಸನ್ನಂ ಸತೀನಂ ತಿಣ್ಣಂ ಸಮಾಧೀನಂ ತಿಸ್ಸನ್ನಂ ಪಞ್ಞಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮೇಸು ವೀತರಾಗೋ ಸಹ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಕತಮೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ। ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧. ಸುತ್ತಾಹರಣಕಥಾ

೧೮೧. ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಿಣ್ಣಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಿಣ್ಣಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಜಹತೀ”ತಿ। ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ತನುಭಾವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ತನುಭಾವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀ"ತಿ।

ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮೇಸು ವೀತರಾಗೋ ಸಹ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಂ ಅಭಿಸಮೇನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಸಹ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ಸಣ್ಠಹನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಅಹೇಸುಂ ತೇ [ಅಹಿಂಸಕಾ (ಅ॰ ನಿ॰ ೬.೫೪)] ಅತೀತಂಸೇ, ಛ ಸತ್ಥಾರೋ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ನಿರಾಮಗನ್ಧಾ ಕರುಣೇಧಿಮುತ್ತಾ [ಕರುಣಾಧಿಮುತ್ತಾ (ಸೀ॰ ಕ॰)], ಕಾಮಸಂಯೋಜನಾತಿಗಾ॥

"ಕಾಮರಾಗಂ ವಿರಾಜೇತ್ವಾ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೂಪಗಾ ಅಹು।
ಅಹೇಸುಂ ಸಾವಕಾ ತೇಸಂ, ಅನೇಕಾನಿ ಸತಾನಿಪಿ॥

"ನಿರಾಮಗನ್ಧಾ ಕರುಣೇಧಿಮುತ್ತಾ, ಕಾಮಸಂಯೋಜನಾತಿಗಾ।
ಕಾಮರಾಗಂ ವಿರಾಜೇತ್ವಾ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೂಪಗಾ ಅಹೂ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೬.೫೪]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದನ್ತಿ।

ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸೋ ಹಿ ನಾಮ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುನೇತ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಏವಂ ದೀಘಾಯುಕೋ ಸಮಾನೋ ಏವಂ ಚಿರಟ್ಠಿತಿಕೋ ಅಪರಿಮುತ್ತೋ ಅಹೋಸಿ ಜಾತಿಯಾ ಜರಾಯ ಮರಣೇನ ಸೋಕೇಹಿ ಪರಿದೇವೇಹಿ ದುಕ್ಖೇಹಿ ದೋಮನಸ್ಸೇಹಿ ಉಪಾಯಾಸೇಹಿ ಅಪರಿಮುತ್ತೋ ದುಕ್ಖಸ್ಮಾತಿ ವದಾಮಿ। ತಂ ಕಿಸ್ಸ ಹೇತು? ಚತುನ್ನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅನನುಬೋಧಾ ಅಪ್ಪಟಿವೇಧಾ। ಕತಮೇಸಂ ಚತುನ್ನಂ? ಅರಿಯಸ್ಸ ಸೀಲಸ್ಸ ಅನನುಬೋಧಾ ಅಪ್ಪಟಿವೇಧಾ, ಅರಿಯಸ್ಸ ಸಮಾಧಿಸ್ಸ, ಅರಿಯಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ, ಅರಿಯಾಯ ವಿಮುತ್ತಿಯಾ ಅನನುಬೋಧಾ ಅಪ್ಪಟಿವೇಧಾ। ತಯಿದಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಂ ಸೀಲಂ ಅನುಬುದ್ಧಂ ಪಟಿವಿದ್ಧಂ, ಅರಿಯೋ ಸಮಾಧಿ ಅನುಬುದ್ಧೋ ಪಟಿವಿದ್ಧೋ, ಅರಿಯಾ ಪಞ್ಞಾ ಅನುಬುದ್ಧಾ ಪಟಿವಿದ್ಧಾ, ಅರಿಯಾ ವಿಮುತ್ತಿ ಅನುಬುದ್ಧಾ ಪಟಿವಿದ್ಧಾ, ಉಚ್ಛಿನ್ನಾ ಭವತಣ್ಹಾ, ಖೀಣಾ ಭವನೇತ್ತಿ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋತಿ।

"ಸೀಲಂ ಸಮಾಧಿ ಪಞ್ಞಾ ಚ, ವಿಮುತ್ತಿ ಚ ಅನುತ್ತರಾ।
ಅನುಬುದ್ಧಾ ಇಮೇ ಧಮ್ಮಾ, ಗೋತಮೇನ ಯಸಸ್ಸಿನಾ॥

"ಇತಿ ಬುದ್ಧೋ ಅಭಿಞ್ಞಾಯ, ಧಮ್ಮಮಕ್ಖಾಸಿ ಭಿಕ್ಖುನಂ।
ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕರೋ ಸತ್ಥಾ, ಚಕ್ಖುಮಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೭.೬೬]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಜಹತಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದ"ನ್ತಿ।

ಜಹತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿಕಥಾ

೧. ವಾದಯುತ್ತಿ

೨೮೨. ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬದಾ ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇಸು ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಯೋಗನ್ತಿ ಕತ್ವಾ ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಮ್ಪಿ ನತ್ಥಿ, ತಮ್ಪತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿ ಯಾ ದಿಟ್ಠಿ ಸಾ ದಿಟ್ಠಿ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠೀತಿ, ಯಾ ದಿಟ್ಠಿ ಸಾ ದಿಟ್ಠಿ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠೀತಿ, ಹೇವಮತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। (ಸಂಖಿತ್ತಂ)। ವಾದಯುತ್ತಿ।

೨. ಕಾಲಸಂಸನ್ದನಾ

೨೮೩. ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅನಿರುದ್ಧಂ ಅವಿಗತಂ ಅವಿಪರಿಣತಂ ನ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ನ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅನಿರುದ್ಧಂ ಅವಿಗತಂ ಅವಿಪರಿಣತಂ ನ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ನ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಜಾತಂ ಭೂತಂ ಸಞ್ಜಾತಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ಜಾತಂ ಭೂತಂ ಸಞ್ಜಾತಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೮೪. ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ನಿರುದ್ಧಂ…ಪೇ॰… ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅಜಾತಂ…ಪೇ॰… ಅಪಾತುಭೂತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅನಿರುದ್ಧಂ ಅವಿಗತಂ ಅವಿಪರಿಣತಂ ನ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ನ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅನಿರುದ್ಧಂ ಅವಿಗತಂ ಅವಿಪರಿಣತಂ ನ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ನ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಜಾತಂ ಭೂತಂ ಸಞ್ಜಾತಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಜಾತಂ ಭೂತಂ ಸಞ್ಜಾತಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತೀತಾ ವೇದನಾ ಅತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಅತ್ಥಿ, ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿರುದ್ಧಂ…ಪೇ॰… ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಜಾತಂ…ಪೇ॰… ಅಪಾತುಭೂತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿರುದ್ಧಂ…ಪೇ॰… ನ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿರುದ್ಧಂ…ಪೇ॰… ನ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಜಾತಂ…ಪೇ॰… ಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಜಾತಂ…ಪೇ॰… ಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿರುದ್ಧಂ…ಪೇ॰… ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿರುದ್ಧಂ…ಪೇ॰… ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಜಾತಂ…ಪೇ॰… ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಜಾತಂ…ಪೇ॰… ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೮೫. "ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ವಾ ರೂಪ"ನ್ತಿ ವಾ, "ರೂಪನ್ತಿ ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ"ನ್ತಿ ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ನಿರುಜ್ಝಮಾನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

“ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ವಾ ರೂಪ”ನ್ತಿ ವಾ, “ರೂಪನ್ತಿ ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ”ನ್ತಿ ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ನಿರುಜ್ಝಮಾನಂ ರೂಪಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

“ಓದಾತನ್ತಿ ವಾ ವತ್ಥ”ನ್ತಿ ವಾ, “ವತ್ಥನ್ತಿ ವಾ ಓದಾತ”ನ್ತಿ ವಾ ಓದಾತಂ ವತ್ಥಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಓದಾತಂ ವತ್ಥಂ ರಜ್ಜಮಾನಂ ಓದಾತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವತ್ಥಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

“ಓದಾತನ್ತಿ ವಾ ವತ್ಥ”ನ್ತಿ ವಾ, “ವತ್ಥನ್ತಿ ವಾ ಓದಾತ”ನ್ತಿ ವಾ ಓದಾತಂ ವತ್ಥಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಓದಾತಂ ವತ್ಥಂ ರಜ್ಜಮಾನಂ ವತ್ಥಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಓದಾತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।…ಪೇ॰…।

೨೮೬. ರೂಪಂ ರೂಪಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ನನು ರೂಪಂ ರೂಪಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ರೂಪಭಾವಂ ನ ಜಹತೀ”ತಿ।

ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ರೂಪಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತಿ (ಸೀ॰ ಕ॰)] ರೂಪಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ರೂಪಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ಅನಾಗತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ಅನಾಗತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅಟ್ಠಕಥಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ]? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅಟ್ಠಕಥಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅಟ್ಠಕಥಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ]? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅಟ್ಠಕಥಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅತೀತಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀ”ತಿ।

ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ ಅತೀತಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ಅತೀತಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೮೭. ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅನಾಗತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅನಾಗತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅನುಲೋಮಪಞ್ಹೋಯೇವ] ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅನುಲೋಮಪಞ್ಹೋಯೇವ]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅನುಲೋಮಪಞ್ಹೋಯೇವ]? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅನುಲೋಮಪಞ್ಹೋಯೇವ]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀ"ತಿ।

ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (?) ಪುರಿಮಪಞ್ಹೇಹಿ ಸಂಸನ್ದೇತಬ್ಬಂ] ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (?) ಪುರಿಮಞ್ಹೇಹಿ ಸಂಸನ್ದೇತಬ್ಬಂ] ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ವೇದನಾ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತಾ ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಾಗತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ

ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಾಗತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅನುಲೋಮಪಞ್ಹೋಯೇವ]? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ಜಹತೀತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (ಬಹೂಸು) ಅನುಲೋಮಪಞ್ಹೋಯೇವ]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತೀ’’ತಿ।

ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (?) ಪುರಿಮಪಞ್ಹೇಹಿ ಸಂಸನ್ದೇತಬ್ಬಂ] ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ [ನ ಜಹತೀತಿ (?) ಪುರಿಮಪಞ್ಹೇಹಿ ಸಂಸನ್ದೇತಬ್ಬಂ] ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿಚ್ಚಂ ಧುವಂ ಸಸ್ಸತಂ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನಭಾವಂ ನ ಜಹತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಅಧುವಂ ಅಸಸ್ಸತಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಚನಸೋಧನಾ

೨೮೮. ಅತೀತಂ ನ್ವತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ನ್ವತ್ಥಿ, ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ ಮಿಚ್ಛಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಾ ಪನ ಅತ್ಥಿ ನ್ವಾತೀತಂ, ಅತ್ಥಿ ಅತೀತನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ। ಅನಾಗತಂ ನ್ವತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ನ್ವತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ ಮಿಚ್ಛಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಾ ಪನ ಅತ್ಥಿ ನ್ವಾನಾಗತಂ, ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಅನಾಗತಂ ಹುತ್ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಗತಂ ತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಗತಂ ತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹುತ್ವಾ ಹೋತಿ ಹುತ್ವಾ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಹುತ್ವಾ ಹೋತಿ ಹುತ್ವಾ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಹುತ್ವಾ ನ ಹೋತಿ ನ ಹುತ್ವಾ ನ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಹುತ್ವಾ ಅತೀತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ತಂ ಅತೀತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಞ್ಞೇವ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ತಂ ಅತೀತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹುತ್ವಾ ಹೋತಿ ಹುತ್ವಾ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಹುತ್ವಾ ಹೋತಿ ಹುತ್ವಾ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಹುತ್ವಾ ನ ಹೋತಿ ನ ಹುತ್ವಾ ನ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಹುತ್ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಹೋತಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಹುತ್ವಾ ಅತೀತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಗತಂ ತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ತಂ ಅತೀತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಗತಂ ತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ತಂ ಅತೀತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹುತ್ವಾ ಹೋತಿ ಹುತ್ವಾ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಹುತ್ವಾ ಹೋತಿ ಹುತ್ವಾ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಹುತ್ವಾ ನ ಹೋತಿ ನ ಹುತ್ವಾ ನ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತೀತಚಕ್ಖುರೂಪಾದಿಕಥಾ

೧೮೯. ಅತೀತಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಸೋತಂ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ದಾ ಅತ್ಥಿ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಕಾಸೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇನ ಸೋತೇನ ಅತೀತಂ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಘಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾ ಅತ್ಥಿ ಘಾನವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವಾಯೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇನ ಘಾನೇನ ಅತೀತಂ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಾ ಜಿವ್ಹಾ ಅತ್ಥಿ ರಸಾ ಅತ್ಥಿ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಪೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತೀತಾಯ ಜಿವ್ಹಾಯ ಅತೀತಂ ರಸಂ ಸಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತೋ ಕಾಯೋ ಅತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಅತ್ಥಿ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಪಥವೀ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇನ ಕಾಯೇನ ಅತೀತಂ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತೋ ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇನ ಮನೇನ ಅತೀತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಸೋತಂ ಅತ್ಥಿ… ಘಾನಂ ಅತ್ಥಿ… ಜಿವ್ಹಾ ಅತ್ಥಿ… ಕಾಯೋ ಅತ್ಥಿ … ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತೇನ ಮನೇನ ಅನಾಗತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಅತೀತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಸೋತಂ ಅತ್ಥಿ… ಘಾನಂ ಅತ್ಥಿ… ಜಿವ್ಹಾ ಅತ್ಥಿ… ಕಾಯೋ ಅತ್ಥಿ… ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಮನೇನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೋ ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಅತೀತೇನ ಮನೇನ ಅತೀತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಸೋತಂ ಅತ್ಥಿ… ಘಾನಂ ಅತ್ಥಿ… ಜಿವ್ಹಾ ಅತ್ಥಿ… ಕಾಯೋ ಅತ್ಥಿ… ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಮನೇನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತೋ ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ

ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತೇನ ಮನೇನ ಅನಾಗತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅತೀತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಸೋತಂ ಅತ್ಥಿ… ಘಾನಂ ಅತ್ಥಿ… ಜಿವ್ಹಾ ಅತ್ಥಿ… ಕಾಯೋ ಅತ್ಥಿ… ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅತೀತೇನ ಮನೇನ ಅತೀತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಮನೇನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅನಾಗತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಚಕ್ಖುಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾ ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ಆಲೋಕೋ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಸೋತಂ ಅತ್ಥಿ… ಘಾನಂ ಅತ್ಥಿ… ಜಿವ್ಹಾ ಅತ್ಥಿ… ಕಾಯೋ ಅತ್ಥಿ… ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅನಾಗತೇನ ಮನೇನ ಅನಾಗತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಮನೋ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾ ಅತ್ಥಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ ವತ್ಥುಂ ಅತ್ಥಿ ಮನಸಿಕಾರೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಮನೇನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಞಾಣಾದಿಕಥಾ

೧೯೦. ಅತೀತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ , ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅನಾಗತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಅನಾಗತಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ , ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹನ್ತಾದಿಕಥಾ

೨೯೧. ಅರಹತೋ ಅತೀತೋ ರಾಗೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತೇನ ರಾಗೇನ ಸರಾಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತೋ ದೋಸೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರಹಾ ತೇನ ದೋಸೇನ ಸದೋಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತೋ ಮೋಹೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತೇನ ಮೋಹೇನ ಸಮೋಹೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತೋ ಮಾನೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತೇನ ಮಾನೇನ ಸಮಾನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತಾ ದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತಾಯ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಯ ಸವಿಚಿಕಿಚ್ಛೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತಂ ಥಿನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತೇನ ಥಿನೇನ ಸಥಿನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತಂ ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತೇನ ಉದ್ಧಚ್ಚೇನ ಸಉದ್ಧಚ್ಚೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತಂ ಅಹಿರಿಕಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತೇನ ಅಹಿರಿಕೇನ ಸಅಹಿರಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತೋ ಅತೀತಂ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ತೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೇನ ಸಅನೋತ್ತಪ್ಪೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅನಾಗಾಮೀ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ ಅಣುಸಹಗತೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ ಓಳಾರಿಕೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಅತ್ಥಿ… ಅತೀತೋ

ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ರಾಗೋ ಅತ್ಥಿ... ಅತೀತೋ ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ದೋಸೋ ಅತ್ಥಿ... ಅತೀತೋ ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನೋ ತೇನ ಮೋಹೇನ ಸಮೋಹೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧೯೨. ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತೋ ರಾಗೋ ಅತ್ಥಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ರಾಗೇನ ಸರಾಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಅತೀತೋ ರಾಗೋ ಅತ್ಥಿ, ಅರಹಾ ತೇನ ರಾಗೇನ ಸರಾಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತೋ ದೋಸೋ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅತೀತಂ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಅತೀತಂ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅತ್ಥಿ, ಅರಹಾ ತೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗಾಮೀ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತೋ ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗಾಮೀ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ಸಕದಾಗಾಮೀ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ... ಅತೀತೋ ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತೋ ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ಸಕದಾಗಾಮೀ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ಸೋತಾಪನ್ನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಅತ್ಥಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಮೋಹೇನ ಸಮೋಹೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತೀತೋ ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಅತ್ಥಿ, ಸೋತಾಪನ್ನೋ ತೇನ ಮೋಹೇನ ಸಮೋಹೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತೋ ಅತೀತೋ ರಾಗೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅರಹಾ ತೇನ ರಾಗೇನ ಸರಾಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತೋ ರಾಗೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ರಾಗೇನ ಸರಾಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರಹತೋ ಅತೀತೋ ದೋಸೋ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅತೀತಂ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅರಹಾ ತೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಂ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೇನ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅನಾಗಾಮೀ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಅನಾಗಾಮೀ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತೋ ಅಣುಸಹಗತೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಸಕದಾಗಾಮೀ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಸಕದಾಗಾಮೀ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತೋ ಓಳಾರಿಕೋ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಬ್ಯಾಪಾದೇನ ಬ್ಯಾಪನ್ನಚಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸದಿಟ್ಠಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತೀತಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ತೇನ ಮೋಹೇನ ಸಮೋಹೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅತೀತೋ ಅಪಾಯಗಮನೀಯೋ ಮೋಹೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಮೋಹೇನ ಸಮೋಹೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತಹತ್ಥಾದಿಕಥಾ

೧೯೩. ಅತೀತಾ ಹತ್ಥಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇಸು ಹತ್ಥೇಸು ಸತಿ ಆದಾನನಿಕ್ಖೇಪನಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತಾ ಪಾದಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇಸು ಪಾದೇಸು ಸತಿ ಅಭಿಕ್ಕಮಪಟಿಕ್ಕಮೋ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತಾ ಪಬ್ಬಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೇಸು ಪಬ್ಬೇಸು ಸತಿ ಸಮಿಞ್ಜನಪಸಾರಣಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ಕುಚ್ಛಿ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಸ್ಮಿಂ ಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ಸತಿ ಜಿಘಚ್ಛಾ ಪಿಪಾಸಾ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತೋ ಕಾಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತೋ ಕಾಯೋ ಪಗ್ಗಹನಿಗ್ಗಹುಪಗೋ ಛೇದನಭೇದನುಪಗೋ ಕಾಕೇಹಿ ಗಿಜ್ಝೇಹಿ ಕುಲಲೇಹಿ ಸಾಧಾರಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತೇ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ಕಮೇಯ್ಯ , ಸತ್ಥಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಲಬ್ಭಾ ಅತೀತೋ ಕಾಯೋ ಅದ್ದುಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ರಜ್ಜುಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಸಙ್ಖಲಿಕಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಗಾಮಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ನಿಗಮಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ನಗರಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಜನಪದಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಕಣ್ಠಪಞ್ಚಮೇಹಿ ಬನ್ಧನೇಹಿ ಬನ್ಧಿತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತೋ ಆಪೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಆಪೇನ ಆಪಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ತೇಜೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ತೇಜೇನ ತೇಜಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತೋ ವಾಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ವಾಯೇನ ವಾಯಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತಕ್ಖನ್ಧಾದಿಸಮೋಧಾನಕಥಾ

೧೯೪. ಅತೀತೋ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತೋ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೋ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಯೋ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಅತೀತಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪನ್ನರಸಕ್ಖನ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಣಿ ಚಕ್ಖಾಯತನಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ ಅತ್ಥಿ,

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛತ್ತಿಂಸಾಯತನಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ಚಕ್ಖುಧಾತು ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಾ ಚಕ್ಖುಧಾತು ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಚಕ್ಖುಧಾತು ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಿಸ್ಸೋ ಚಕ್ಖುಧಾತುಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುಪಞ್ಞಾಸ ಧಾತುಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಅತ್ಥೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಣಿ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಾನಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಾನಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾನಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛಸಟ್ಠಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತೋ ರಾಜಾ ಚಕ್ಕವತ್ತೀ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತೋ ರಾಜಾ ಚಕ್ಕವತ್ತೀ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ರಾಜಾ ಚಕ್ಕವತ್ತೀ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಿಣ್ಣನ್ನಂ ರಾಜೂನಂ ಚಕ್ಕವತ್ತೀನಂ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಿಣ್ಣನ್ನಂ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾನಂ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪದಸೋಧನಕಥಾ

೧೯೫. ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ಅತೀತನ್ತಿ? ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅತೀತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾತೀತನ್ತಿ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅತೀತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾತೀತಂ, ತೇನಾತೀತಂ ನ್ವಾತೀತಂ, ನ್ವಾತೀತಂ ಅತೀತನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - ''ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅತೀತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾತೀತಂ, ತೇನಾತೀತಂ ನ್ವಾತೀತಂ, ನ್ವಾತೀತಂ ಅತೀತ'''ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ಅತೀತಂ ನ್ವಾತೀತಂ ನ್ವಾತೀತಂ ಅತೀತನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅತೀತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾತೀತ''ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - ''ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅತೀತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾತೀತಂ, ತೇನಾತೀತಂ ನ್ವಾತೀತಂ, ನ್ವಾತೀತಂ ಅತೀತ'''ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನಾಗತನ್ತಿ? ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅನಾಗತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾನಾಗತನ್ತಿ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅನಾಗತಂ ಸಿಯಾ ನ್ವಾನಾಗತಂ, ತೇನಾನಾಗತಂ ನ್ವಾನಾಗತಂ, ನ್ವಾನಾಗತಂ ಅನಾಗತನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - ''ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅನಾಗತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾನಾಗತಂ, ತೇನಾನಾಗತಂ ನ್ವಾನಾಗತಂ, ನ್ವಾನಾಗತಂ ಅನಾಗತ'''ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನಾನಾಗತಂ ನ್ವಾನಾಗತಂ ನ್ವಾನಾಗತಂ ಅನಾಗತನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅನಾಗತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾನಾಗತ''ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - ''ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಅನಾಗತಂ, ಸಿಯಾ ನ್ವಾನಾಗತಂ, ತೇನಾನಾಗತಂ ನ್ವಾನಾಗತಂ, ನ್ವಾನಾಗತಂ ಅನಾಗತ'''ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ, ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ? ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ತೇನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ತೇನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ"ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ತೇನ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ನೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಸಿಯಾ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ತೇನ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ತೇನ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನ"ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಅತ್ಥಿ ಸಿಯಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸಿಯಾ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ತೇನ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ನೋ ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಸುತ್ತಸಾಧನಂ

೧೯೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ರೂಪಂ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅಜ್ಝತ್ತಂ ವಾ ಬಹಿದ್ಧಾ ವಾ ಓಳಾರಿಕಂ ವಾ ಸುಖುಮಂ ವಾ ಹೀನಂ ವಾ ಪಣೀತಂ ವಾ ಯಂ ದೂರೇ ಸನ್ತಿಕೇ ವಾ - ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೋ। ಯಾ ಕಾಚಿ ವೇದನಾ... ಯಾ ಕಾಚಿ ಸಞ್ಞಾ... ಯೇ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಖಾರಾ... ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅಜ್ಝತ್ತಂ ವಾ ಬಹಿದ್ಧಾ ವಾ ಓಳಾರಿಕಂ ವಾ ಸುಖುಮಂ ವಾ ಹೀನಂ ವಾ ಪಣೀತಂ ವಾ ಯಂ ದೂರೇ ಸನ್ತಿಕೇ ವಾ - ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೪೮]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ।

ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತಯೋಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರುತ್ತಿಪಥಾ ಅಧಿವಚನಪಥಾ ಪಞ್ಞತ್ತಿಪಥಾ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಾ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪುಬ್ಬಾ ನ ಸಙ್ಕೀಯನ್ತಿ ನ ಸಙ್ಕೀಯಿಸ್ಸನ್ತಿ ಅಪ್ಪಟಿಕುಟ್ಠಾ ಸಮಣೇಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಹಿ ವಿಞ್ಞೂಹಿ। ಕತಮೇ ತಯೋ? ಯಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ರೂಪಂ ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ, 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಮಞ್ಞಾ, 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ; ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಅತ್ಥೀ'ತಿ, ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ। ಯಾ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಯಾ ಸಞ್ಞಾ... ಯೇ ಸಙ್ಖಾರಾ... ಯಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ, 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಮಞ್ಞಾ, 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ; ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಅತ್ಥೀ'ತಿ, ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ।

"ಯಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ರೂಪಂ ಅಜಾತಂ ಅಪಾತುಭೂತಂ 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ, 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಮಞ್ಞಾ, 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ; ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಅತ್ಥೀ'ತಿ, ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ। ಯಾ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಯಾ ಸಞ್ಞಾ... ಯೇ ಸಙ್ಖಾರಾ... ಯಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಜಾತಂ ಅಪಾತುಭೂತಂ 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ, 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸಮಞ್ಞಾ, 'ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ; ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಅತ್ಥೀ'ತಿ, ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ 'ಅಹೋಸೀ'ತಿ।

“ಯಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ರೂಪಂ ಜಾತಂ ಪಾತುಭೂತಂ ‘ಅತ್ಥೀ’ತಿ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ, ‘ಅತ್ಥೀ’ತಿ ತಸ್ಸ ಸಮಞ್ಞಾ, ‘ಅತ್ಥೀ’ತಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ; ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ ‘ಅಹೋಸೀ’ತಿ, ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ ‘ಭವಿಸ್ಸತೀ’ತಿ। ಯಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಯಾ ಸಞ್ಞಾ… ಯೇ ಸಙ್ಖಾರಾ… ಯಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಜಾತಂ ಪಾತುಭೂತಂ ‘ಅತ್ಥೀ’ತಿ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ, ‘ಅತ್ಥೀ’ತಿ ತಸ್ಸ ಸಮಞ್ಞಾ, ‘ಅತ್ಥೀ’ತಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿ; ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ ‘ಅಹೋಸೀ’ತಿ, ನ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾ ‘ಭವಿಸ್ಸತೀ’ತಿ। ಇಮೇ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತಯೋ ನಿರುತ್ತಿಪಥಾ ಅಧಿವಚನಪಥಾ ಪಞ್ಞತ್ತಿಪಥಾ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಾ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪುಬ್ಬಾ ನ ಸಙ್ಕಿಯನ್ತಿ ನ ಸಙ್ಕಿಯಿಸ್ಸನ್ತಿ ಅಪ್ಪಟಿಕುಟ್ಠಾ ಸಮಣೇಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಹಿ ವಿಞ್ಞೂಹಿ।

“ಯೇಪಿ ತೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಹೇಸುಂ ಉಕ್ಕಲಾ ವಸ್ಸಭಞ್ಞಾ ಅಹೇತುಕವಾದಾ ಅಕಿರಿಯವಾದಾ ನತ್ಥಿಕವಾದಾ, ತೇಪಿಮೇ ತಯೋ ನಿರುತ್ತಿಪಥೇ ಅಧಿವಚನಪಥೇ ಪಞ್ಞತ್ತಿಪಥೇ ನ ಗರಹಿತಬ್ಬಂ ನ ಪಟಿಕ್ಕೋಸಿತಬ್ಬಂ ಅಮಞ್ಞಿಂಸು। ತಂ ಕಿಸ್ಸ ಹೇತು? ನಿನ್ದಾಬ್ಯಾರೋಸಉಪಾರಮ್ಭಭಯಾ”ತಿ [ಸಂಯುತ್ತನಿಕಾಯೇ]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತೀತಂ ಅತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀ”ತಿ।

ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಫಗ್ಗುನೋ ಭಗವನ್ತಂ ಏತದವೋಚ – “ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ತಂ, ಭನ್ತೇ, ಚಕ್ಖುಂ ಯೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅತೀತೇ ಬುದ್ಧೇ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಛಿನ್ನಪಪಞ್ಚೇ ಛಿನ್ನವಟುಮೇ ಪರಿಯಾದಿನ್ನವಟ್ಟೇ ಸಬ್ಬದುಕ್ಖವೀತಿವತ್ತೇ ಪಞ್ಞಾಪಯಮಾನೋ ಪಞ್ಞಾಪೇಯ್ಯಾತಿ। ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಸಾ, ಭನ್ತೇ, ಜಿವ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಸೋ, ಭನ್ತೇ, ಮನೋ ಯೇನ ಮನೇನ ಅತೀತೇ ಬುದ್ಧೇ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಛಿನ್ನಪಪಞ್ಚೇ ಛಿನ್ನವಟುಮೇ ಪರಿಯಾದಿನ್ನವಟ್ಟೇ ಸಬ್ಬದುಕ್ಖವೀತಿವತ್ತೇ ಪಞ್ಞಾಪಯಮಾನೋ ಪಞ್ಞಾಪೇಯ್ಯಾ”ತಿ।

“ನತ್ಥಿ ಖೋ ತಂ, ಫಗ್ಗುನ, ಚಕ್ಖುಂ ಯೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಅತೀತೇ ಬುದ್ಧೇ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಛಿನ್ನಪಪಞ್ಚೇ ಛಿನ್ನವಟುಮೇ ಪರಿಯಾದಿನ್ನವಟ್ಟೇ ಸಬ್ಬದುಕ್ಖವೀತಿವತ್ತೇ ಪಞ್ಞಾಪಯಮಾನೋ ಪಞ್ಞಾಪೇಯ್ಯ। ನತ್ಥಿ ಖೋ ಸಾ, ಫಗ್ಗುನ, ಜಿವ್ಹಾ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಸೋ, ಫಗ್ಗುನ, ಮನೋ ಯೇನ ಮನೇನ ಅತೀತೇ ಬುದ್ಧೇ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಛಿನ್ನಪಪಞ್ಚೇ ಛಿನ್ನವಟುಮೇ ಪರಿಯಾದಿನ್ನವಟ್ಟೇ ಸಬ್ಬದುಕ್ಖವೀತಿವತ್ತೇ ಪಞ್ಞಾಪಯಮಾನೋ ಪಞ್ಞಾಪೇಯ್ಯಾ”ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೮೩]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀ”ತಿ।

ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ನನ್ದಕೋ ಏತದವೋಚ – “ಅಹು ಪುಬ್ಬೇ ಲೋಭೋ ತದಹು ಅಕುಸಲಂ, ಸೋ ಏತರಹಿ ನತ್ಥಿ, ಇಚ್ಚೇತಂ ಕುಸಲಂ। ಅಹು ಪುಬ್ಬೇ ದೋಸೋ… ಅಹು ಪುಬ್ಬೇ ಮೋಹೋ, ತದಹು ಅಕುಸಲಂ, ಸೋ ಏತರಹಿ ನತ್ಥಿ, ಇಚ್ಚೇತಂ ಕುಸಲ”ನ್ತಿ [ಅಙ್ಗುತ್ತರನಿಕಾಯೇ]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಕಬಳೀಕಾರೇ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ ಅತ್ಥಿ ರಾಗೋ, ಅತ್ಥಿ ನನ್ದೀ, ಅತ್ಥಿ ತಣ್ಹಾ; ಪತಿಟ್ಠಿತಂ ತತ್ಥ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿರೂಳ್ಹಂ। ಯತ್ಥ ಪತಿಟ್ಠಿತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿರೂಳ್ಹಂ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ನಾಮರೂಪಸ್ಸ ಅವಕ್ಕನ್ತಿ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ನಾಮರೂಪಸ್ಸ ಅವಕ್ಕನ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ವುದ್ಧಿ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ವುದ್ಧಿ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಆಯತಿಂ ಪುನಬ್ಭವಾಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಆಯತಿಂ ಪುನಬ್ಭವಾಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಆಯತಿಂ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂ। ಯತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಆಯತಿಂ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂ, ಸಸೋಕಂ ತಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸರಜಂ [ಸದರಂ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೬೪) ತದೇವ ಯುತ್ತತರಂ] ಸಉಪಾಯಾಸನ್ತಿ ವದಾಮಿ।

“ಫಸ್ಸೇ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ… ಮನೋಸಞ್ಚೇತನಾಯ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ… ವಿಞ್ಞಾಣೇ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ ಅತ್ಥಿ ರಾಗೋ, ಅತ್ಥಿ ನನ್ದೀ…ಪೇ॰… ಸರಜಂ ಸಉಪಾಯಾಸನ್ತಿ ವದಾಮೀ”ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೬೪]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ।

ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘ಕಬಳೀಕಾರೇ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ ನತ್ಥಿ ರಾಗೋ, ನತ್ಥಿ ನನ್ದೀ, ನತ್ಥಿ ತಣ್ಹಾ; ಅಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತಂ ತತ್ಥ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅವಿರೂಳ್ಹಂ। ಯತ್ಥ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತಂ ಅವಿರೂಳ್ಹಂ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ನಾಮರೂಪಸ್ಸ ಅವಕ್ಕನ್ತಿ। ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ನಾಮರೂಪಸ್ಸ ಅವಕ್ಕನ್ತಿ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ವುದ್ಧಿ। ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ವುದ್ಧಿ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಆಯತಿಂ ಪುನಬ್ಭವಾಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಆಯತಿಂ ಪುನಬ್ಭವಾಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಿ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಆಯತಿಂ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂ। ಯತ್ಥ ನತ್ಥಿ ಆಯತಿಂ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂ, ಅಸೋಕಂ ತಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಜಂ ಅನುಪಾಯಾಸನ್ತಿ ವದಾಮಿ।

‘‘ಫಸ್ಸೇ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ… ಮನೋಸಞ್ಚೇತನಾಯ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ… ವಿಞ್ಞಾಣೇ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಹಾರೇ ನತ್ಥಿ ರಾಗೋ, ನತ್ಥಿ ನನ್ದೀ…ಪೇ॰… ಅರಜಂ ಅನುಪಾಯಾಸನ್ತಿ ವದಾಮೀ’’ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೬೪]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀ’’ತಿ।

ಸಬ್ಬಮತ್ಥೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಅತೀತಕ್ಖನ್ಧಾದಿಕಥಾ

೧. ನಸುತ್ತಸಾಧನಂ

೨೯೭. ಅತೀತಂ ಖನ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಆಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನನ್ತಿ [ಖನ್ಧಧಾತುಆಯತನನ್ತಿ (ಸ್ಯಾ॰)]? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಖನ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಆಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಖನ್ಧಾ ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಧಾತು ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಧಾತು ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಖನ್ಧಾ ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಆಯತನಂ ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಧಾತು ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಧಾತು ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಖನ್ಧಾ ಅತೀತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಧಾತು ಅತೀತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಧಾತು ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಖನ್ಧಾ ಅನಾಗತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅನಾಗತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಆಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ವೇದನಾ… ಅತೀತಾ ಸಞ್ಞಾ… ಅತೀತಾ ಸಙ್ಖಾರಾ… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆಯತನಂ …ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅತೀತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಧಾತು…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಅನಾಗತಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೧. ಸುತ್ತಸಾಧನಂ

೧೯೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅತೀತಾನಾಗತಾ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ನತ್ಥಿ ಚೇತೇ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ತಯೋಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರುತ್ತಿಪಥಾ ಅಧಿವಚನಪಥಾ ಪಞ್ಞತ್ತಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞೂಹೀತಿ…ಪೇ॰…’’। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅತೀತಾನಾಗತಾ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ನತ್ಥಿ ಚೇತೇ’’ತಿ।

ಅತೀತಾನಾಗತಾ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ನತ್ಥಿ ಚೇತೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ರೂಪಂ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅಜ್ಝತ್ತಂ ವಾ ಬಹಿದ್ಧಾ ವಾ ಓಳಾರಿಕಂ ವಾ ಸುಖುಮಂ ವಾ ಹೀನಂ ವಾ ಪಣೀತಂ ವಾ ಯಂ ದೂರೇ ಸನ್ತಿಕೇ ವಾ, ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೋ। ಯಾ ಕಾಚಿ ವೇದನಾ… ಯಾ ಕಾಚಿ ಸಞ್ಞಾ… ಯೇ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಖಾರಾ… ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ…ಪೇ॰… ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ’’ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅತೀತಾನಾಗತಾ ಖನ್ಧಾ ಧಾತು ಆಯತನಂ ನತ್ಥಿ ಚೇತೇ’’ತಿ।

ಅತೀತಕ್ಖನ್ಧಾದಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥೀತಿಕಥಾ

೧. ಅತೀತಾದಿಏಕಚ್ಚಕಥಾ

೨೯೯. ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ। ಏಕಚ್ಚಂ ನಿರುದ್ಧಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ನ ನಿರುದ್ಧಂ; ಏಕಚ್ಚಂ ವಿಗತಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ಅವಿಗತಂ; ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ನ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ; ಏಕಚ್ಚಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ನ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಅತ್ಥಿ ಏಕಚ್ಚೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿಂ ಅತ್ಥಿ ಕಿಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥಿ; ಅತೀತಾ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತೀತಾ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ [ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ತೇ ನತ್ಥೀತಿ (ಕ॰)]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ಅವಿಪಾಕಾ [ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ (ಸ್ಯಾ॰), ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ (ಕ॰)] ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ [ಅವಿಪಾಕಾ (ಸ್ಯಾ॰)] ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ [ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ ತೇ (ಸ್ಯಾ॰ ಕ॰)] ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಾಕಾ [ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ (ಸೀ॰ ಕ॰)] ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ಅವಿಪಾಕಾ [ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ (ಸ್ಯಾ॰), ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ (ಕ॰)] ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ [ಅವಿಪಾಕಾ (ಸ್ಯಾ॰)] ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತೀತಾ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಏಕದೇಸಂ ವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ಏಕದೇಸಂ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುದ್ಧಾ - ತೇ ಏಕಚ್ಚೇ ಅತ್ಥಿ ಏಕಚ್ಚೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ವಿಪಚ್ಚಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ವಿಪಚ್ಚಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಅತೀತಾ ಅವಿಪಕ್ಕವಿಪಾಕಾ ಧಮ್ಮಾ ವಿಪಚ್ಚಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಚ್ಚಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ವಿಪಚ್ಚಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುಜ್ಝಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೧. ಅನಾಗತಾದಿಏಕಚ್ಚಕಥಾ

೩೦೦. ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ। ಏಕಚ್ಚಂ ಜಾತಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ಅಜಾತಂ; ಏಕಚ್ಚಂ ಸಞ್ಜಾತಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ; ಏಕಚ್ಚಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ; ಏಕಚ್ಚಂ ಪಾತುಭೂತಂ, ಏಕಚ್ಚಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗತಂ ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅನಾಗತಂ ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಅನುಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗತಂ ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ಏಕಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿಂ ಅತ್ಥಿ, ಕಿಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥಿ; ಅನಾಗತಾ ಅನುಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ। ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಅನುಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅನಾಗತಾ ಅನುಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅಜಾತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅಜಾತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅಜಾತಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಅನುಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅಜಾತಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅನಾಗತಾ ಅನುಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅಜಾತಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅಜಾತಾ - ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ - ತೇ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಅನಾಗತಾ ಉಪ್ಪಾದಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಧಮ್ಮಾ ನಿರುಜ್ಝಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಕತ್ವಾ ತೇ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕಚ್ಚಂ ಅತ್ಥೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಸತಿಪಟ್ಠಾನಕಥಾ

೩೦೧. ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿ ಸತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಸತಿಬಲಂ ಸಮ್ಮಾಸತಿ ಸತಿಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಏಕಾಯನಮಗ್ಗೋ ಖಯಗಾಮೀ ಬೋಧಗಾಮೀ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಅನಾಸವಾ ಅಸಂಯೋಜನಿಯಾ ಅಗನ್ಥನಿಯಾ ಅನೋಘನಿಯಾ ಅಯೋಗನಿಯಾ ಅನೀವರಣಿಯಾ ಅಪರಾಮಟ್ಠಾ ಅನುಪಾದಾನಿಯಾ ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಕಾ, ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಬುದ್ಧಾನುಸ್ಸತಿ ಧಮ್ಮಾನುಸ್ಸತಿ ಸಙ್ಘಾನುಸ್ಸತಿ ಸೀಲಾನುಸ್ಸತಿ ಚಾಗಾನುಸ್ಸತಿ ದೇವತಾನುಸ್ಸತಿ ಆನಾಪಾನಸ್ಸತಿ ಮರಣಾನುಸ್ಸತಿ ಕಾಯಗತಾಸತಿ ಉಪಸಮಾನುಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಸತಿ ಸತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಸತಿಬಲಂ ಸಮ್ಮಾಸತಿ ಸತಿಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಏಕಾಯನಮಗ್ಗೋ ಖಯಗಾಮೀ ಬೋಧಗಾಮೀ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಅನಾಸವಂ ಅಸಂಯೋಜನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಕಂ, ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಬುದ್ಧಾನುಸ್ಸತಿ ಧಮ್ಮಾನುಸ್ಸತಿ ಸಙ್ಘಾನುಸ್ಸತಿ ಸೀಲಾನುಸ್ಸತಿ ಚಾಗಾನುಸ್ಸತಿ ದೇವತಾನುಸ್ಸತಿ ಆನಾಪಾನಸ್ಸತಿ ಮರಣಾನುಸ್ಸತಿ ಕಾಯಗತಾಸತಿ ಉಪಸಮಾನುಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಯತನಂ… ಘಾನಾಯತನಂ… ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ… ಕಾಯಾಯತನಂ… ರೂಪಾಯತನಂ… ಸದ್ದಾಯತನಂ… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ರಾಗೋ… ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ… ಮಾನೋ… ದಿಟ್ಠಿ… ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ… ಥಿನಂ… ಉದ್ಧಚ್ಚಂ… ಅಹಿರಿಕಂ… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸತಿ ಸತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಸತಿಬಲಂ ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಕಾಯಗತಾಸತಿ ಉಪಸಮಾನುಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸತಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ, ಸಾ ಚ ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ, ತಞ್ಚ ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸತಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ, ಸಾ ಚ ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ… ರೂಪಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ರಾಗೋ… ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ, ತಞ್ಚ ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ, ತಞ್ಚ ನ ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ, ಸಾ ಚ ನ ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ… ರೂಪಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ರಾಗೋ … ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ, ತಞ್ಚ ನ ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸತಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ, ಸಾ ಚ ನ ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೦೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ''ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ''ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮೇ ಆರಬ್ಭ ಸತಿ ಸನ್ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮೇ ಆರಬ್ಭ ಸತಿ ಸನ್ತಿಟ್ಠತೀತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ''ತಿ।

ಸಬ್ಬಂ ಧಮ್ಮಂ ಆರಬ್ಭ ಸತಿ ಸನ್ತಿಟ್ಠತೀತಿ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಂ ಧಮ್ಮಂ ಆರಬ್ಭ ಫಸ್ಸೋ ಸನ್ತಿಟ್ಠತೀತಿ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಫಸ್ಸಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಬ್ಬಂ ಧಮ್ಮಂ ಆರಬ್ಭ ಸತಿ ಸನ್ತಿಟ್ಠತೀತಿ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಂ ಧಮ್ಮಂ ಆರಬ್ಭ ವೇದನಾ ಸನ್ತಿಟ್ಠತಿ… ಸಞ್ಞಾ ಸನ್ತಿಟ್ಠತಿ… ಚೇತನಾ ಸನ್ತಿಟ್ಠತಿ… ಚಿತ್ತಂ ಸನ್ತಿಟ್ಠತೀತಿ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ಸತ್ತಾ ಉಪಟ್ಠಿತಸತಿನೋ ಸತಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಸತಿಯಾ ಸಮೋಹಿತಾ; ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸತ್ತಾನಂ ಸತಿ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಿತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೦೩. ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಅಮತಂ ತೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಿ ಯೇ ಕಾಯಗತಾಸತಿಂ ನ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಿ। ಅಮತಂ ತೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಿ ಯೇ ಕಾಯಗತಾಸತಿಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀ”ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧.೬೦೦]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ಸತ್ತಾ ಕಾಯಗತಾಸತಿಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಿ ಪಟಿಲಭನ್ತಿ ಆಸೇವನ್ತಿ ಭಾವೇನ್ತಿ ಬಹುಲೀಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಏಕಾಯನೋ ಅಯಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಗ್ಗೋ ಸತ್ತಾನಂ ವಿಸುದ್ಧಿಯಾ ಸೋಕಪರಿದೇವಾನಂ ಸಮತಿಕ್ಕಮಾಯ ದುಕ್ಖದೋಮನಸ್ಸಾನಂ ಅತ್ಥಙ್ಗಮಾಯ ಞಾಯಸ್ಸ ಅಧಿಗಮಾಯ ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಯದಿದಂ ಚತ್ತಾರೋ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ”ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೩೭೩; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೦೬; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೩೬೭]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ? ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಏಕಾಯನಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ರಞ್ಞೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವಾ ಸತ್ತನ್ನಂ ರತನಾನಂ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ। ಕತಮೇಸಂ ಸತ್ತನ್ನಂ? ಚಕ್ಕರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಹತ್ಥಿರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಅಸ್ಸರತನಸ್ಸ… ಮಣಿರತನಸ್ಸ… ಇತ್ಥಿರತನಸ್ಸ … ಗಹಪತಿರತನಸ್ಸ… ಪರಿಣಾಯಕರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ । ರಞ್ಞೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವಾ ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತನ್ನಂ ರತನಾನಂ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ।

“ತಥಾಗತಸ್ಸ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಾತುಭಾವಾ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸತ್ತನ್ನಂ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಾನಂ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ। ಕತಮೇಸಂ ಸತ್ತನ್ನಂ? ಸತಿಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಧಮ್ಮವಿಚಯಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ವೀರಿಯಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಪೀತಿಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಪಸ್ಸದ್ಧಿಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಸಮಾಧಿಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಉಪೇಕ್ಖಾಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ। ತಥಾಗತಸ್ಸ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಾತುಭಾವಾ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತನ್ನಂ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಾನಂ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತೀ”ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೨೨೩]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಥಾಗತಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವಾ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗರತನಾವ ಹೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ… ಇದ್ಧಿಪಾದಾ… ಇನ್ದ್ರಿಯಾ… ಬಲಾ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸತಿಪಟ್ಠಾನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ಹೇವತ್ಥಿಕಥಾ

೩೦೪. ಅತೀತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ, ನತ್ಥಟ್ಠೋ ಅತ್ಥಟ್ಠೋ, ಅತ್ಥಿಭಾವೋ ನತ್ಥಿಭಾವೋ, ನತ್ಥಿಭಾವೋ ಅತ್ಥಿಭಾವೋ, ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ನತ್ಥೀತಿ ವಾ, ನತ್ಥೀತಿ ವಾ ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ, ನತ್ಥಟ್ಠೋ ಅತ್ಥಟ್ಠೋ, ಅತ್ಥಿಭಾವೋ ನತ್ಥಿಭಾವೋ, ನತ್ಥಿಭಾವೋ ಅತ್ಥಿಭಾವೋ, ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ನತ್ಥೀತಿ ವಾ, ನತ್ಥೀತಿ ವಾ ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೦೫. ಅತೀತಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿನ್ತತ್ಥಿ, ಕಿನ್ತಿ ನತ್ಥೀತಿ? ಅತೀತಂ ಅತೀತನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ಅತೀತಂ ಅನಾಗತನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ, ಅತೀತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ, ನತ್ಥಟ್ಠೋ ಅತ್ಥಟ್ಠೋ, ಅತ್ಥಿಭಾವೋ ನತ್ಥಿಭಾವೋ, ನತ್ಥಿಭಾವೋ ಅತ್ಥಿಭಾವೋ, ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ನತ್ಥೀತಿ ವಾ, ನತ್ಥೀತಿ ವಾ ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿನ್ತತ್ಥಿ, ಕಿನ್ತಿ ನತ್ಥೀತಿ? ಅನಾಗತಂ ಅನಾಗತನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಅತೀತನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ, ನತ್ಥಟ್ಠೋ ಅತ್ಥಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿನ್ತತ್ಥಿ, ಕಿನ್ತಿ ನತ್ಥೀತಿ? ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತೀತನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅನಾಗತನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅತೀತಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥಿ; ಅನಾಗತಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥಿ; ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಅನಾಗತನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ಅತೀತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಅತೀತನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತೀತನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ , ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅನಾಗತನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।…ಪೇ॰…। ತೇನ ಹಿ ಅತೀತಂ ಹೇವತ್ಥಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ, ಅನಾಗತಂ ಹೇವತ್ಥಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ।

೩೦೬. ರೂಪಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ, ನತ್ಥಟ್ಠೋ ಅತ್ಥಟ್ಠೋ, ಅತ್ಥಿಭಾವೋ ನತ್ಥಿಭಾವೋ, ನತ್ಥಿಭಾವೋ ಅತ್ಥಿಭಾವೋ, ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ನತ್ಥೀತಿ ವಾ, ನತ್ಥೀತಿ ವಾ ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ , ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ

ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿನ್ತತ್ಥಿ, ಕಿನ್ತಿ ನತ್ಥೀತಿ? ರೂಪಂ ರೂಪನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ, ರೂಪಂ ವೇದನಾತಿ ಹೇವಂ ನತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಸಞ್ಞಾತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿನ್ತತ್ಥಿ, ಕಿನ್ತಿ ನತ್ಥೀತಿ? ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ। ವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನ್ತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವೇದನಾತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಞ್ಞಾತಿ ಹೇವ ನತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ। ಸೇವತ್ಥಿ, ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೇವತ್ಥಿ , ಸೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಟ್ಠೋ ನತ್ಥಟ್ಠೋ…ಪೇ॰… ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ; ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ವೇದನಾತಿ ಹೇವತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಸಞ್ಞಾತಿ ಹೇವತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ ಹೇವತ್ಥಿ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ… ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ … ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನ್ತಿ ಹೇವತ್ಥಿ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವೇದನಾತಿ ಹೇವತ್ಥಿ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಞ್ಞಾತಿ ಹೇವತ್ಥಿ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ ಹೇವತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ರೂಪಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥಿ; ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಹೇವತ್ಥಿ, ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ।

ಹೇವತ್ಥಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಉಪಲಬ್ಭೋ ಪರಿಹಾನಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋ ಓಧಿಸೋ।
ಪರಿಞ್ಞಾ ಕಾಮರಾಗಪ್ಪಹಾನಂ, ಸಬ್ಬತ್ಥಿವಾದೋ ಆಯತನಂ।
ಅತೀತಾನಾಗತೋ ಸುಭಙ್ಗೋ [ಅತೀತಾನಾಗತೇಸು ಭಾಗೋ (ಸ್ಯಾ॰)], ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ॥

ಹೇವತ್ಥಿ ಹೇವ ನತ್ಥೀತಿ।

ಪಠಮವಗ್ಗೋ

ಮಹಾವಗ್ಗೋ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೦) ೧. ಪರೂಪಹಾರಕಥಾ

೩೦೭. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ''ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ...ಪೇ॰... ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ...ಪೇ॰... ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ...ಪೇ॰... ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕೇನಟ್ಠೇನಾತಿ? ಹನ್ದ ಹಿ ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ।

ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಮಾರಕಾಯಿಕಾನಂ ದೇವತಾನಂ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನತ್ಥಿ ಮಾರಕಾಯಿಕಾನಂ ದೇವತಾನಂ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಮಾರಕಾಯಿಕಾನಂ ದೇವತಾನಂ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀ''ತಿ।

ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅತ್ತನೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೇಸಂ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತಿ, ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ನೇವ ಅತ್ತನೋ ನ ಅಞ್ಞೇಸಂ ನ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ನೇವ ಅತ್ತನೋ ನ ಅಞ್ಞೇಸಂ ನ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ

ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀ”ತಿ।

ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಮಕೂಪೇಹಿ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೦೮. ಮಾರಕಾಯಿಕಾ ದೇವತಾ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿಂ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಂ ಉಪಸಂಹರನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾತಿ? ಹನ್ದ ಹಿ ವಿಮತಿಂ ಗಾಹಯಿಸ್ಸಾಮಾತಿ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ವಿಮತಿ, ಧಮ್ಮೇ ವಿಮತಿ, ಸಙ್ಘೇ ವಿಮತಿ, ಸಿಕ್ಖಾಯ ವಿಮತಿ, ಪುಬ್ಬನ್ತೇ ವಿಮತಿ, ಅಪರನ್ತೇ ವಿಮತಿ, ಪುಬ್ಬನ್ತಾಪರನ್ತೇ ವಿಮತಿ, ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ವಿಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ವಿಮತಿ, ಧಮ್ಮೇ ವಿಮತಿ, ಸಙ್ಘೇ ವಿಮತಿ, ಸಿಕ್ಖಾಯ ವಿಮತಿ, ಪುಬ್ಬನ್ತೇ ವಿಮತಿ, ಅಪರನ್ತೇ ವಿಮತಿ , ಪುಬ್ಬನ್ತಾಪರನ್ತೇ ವಿಮತಿ, ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ವಿಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ವಿಮತಿ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ವಿಮತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಮತೀ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ವಿಮತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ವಿಮತಿ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ವಿಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಮತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ವಿಮತಿ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ವಿಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಮತಿ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ವಿಮತಿ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ವಿಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ವಿಮತಿ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ವಿಮತಿ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ವಿಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ ಕಿಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋತಿ? ಅಸಿತಪೀತಖಾಯಿತಸಾಯಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋತಿ। ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ ಅಸಿತಪೀತಖಾಯಿತಸಾಯಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಅಸನ್ತಿ ಪಿವನ್ತಿ ಖಾದನ್ತಿ ಸಾಯನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂಯೇವ ಅತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯೇ ಕೇಚಿ ಅಸನ್ತಿ ಪಿವನ್ತಿ ಖಾದನ್ತಿ ಸಾಯನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂಯೇವ ಅತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾರಕಾ ಅಸನ್ತಿ ಪಿವನ್ತಿ ಖಾದನ್ತಿ ಸಾಯನ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ದಾರಕಾನಂ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಪಣ್ಡಕಾ ಅಸನ್ತಿ ಪಿವನ್ತಿ ಖಾದನ್ತಿ ಸಾಯನ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ಪಣ್ಡಕಾನಂ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದೇವಾ ಅಸನ್ತಿ ಪಿವನ್ತಿ ಖಾದನ್ತಿ ಸಾಯನ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ದೇವತಾನಂ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೦೯. ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ ಅಸಿತಪೀತಖಾಯಿತಸಾಯಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆಸಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವೋ ಅಸಿತಪೀತಖಾಯಿತಸಾಯಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆಸಯೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ ಅಸಿತಪೀತಖಾಯಿತಸಾಯಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆಸಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ ಅಸಿತಪೀತಖಾಯಿತಸಾಯಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆಸಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವೋ ಅಸಿತಪೀತಖಾಯಿತಸಾಯಿತಸ್ಸ ನಿಸ್ಸನ್ದೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆಸಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೧೦. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಮೇಥುನಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ [ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰)], ಪುತ್ತಸಮ್ಬಾಧಸಯನಂ ಅಜ್ಝಾವಸೇಯ್ಯ, ಕಾಸಿಕಚನ್ದನಂ ಪಚ್ಚನುಭವೇಯ್ಯ, ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಜಾತರೂಪರಜತಂ ಸಾದಿಯೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಮೇಥುನಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ, ಪುತ್ತಸಮ್ಬಾಧಸಯನಂ ಅಜ್ಝಾವಸೇಯ್ಯ, ಕಾಸಿಕಚನ್ದನಂ ಪಚ್ಚನುಭವೇಯ್ಯ, ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಜಾತರೂಪರಜತಂ ಸಾದಿಯೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ಅರಹಾ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಮೇಥುನಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ, ಪುತ್ತಸಮ್ಬಾಧಸಯನಂ ಅಜ್ಝಾವಸೇಯ್ಯ, ಕಾಸಿಕಚನ್ದನಂ ಪಚ್ಚನುಭವೇಯ್ಯ, ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಜಾತರೂಪರಜತಂ ಸಾದಿಯೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ನ ಚ ಅರಹಾ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಮೇಥುನಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ, ಪುತ್ತಸಮ್ಬಾಧಸಯನಂ ಅಜ್ಝಾವಸೇಯ್ಯ, ಕಾಸಿಕಚನ್ದನಂ ಪಚ್ಚನುಭವೇಯ್ಯ, ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಜಾತರೂಪರಜತಂ ಸಾದಿಯೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಮೇಥುನಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ , ಪುತ್ತಸಮ್ಬಾಧಸಯನಂ ಅಜ್ಝಾವಸೇಯ್ಯ, ಕಾಸಿಕಚನ್ದನಂ ಪಚ್ಚನುಭವೇಯ್ಯ, ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಜಾತರೂಪರಜತಂ ಸಾದಿಯೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ’’ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ… ಮಾನೋ ಪಹೀನೋ… ದಿಟ್ಠಿ ಪಹೀನಾ… ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಪಹೀನಾ… ಥಿನಂ ಪಹೀನಂ… ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಪಹೀನಂ… ಅಹಿರಿಕಂ ಪಹೀನಂ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ’’ತಿ।

೩೧೧. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ’’ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ ಭಾವಿತಾ... ಇದ್ಧಿಪಾದಾ ಭಾವಿತಾ... ಇನ್ದ್ರಿಯಾ ಭಾವಿತಾ... ಬಲಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ಕತಕರಣೀಯೋ ಓಹಿತಭಾರೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತಸದತ್ಥೋ ಪರಿಕ್ಖೀಣಭವಸಂಯೋಜನೋ ಸಮ್ಮದಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘೋ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪರಿಖೋ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹೇಸಿಕೋ ನಿರಗ್ಗಳೋ ಅರಿಯೋ ಪನ್ನದ್ಧಜೋ ಪನ್ನಭಾರೋ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸುವಿಜಿತವಿಜಯೋ, ದುಕ್ಖಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಸಮುದಯೋ ಪಹೀನೋ, ನಿರೋಧೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾತಂ, ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹೀನಂ, ಭಾವೇತಬ್ಬಂ ಭಾವಿತಂ, ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ಕತಕರಣೀಯೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ , ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ"ತಿ।

೩೦೨. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰...

ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ…ಪೇ॰… ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೧೩. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ''ಯೇ ತೇ [ಯೇ ಕೇಚಿ (ಸೀ॰)], ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖೂ ಪುಥುಜ್ಜನಾ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ ಸತಾ ಸಮ್ಪಜಾನಾ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಅಸುಚಿ ನ ಮುಚ್ಚತಿ। ಯೇಪಿ ತೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಬಾಹಿರಕಾ ಇಸಯೋ ಕಾಮೇಸು ವೀತರಾಗಾ, ತೇಸಮ್ಪಿ ಅಸುಚಿ ನ ಮುಚ್ಚತಿ। ಅಟ್ಠಾನಮೇತಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅನವಕಾಸೋ ಯಂ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಮುಚ್ಚೇಯ್ಯಾ''ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೩೫೩ ಅತ್ಥತೋ ಸಮಾನಂ; ಅ॰ ನಿ॰ ೫.೨೧೦ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಂ]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಸುಚಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠೀ''ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರೂಪಹಾರೋ''ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ಚೀವರಪಿಣ್ಡಪಾತಸೇನಾಸನಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ಪರೇ ಉಪಸಂಹರೇಯ್ಯುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಚೀವರಪಿಣ್ಡಪಾತಸೇನಾಸನಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ಪರೇ ಉಪಸಂಹರೇಯ್ಯುಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರೂಪಹಾರೋ''ತಿ।

ಅರಹತೋ ಚೀವರಪಿಣ್ಡಪಾತಸೇನಾಸನಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ಪರೇ ಉಪಸಂಹರೇಯ್ಯುನ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರೂಪಹಾರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ವಾ ಪರೇ ಉಪಸಂಹರೇಯ್ಯುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೂಪಹಾರಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೧) ೧. ಅಞ್ಞಾಣಕಥಾ

೩೧೪. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ''ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣಂ , ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಅಞ್ಞಾಣಪಕತೋ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯ, ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯೇಯ್ಯ, ಮುಸಾ ಭಣೇಯ್ಯ, ಪಿಸುಣಂ ಭಣೇಯ್ಯ, ಫರುಸಂ ಭಣೇಯ್ಯ, ಸಮ್ಫಂ ಪಲಪೇಯ್ಯ, ಸನ್ಧಿಂ ಛಿನ್ದೇಯ್ಯ, ನಿಲ್ಲೋಪಂ ಹರೇಯ್ಯ, ಏಕಾಗಾರಿಯಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಪರಿಪನ್ಥೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಪರದಾರಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ, ಗಾಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನಿಗಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಅಞ್ಞಾಣಪಕತೋ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯ, ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯೇಯ್ಯ, ಮುಸಾ ಭಣೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ಗಾಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನಿಗಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಅರಹಾ ಅಞ್ಞಾಣಪಕತೋ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯ, ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ಗಾಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನಿಗಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ನ ಚ ಅರಹಾ ಅಞ್ಞಾಣಪಕತೋ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯ, ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ಗಾಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನಿಗಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ನ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಅಞ್ಞಾಣಪಕತೋ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯ, ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ಗಾಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನಿಗಮಘಾತಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಧಮ್ಮೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಙ್ಘೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಿಕ್ಖಾಯ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಬ್ಬನ್ತೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಅಪರನ್ತೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಬ್ಬನ್ತಾಪರನ್ತೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಧಮ್ಮೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಙ್ಘೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಿಕ್ಖಾಯ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಬ್ಬನ್ತೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಅಪರನ್ತೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಪುಬ್ಬನ್ತಾಪರನ್ತೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಧಮ್ಮೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಙ್ಘೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞಾಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ''ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಧಮ್ಮೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಙ್ಘೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಧಮ್ಮೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಙ್ಘೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಧಮ್ಮೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಙ್ಘೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಧಮ್ಮೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಸಙ್ಘೇ ಅಞ್ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೩೧೫. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೩೧೬. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೦೭. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಜಾನತೋಹಂ [ಜಾನತಾಹಂ (ಸೀ॰), ಜಾನತ್ವಾಹಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಪೀ॰ ಕ॰)], ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ವದಾಮಿ, ನೋ ಅಜಾನತೋ ನೋ ಅಪಸ್ಸತೋ। ಕಿಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಕಿಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ? 'ಇತಿ ರೂಪಂ, ಇತಿ ರೂಪಸ್ಸ ಸಮುದಯೋ, ಇತಿ ರೂಪಸ್ಸ ಅತ್ಥಙ್ಗಮೋ, ಇತಿ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಇತಿ ಸಞ್ಞಾ... ಇತಿ ಸಙ್ಖಾರಾ... ಇತಿ ವಿಞ್ಞಾಣಂ, ಇತಿ ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಸಮುದಯೋ, ಇತಿ ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅತ್ಥಙ್ಗಮೋ'ತಿ – ಏವಂ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰

೩.೧೦೧; ಇತಿವು॰ ೧೦೨; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೦೯೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಜಾನತೋಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ವದಾಮಿ, ನೋ ಅಜಾನತೋ ನೋ ಅಪಸ್ಸತೋ। ಕಿಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಕಿಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ? 'ಇದಂ ದುಕ್ಖ'ನ್ತಿ - ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ, 'ಅಯಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ'ತಿ - ಜಾನತೋ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ, 'ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ'ತಿ - ಜಾನತೋ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ, 'ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ'ತಿ - ಜಾನತೋ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ। ಏವಂ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೦೯೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಬ್ಬಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅನಭಿಜಾನಂ ಅಪರಿಜಾನಂ ಅವಿರಾಜಯಂ ಅಪ್ಪಜಹಂ ಅಭಬ್ಬೋ ದುಕ್ಖಕ್ಖಯಾಯ, ಸಬ್ಬಞ್ಚ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಭಿಜಾನಂ ಪರಿಜಾನಂ ವಿರಾಜಯಂ ಪಜಹಂ ಭಬ್ಬೋ ದುಕ್ಖಕ್ಖಯಾಯಾ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೬; ಇತಿವು॰ ೭ ಇತಿವುತ್ತಕೇಪಿ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಸಹಾವಸ್ಸ ದಸ್ಸನಸಮ್ಪದಾಯ,
ತಯಸ್ಸು ಧಮ್ಮಾ ಜಹಿತಾ ಭವನ್ತಿ।
ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠೀ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಿತಞ್ಚ,
ಸೀಲಬ್ಬತಂ ವಾಪಿ ಯದತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ।
ಚತೂಹಪಾಯೇಹಿ ಚ ವಿಪ್ಪಮುತ್ತೋ,
ಛಚ್ಚಾಭಿಠಾನಾನಿ ಅಭಬ್ಬ ಕಾತು"ನ್ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಯಸ್ಮಿಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯೇ ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ವಿರಜಂ ವೀತಮಲಂ ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ - 'ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಮುದಯಧಮ್ಮಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮ'ನ್ತಿ, ಸಹ ದಸ್ಸನುಪ್ಪಾದಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ತೀಣಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀಯನ್ತಿ - ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ, ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅರಹಾ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮಂ ನ ಜಾನೇಯ್ಯಾತಿ, ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ವಾ ನ ಜಾನೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಞ್ಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೨) ೩. ಕಙ್ಖಾಕಥಾ

೩೧೮. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಕಙ್ಖಾ, ಧಮ್ಮೇ ಕಙ್ಖಾ, ಸಙ್ಘೇ ಕಙ್ಖಾ, ಸಿಕ್ಖಾಯ ಕಙ್ಖಾ, ಪುಬ್ಬನ್ತೇ ಕಙ್ಖಾ, ಅಪರನ್ತೇ ಕಙ್ಖಾ, ಪುಬ್ಬನ್ತಾಪರನ್ತೇ ಕಙ್ಖಾ, ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಕಙ್ಖಾ, ಧಮ್ಮೇ ಕಙ್ಖಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಕಙ್ಖಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಕಙ್ಖಾ, ಧಮ್ಮೇ ಕಙ್ಖಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಕಙ್ಖಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಕಙ್ಖಾ, ಧಮ್ಮೇ ಕಙ್ಖಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಕಙ್ಖಾ, ಧಮ್ಮೇ ಕಙ್ಖಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಕಙ್ಖಾ, ಧಮ್ಮೇ ಕಙ್ಖಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಕಙ್ಖಾ, ಧಮ್ಮೇ ಕಙ್ಖಾ…ಪೇ॰…

ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೩೧೯. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ...ಪೇ॰... ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ; ನನು ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ"ತಿ।

೩೨೦. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಕಙ್ಖಾ, ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಕಙ್ಖಾತಿ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ...ಪೇ॰... ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ...ಪೇ॰... ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಮೋಹಪ್ಪಹಾನಾಯ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ...ಪೇ॰... ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೨೧೧. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಜಾನತೋಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ವದಾಮಿ, ನೋ ಅಜಾನತೋ ನೋ ಅಪಸ್ಸತೋ! ಕಿಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ , ಜಾನತೋ ಕಿಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ ? ‘ಇತಿ ರೂಪಂ’…ಪೇ॰… ‘ಇತಿ ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅತ್ಥಙ್ಗಮೋ’ತಿ – ಏವಂ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತೀ”ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಜಾನತೋಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ವದಾಮಿ, ನೋ ಅಜಾನತೋ ನೋ ಅಪಸ್ಸತೋ! ಕಿಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಕಿಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ? ‘ಇದಂ ದುಕ್ಖ’ನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ‘ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ’ತಿ ಜಾನತೋ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ। ಏವಂ ಖೋ , ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತೀ”ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಸಬ್ಬಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅನಭಿಜಾನಂ ಅಪರಿಜಾನಂ ಅವಿರಾಜಯಂ ಅಪ್ಪಜಹಂ ಅಭಬ್ಬೋ ದುಕ್ಖಕ್ಖಯಾಯ; ಸಬ್ಬಞ್ಚ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಭಿಜಾನಂ ಪರಿಜಾನಂ ವಿರಾಜಯಂ ಪಜಹಂ ಭಬ್ಬೋ ದುಕ್ಖಕ್ಖಯಾಯಾ”ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಸಹಾವಸ್ಸ ದಸ್ಸನಸಮ್ಪದಾಯ …ಪೇ॰… ಛಚ್ಚಾಭಿಠಾನಾನಿ ಅಭಬ್ಬ ಕಾತು”ನ್ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಯಸ್ಮಿಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯೇ ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ವಿರಜಂ ವೀತಮಲಂ ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ – ‘ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಮುದಯಧಮ್ಮಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮ’ನ್ತಿ, ಸಹ ದಸ್ಸನುಪ್ಪಾದಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ತೀಣಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀಯನ್ತಿ – ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ, ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ”ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

“ಯದಾ ಹವೇ ಪಾತುಭವನ್ತಿ ಧಮ್ಮಾ,
ಆತಾಪಿನೋ ಝಾಯತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ।
ಅಥಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ ವಪಯನ್ತಿ ಸಬ್ಬಾ,
ಯತೋ ಪಜಾನಾತಿ ಸಹೇತುಧಮ್ಮನ್ತಿ॥

“ಯದಾ ಹವೇ ಪಾತುಭವನ್ತಿ ಧಮ್ಮಾ,
ಆತಾಪಿನೋ ಝಾಯತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ।
ಅಥಸ್ಸ ಕಙ್ಖಾ ವಪಯನ್ತಿ ಸಬ್ಬಾ,
ಯತೋ ಖಯಂ ಪಚ್ಚಯಾನಂ ಅವೇದೀತಿ॥

“ಯದಾ ಹವೇ ಪಾತುಭವನ್ತಿ ಧಮ್ಮಾ,
ಆತಾಪಿನೋ ಝಾಯತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ।
ವಿಧೂಪಯಂ ತಿಟ್ಠತಿ ಮಾರಸೇನಂ,

ಸೂರಿಯೋವ [ಸುರಿಯೋವ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಓಭಾಸಯಮನ್ತಲಿಕ್ಖನ್ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೩; ಉದಾ॰ ೩]॥

“ಯಾ ಕಾಚಿ ಕಙ್ಖಾ ಇಧ ವಾ ಹುರಂ ವಾ,
ಸಕವೇದಿಯಾ ವಾ ಪರವೇದಿಯಾ ವಾ।
ಝಾಯಿನೋ [ಯೇ ಝಾಯಿನೋ (ಉದಾನೇ)] ತಾ ಪಜಹನ್ತಿ ಸಬ್ಬಾ,
ಆತಾಪಿನೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರನ್ತಾತಿ [ಉದಾ॰ ೪೭ ಉದಾನೇಪಿ]॥

“ಯೇ ಕಙ್ಖಾಸಮತಿಕ್ಕನ್ತಾ, ಕಙ್ಖಾಭೂತೇಸು ಪಾಣಿಸು।
ಅಸಂಸಯಾ ವಿಸಂಯುತ್ತಾ, ತೇಸು ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿ॥

“ಏತಾದಿಸೀ ಧಮ್ಮಪಕಾಸನೇತ್ಥ,
ನ ತತ್ಥ ಕಿಂ ಕಙ್ಖತಿ ಕೋಚಿ ಸಾವಕೋ।
ನಿತ್ಥಿಣ್ಣಓಘಂ [ನಿತಿಣ್ಣಓಘಂ (ಸೀ॰ ಕ॰), ನಿತ್ತಿಣ್ಣಓಘಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಛಿನ್ನಂ,
ಬುದ್ಧಂ ನಮಸ್ಸಾಮ ಜಿನಂ ಜನಿನ್ದ”ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೩೫೪]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾ”ತಿ।

ಅರಹಾ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮೇ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯಾತಿ, ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಕಙ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇ ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇ ವಾ ಅರಹತ್ತೇ ವಾ ಕಙ್ಖೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಙ್ಖಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೩) ೪. ಪರವಿತಾರಣಕಥಾ

೩೨೨. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರಹಾ ಪರನೇಯ್ಯೋ ಪರಪತ್ತಿಯೋ ಪರಪಚ್ಚಯೋ ಪರಪಟಿಬದ್ಧಭೂ, ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಪಸ್ಸತಿ ಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಅಸಮ್ಪಜಾನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಅರಹಾ ನ ಪರನೇಯ್ಯೋ ನ ಪರಪತ್ತಿಯೋ ನ ಪರಪಚ್ಚಯೋ ನ ಪರಪಟಿಬದ್ಧಭೂ ಜಾನಾತಿ ಪಸ್ಸತಿ ಅಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನ ಪರನೇಯ್ಯೋ ನ ಪರಪತ್ತಿಯೋ ನ ಪರಪಚ್ಚಯೋ ನ ಪರಪಟಿಬದ್ಧಭೂ, ಜಾನಾತಿ ಪಸ್ಸತಿ ಅಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಸೋ ಚ ಪರನೇಯ್ಯೋ ಪರಪತ್ತಿಯೋ ಪರಪಚ್ಚಯೋ ಪರಪಟಿಬದ್ಧಭೂ, ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಪಸ್ಸತಿ ಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಅಸಮ್ಪಜಾನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಸೋ ಚ ಪರನೇಯ್ಯೋ ಪರಪತ್ತಿಯೋ ಪರಪಚ್ಚಯೋ ಪರಪಟಿಬದ್ಧಭೂ, ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಪಸ್ಸತಿ ಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಅಸಮ್ಪಜಾನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಸೋ ಚ ನ ಪರನೇಯ್ಯೋ ನ ಪರಪತ್ತಿಯೋ ನ ಪರಪಚ್ಚಯೋ ನ ಪರಪಟಿಬದ್ಧಭೂ, ಜಾನಾತಿ ಪಸ್ಸತಿ ಅಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಸೋ ಚ ನ ಪರನೇಯ್ಯೋ ನ ಪರಪತ್ತಿಯೋ ನ ಪರಪಚ್ಚಯೋ ನ ಪರಪಟಿಬದ್ಧಭೂ, ಜಾನಾತಿ ಪಸ್ಸತಿ ಅಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಧಮ್ಮೇ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಸಙ್ಘೇ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಸಿಕ್ಖಾಯ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಪುಬ್ಬನ್ತೇ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಅಪರನ್ತೇ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಪುಬ್ಬನ್ತಾಪರನ್ತೇ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಧಮ್ಮೇ ಪರವಿತಾರಣಾ…ಪೇ॰… ಇದಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸತ್ಥರಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಧಮ್ಮೇ ಪರವಿತಾರಣಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಪರವಿತಾರಣಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಧಮ್ಮೇ ಪರವಿತಾರಣಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಧಮ್ಮೇ ಪರವಿತಾರಣಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಧಮ್ಮೇ ಪರವಿತಾರಣಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸತ್ಥರಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಧಮ್ಮೇ ಪರವಿತಾರಣಾ…ಪೇ॰… ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೧೩. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲೋ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತೋ ಅನಭಾವಙ್ಕತೋ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ನನು ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ

ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ''ತಿ।

೩೨೪. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಪರವಿತಾರಣಾ, ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅತ್ಥಿ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ನತ್ಥಿ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ …ಪೇ॰… ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ರಾಗೋ ಪಹೀನೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲಸ್ಸ ಅರಹತೋ ದೋಸೋ ಪಹೀನೋ, ಮೋಹೋ ಪಹೀನೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಹೀನಂ…ಪೇ॰… ರಾಗಪ್ಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ದೋಸಪ್ಪಹಾನಾಯ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ಪರಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಧಮ್ಮಕುಸಲೋ ಅರಹಾ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೨೫. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ''ಜಾನತೋಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ವದಾಮಿ, ನೋ ಅಜಾನತೋ ನೋ ಅಪಸ್ಸತೋ! ಕಿಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಕಿಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ? 'ಇತಿ ರೂಪಂ'…ಪೇ॰… 'ಇತಿ ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅತ್ಥಙ್ಗಮೋ'ತಿ – ಏವಂ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತೀ''ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ''ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ''ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ''ಜಾನತೋಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯಂ ವದಾಮಿ, ನೋ ಅಜಾನತೋ ನೋ ಅಪಸ್ಸತೋ! ಕಿಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಕಿಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ? 'ಇದಂ ದುಕ್ಖ'ನ್ತಿ – ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ, 'ಅಯಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ'ತಿ…ಪೇ॰… 'ಅಯಂ

ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ'ತಿ…ಪೇ॰… 'ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ'ತಿ - ಜಾನತೋ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತಿ। ಏವಂ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಆಸವಾನಂ ಖಯೋ ಹೋತೀ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಬ್ಬಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅನಭಿಜಾನಂ ಅಪರಿಜಾನಂ ಅವಿರಾಜಯಂ ಅಪ್ಪಜಹಂ ಅಭಬ್ಬೋ ದುಕ್ಖಕ್ಖಯಾಯ; ಸಬ್ಬಞ್ಚ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಭಿಜಾನಂ ಪರಿಜಾನಂ ವಿರಾಜಯಂ ಪಜಹಂ ಭಬ್ಬೋ ದುಕ್ಖಕ್ಖಯಾಯಾ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಹಾವಸ್ಸ ದಸ್ಸನಸಮ್ಪದಾಯ…ಪೇ॰… ಛಚ್ಚಾಭಿಠಾನಾನಿ ಅಭಬ್ಬ ಕಾತು"ನ್ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಯಸ್ಮಿಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯೇ ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ವಿರಜಂ ವೀತಮಲಂ ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ - 'ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಮುದಯಧಮ್ಮಂ, ಸಬ್ಬಂ ತಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮ'ನ್ತಿ, ಸಹ ದಸ್ಸನುಪ್ಪಾದಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ತೀಣಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀಯನ್ತಿ - ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ, ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ನಾಹಂ ಸಹಿಸ್ಸಾಮಿ [ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰), ಸಮೀಹಾಮಿ (ಪೀ॰)] ಪಮೋಚನಾಯ,
ಕಥಙ್ಕಥಿಂ ಧೋತಕ ಕಞ್ಚಿ [ಕಿಞ್ಚಿ (ಕ॰)] ಲೋಕೇ।
ಧಮ್ಮಞ್ಚ ಸೇಟ್ಠಂ ಅಭಿಜಾನಮಾನೋ,
ಏವಂ ತುವಂ ಓಘಮಿಮಂ ತರೇಸೀ"ತಿ [ಸು॰ ನಿ॰ ೧೦೭೦ ಸುತ್ತನಿಪಾತೇ; ಚೂಳನಿ॰ ೩೩ ಧೋತಕಮಾಣವಪುಚ್ಛಾನಿದ್ದೇಸ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುಂ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುಂ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುಂ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುಂ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾ"ತಿ।

ಅರಹತೋ ಇತ್ಥಿಪುರಿಸಾನಂ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುಂ, ಮಗ್ಗಾಮಗ್ಗಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುಂ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತೀನಂ ನಾಮಂ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುನ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪರವಿತಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ವಾ ಪರೇ ವಿತಾರೇಯ್ಯುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರವಿತಾರಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೪) ೫. ವಚೀಭೇದಕಥಾ

೩೨೬. ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸಮಾಪನ್ನಾನಂ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬದಾ ಸಮಾಪನ್ನಾನಂ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಮಾಪನ್ನಾನಂ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಸಮಾಪತ್ತೀಸು ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಕಾಯಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಕಾಯಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಾಚಾ, ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಕಾಯೋ, ಅತ್ಥಿ ಕಾಯಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಕಾಯೋ, ನತ್ಥಿ ಕಾಯಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಾಚಾ, ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೨೭. ದುಕ್ಖನ್ತಿ ಜಾನನ್ತೋ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮುದಯೋತಿ ಜಾನನ್ತೋ ಸಮುದಯೋತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುಕ್ಖನ್ತಿ ಜಾನನ್ತೋ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರೋಧೋತಿ ಜಾನನ್ತೋ ನಿರೋಧೋತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುಕ್ಖನ್ತಿ ಜಾನನ್ತೋ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋತಿ ಜಾನನ್ತೋ ಮಗ್ಗೋತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮುದಯೋತಿ ಜಾನನ್ತೋ ನ ಚ ಸಮುದಯೋತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖನ್ತಿ ಜಾನನ್ತೋ ನ ಚ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧೋತಿ ಜಾನನ್ತೋ ನ ಚ ನಿರೋಧೋತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖನ್ತಿ ಜಾನನ್ತೋ ನ ಚ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗೋತಿ ಜಾನನ್ತೋ ನ ಚ ಮಗ್ಗೋತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖನ್ತಿ ಜಾನನ್ತೋ ನ ಚ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೧೮. ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಘಾನಂ ಕಿಂಗೋಚರನ್ತಿ? ಘಾನಂ ಸಚ್ಚಗೋಚರನ್ತಿ। ಸೋತಂ ಸಚ್ಚಗೋಚರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಂ ಕಿಂ ಗೋಚರನ್ತಿ? ಸೋತಂ ಸದ್ದಗೋಚರನ್ತಿ। ಘಾನಂ ಸದ್ದಗೋಚರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ ಘಾನಂ ಸಚ್ಚಗೋಚರಂ, ಸೋತಂ ಸದ್ದಗೋಚರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಘಾನಂ ಸಚ್ಚಗೋಚರಂ, ಸೋತಂ ಸದ್ದಗೋಚರಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ ಘಾನಂ ಸಚ್ಚಗೋಚರಂ, ಸೋತಂ ಸದ್ದಗೋಚರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ, ದ್ವಿನ್ನಂ ವೇದನಾನಂ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಸಞ್ಞಾನಂ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಚೇತನಾನಂ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೨೧೯. ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಪೋಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ತೇಜೋಕಸಿಣಂ… ವಾಯೋಕಸಿಣಂ… ನೀಲಕಸಿಣಂ… ಪೀತಕಸಿಣಂ… ಲೋಹಿತಕಸಿಣಂ… ಓದಾತಕಸಿಣಂ… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ … ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ… ಪೇ॰… ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ಆಪೋಕಸಿಣಂ … ತೇಜೋಕಸಿಣಂ… ವಾಯೋಕಸಿಣಂ… ನೀಲಕಸಿಣಂ… ಪೀತಕಸಿಣಂ… ಲೋಹಿತಕಸಿಣಂ… ಓದಾತಕಸಿಣಂ… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ … ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ… ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ… ತತಿಯಂ ಝಾನಂ… ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಲೋಕಿಯಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ಲೋಕಿಯಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ಲೋಕಿಯಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ... ತತಿಯಂ ಝಾನಂ... ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಕಿಯಂ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

೩೩೦. ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ... ತತಿಯಂ ಝಾನಂ... ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲೋಕಿಯಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲೋಕಿಯಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ... ತತಿಯಂ ಝಾನಂ... ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೩೧. ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ... ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲೋಕುತ್ತರಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲೋಕುತ್ತರಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ... ತತಿಯಂ ಝಾನಂ... ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೩೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ ವಚೀಸಙ್ಖಾರಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ ವಚೀಸಙ್ಖಾರಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ ವಚೀಸಙ್ಖಾರಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ"ತಿ [ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ (ಸ್ಯಾ॰) ಏವಮುಪರಿಪಿ], ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ ವಚೀಸಙ್ಖಾರಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ"ತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಆಪೋಕಸಿಣಂ... ತೇಜೋಕಸಿಣಂ... ವಾಯೋಕಸಿಣಂ... ನೀಲಕಸಿಣಂ... ಪೀತಕಸಿಣಂ...

ಲೋಹಿತಕಸಿಣಂ... ಓದಾತಕಸಿಣಂ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವಿತಕ್ಕಸಮುಟ್ಠಾನಾ ವಾಚಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಿತಕ್ಕಸಮುಟ್ಠಾನಾ ವಾಚಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ವಿತಕ್ಕಸಮುಟ್ಠಾನಾ ವಾಚಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ"ತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಞ್ಞಾಸಮುಟ್ಠಾನಾ ವಾಚಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ವಿತಕ್ಕಸಮುಟ್ಠಾನಾ ವಾಚಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ"ತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಞ್ಞಾಸಮುಟ್ಠಾನಾ ವಾಚಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ತತಿಯಂ ಝಾನಂ...ಪೇ॰... ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ... ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ... ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ... ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೩೩. ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾಚಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೫೯, ೨೬೩]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ "ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾಚಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತೀ"ತಿ, ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

"ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾಚಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೫೯, ೨೬೩], ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋನ್ತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೫೯, ೨೬೩], ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

"ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಾಚಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೫೯, ೨೬೩], ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಪೀತಿ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತಿ, ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅಸ್ಸಾಸಪಸ್ಸಾಸಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋನ್ತಿ, ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ರೂಪಸಞ್ಞಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತಿ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಸಞ್ಞಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತಿ, ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಸಞ್ಞಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತಿ, ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಸಞ್ಞಾ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋತಿ, ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾ ಚ ವೇದನಾ ಚ ನಿರುದ್ಧಾ ಹೋನ್ತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೫೯, ೨೬೩; ಅ॰ ನಿ॰ ೯.೩೧; ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೪೪], ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾ ಚ ವೇದನಾ ಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಸದ್ದೋ ಕಣ್ಟಕೋ [ಕ್ಣ್ಟಕೋ (ಸ್ಯಾ॰) ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೭೨] ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೭೨ ಕಣ್ಟಕಸುತ್ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪುಚ್ಛತಿ]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಸದ್ದೋ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ।

ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಸದ್ದೋ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾತಿ, ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ... ತತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಪೀತಿ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ... ಚತುತ್ಥಸ್ಸ

ಝಾನಸ್ಸ ಅಸ್ಸಾಸಪಸ್ಸಾಸಾ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೭೨] … ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ರೂಪಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ… ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ… ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾ ಚ ವೇದನಾ ಚ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೭೨], ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾ ಚ ವೇದನಾ ಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಿಖಿಸ್ಸ, ಆನನ್ದ, ಭಗವತೋ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಅಭಿಭೂ ನಾಮ ಸಾವಕೋ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಠಿತೋ ದಸಸಹಸ್ಸಿಲೋಕಧಾತುಂ ಸರೇನ ವಿಞ್ಞಾಪೇಸಿ -

'ಆರಬ್ಭಥ ನಿಕ್ಕಮಥ, ಯುಞ್ಜಥ ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ।
ಧುನಾಥ ಮಚ್ಚುನೋ ಸೇನಂ, ನಳಾಗಾರಂವ ಕುಞ್ಜರೋ॥

'ಯೋ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮವಿನಯೇ, ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ವಿಹಸ್ಸತಿ [ವಿಹೇಸ್ಸತಿ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰) ವಿಹರಿಸ್ಸತಿ (ಕ॰)]।
ಪಹಾಯ ಜಾತಿಸಂಸಾರಂ, ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಂ ಕರಿಸ್ಸತೀ'"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧ ತಿಕನಿಪಾತೇ; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೨೮೫]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವಚೀಭೇದೋತಿ।

ವಚೀಭೇದಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೫) ೬. ದುಕ್ಖಾಹಾರಕಥಾ

೩೩೪. ದುಕ್ಖಾಹಾರೋ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ ಮಗ್ಗಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಯೇ ಕೇಚಿ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಯೇ ಕೇಚಿ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬಾಲಪುಥುಜ್ಜನಾ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸನ್ತಿ, ಬಾಲಪುಥುಜ್ಜನಾ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಮಾತುಘಾತಕೋ… ಪಿತುಘಾತಕೋ… ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋ… ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕೋ [ಲೋಹಿತುಪ್ಪಾದಕೋ (ಸೀ॰ ಕ॰) ಅಞ್ಞಟ್ಠಾನೇಸು ಪನ ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕೋತ್ವೇವ ದಿಸ್ಸತಿ] … ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ದುಕ್ಖನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತಿ, ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುಕ್ಖಾಹಾರಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೬) ೭. ಚಿತ್ತಟ್ಠಿತಿಕಥಾ

೩೩೫. ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ದಿವಸಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಡ್ಢದಿವಸೋ ಉಪ್ಪಾದಕ್ಖಣೋ, ಉಪಡ್ಢದಿವಸೋ ವಯಕ್ಖಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ದ್ವೇ ದಿವಸೇ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿವಸೋ ಉಪ್ಪಾದಕ್ಖಣೋ, ದಿವಸೋ ವಯಕ್ಖಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಚತ್ತಾರೋ ದಿವಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಅಟ್ಠ ದಿವಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ದಸ ದಿವಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ವೀಸತಿ ದಿವಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಮಾಸಂ ತಿಟ್ಠತಿ... ದ್ವೇ ಮಾಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಅಟ್ಠ ಮಾಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ದಸ ಮಾಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಸಂವಚ್ಛರಂ ತಿಟ್ಠತಿ... ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರಿ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಅಟ್ಠ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ದಸ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ವೀಸತಿ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ತಿಂಸ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರೀಸ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಪಞ್ಞಾಸ ವಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ವಸ್ಸಸತಂ ತಿಟ್ಠತಿ... ದ್ವೇ ವಸ್ಸಸತಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರಿ ವಸ್ಸಸತಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಪಞ್ಚ ವಸ್ಸಸತಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಂ ತಿಟ್ಠತಿ... ದ್ವೇ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರಿ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಅಟ್ಠ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಸೋಳಸ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠತಿ... ದ್ವೇ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರೋ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಅಟ್ಠ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಸೋಳಸ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಬಾತ್ತಿಂಸ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತುಸಟ್ಠಿ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ... ಪಞ್ಚ ಕಪ್ಪಸತಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ದ್ವೇ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಅಟ್ಠ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಸೋಳಸ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ವೀಸತಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತ್ತಾರೀಸ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಸಟ್ಠಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ... ಚತುರಾಸೀತಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇಚತ್ತಾರೀಸ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ಉಪ್ಪಾದಕ್ಖಣೋ, ದ್ವೇಚತ್ತಾರೀಸ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ವಯಕ್ಖಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ದಿವಸಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಞ್ಞೇ ಧಮ್ಮಾ ಏಕಾಹಂ ಬಹುಮ್ಪಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿರುಜ್ಝನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತೇನ ಲಹುಪರಿವತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ತೇ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತೇನ ಲಹುಪರಿವತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ನಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಞ್ಞಂ ಏಕಧಮ್ಮಮ್ಪಿ ಸಮನುಪಸ್ಸಾಮಿ ಏವಂ ಲಹುಪರಿವತ್ತಂ ಯಥಯಿದಂ ಚಿತ್ತಂ। ಯಾವಞ್ಚಿದಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಉಪಮಾಪಿ ನ ಸುಕರಾ ಯಾವ ಲಹುಪರಿವತ್ತಂ ಚಿತ್ತ"ನ್ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧.೪೮]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ತೇ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತೇನ ಲಹುಪರಿವತ್ತಾ"ತಿ।

ತೇ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತೇನ ಲಹುಪರಿವತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸೇಯ್ಯಥಾಪಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಕ್ಕಟೋ ಅರಞ್ಞೇ ಪವನೇ ಚರಮಾನೋ ಸಾಖಂ ಗಣ್ಹತಿ, ತಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಗಣ್ಹತಿ, ತಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಗಣ್ಹತಿ; ಏವಮೇವ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಯಮಿದಂ [ಯದಿದಂ (ಬಹೂಸು)] ವುಚ್ಚತಿ ಚಿತ್ತಂ ಇತಿಪಿ ಮನೋ ಇತಿಪಿ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಇತಿಪಿ ತಂ ರತ್ತಿಯಾ ಚ ದಿವಸಸ್ಸ ಚ ಅಞ್ಞದೇವ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಅಞ್ಞಂ ನಿರುಜ್ಝತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೬೧]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ತೇ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತೇನ ಲಹುಪರಿವತ್ತಾ"ತಿ।

೩೩೬. ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ದಿವಸಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ದಿವಸಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಘಾನವಿಞ್ಞಾಣಂ... ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಂ... ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ... ಅಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ... ರಾಗಸಹಗತಂ... ದೋಸಸಹಗತಂ... ಮೋಹಸಹಗತಂ... ಮಾನಸಹಗತಂ... ದಿಟ್ಠಿಸಹಗತಂ... ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಹಗತಂ... ಥಿನಸಹಗತಂ... ಉದ್ಧಚ್ಚಸಹಗತಂ... ಅಹಿರಿಕಸಹಗತಂ... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಸಹಗತಂ ಚಿತ್ತಂ ದಿವಸಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ದಿವಸಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ...ಪೇ॰... ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತಿ... ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯತಿ... ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತಿ... ಮನಸಾ ಧಮ್ಮಂ

ವಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಮನಸಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ…ಪೇ॰… ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ… ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತಿ… ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯತಿ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ದಿವಸಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಅಭಿಕ್ಕಮತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಪಟಿಕ್ಕಮತಿ; ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಪಟಿಕ್ಕಮತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಅಭಿಕ್ಕಮತಿ; ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಆಲೋಕೇತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ವಿಲೋಕೇತಿ; ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ವಿಲೋಕೇತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಆಲೋಕೇತಿ; ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮಿಞ್ಜೇತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಪಸಾರೇತಿ ; ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಪಸಾರೇತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮಿಞ್ಜೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೩೭. ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಯಾವತಾಯುಕಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಯಾವತಾಯುಕಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಯಾವತಾಯುಕಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕಾನಂ ದೇವಾನಂ…ಪೇ॰… ತಾವತಿಂಸಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಯಾಮಾನಂ ದೇವಾನಂ… ತುಸಿತಾನಂ ದೇವಾನಂ… ನಿಮ್ಮಾನರತೀನಂ ದೇವಾನಂ… ಪರನಿಮ್ಮಿತವಸವತ್ತೀನಂ ದೇವಾನಂ… ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಿಸಜ್ಜಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಬ್ರಹ್ಮಪುರೋಹಿತಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಪರಿತ್ತಾಭಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಅಪ್ಪಮಾಣಾಭಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಆಭಸ್ಸರಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಪರಿತ್ತಸುಭಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಅಪ್ಪಮಾಣಸುಭಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಸುಭಕಿಣ್ಹಾನಂ ದೇವಾನಂ … ವೇಹಪ್ಫಲಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಅವಿಹಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಅತಪ್ಪಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಸುದಸ್ಸಾನಂ ದೇವಾನಂ… ಸುದಸ್ಸೀನಂ ದೇವಾನಂ… ಅಕನಿಟ್ಠಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಯಾವತಾಯುಕಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ವೀಸತಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ಆಯುಪ್ಪಮಾಣಂ, ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ವೀಸತಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸಾನಂ ವಸ್ಸಸತಂ ಆಯುಪ್ಪಮಾಣಂ, ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ವಸ್ಸಸತಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ವೀಸತಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ಆಯುಪ್ಪಮಾಣಂ, ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ವೀಸತಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕಾನಂ ದೇವಾನಂ ಪಞ್ಚ ವಸ್ಸಸತಾನಿ ಆಯುಪ್ಪಮಾಣಂ, ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಪಞ್ಚ ವಸ್ಸಸತಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಂ ತಿಟ್ಠತಿ… ದ್ವೇ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಚತ್ತಾರಿ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಅಟ್ಠ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಸೋಳಸ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಕಪ್ಪಸ್ಸ ತತಿಯಭಾಗಂ ತಿಟ್ಠತಿ… ಉಪಡ್ಢಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠತಿ… ಏಕಂ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠತಿ… ದ್ವೇ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ… ಚತ್ತಾರೋ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ… ಅಟ್ಠ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ… ಸೋಳಸ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ… ಬಾತ್ತಿಂಸ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ… ಚತುಸಟ್ಠಿ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠತಿ… ಪಞ್ಚ ಕಪ್ಪಸತಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಂ ತಿಟ್ಠತಿ… ದ್ವೇ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಚತ್ತಾರಿ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಅಟ್ಠ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತಿ… ಅಕನಿಟ್ಠಾನಂ ದೇವಾನಂ ಸೋಳಸ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ಆಯುಪ್ಪಮಾಣಂ, ಅಕನಿಟ್ಠಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಸೋಳಸ ಕಪ್ಪಸಹಸ್ಸಾನಿ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ಚಿತ್ತಂ ಮುಹುತ್ತಂ ಮುಹುತ್ತಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಮುಹುತ್ತಂ ಮುಹುತ್ತಂ ನಿರುಜ್ಝತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾ ದೇವಾ ಮುಹುತ್ತಂ ಮುಹುತ್ತಂ ಚವನ್ತಿ ಮುಹುತ್ತಂ ಮುಹುತ್ತಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾನಂ ದೇವಾನಂ ಏಕಂ ಚಿತ್ತಂ ಯಾವತಾಯುಕಂ ತಿಟ್ಠತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾ ದೇವಾ ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಚವನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಿತ್ತಟ್ಠಿತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೭) ೮. ಕುಕ್ಕುಳಕಥಾ

೩೩೮. ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಸುಖಾ ವೇದನಾ, ಕಾಯಿಕಂ ಸುಖಂ, ಚೇತಸಿಕಂ ಸುಖಂ , ದಿಬ್ಬಂ ಸುಖಂ, ಮಾನುಸಕಂ ಸುಖಂ, ಲಾಭಸುಖಂ, ಸಕ್ಕಾರಸುಖಂ, ಯಾನಸುಖಂ, ಸಯನಸುಖಂ, ಇಸ್ಸರಿಯಸುಖಂ, ಆಧಿಪಚ್ಚಸುಖಂ, ಗಿಹಿಸುಖಂ, ಸಾಮಞ್ಞಸುಖಂ, ಸಾಸವಂ ಸುಖಂ, ಅನಾಸವಂ ಸುಖಂ, ಉಪಧಿಸುಖಂ, ನಿರೂಪಧಿಸುಖಂ, ಸಾಮಿಸಂ ಸುಖಂ, ನಿರಾಮಿಸಂ ಸುಖಂ, ಸಪ್ಪೀತಿಕಂ ಸುಖಂ, ನಿಪ್ಪೀತಿಕಂ ಸುಖಂ, ಝಾನಸುಖಂ, ವಿಮುತ್ತಿಸುಖಂ, ಕಾಮಸುಖಂ, ನೇಕ್ಖಮ್ಮಸುಖಂ, ವಿವೇಕಸುಖಂ, ಉಪಸಮಸುಖಂ, ಸಮ್ಬೋಧಸುಖನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಸುಖಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಬೋಧಸುಖಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ''ತಿ।

ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ದುಕ್ಖಾ ವೇದನಾ ಕಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಚೇತಸಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಸೋಕಪರಿದೇವದುಕ್ಖದೋಮನಸ್ಸಉಪಾಯಾಸಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ''ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ''ಸಬ್ಬಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆದಿತ್ತಂ! ಕಿಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಬ್ಬಂ ಆದಿತ್ತಂ? ಚಕ್ಖುಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆದಿತ್ತಂ, ರೂಪಾ ಆದಿತ್ತಾ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆದಿತ್ತಂ, ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸೋ ಆದಿತ್ತೋ; ಯಮಿದಂ [ಯಮ್ಪಿದಂ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೮)] ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸಪಚ್ಚಯಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ವೇದಯಿತಂ ಸುಖಂ ವಾ ದುಕ್ಖಂ ವಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವಾ, ತಮ್ಪಿ ಆದಿತ್ತಂ। ಕೇನ ಆದಿತ್ತಂ? 'ರಾಗಗ್ಗಿನಾ ದೋಸಗ್ಗಿನಾ ಮೋಹಗ್ಗಿನಾ ಆದಿತ್ತಂ, ಜಾತಿಯಾ ಜರಾಯ ಮರಣೇನ ಸೋಕೇಹಿ ಪರಿದೇವೇಹಿ ದುಕ್ಖೇಹಿ ದೋಮನಸ್ಸೇಹಿ ಉಪಾಯಾಸೇಹಿ ಆದಿತ್ತ'ನ್ತಿ ವದಾಮಿ। ಸೋತಂ ಆದಿತ್ತಂ, ಸದ್ದಾ ಆದಿತ್ತಾ…ಪೇ॰… ಘಾನಂ ಆದಿತ್ತಂ, ಗನ್ಧಾ ಆದಿತ್ತಾ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾ ಆದಿತ್ತಾ, ರಸಾ ಆದಿತ್ತಾ…ಪೇ॰… ಕಾಯೋ ಆದಿತ್ತೋ, ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಆದಿತ್ತಾ…ಪೇ॰… ಮನೋ ಆದಿತ್ತೋ, ಧಮ್ಮಾ ಆದಿತ್ತಾ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆದಿತ್ತಂ, ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸೋ ಆದಿತ್ತೋ; ಯಮಿದಂ ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಪಚ್ಚಯಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ವೇದಯಿತಂ ಸುಖಂ ವಾ ದುಕ್ಖಂ ವಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವಾ, ತಮ್ಪಿ ಆದಿತ್ತಂ। ಕೇನ ಆದಿತ್ತಂ? 'ರಾಗಗ್ಗಿನಾ ದೋಸಗ್ಗಿನಾ ಮೋಹಗ್ಗಿನಾ ಆದಿತ್ತಂ, ಜಾತಿಯಾ ಜರಾಯ ಮರಣೇನ ಸೋಕೇಹಿ ಪರಿದೇವೇಹಿ ದುಕ್ಖೇಹಿ ದೋಮನಸ್ಸೇಹಿ ಉಪಾಯಾಸೇಹಿ ಆದಿತ್ತ'ನ್ತಿ ವದಾಮೀ''ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೫೪; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೮]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ [ತೇನ ಹಿ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰), ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ (ಕ॰)] - ''ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ''ತಿ।

ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ''ಪಞ್ಚಿಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಾಮಗುಣಾ! ಕತಮೇ ಪಞ್ಚ? ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ರೂಪಾ ಇಟ್ಠಾ ಕನ್ತಾ ಮನಾಪಾ ಪಿಯರೂಪಾ ಕಾಮೂಪಸಂಹಿತಾ ರಜನೀಯಾ, ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಸದ್ದಾ…ಪೇ॰… ಘಾನವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಗನ್ಧಾ… ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ರಸಾ… ಕಾಯವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಇಟ್ಠಾ ಕನ್ತಾ ಮನಾಪಾ ಪಿಯರೂಪಾ ಕಾಮೂಪಸಂಹಿತಾ ರಜನೀಯಾ। ಇಮೇ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚ ಕಾಮಗುಣಾ''ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೬೬; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೨೬೮]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ''ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಲಾಭಾ ವೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುಲದ್ಧಂ ವೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಖಣೋ ವೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ [ಪಟಿವಿದ್ಧೋ (ಬಹೂಸು)] ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸಾಯ! ದಿಟ್ಠಾ ಮಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಛ ಫಸ್ಸಾಯತನಿಕಾ ನಾಮ ನಿರಯಾ। ತತ್ಥ ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಅನಿಟ್ಠರೂಪಞ್ಞೇವ ಪಸ್ಸತಿ ನೋ ಇಟ್ಠರೂಪಂ, ಅಕನ್ತರೂಪಞ್ಞೇವ ಪಸ್ಸತಿ ನೋ ಕನ್ತರೂಪಂ, ಅಮನಾಪರೂಪಞ್ಞೇವ ಪಸ್ಸತಿ ನೋ ಮನಾಪರೂಪಂ। ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ...ಪೇ॰... ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತಿ... ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯತಿ... ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತಿ... ಮನಸಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತಿ, ಅನಿಟ್ಠರೂಪಞ್ಞೇವ ವಿಜಾನಾತಿ ನೋ ಇಟ್ಠರೂಪಂ, ಅಕನ್ತರೂಪಞ್ಞೇವ ವಿಜಾನಾತಿ ನೋ ಕನ್ತರೂಪಂ, ಅಮನಾಪರೂಪಞ್ಞೇವ ವಿಜಾನಾತಿ ನೋ ಮನಾಪರೂಪ”ನ್ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೧೩೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ [ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕ॰)] - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ।

ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಲಾಭಾ ವೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುಲದ್ಧಂ ವೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಖಣೋ ವೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸಾಯ! ದಿಟ್ಠಾ ಮಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಛ ಫಸ್ಸಾಯತನಿಕಾ ನಾಮ ಸಗ್ಗಾ। ತತ್ಥ ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಇಟ್ಠರೂಪಞ್ಞೇವ ಪಸ್ಸತಿ ನೋ ಅನಿಟ್ಠರೂಪಂ, ಕನ್ತರೂಪಞ್ಞೇವ ಪಸ್ಸತಿ ನೋ ಅಕನ್ತರೂಪಂ, ಮನಾಪರೂಪಞ್ಞೇವ ಪಸ್ಸತಿ ನೋ ಅಮನಾಪರೂಪಂ। ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ...ಪೇ॰... ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತಿ... ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯತಿ... ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತಿ... ಮನಸಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತಿ, ಇಟ್ಠರೂಪಞ್ಞೇವ ವಿಜಾನಾತಿ ನೋ ಅನಿಟ್ಠರೂಪಂ, ಕನ್ತರೂಪಞ್ಞೇವ ವಿಜಾನಾತಿ ನೋ ಅಕನ್ತರೂಪಂ, ಮನಾಪರೂಪಞ್ಞೇವ ವಿಜಾನಾತಿ ನೋ ಅಮನಾಪರೂಪ”ನ್ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೧೩೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು “ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೧೫]," ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನಿಚ್ಚಾ”ತಿ [ಧ॰ ಪ॰ ೨೭೭; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೫೬]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ “ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ," ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನಿಚ್ಚಾ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ।

ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾನಂ ಅನಿಟ್ಠಫಲಂ ಅಕನ್ತಫಲಂ ಅಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಸೇಚನಕಫಲಂ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಂ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸೀಲಂ...ಪೇ॰... ಉಪೋಸಥೋ...ಪೇ॰... ಭಾವನಾ...ಪೇ॰... ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಅನಿಟ್ಠಫಲಂ ಅಕನ್ತಫಲಂ ಅಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಸೇಚನಕಫಲಂ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಂ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ನನು ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ।

ನನು ಸೀಲಂ... ಉಪೋಸಥೋ... ಭಾವನಾ... ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ।

ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

“ಸುಖೋ ವಿವೇಕೋ ತುಟ್ಠಸ್ಸ, ಸುತಧಮ್ಮಸ್ಸ ಪಸ್ಸತೋ।
ಅಬ್ಯಾಪಜ್ಜಂ ಸುಖಂ ಲೋಕೇ, ಪಾಣಭೂತೇಸು ಸಂಯಮೋ॥

“ಸುಖಾ ವಿರಾಗತಾ ಲೋಕೇ, ಕಾಮಾನಂ ಸಮತಿಕ್ಕಮೋ।
ಅಸ್ಮಿಮಾನಸ್ಸ ಯೋ ವಿನಯೋ, ಏತಂ ವೇ ಪರಮಂ ಸುಖಂ [ಮಹಾವ॰ ೫; ಉದಾ॰ ೧೧ ಉದಾನೇ ಚ]॥

“ತಂ ಸುಖೇನ ಸುಖಂ ಪತ್ತಂ, ಅಚ್ಚನ್ತಸುಖಮೇವ ತಂ।
ತಿಸ್ಸೋ ವಿಜ್ಜಾ ಅನುಪ್ಪತ್ತಾ, ಏತಂ ವೇ ಪರಮಂ ಸುಖ”ನ್ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅನೋಧಿಂ ಕತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಳಾ”ತಿ।

ಕುಕ್ಕುಳಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೮) ೯. ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯಕಥಾ

೩೩೯. ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಅರಹತ್ತಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

೩೪೦. ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ, ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಚತುಭಾಗಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ ಏಕಬೀಜೀ ಬುದ್ಧೇ ಅವೇಚ್ಚಪ್ಪಸಾದೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಧಮ್ಮೇ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಘೇ...ಪೇ॰... ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಚತುಭಾಗಂ ನ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ...ಪೇ॰... ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ...ಪೇ॰... ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ, ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಚತುಭಾಗಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ

ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ ಏಕಬೀಜೀ ಬುದ್ಧೇ ಅವೇಚ್ಚಪ್ಪಸಾದೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಧಮ್ಮೇ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಘೇ...ಪೇ॰... ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೪೧. ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ, ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ...ಪೇ॰... ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ...ಪೇ॰... ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ, ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ , ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೪೨. ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ, ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಅನಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಅನಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ...ಪೇ॰... ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ... ಅಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ... ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ... ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ನ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ...ಪೇ॰... ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ...ಪೇ॰... ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ, ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಅನಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಅನಾಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ...ಪೇ॰... ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ... ಅಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ... ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ... ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೪೩. ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ರೂಪರಾಗಂ, ಅರೂಪರಾಗಂ, ಮಾನಂ, ಉದ್ಧಚ್ಚಂ, ಅವಿಜ್ಜಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಅರಹಾ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಅರಹಾ, ಚತುಭಾಗಂ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ವೀತರಾಗೋ...ಪೇ॰... ವೀತದೋಸೋ... ವೀತಮೋಹೋ...ಪೇ॰... ಕತಕರಣೀಯೋ ಓಹಿತಭಾರೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತಸದತ್ಥೋ ಪರಿಕ್ಖೀಣಭವಸಂಯೋಜನೋ ಸಮ್ಮದಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘೋ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪರಿಖೋ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹೇಸಿಕೋ ನಿರಗ್ಗಳೋ ಅರಿಯೋ ಪನ್ನದ್ಧಜೋ ಪನ್ನಭಾರೋ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸುವಿಜಿತವಿಜಯೋ, ದುಕ್ಖಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಸಮುದಯೋ ಪಹೀನೋ, ನಿರೋಧೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾತಂ, ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹೀನಂ, ಭಾವೇತಬ್ಬಂ ಭಾವಿತಂ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಚತುಭಾಗಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಮುದಯದಸ್ಸನೇನ ... ನಿರೋಧದಸ್ಸನೇನ... ಮಗ್ಗದಸ್ಸನೇನ ಕಿಂ ಜಹತೀತಿ? ರೂಪರಾಗಂ, ಅರೂಪರಾಗಂ, ಮಾನಂ, ಉದ್ಧಚ್ಚಂ, ಅವಿಜ್ಜಂ, ತದೇಕಟ್ಠೇ ಚ ಕಿಲೇಸೇ ಚತುಭಾಗಂ ಜಹತೀತಿ। ಚತುಭಾಗಂ ಅರಹಾ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಅರಹಾ, ಚತುಭಾಗಂ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಚತುಭಾಗಂ ವೀತರಾಗೋ... ವೀತದೋಸೋ... ವೀತಮೋಹೋ... ಕತಕರಣೀಯೋ ಓಹಿತಭಾರೋ ಅನುಪ್ಪತ್ತಸದತ್ಥೋ ಪರಿಕ್ಖೀಣಭವಸಂಯೋಜನೋ ಸಮ್ಮದಞ್ಞಾವಿಮುತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಪಲಿಘೋ ಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪರಿಖೋ ಅಬ್ಬೂಳ್ಹೇಸಿಕೋ ನಿರಗ್ಗಳೋ ಅರಿಯೋ ಪನ್ನದ್ಧಜೋ ಪನ್ನಭಾರೋ ವಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸುವಿಜಿತವಿಜಯೋ, ದುಕ್ಖಂ ತಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಸಮುದಯೋ ಪಹೀನೋ, ನಿರೋಧೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ, ಅಭಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾತಂ, ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ, ಪಹಾತಬ್ಬಂ ಪಹೀನಂ, ಭಾವೇತಬ್ಬಂ ಭಾವಿತಂ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಚತುಭಾಗಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೪೪. ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖೇ ದಿಟ್ಠೇ ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಮುದಯಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ...ಪೇ॰... ನಿರೋಧಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನಿರೋಧೇ ದಿಟ್ಠೇ ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಮಗ್ಗಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ಮಗ್ಗೇ ದಿಟ್ಠೇ ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ದುಕ್ಖೇ ದಿಟ್ಠೇ ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಮಗ್ಗಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ಮಗ್ಗೇ ದಿಟ್ಠೇ ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮುದಯಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ...ಪೇ॰... ನಿರೋಧಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ನಿರೋಧೇ ದಿಟ್ಠೇ ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ದುಕ್ಖೇ ದಿಟ್ಠೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ಮಗ್ಗೇ ದಿಟ್ಠೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಮುದಯಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ... ನಿರೋಧಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ನಿರೋಧೇ ದಿಟ್ಠೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ "ಪಟಿಪನ್ನಕೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ಮಗ್ಗೇ ದಿಟ್ಠೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

[ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ] ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಖಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ದುಕ್ಖೇ ದಿಟ್ಠೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರತ್ಥಿಯಂ ದುಕ್ಖದಸ್ಸನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಮುದಯಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ...ಪೇ॰... ನಿರೋಧಂ ದಕ್ಖನ್ತೋ ಪಟಿಪನ್ನಕೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ನಿರೋಧೇ ದಿಟ್ಠೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫಲೇ ಠಿತೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರತ್ಥಿಯಂ ನಿರೋಧದಸ್ಸನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೪೫. [ಪರವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ] ದುಕ್ಖೇ ದಿಟ್ಠೇ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ದಿಟ್ಠಾನಿ ಹೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

[ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ] ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠಾ ಹೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೋ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

[ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ] ಚಕ್ಖಾಯತನೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠೇ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠಾನಿ ಹೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

[ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ] ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠಾಯ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠಾ ಹೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಧಾತು ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

[ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ] ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠೇ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠಾನಿ ಹೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

[ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ] ಚತೂಹಿ ಞಾಣೇಹಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತ್ತಾರಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಹಿ ಞಾಣೇಹಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಟ್ಠ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಾದಸಹಿ ಞಾಣೇಹಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚತುಚತ್ತಾರೀಸಾಯ ಞಾಣೇಹಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುಚತ್ತಾರೀಸಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸತ್ತಸತ್ತತಿಯಾ ಞಾಣೇಹಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಸತ್ತತಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೪೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಸೇಯ್ಯಥಾಪಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಅನುಪುಬ್ಬನಿನ್ನೋ ಅನುಪುಬ್ಬಪೋಣೋ ಅನುಪುಬ್ಬಪಬ್ಭಾರೋ, ನ ಆಯತಕೇನೇವ ಪಪಾತೋ; ಏವಮೇವ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮವಿನಯೇ ಅನುಪುಬ್ಬಸಿಕ್ಖಾ ಅನುಪುಬ್ಬಕಿರಿಯಾ ಅನುಪುಬ್ಬಪಟಿಪದಾ, ನ ಆಯತಕೇನೇವ ಅಞ್ಞಾಪಟಿವೇಧೋ’’ತಿ [ಚೂಳವ॰ ೩೮೫; ಅ॰ ನಿ॰ ೮.೨೦; ಉದಾ॰ ೪೫ ಉದಾನೇ ಚ]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

‘‘ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಮೇಧಾವೀ, ಥೋಕಂ ಥೋಕಂ ಖಣೇ ಖಣೇ।
ಕಮ್ಮಾರೋ ರಜತಸ್ಸೇವ, ನಿದ್ಧಮೇ ಮಲಮತ್ತನೋ’’ತಿ [ಧ॰ ಪ॰ ೨೩೯ ಧಮ್ಮಪದೇ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ।

ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ನನ್ವಾಯಸ್ಮಾ ಗವಮ್ಪತಿ ಥೇರೋ ಭಿಕ್ಖೂ ಏತದವೋಚ – ‘‘ಸಮ್ಮುಖಾ ಮೇತಂ, ಆವುಸೋ, ಭಗವತೋ ಸುತಂ ಸಮ್ಮುಖಾ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಂ – ‘ಯೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ದುಕ್ಖಂ ಪಸ್ಸತಿ ದುಕ್ಖಸಮುದಯಮ್ಪಿ ಸೋ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನಿಂ ಪಟಿಪದಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ; ಯೋ ದುಕ್ಖಸಮುದಯಂ ಪಸ್ಸತಿ ದುಕ್ಖಮ್ಪಿ ಸೋ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನಿಂ ಪಟಿಪದಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ; ಯೋ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಂ ಪಸ್ಸತಿ ದುಕ್ಖಮ್ಪಿ ಸೋ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖಸಮುದಯಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನಿಂ ಪಟಿಪದಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ; ಯೋ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನಿಂ ಪಟಿಪದಂ ಪಸ್ಸತಿ ದುಕ್ಖಮ್ಪಿ ಸೋ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖಸಮುದಯಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತೀ’’’ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೧೦೦]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋ’’ತಿ।

ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

“ಸಹಾವಸ್ಸ ದಸ್ಸನಸಮ್ಪದಾಯ,
ತಯಸ್ಸು ಧಮ್ಮಾ ಜಹಿತಾ ಭವನ್ತಿ।
ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠೀ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಿತಞ್ಚ,
ಸೀಲಬ್ಬತಂ ವಾಪಿ ಯದತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ।
ಚತೂಹಪಾಯೇಹಿ ಚ ವಿಪ್ಪಮುತ್ತೋ,
ಛಚ್ಚಾಭಿಠಾನಾನಿ ಅಭಬ್ಬ ಕಾತು”ನ್ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋ”ತಿ॥

ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಯಸ್ಮಿಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯೇ ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ವಿರಜಂ ವೀತಮಲಂ ಧಮ್ಮಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ - ‘ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಮುದಯಧಮ್ಮಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮ’ನ್ತಿ, ಸಹ ದಸ್ಸನುಪ್ಪಾದಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕಸ್ಸ ತೀಣಿ ಸಂಯೋಜನಾನಿ ಪಹೀಯನ್ತಿ - ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿ, ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ, ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ”ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋ”ತಿ।

ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೯) ೧೦. ವೋಹಾರಕಥಾ

೩೪೭. ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರೇ ಸೋತೇ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ ನೋ ಲೋಕಿಯೇ, ಲೋಕುತ್ತರೇನ ವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತಿ ನೋ ಲೋಕಿಯೇನ, ಸಾವಕಾ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತಿ ನೋ ಪುಥುಜ್ಜನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕಿಯೇ ಸೋತೇ ಪಟಿಹಞ್ಞತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕಿಯೇ ಸೋತೇ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋ”ತಿ।

ನನು ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಲೋಕಿಯೇನ ವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಲೋಕಿಯೇನ ವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋ”ತಿ।

ನನು ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಪುಥುಜ್ಜನಾ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಪುಥುಜ್ಜನಾ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋ”ತಿ।

೩೪೮. ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ, ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಅರಹತ್ತಫಲಂ, ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ ಇದ್ಧಿಪಾದೋ ಇನ್ದ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಸುಣನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯೋ, ಸೋತಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ, ಸೋತಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯೋ, ನ ಸೋತಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ, ನ ಸೋತಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯೋ, ನ ಸೋತಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ, ನ ಸೋತಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋ"ತಿ।

೩೪೯. ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೇ ರಜ್ಜೇಯ್ಯುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯೋ ರಜನೀಯೋ ಕಮನೀಯೋ ಮದನೀಯೋ ಬನ್ಧನೀಯೋ ಮುಚ್ಛನೀಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ರಜನೀಯೋ ನ ಕಮನೀಯೋ ನ ಮದನೀಯೋ ನ ಬನ್ಧನೀಯೋ ನ ಮುಚ್ಛನೀಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ರಜನೀಯೋ ನ ಕಮನೀಯೋ ನ ಮದನೀಯೋ ನ ಬನ್ಧನೀಯೋ ನ ಮುಚ್ಛನೀಯೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋ"ತಿ।

ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೇ ದುಸ್ಸೇಯ್ಯುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯೋ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯೋ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋ"ತಿ।

ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೇ ಮುಯ್ಹೇಯ್ಯುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯೋ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣೋ ಅಚಕ್ಖುಕರಣೋ ಪಞ್ಞಾನಿರೋಧಿಕೋ ವಿಘಾತಪಕ್ಖಿಕೋ ಅನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣೋ ನ ಅಚಕ್ಖುಕರಣೋ ಪಞ್ಞಾವುದ್ಧಿಕೋ ಅವಿಘಾತಪಕ್ಖಿಕೋ ನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಧಮ್ಮೋ ನ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯೋ ನ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣೋ ನ ಅಚಕ್ಖುಕರಣೋ ಪಞ್ಞಾವುದ್ಧಿಕೋ ಅವಿಘಾತಪಕ್ಖಿಕೋ ನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಕೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋ"ತಿ।

೩೫೦. ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕುತ್ತರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಸುಣನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯೇ ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಸುಣನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬಾಲಪುಥುಜ್ಜನಾ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಸುಣನ್ತಿ, ಬಾಲಪುಥುಜ್ಜನಾ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಾತುಘಾತಕೋ ಮಗ್ಗಂ

ಭಾವೇತಿ…ಪೇ॰… ಪಿತುಘಾತಕೋ… ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋ… ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕೋ… ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರಂ ಸುಣಾತಿ, ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೫೧. ಲಬ್ಭಾ ಸೋವಣ್ಣಮಯಾಯ ಲಟ್ಠಿಯಾ ಧಞ್ಞಪುಞ್ಜೋಪಿ ಸುವಣ್ಣಪುಞ್ಜೋಪಿ ಆಚಿಕ್ಖಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏವಮೇವಂ ಭಗವಾ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ವೋಹಾರೇನ ಲೋಕಿಯಮ್ಪಿ ಲೋಕುತ್ತರಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಂ ವೋಹರತೀತಿ।

ಲಬ್ಭಾ ಏಲಣ್ಡಿಯಾಯ ಲಟ್ಠಿಯಾ ಧಞ್ಞಪುಞ್ಜೋಪಿ ಸುವಣ್ಣಪುಞ್ಜೋಪಿ ಆಚಿಕ್ಖಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏವಮೇವಂ ಭಗವಾ ಲೋಕಿಯೇನ ವೋಹಾರೇನ ಲೋಕಿಯಮ್ಪಿ ಲೋಕುತ್ತರಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಂ ವೋಹರತೀತಿ।

೩೫೨. ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕಿಯಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕಿಯೋ ಹೋತಿ, ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕಿಯೇ ಸೋತೇ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ, ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕುತ್ತರೇ ಸೋತೇ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ; ಲೋಕಿಯಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕಿಯೇನ ವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತಿ, ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತಿ; ಲೋಕಿಯಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಪುಥುಜ್ಜನಾ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತಿ , ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಸಾವಕಾ ಪಟಿವಿಜಾನನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕಿಯಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕಿಯೋ ಹೋತಿ, ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಲೋಕಿಯಮ್ಪಿ ಲೋಕುತ್ತರಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಂ ವೋಹರತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಲೋಕಿಯಮ್ಪಿ ಲೋಕುತ್ತರಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಂ ವೋಹರತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕಿಯಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕಿಯೋ ಹೋತಿ, ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಹೋತೀ"ತಿ।

ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ವೋಹಾರೋ ಲೋಕಿಯಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕಿಯೋ ಹೋತಿ, ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಲೋಕುತ್ತರೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಮಗ್ಗೋ ಹೋತಿ, ಅಮಗ್ಗಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅಮಗ್ಗೋ ಹೋತಿ, ಫಲಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಫಲಂ ಹೋತಿ, ಅಫಲಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅಫಲಂ ಹೋತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಹೋತಿ, ಅನಿಬ್ಬಾನಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅನಿಬ್ಬಾನಂ ಹೋತಿ, ಸಙ್ಖತಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖತಂ ಹೋತಿ, ಅಸಙ್ಖತಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅಸಙ್ಖತಂ ಹೋತಿ, ರೂಪಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ರೂಪಂ ಹೋತಿ, ಅರೂಪಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅರೂಪಂ ಹೋತಿ, ವೇದನಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ವೇದನಾ ಹೋತಿ, ಅವೇದನಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅವೇದನಾ ಹೋತಿ, ಸಞ್ಞಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾ ಹೋತಿ, ಅಸಞ್ಞಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅಸಞ್ಞಾ ಹೋತಿ, ಸಙ್ಖಾರೇ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಸಙ್ಖಾರಾ ಹೋನ್ತಿ, ಅಸಙ್ಖಾರೇ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅಸಙ್ಖಾರಾ ಹೋನ್ತಿ, ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಹೋತಿ, ಅವಿಞ್ಞಾಣಂ ವೋಹರನ್ತಸ್ಸ ಅವಿಞ್ಞಾಣಂ ಹೋತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೋಹಾರಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨. ದುತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೦) ೧೧. ನಿರೋಧಕಥಾ

೩೫೩. ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ನಿರೋಧಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ನಿರೋಧಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ನಿರೋಧಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಸಮುದಯಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ನಿರೋಧಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದ್ವೇ ನಿರೋಧಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಲೇಣಾನಿ… ದ್ವೇ ಸರಣಾನಿ… ದ್ವೇ ಪರಾಯಣಾನಿ… ದ್ವೇ ಅಚ್ಚುತಾನಿ… ದ್ವೇ ಅಮತಾನಿ… ದ್ವೇ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದ್ವೇ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದ್ವಿನ್ನಂ ನಿಬ್ಬಾನಾನಂ ಉಚ್ಚನೀಚತಾ ಹೀನಪಣೀತತಾ ಉಕ್ಕಂಸಾವಕಂಸೋ ಸೀಮಾ ವಾ ಭೇದೋ ವಾ ರಾಜಿ ವಾ ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅಪ್ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧೇ ಸಙ್ಖಾರೇ ಪಟಿಸಙ್ಖಾ ನಿರೋಧೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಪ್ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧೇ ಸಙ್ಖಾರೇ ಪಟಿಸಙ್ಖಾ ನಿರೋಧೇನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅಪ್ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾಪಿ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅಚ್ಚನ್ತಭಗ್ಗಾ, ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾಪಿ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅಚ್ಚನ್ತಭಗ್ಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಪ್ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾಪಿ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅಚ್ಚನ್ತಭಗ್ಗಾ, ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾಪಿ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅಚ್ಚನ್ತಭಗ್ಗಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾ"ತಿ।

ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾಪಿ [ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾ (?)] ಸಙ್ಖಾರಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಆಗಮ್ಮ ನಿರುದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಪ್ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಆಗಮ್ಮ ನಿರುದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ನ ಪುನ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಪ್ಪಟಿಸಙ್ಖಾನಿರುದ್ಧಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ನ ಪುನ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದ್ವೇ ನಿರೋಧಾ"ತಿ।

ನಿರೋಧಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದುತಿಯವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಪರೂಪಹಾರೋ ಅಞ್ಞಾಣಂ, ಕಙ್ಖಾ ಪರವಿತಾರಣಾ।
ವಚೀಭೇದೋ ದುಕ್ಖಾಹಾರೋ, ಚಿತ್ತಟ್ಠಿತಿ ಚ ಕುಕ್ಕುಳಾ।
ಅನುಪುಬ್ಬಾಭಿಸಮಯೋ, ವೋಹಾರೋ ಚ ನಿರೋಧಕೋತಿ॥

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೧) ೧. ಬಲಕಥಾ

೩೫೪. ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಬಲಂ, ಸಾವಕಬಲಂ ತಥಾಗತಬಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ತಥಾಗತಬಲಂ ತಂ ಸಾವಕಬಲಂ, ತಞ್ಞೇವ ಸಾವಕಬಲಂ ತಂ ತಥಾಗತಬಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾದಿಸಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ತಾದಿಸಂ ಸಾವಕಬಲಂ, ಯಾದಿಸಂ ಸಾವಕಬಲಂ ತಾದಿಸಂ ತಥಾಗತಬಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾದಿಸೋ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಯೋಗೋ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಾ ಧಮ್ಮಕ್ಖಾನಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಾ ತಾದಿಸೋ ಸಾವಕಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಯೋಗೋ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಾ ಧಮ್ಮಕ್ಖಾನಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಥಾಗತೋ ಜಿನೋ ಸತ್ಥಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞೂ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಾವೀ ಧಮ್ಮಸ್ಸಾಮೀ ಧಮ್ಮಪ್ಪಟಿಸರಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಾವಕೋ ಜಿನೋ ಸತ್ಥಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞೂ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಾವೀ ಧಮ್ಮಸ್ಸಾಮೀ ಧಮ್ಮಪ್ಪಟಿಸರಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಥಾಗತೋ ಅನುಪ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದೇತಾ ಅಸಞ್ಜಾತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಞ್ಜನೇತಾ ಅನಕ್ಖಾತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಅಕ್ಖಾತಾ ಮಗ್ಗಞ್ಞೂ ಮಗ್ಗವಿದೂ ಮಗ್ಗಕೋವಿದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಅನುಪ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದೇತಾ ಅಸಞ್ಜಾತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಞ್ಜನೇತಾ ಅನಕ್ಖಾತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಅಕ್ಖಾತಾ ಮಗ್ಗಞ್ಞೂ ಮಗ್ಗವಿದೂ ಮಗ್ಗಕೋವಿದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇನ್ದ್ರಿಯಪರೋಪರಿಯತ್ತಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞೂ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಾವೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೫೫. ಸಾವಕೋ ಠಾನಾಠಾನಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಠಾನಾಠಾನಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಠಾನಾಠಾನಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ”ನ್ತಿ।

ಸಾವಕೋ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾನಂ ಕಮ್ಮಸಮಾದಾನಾನಂ ಠಾನಸೋ ಹೇತುಸೋ ವಿಪಾಕಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾನಂ ಕಮ್ಮಸಮಾದಾನಾನಂ ಠಾನಸೋ ಹೇತುಸೋ ವಿಪಾಕಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾನಂ ಕಮ್ಮಸಮಾದಾನಾನಂ ಠಾನಸೋ ಹೇತುಸೋ ವಿಪಾಕಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ”ನ್ತಿ।

ಸಾವಕೋ ಸಬ್ಬತ್ಥಗಾಮಿನಿಂ ಪಟಿಪದಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಸಬ್ಬತ್ಥಗಾಮಿನಿಂ ಪಟಿಪದಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಸಬ್ಬತ್ಥಗಾಮಿನಿಂ ಪಟಿಪದಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ”ನ್ತಿ।

ಸಾವಕೋ ಅನೇಕಧಾತುಂ ನಾನಾಧಾತುಂ ಲೋಕಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಅನೇಕಧಾತುಂ ನಾನಾಧಾತುಂ ಲೋಕಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನೇಕಧಾತುಂ ನಾನಾಧಾತುಂ ಲೋಕಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ"ನ್ತಿ।

ಸಾವಕೋ ಸತ್ತಾನಂ ನಾನಾಧಿಮುತ್ತಿಕತಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಸತ್ತಾನಂ ನಾನಾಧಿಮುತ್ತಿಕತಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸತ್ತಾನಂ ನಾನಾಧಿಮುತ್ತಿಕತಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ"ನ್ತಿ।

ಸಾವಕೋ ಝಾನವಿಮೋಕ್ಖಸಮಾಧಿಸಮಾಪತ್ತೀನಂ ಸಂಕಿಲೇಸಂ ವೋದಾನಂ ವುಟ್ಠಾನಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಝಾನವಿಮೋಕ್ಖಸಮಾಧಿಸಮಾಪತ್ತೀನಂ ಸಂಕಿಲೇಸಂ ವೋದಾನಂ ವುಟ್ಠಾನಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಝಾನವಿಮೋಕ್ಖಸಮಾಧಿಸಮಾಪತ್ತೀನಂ ಸಂಕಿಲೇಸಂ ವೋದಾನಂ ವುಟ್ಠಾನಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ"ನ್ತಿ।

ಸಾವಕೋ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಾನುಸ್ಸತಿಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಾನುಸ್ಸತಿಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಾನುಸ್ಸತಿ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ"ನ್ತಿ।

ಸಾವಕೋ ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾವಕೋ ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತಂ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ"ನ್ತಿ।

ನನು ತಥಾಗತಸ್ಸಾಪಿ ಆಸವಾ ಖೀಣಾ ಸಾವಕಸ್ಸಾಪಿ ಆಸವಾ ಖೀಣಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ನಾನಾಕರಣಂ ತಥಾಗತಸ್ಸ ವಾ ಸಾವಕಸ್ಸ ವಾ ಆಸವಕ್ಖಯೇನ ವಾ ಆಸವಕ್ಖಯಂ ವಿಮುತ್ತಿಯಾ ವಾ ವಿಮುತ್ತೀತಿ? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ನಾನಾಕರಣಂ ತಥಾಗತಸ್ಸ ವಾ ಸಾವಕಸ್ಸ ವಾ ಆಸವಕ್ಖಯೇನ ವಾ ಆಸವಕ್ಖಯಂ ವಿಮುತ್ತಿಯಾ ವಾ ವಿಮುತ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣ"ನ್ತಿ।

೩೫೮. ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಇನ್ದ್ರಿಯಪರೋಪರಿಯತ್ತಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ [ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಾಧಾರಣಪಕ್ಖಂ ಸನ್ಧಾಯ ಪಟಿಕ್ಖೇಪೋ (ಟೀಕಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ)] ...ಪೇ॰...।

ಇನ್ದ್ರಿಯಪರೋಪರಿಯತ್ತಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ…ಪೇ॰…। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಅಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇನ್ದ್ರಿಯಪರೋಪರಿಯತ್ತಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇನ್ದ್ರಿಯಪರೋಪರಿಯತ್ತಂ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಸಾವಕಸಾಧಾರಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೨) ೨. ಅರಿಯನ್ತಿಕಥಾ

೩೫೭. ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ, ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಅರಹತ್ತಫಲಂ, ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ ಇದ್ಧಿಪಾದೋ ಇನ್ದ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಠಾನಾಠಾನಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಠಾನಾಠಾನಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೫೮. ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಅರಿಯಾ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಅರಿಯಾ ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಾ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ, ಇದ್ಧಿಪಾದಾ, ಇನ್ದ್ರಿಯಾ, ಬಲಾ, ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಅರಿಯಾ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಅರಿಯಾ ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಾ... ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

೩೫೯. ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಅರಿಯಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - "ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಾ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ...ಪೇ... ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಅರಿಯಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - "ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಂ...ಪೇ... ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ...ಪೇ... ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ...ಪೇ... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಅರಿಯಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - "ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

೩೬೦. ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ...ಪೇ... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ... ಸುಞ್ಞಾತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ , ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ... ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

೩೬೧. ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಅರಿಯಾ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಾ...ಪೇ... ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಾ...ಪೇ... ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ ...ಪೇ... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಅರಿಯಾ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಾ...ಪೇ... ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಾ...ಪೇ... ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ...।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಂ...ಪೇ... ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ...ಪೇ... ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಅರಿಯಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - "ಅಪ್ಪಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾ"ತಿ

? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೯೨. ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಂ…ಪೇ॰… ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಅರಿಯಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - "ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣಾ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಿಯ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಿಯ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰…।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಿಯ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಿಯ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಂ…ಪೇ॰… ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ…ಪೇ॰…। ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಠಾನಾಠಾನೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸತ್ತಾನಂ ಚುತೂಪಪಾತೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸುಞ್ಞತಾರಮ್ಮಣಂ…ಪೇ॰… ಅನಿಮಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಂ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಸವಾನಂ ಖಯೇ ಯಥಾಭೂತಂ ಞಾಣಂ ತಥಾಗತಬಲಂ ಅರಿಯಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅಪ್ಪಣಿಹಿತಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಿಯನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೩) ೩. ವಿಮುತ್ತಿಕಥಾ

೩೬೩. ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗಸಹಗತಂ ರಾಗಸಹಜಾತಂ ರಾಗಸಂಸಟ್ಠಂ ರಾಗಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ರಾಗಸಹಭು ರಾಗಾನುಪರಿವತ್ತಿ ಅಕುಸಲಂ ಲೋಕಿಯಂ ಸಾಸವಂ ಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಗನ್ಥನಿಯಂ ಓಘನಿಯಂ ಯೋಗನಿಯಂ ನೀವರಣಿಯಂ ಪರಾಮಟ್ಠಂ ಉಪಾದಾನಿಯಂ ಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಫಸ್ಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಫಸ್ಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ರಾಗೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವೇದನಂ…ಪೇ॰… ಸಸಞ್ಞಂ…ಪೇ॰… ಸಚೇತನಂ…ಪೇ॰… ಸಪಞ್ಞಂ [ಸಸಞ್ಞಂ (ಸೀ॰ ಕ॰)] ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಪಞ್ಞಾ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ರಾಗೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಫಸ್ಸಂ ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಫಸ್ಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವೇದನಂ ಸರಾಗಂ…ಪೇ॰… ಸಸಞ್ಞಂ ಸರಾಗಂ…ಪೇ॰… ಸಚೇತನಂ ಸರಾಗಂ…ಪೇ॰… ಸಪಞ್ಞಂ ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಪಞ್ಞಾ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೬೪. ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದೋಸಸಹಗತಂ ದೋಸಸಹಜಾತಂ ದೋಸಸಂಸಟ್ಠಂ ದೋಸಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ದೋಸಸಹಭು ದೋಸಾನುಪರಿವತ್ತಿ ಅಕುಸಲಂ ಲೋಕಿಯಂ ಸಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಫಸ್ಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಫಸ್ಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ದೋಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವೇದನಂ…ಪೇ॰… ಸಸಞ್ಞಂ…ಪೇ॰… ಸಚೇತನಂ…ಪೇ॰… ಸಪಞ್ಞಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಪಞ್ಞಾ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ದೋಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಫಸ್ಸಂ ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಫಸ್ಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ದೋಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವೇದನಂ ಸದೋಸಂ… ಸಸಞ್ಞಂ ಸದೋಸಂ… ಸಚೇತನಂ ಸದೋಸಂ… ಸಪಞ್ಞಂ ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಪಞ್ಞಾ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದೋಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೬೫. ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮೋಹಸಹಗತಂ ಮೋಹಸಹಜಾತಂ ಮೋಹಸಂಸಟ್ಠಂ ಮೋಹಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ಮೋಹಸಹಭು ಮೋಹಾನುಪರಿವತ್ತಿ ಅಕುಸಲಂ ಲೋಕಿಯಂ ಸಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ

ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಫಸ್ಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಫಸ್ಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಮೋಹೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವೇದನಂ … ಸಸಞ್ಞಂ… ಸಚೇತನಂ… ಸಪಞ್ಞಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಪಞ್ಞಾ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಮೋಹೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಫಸ್ಸಂ ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಫಸ್ಸೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಮೋಹೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವೇದನಂ ಸಮೋಹಂ… ಸಸಞ್ಞಂ ಸಮೋಹಂ… ಸಚೇತನಂ ಸಮೋಹಂ…ಪೇ॰… ಸಪಞ್ಞಂ ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಪಞ್ಞಾ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮೋಹೋ ಚ ಚಿತ್ತಞ್ಚ ಉಭೋ ವಿಮುಚ್ಚನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸರಾಗಂ ಸದೋಸಂ ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೀತರಾಗಂ ವೀತದೋಸಂ ವೀತಮೋಹಂ ನಿಕ್ಕಿಲೇಸಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಸರಾಗಂ ಸದೋಸಂ ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀ’’ತಿ।

ವಿಮುತ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೧೪) ೪. ವಿಮುಚ್ಚಮಾನಕಥಾ

೩೬೬. ವಿಮುತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕದೇಸಂ ವಿಮುತ್ತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಅವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕದೇಸಂ ವಿಮುತ್ತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಅವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸೋತಾಪನ್ನೋ, ಏಕದೇಸಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ ಏಕಬೀಜೀ ಬುದ್ಧೇ ಅವೇಚ್ಚಪ್ಪಸಾದೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಧಮ್ಮೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಘೇ…ಪೇ॰… ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಏಕದೇಸಂ ಅರಿಯಕನ್ತೇಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕದೇಸಂ ವಿಮುತ್ತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಅವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕದೇಸಂ ವಿಮುತ್ತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಅವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಅನಾಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ , ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ,

ಅಸಞ್ಞಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉದ್ಧಂಸೋತೋಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಉದ್ಧಂಸೋತೋಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕದೇಸಂ ವಿಮುತ್ತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಅವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕದೇಸಂ ಅರಹಾ ಏಕದೇಸಂ ನ ಅರಹಾ, ಏಕದೇಸಂ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ಏಕದೇಸಂ ವೀತರಾಗೋ ವೀತದೋಸೋ ವೀತಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ, ಏಕದೇಸಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಮುತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪ್ಪಾದಕ್ಖಣೇ ವಿಮುತ್ತಂ, ಭಙ್ಗಕ್ಖಣೇ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

೩೬೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ವಿಮುತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನ''ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ''ತಸ್ಸ ಏವಂ ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಕಾಮಾಸವಾಪಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಭವಾಸವಾಪಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ, ಅವಿಜ್ಜಾಸವಾಪಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀ''ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೧.೨೪೮ ಆದಯೋ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ [ತೇನ ಹಿ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰), ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ (ಕ॰)] - ''ವಿಮುತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನ''ನ್ತಿ।

ವಿಮುತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ''ಸೋ ಏವಂ ಸಮಾಹಿತೇ ಚಿತ್ತೇ ಪರಿಸುದ್ಧೇ ಪರಿಯೋದಾತೇ ಅನಙ್ಗಣೇ ವಿಗತೂಪಕ್ಕಿಲೇಸೇ ಮುದುಭೂತೇ ಕಮ್ಮನಿಯೇ ಠಿತೇ ಆನೇಞ್ಜಪ್ಪತ್ತೇ ಆಸವಾನಂ ಖಯಞಾಣಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಅಭಿನಿನ್ನಾಮೇತೀ''ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ವಿಮುತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನ''ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಚಿತ್ತಂ ರಜ್ಜಮಾನಂ ದುಸ್ಸಮಾನಂ ಮುಯ್ಹಮಾನಂ ಕಿಲಿಸ್ಸಮಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ರತ್ತಞ್ಚೇವ ಅರತ್ತಞ್ಚ, ದುಟ್ಠಞ್ಚೇವ ಅದುಟ್ಠಞ್ಚ, ಮೂಳ್ಹಞ್ಚೇವ ಅಮೂಳ್ಹಞ್ಚ, ಛಿನ್ನಞ್ಚೇವ ಅಛಿನ್ನಞ್ಚ, ಭಿನ್ನಞ್ಚೇವ ಅಭಿನ್ನಞ್ಚ, ಕತಞ್ಚೇವ ಅಕತಞ್ಚಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರತ್ತಞ್ಚೇವ ಅರತ್ತಞ್ಚ, ದುಟ್ಠಞ್ಚೇವ ಅದುಟ್ಠಞ್ಚ, ಮೂಳ್ಹಞ್ಚೇವ ಅಮೂಳ್ಹಞ್ಚ, ಛಿನ್ನಞ್ಚೇವ ಅಛಿನ್ನಞ್ಚ, ಭಿನ್ನಞ್ಚೇವ ಅಭಿನ್ನಞ್ಚ, ಕತಞ್ಚೇವ ಅಕತಞ್ಚ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅತ್ಥಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನ''ನ್ತಿ।

ವಿಮುಚ್ಚಮಾನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೫) ೫. ಅಟ್ಠಮಕಕಥಾ

೩೬೮. ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅಧಿಗತೋ ಸಚ್ಛಿಕತೋ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಪ್ಪತ್ತೋ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ಪಹೀನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಪಹೀನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ಪಹೀನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಪಹೀನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ಅಪ್ಪಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅಪ್ಪಹೀನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ಅಪ್ಪಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅಪ್ಪಹೀನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಅಪ್ಪಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅಪ್ಪಹೀನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ಅಪ್ಪಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅಪ್ಪಹೀನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೬೯. ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಪಹಾನಾಯ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಭಾವಿತಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಭಾವಿತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಅಭಾವಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮಗ್ಗೇನ ಪಹೀನಂ ಲೋಕಿಯೇನ ಸಾಸವೇನ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಪಹಾನಾಯ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಅಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮಗ್ಗೇನ ಪಹೀನಂ ಲೋಕಿಯೇನ ಸಾಸವೇನ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಪಹಾನಾಯ ಮಗ್ಗೋ ಅಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಅಭಾವಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮಗ್ಗೇನ ಪಹೀನಂ ಲೋಕಿಯೇನ ಸಾಸವೇನ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೭೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನ’’ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ? ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ। ಹಞ್ಚಿ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನ’’ನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನ’’ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ? ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ। ಹಞ್ಚಿ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನ’’ನ್ತಿ।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ… ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸೋ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗೋತ್ರಭುನೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗೋತ್ರಭುನೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ನುಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀತಿ ಕತ್ವಾ ಪಹೀನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೬) ೬. ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸಇನ್ದ್ರಿಯಕಥಾ

೩೭೧. ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವೀರಿಯಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಸತಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಸಮಾಧಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಸತಿ… ಅತ್ಥಿ ಸಮಾಧಿ… ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮನೋ, ಅತ್ಥಿ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮನೋ, ಅತ್ಥಿ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸೋಮನಸ್ಸಂ, ಅತ್ಥಿ ಸೋಮನಸ್ಸಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಂ, ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಂ, ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮನೋ, ನತ್ಥಿ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸೋಮನಸ್ಸಂ, ನತ್ಥಿ ಸೋಮನಸ್ಸಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಂ, ನತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮನೋ, ನತ್ಥಿ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಅತ್ಥಿ ಸೋಮನಸ್ಸಂ, ನತ್ಥಿ ಸೋಮನಸ್ಸಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಂ, ನತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸ್ಸದ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ವೀರಿಯಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕುಸೀತೋ ಹೀನವೀರಿಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಸತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿ ಅಸಮ್ಪಜಾನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಸಮಾಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಸಮಾಹಿತೋ ವಿಬ್ಭನ್ತಚಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಪ್ಪಞ್ಞೋ ಏಲಮೂಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ಸಾ ಚ ಸದ್ಧಾ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ಸಾ ಚ ಸದ್ಧಾ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯ”ನ್ತಿ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವೀರಿಯಂ, ತಞ್ಚ ವೀರಿಯಂ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಂ; ಅತ್ಥಿ ಸತಿ, ಸಾ ಚ ಸತಿ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಾ; ಅತ್ಥಿ ಸಮಾಧಿ, ಸೋ ಚ ಸಮಾಧಿ ನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ; ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಸಾ ಚ ಪಞ್ಞಾ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಸಾ ಚ ಪಞ್ಞಾ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯ”ನ್ತಿ।

೩೭೨. ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ… ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ… ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಪಞ್ಚಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಪಞ್ಚ? ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ವೀರಿಯಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಸತಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಸಮಾಧಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ - ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ। ಇಮೇಸಂ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಸಮತ್ತಾ ಪರಿಪೂರತ್ತಾ ಅರಹಾ ಹೋತಿ। ತತೋ ಮುದುತರೇಹಿ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ತತೋ ಮುದುತರೇಹಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಹೋತಿ, ತತೋ ಮುದುತರೇಹಿ

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ತತೋ ಮುದುತರೇಹಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಹೋತಿ, ತತೋ ಮುದುತರೇಹಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ತತೋ ಮುದುತರೇಹಿ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ತತೋ ಮುದುತರೇಹಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಹೋತಿ। ಯಸ್ಸ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇಮಾನಿ ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಸಬ್ಬಥಾ ಸಬ್ಬಂ ನತ್ಥಿ, ತಮಹಂ 'ಬಾಹಿರೋ ಪುಥುಜ್ಜನಪಕ್ಖೇ ಠಿತೋ'ತಿ ವದಾಮೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೪೮೮]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಟ್ಠಮಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಬಾಹಿರೋ ಪುಥುಜ್ಜನಪಕ್ಖೇ ಠಿತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ।

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಇನ್ದ್ರಿಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೮) ೮. ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕಥಾ

೩೭೩. ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಮಂಸಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾದಿಸಂ ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ತಾದಿಸಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ, ಯಾದಿಸಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ತಾದಿಸಂ ಮಂಸಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ತಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ, ತಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ತಂ ಮಂಸಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾದಿಸೋ ಮಂಸಚಕ್ಖುಸ್ಸ ವಿಸಯೋ ಆನುಭಾವೋ ಗೋಚರೋ ತಾದಿಸೋ ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ವಿಸಯೋ ಆನುಭಾವೋ ಗೋಚರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಾದಿಣ್ಣಂ [ಉಪಾದಿನ್ನಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ಹುತ್ವಾ ಅನುಪಾದಿಣ್ಣಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉಪಾದಿಣ್ಣಂ ಹುತ್ವಾ ಅನುಪಾದಿಣ್ಣಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ಅರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ಅರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಹುತ್ವಾ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೭೪. ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇವ ಚಕ್ಖೂನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇವ ಚಕ್ಖೂನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತೀಣಿ ಚಕ್ಖೂನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ, ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತೀಣಿ ಚಕ್ಖೂನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ, ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದ್ವೇವ ಚಕ್ಖೂನೀ"ತಿ।

ದ್ವೇವ ಚಕ್ಖೂನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತೀಣಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಚಕ್ಖೂನಿ! ಕತಮಾನಿ ತೀಣಿ? ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ, ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ, ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುನ್ತಿ - ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತೀಣಿ ಚಕ್ಖೂನೀ"ತಿ।

"ಮಂಸಚಕ್ಖುಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ, ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುಂ ಅನುತ್ತರಂ।
ಏತಾನಿ ತೀಣಿ ಚಕ್ಖೂನಿ, ಅಕ್ಖಾಸಿ ಪುರಿಸುತ್ತಮೋ॥

"ಮಂಸಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದೋ, ಮಗ್ಗೋ ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಚಕ್ಖುನೋ।
ಯದಾ ಚ ಞಾಣಂ ಉದಪಾದಿ, ಪಞ್ಞಾಚಕ್ಖುಂ ಅನುತ್ತರಂ।
ತಸ್ಸ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಪಟಿಲಾಭಾ, ಸಬ್ಬದುಕ್ಖಾ ಪಮುಚ್ಚತೀ"ತಿ [ಇತಿವು॰ ೬೧ ಇತಿವುತ್ತಕೇ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದ್ವೇವ ಚಕ್ಖೂನೀ"ತಿ।

ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೮) ೮. ದಿಬ್ಬಸೋತಕಥಾ

೩೬೫. ಮಂಸಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಂಸಸೋತಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ, ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಮಂಸಸೋತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾದಿಸಂ ಮಂಸಸೋತಂ ತಾದಿಸಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ, ಯಾದಿಸಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ತಾದಿಸಂ ಮಂಸಸೋತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಮಂಸಸೋತಂ ತಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ, ತಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ತಂ ಮಂಸಸೋತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾದಿಸೋ ಮಂಸಸೋತಸ್ಸ ವಿಸಯೋ ಆನುಭಾವೋ ಗೋಚರೋ ತಾದಿಸೋ ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಸೋತಸ್ಸ ವಿಸಯೋ ಆನುಭಾವೋ ಗೋಚರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಾದಿಣ್ಣಂ ಹುತ್ವಾ ಅನುಪಾದಿಣ್ಣಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉಪಾದಿಣ್ಣಂ ಹುತ್ವಾ ಅನುಪಾದಿಣ್ಣಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ಅರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಾವಚರಂ ಹುತ್ವಾ ಅರೂಪಾವಚರಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಹುತ್ವಾ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೭೯. ಮಂಸಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ಮಂಸಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಂಸಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ ದಿಬ್ಬಸೋತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕಂಯೇವ ಸೋತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕಂಯೇವ ಸೋತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ದ್ವೇ ಸೋತಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - "ಮಂಸಸೋತಂ, ದಿಬ್ಬಸೋತ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದ್ವೇ ಸೋತಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - ಮಂಸಸೋತಂ, ದಿಬ್ಬಸೋತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಏಕಞ್ಞೇವ ಸೋತ"ನ್ತಿ।

ದಿಬ್ಬಸೋತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೨೯) ೯. ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಞಾಣಕಥಾ

೩೭೭. ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ [ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಞಾಣಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಞ್ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಇಮೇ ವತ ಭೋನ್ತೋ ಸತ್ತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಕಾಯದುಚ್ಚರಿತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ವಚೀದುಚ್ಚರಿತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಮನೋದುಚ್ಚರಿತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಅರಿಯಾನಂ ಉಪವಾದಕಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕಮ್ಮಸಮಾದಾನಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ತೇ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ಪರಂ ಮರಣಾ ಅಪಾಯಂ ದುಗ್ಗತಿಂ ವಿನಿಪಾತಂ ನಿರಯಂ ಉಪಪನ್ನಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಇಮೇ ವಾ ಪನ ಭೋನ್ತೋ ಸತ್ತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಕಾಯಸುಚರಿತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ವಚೀಸುಚರಿತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಮನೋಸುಚರಿತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಅರಿಯಾನಂ ಅನುಪವಾದಕಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಕಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಕಮ್ಮಸಮ್ಮಾದಾನಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, "ತೇ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ಪರಂ

ಮರಣಾ ಸುಗತಿಂ ಸಗ್ಗಂ ಲೋಕಂ ಉಪಪನ್ನಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

"ತೇ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ಪರಂ ಮರಣಾ ಸುಗತಿಂ ಸಗ್ಗಂ ಲೋಕಂ ಉಪಪನ್ನಾ"ತಿ ಚ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೭೮. ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಅದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕೋ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಅಪ್ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅನಧಿಗತೋ ಅಸಚ್ಛಿಕತೋ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಅದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಕೋ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುಂ ಅಪ್ಪಟಿಲದ್ಧೋ ಅನಧಿಗತೋ ಅಸಚ್ಛಿಕತೋ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಜಾನಾತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು"ನ್ತಿ।

ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ಜಾನಾತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು"ನ್ತಿ।

ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಾಯಸ್ಮತೋ ಸಾರಿಪುತ್ತಸ್ಸ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಾಯಸ್ಮತೋ ಸಾರಿಪುತ್ತಸ್ಸ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಏತದವೋಚ -

"ನೇವ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಾಯ, ನಪಿ ದಿಬ್ಬಸ್ಸ ಚಕ್ಖುನೋ।
ಚೇತೋಪರಿಯಾಯ ಇದ್ಧಿಯಾ, ಸೋತಧಾತುವಿಸುದ್ಧಿಯಾ।
ಚುತಿಯಾ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ, ಪಣಿಧಿ ಮೇ ನ ವಿಜ್ಜತೀ"ತಿ [ಥೇರಗಾ॰ ೯೯೬ ಥೇರಗಾಥಾಯಂ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖು"ನ್ತಿ।

ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೩೦) ೧೦. ಸಂವರಕಥಾ

೩೭೯. ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಅಸಂವರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಅಸಂವರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನನು ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲಂ, ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಅಸಂವರೋ, ಯಮ್ಹಾ ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಆಜಾನಾಹಿ ನಿಗ್ಗಹಂ। ಹಞ್ಚಿ ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲಂ, ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಅಸಂವರೋ, ಯಮ್ಹಾ ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲ"ನ್ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ - 'ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲಂ, ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಅಸಂವರೋ, ಯಮ್ಹಾ ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ನೋ ಚೇ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಅಸಂವರೋ, ಯಮ್ಹಾ ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲ"ನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲಂ, ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋ"ತಿ। ಯಂ ತತ್ಥ ವದೇಸಿ - "ವತ್ತಬ್ಬೇ ಖೋ 'ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲಂ, ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋ,' ನೋ ಚ ವತ್ತಬ್ಬೇ - 'ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಅಸಂವರೋ, ಯಮ್ಹಾ ಅಸಂವರಾ ಸಂವರೋ ಸೀಲ'"ನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂವರೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಅಸಂವರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಅಸಂವರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಅಸಂವರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಂವರೋ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಅಸಂವರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

೩೮೦. ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣಿ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಪಾಣಾತಿಪಾತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣಿ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಪಾಣಾತಿಪಾತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣಿ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣಿ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣಿ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಪಾಣಾತಿಪಾತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣಿ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಪಾಣಾತಿಪಾತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ°...।

ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣಿ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣಿ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ

ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ದೇವಾ ಪಾಣಾತಿಪಾತಿನೋ ಅದಿನ್ನಾದಾಯಿನೋ ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರಿನೋ ಮುಸಾವಾದಿನೋ ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾಯಿನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ಸಂವರೋತಿ।

ಸಂವರಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೩೧) ೧೧. ಅಸಞ್ಞಕಥಾ

೩೮೧. ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಞ್ಞಾಭವೋ ಸಞ್ಞಾಗತಿ ಸಞ್ಞಾಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಞ್ಞಾಸಂಸಾರೋ ಸಞ್ಞಾಯೋನಿ ಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಅಸಞ್ಞಭವೋ ಅಸಞ್ಞಗತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅಸಞ್ಞಸಂಸಾರೋ ಅಸಞ್ಞಯೋನಿ ಅಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಸಞ್ಞಭವೋ ಅಸಞ್ಞಗತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅಸಞ್ಞಸಂಸಾರೋ ಅಸಞ್ಞಯೋನಿ ಅಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ”ತಿ।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಏಕವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಏಕವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ”ತಿ।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಞ್ಞಾಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೮೨. ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಸಞ್ಞಾಭವೋ ಸಞ್ಞಾಗತಿ ಸಞ್ಞಾಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಞ್ಞಾಸಂಸಾರೋ ಸಞ್ಞಾಯೋನಿ ಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಸಞ್ಞಾಭವೋ ಸಞ್ಞಾಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಞ್ಞಾಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಞ್ಞಾಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಅಸಞ್ಞಭವೋ ಅಸಞ್ಞಗತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅಸಞ್ಞಸಂಸಾರೋ ಅಸಞ್ಞಯೋನಿ ಅಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಅಸಞ್ಞಭವೋ ಅಸಞ್ಞಗತಿ...ಪೇ॰... ಅಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಏಕವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಚ ಏಕವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ...ಪೇ॰... ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಞ್ಞಾಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ, ನ ಚ ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಞ್ಞಾಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೮೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾ ನಾಮ ದೇವಾ; ಸಞ್ಞುಪ್ಪಾದಾ ಚ ಪನ ತೇ ದೇವಾ ತಮ್ಹಾ ಕಾಯಾ ಚವನ್ತೀ"ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೧.೬೮]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀತಿ।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಕಿಞ್ಚಿ [ಕಞ್ಚಿ (ಸ್ಯಾ॰)] ಕಾಲೇ ಅತ್ಥಿ, ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ನತ್ಥೀತಿ। ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಸಞ್ಞಸತ್ತಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾ, ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಸಞ್ಞಭವೋ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಅಸಞ್ಞಭವೋ, ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಏಕವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಅತ್ಥಿ, ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಂ ಕಾಲಂ ಅತ್ಥಿ, ಕಂ ಕಾಲಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಚುತಿಕಾಲೇ ಉಪಪತ್ತಿಕಾಲೇ ಅತ್ಥಿ, ಠಿತಿಕಾಲೇ ನತ್ಥೀತಿ। ಚುತಿಕಾಲೇ ಉಪಪತ್ತಿಕಾಲೇ ಸಞ್ಞಸತ್ತಾ, ಠಿತಿಕಾಲೇ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾ; ಚುತಿಕಾಲೇ ಉಪಪತ್ತಿಕಾಲೇ ಸಞ್ಞಭವೋ, ಠಿತಿಕಾಲೇ ಅಸಞ್ಞಭವೋ; ಚುತಿಕಾಲೇ ಉಪಪತ್ತಿಕಾಲೇ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ, ಠಿತಿಕಾಲೇ ಏಕವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಸಞ್ಞಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೩. ತತಿಯವಗ್ಗೋ

(೩೨) ೧೨. ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಕಥಾ

೩೮೪. ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಭವೋ ಅಸಞ್ಞಗತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅಸಞ್ಞಸಂಸಾರೋ ಅಸಞ್ಞಯೋನಿ ಅಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನನು ಸಞ್ಞಾಭವೋ ಸಞ್ಞಾಗತಿ ಸಞ್ಞಾಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಞ್ಞಾಸಂಸಾರೋ ಸಞ್ಞಾಯೋನಿ ಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಞ್ಞಾಭವೋ ಸಞ್ಞಾಗತಿ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ'"ತಿ।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ...ಪೇ॰... ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನನು ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ'"ತಿ।

೩೮೫. ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ", ಸೋ ಚ ಅಸಞ್ಞಭವೋ ಅಸಞ್ಞಗತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅಸಞ್ಞಸಂಸಾರೋ ಅಸಞ್ಞಯೋನಿ ಅಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ," ಸೋ ಚ ಅಸಞ್ಞಭವೋ ಅಸಞ್ಞಗತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅಸಞ್ಞಸಂಸಾರೋ ಅಸಞ್ಞಯೋನಿ ಅಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ," ಸೋ ಚ ಏಕವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ," ಸೋ ಚ ಏಕವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ," ಸೋ ಚ ಸಞ್ಞಾಭವೋ ಸಞ್ಞಾಗತಿ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ," ಸೋ ಚ ಸಞ್ಞಾಭವೋ ಸಞ್ಞಾಗತಿ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ," ಸೋ ಚ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೇಸು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥಿ," ಸೋ ಚ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ'"ತಿ।

೩೮೬. ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ”ತಿ ವಾ “ನತ್ಥೀ”ತಿ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ'ತಿ ವಾ 'ನತ್ಥೀ'ತಿ ವಾ”ತಿ।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ”ತಿ ವಾ “ನತ್ಥೀ”ತಿ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ”ತಿ ವಾ “ನತ್ಥೀ”ತಿ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸಞ್ಞಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ [ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ (?)] - “ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ”ತಿ ವಾ “ನತ್ಥೀ”ತಿ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - 'ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ'ತಿ ವಾ 'ನತ್ಥೀ'ತಿ ವಾ”ತಿ।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನನ್ತಿ ಕತ್ವಾ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಞ್ಞಾ ಅತ್ಥೀ”ತಿ ವಾ “ನತ್ಥೀ”ತಿ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾ ವೇದನಾತಿ ಕತ್ವಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ [ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾ ವೇದನಾ (ಸೀ॰ ಕ॰)] ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ವೇದನಾ”ತಿ ವಾ “ಅವೇದನಾ”ತಿ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತತಿಯವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಬಲಂ ಸಾಧಾರಣಂ ಅರಿಯಂ, ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ।
ವಿಮುತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನಂ, ಅತ್ಥಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚಮಾನಂ॥

ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ, ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಹೀನಂ।
ಅಟ್ಠಮಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ, ನತ್ಥಿ ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಚಕ್ಖುಂ॥

ಸೋತಂ ಧಮ್ಮುಪತ್ಥದ್ಧಂ, ಯಥಾಕಮ್ಮೂಪಗತಂ ಞಾಣಂ।
ದೇವೇಸು ಸಂವರೋ ಅಸಞ್ಞ-ಸತ್ತೇಸು ಸಞ್ಞಾ ಏವಮೇವ ಭವಗ್ಗನ್ತಿ॥

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೩೩) ೧. ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾತಿಕಥಾ

೩೮೭. ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನಂ ಪಹೀನಂ ಉಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲಂ ತಾಲಾವತ್ಥುಕತಂ ಅನಭಾವಙ್ಕತಂ ಆಯತಿಂ ಅನುಪ್ಪಾದಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಗಿಹೀ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ದಿಟ್ಠೇವ ಧಮ್ಮೇ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕರೋತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೧೮೬]? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಗಿಹೀ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ದಿಟ್ಠೇವ ಧಮ್ಮೇ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕರೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವಚ್ಛಗೋತ್ತೋ ಪರಿಬ್ಬಾಜಕೋ ಭಗವನ್ತಂ ಏತದವೋಚ - "ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ, ಭೋ ಗೋತಮ, ಕೋಚಿ ಗಿಹೀ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕರೋ"ತಿ? "ನತ್ಥಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ, ಕೋಚಿ ಗಿಹೀ ಗಿಹಿಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕರೋ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಮೇಥುನಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ, ಪುತ್ತಸಮ್ಬಾಧಸಯನಂ ಅಜ್ಝಾವಸೇಯ್ಯ, ಕಾಸಿಕಚನ್ದನಂ ಪಚ್ಚನುಭವೇಯ್ಯ, ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಜಾತರೂಪರಜತಂ ಸಾದಿಯೇಯ್ಯ, ಅಜೇಳಕಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಕುಕ್ಕುಟಸೂಕರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಹತ್ಥಿಗವಸ್ಸವಳವಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ತಿತ್ತಿರವಟ್ಟಕಮೋರಕಪಿಞ್ಜರಂ [… ಕಪಿಞ್ಜಲಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಚಿತ್ತವಣ್ಣವಾಲಮೋಳಿಂ [ಪೀತವಣ್ಣವಾಲಮೋಳಿಕಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಧಾರೇಯ್ಯ, ಓದಾತಾನಿ ವತ್ಥಾನಿ ದೀಘದಸಾನಿ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಯಾವಜೀವಂ ಅಗಾರಿಯಭೂತೋ ಅಸ್ಸಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯಸೋ ಕುಲಪುತ್ತೋ, ಉತ್ತಿಯೋ ಗಹಪತಿ, ಸೇತು ಮಾಣವೋ, ಗಿಹಿಬ್ಯಞ್ಜನೇನ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯಸೋ ಕುಲಪುತ್ತೋ, ಉತ್ತಿಯೋ ಗಹಪತಿ, ಸೇತು ಮಾಣವೋ, ಗಿಹಿಬ್ಯಞ್ಜನೇನ ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೩೪) ೨. ಉಪಪತ್ತಿಕಥಾ

೩೮೮. ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅನಾಗಾಮೀ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ನ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ನ ಹೋತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಸಕದಾಗಾಮೀ ನ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಸಕದಾಗಾಮೀ ನ ಹೋತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅನಾಗಾಮೀ ನ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅನಾಗಾಮೀ ನ ಹೋತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ"ತಿ।

೩೮೯. ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ ಥೇರೋ …ಪೇ॰… ಮಹಾಕಸ್ಸಪೋ ಥೇರೋ…ಪೇ॰… ಮಹಾಕಚ್ಚಾನೋ ಥೇರೋ…ಪೇ॰… ಮಹಾಕೋಟ್ಠಿಕೋ ಥೇರೋ…ಪೇ॰… ಮಹಾಪನ್ಥಕೋ ಥೇರೋ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ ನ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ ನ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ ಥೇರೋ…ಪೇ॰… ಮಹಾಕಸ್ಸಪೋ ಥೇರೋ…ಪೇ॰… ಮಹಾಕಚ್ಚಾನೋ ಥೇರೋ…ಪೇ॰… ಮಹಾಕೋಟ್ಠಿಕೋ ಥೇರೋ…ಪೇ॰… ಮಹಾಪನ್ಥಕೋ ಥೇರೋ ನ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಹಾಪನ್ಥಕೋ ಥೇರೋ ನ ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ"ತಿ।

೩೯೦. ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಅರಹತ್ತಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ ಲೋಕಿಯೇನ ಸಾಸವೇನ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯೇನಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಂ ಖಯಗಾಮೀ ಬೋಧಗಾಮೀ ಅಪಚಯಗಾಮೀ ಅನಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕಂ ನ ಖಯಗಾಮಿ ನ ಬೋಧಗಾಮಿ ನ ಅಪಚಯಗಾಮಿ ಸಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕಂ ನ ಖಯಗಾಮಿ ನ ಬೋಧಗಾಮಿ ನ ಅಪಚಯಗಾಮಿ ಸಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ"ತಿ।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ರಾಗಂ ಪಜಹತಿ, ದೋಸಂ ಪಜಹತಿ, ಮೋಹಂ ಪಜಹತಿ, ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ ಮಗ್ಗೋ… ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ… ಇದ್ಧಿಪಾದೋ… ಇನ್ದ್ರಿಯಂ… ಬಲಂ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚುತಿಚಿತ್ತಂ ಮಗ್ಗಚಿತ್ತಂ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ ಫಲಚಿತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಉಪಪತ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೩೫) ೩. ಅನಾಸವಕಥಾ

೩೯೧. ಅರಹತೋ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನಾಸವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ, ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಅರಹತ್ತಫಲಂ, ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ ಇದ್ಧಿಪಾದೋ ಇನ್ದ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತೋ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನಾಸವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಚಕ್ಖುಂ ಅನಾಸವನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...। ಅರಹತೋ ಚಕ್ಖುಂ ಅನಾಸವನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತೋ ಸೋತಂ...ಪೇ॰... ಅರಹತೋ ಘಾನಂ... ಅರಹತೋ ಜಿವ್ಹಾ... ಅರಹತೋ ಕಾಯೋ ಅನಾಸವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಅರಹತೋ ಕಾಯೋ ಅನಾಸವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತೋ ಕಾಯೋ ಅನಾಸವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಕಾಯೋ ಪಗ್ಗಹನಿಗ್ಗಹುಪಗೋ ಛೇದನಭೇದನುಪಗೋ ಕಾಕೇಹಿ ಗಿಜ್ಝೇಹಿ ಕುಲಲೇಹಿ ಸಾಧಾರಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಸವೋ ಧಮ್ಮೋ ಪಗ್ಗಹನಿಗ್ಗಹುಪಗೋ ಛೇದನಭೇದನುಪಗೋ ಕಾಕೇಹಿ ಗಿಜ್ಝೇಹಿ ಕುಲಲೇಹಿ ಸಾಧಾರಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತೋ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಸವೇ ಧಮ್ಮೇ ವಿಸಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲಬ್ಭಾ ಅರಹತೋ ಕಾಯೋ ಅದ್ದುಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ರಜ್ಜುಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಸಙ್ಖಲಿಕಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಗಾಮಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ನಿಗಮಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ನಗರಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಜನಪದಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ , ಕಣ್ಠಪಞ್ಚಮೇಹಿ ಬನ್ಧನೇಹಿ ಬನ್ಧಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲಬ್ಭಾ ಅನಾಸವೋ ಧಮ್ಮೋ ಅದ್ದುಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ರಜ್ಜುಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಸಙ್ಖಲಿಕಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಗಾಮನಿಗಮನಗರಜನಪದಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ, ಕಣ್ಠಪಞ್ಚಮೇಹಿ ಬನ್ಧನೇಹಿ ಬನ್ಧಿತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೩೯೨. ಯದಿ ಅರಹಾ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಚೀವರಂ ದೇತಿ, ಅನಾಸವಂ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅನಾಸವಂ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಸವಂ ತಂ ಸಾಸವನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಸವಂ ತಂ ಸಾಸವನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಅನಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಫಲಂ...

ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ… ಇದ್ಧಿಪಾದೋ… ಇನ್ದ್ರಿಯಂ… ಬಲಂ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಅನಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯದಿ ಅರಹಾ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದೇತಿ, ಸೇನಾಸನಂ ದೇತಿ , ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದೇತಿ, ಅನಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಸವಂ ತಂ ಸಾಸವನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಞ್ಞೇವ ಅನಾಸವಂ ತಂ ಸಾಸವನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಅನಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಫಲಂ… ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ… ಇದ್ಧಿಪಾದೋ… ಇನ್ದ್ರಿಯಂ… ಬಲಂ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಅನಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಸಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯದಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಅರಹತೋ ಚೀವರಂ ದೇತಿ, ಸಾಸವಂ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾಸವಂ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಸಾಸವಂ ತಂ ಅನಾಸವನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಞ್ಞೇವ ಸಾಸವಂ ತಂ ಅನಾಸವನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗೋ ಸಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದೋಸೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸಾಸವಂ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯದಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಅರಹತೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದೇತಿ, ಸೇನಾಸನಂ ದೇತಿ, ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದೇತಿ, ಸಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಸಾಸವಂ ತಂ ಅನಾಸವನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಞ್ಞೇವ ಸಾಸವಂ ತಂ ಅನಾಸವನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗೋ ಸಾಸವೋ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವೋ ಹೋತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದೋಸೋ…ಪೇ॰… ಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸಾಸವಂ ಹುತ್ವಾ ಅನಾಸವಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಹತೋ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನಾಸವಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಅನಾಸವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಅನಾಸವೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತೋ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನಾಸವಾ"ತಿ।

ಅನಾಸವಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೩೭) ೪. ಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ

೩೯೩. ಅರಹಾ ಚತೂಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಚತೂಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ ಚತೂಹಿ ವೇದನಾಹಿ ಚತೂಹಿ ಸಞ್ಞಾಹಿ ಚತೂಹಿ ಚೇತನಾಹಿ ಚತೂಹಿ ಚಿತ್ತೇಹಿ ಚತೂಹಿ ಸದ್ಧಾಹಿ ಚತೂಹಿ ವೀರಿಯೇಹಿ ಚತೂಹಿ ಸತೀಹಿ ಚತೂಹಿ ಸಮಾಧೀಹಿ ಚತೂಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮೀ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ತೀಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ…ಪೇ॰… ತೀಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮೀ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ದ್ವೀಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ…ಪೇ॰… ದ್ವೀಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮೀ, ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಅಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೯೪. ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ "ಸೋತಾಪನ್ನೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅರಹಾ, ಸೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ "ಸಕದಾಗಾಮೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅರಹಾ, ಸೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ "ಅನಾಗಾಮೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅರಹಾ, ಸೋ ಅನಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ "ಸೋತಾಪನ್ನೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅನಾಗಾಮೀ, ಸೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ "ಸಕದಾಗಾಮೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅನಾಗಾಮೀ, ಸೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ "ಸೋತಾಪನ್ನೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಸಕದಾಗಾಮೀ, ಸೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೯೫. ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ, ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ರಾಗಂ, ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ದೋಸಂ, ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ಮೋಹಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ, ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ, ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅನಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ಮೋಹಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮೀ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ, ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮೀ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ…ಪೇ॰… ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ಮೋಹಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೬೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಹಾ ಚತೂಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ, ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಚತೂಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅನಾಗಾಮೀ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗಾಮಿನಾ ತೀಣಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ, ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿನಾ ತೀಣಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅನಾಗಾಮೀ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಕದಾಗಾಮೀ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದ್ವೇ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ, ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದ್ವೇ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಕದಾಗಾಮೀ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ”ತಿ।

ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಅರಹಾ ಚತೂಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತಾ ಚತ್ತಾರೋ ಮಗ್ಗಾ ಪಟಿಲದ್ಧಾ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಅರಹಾ ಚತೂಹಿ ಮಗ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿನಾ ತೀಣಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಅನಾಗಾಮೀ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿನಾ ತಯೋ ಮಗ್ಗಾ ಪಟಿಲದ್ಧಾ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಅನಾಗಾಮೀ ತೀಹಿ ಮಗ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದ್ವೇ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಸಕದಾಗಾಮೀ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿನಾ ದ್ವೇ ಮಗ್ಗಾ ಪಟಿಲದ್ಧಾ, ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಸಕದಾಗಾಮೀ ದ್ವೀಹಿ ಮಗ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೩೭) ೫. ಉಪೇಕ್ಖಾಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ

೩೯೭. ಅರಹಾ ಛಹಿ ಉಪೇಕ್ಖಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಛಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ, ಛಹಿ ವೇದನಾಹಿ, ಛಹಿ ಸಞ್ಞಾಹಿ… ಪೇ॰… ಛಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹಾ ಛಹಿ ಉಪೇಕ್ಖಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸನ್ತೋ ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ, ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತಿ, ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯತಿ, ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತಿ, ಮನಸಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮನಸಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನನ್ತೋ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ, ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತಿ, ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯತಿ, ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹಾ ಛಹಿ ಉಪೇಕ್ಖಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತತಂ ಸಮಿತಂ ಅಬ್ಬೋಕಿಣ್ಣಂ ಛಹಿ ಉಪೇಕ್ಖಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸಮೋಹಿತೋ [ಸಮಾಹಿತೋ (ಸ್ಯಾ॰)], ಛ ಉಪೇಕ್ಖಾಯೋ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಿತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅರಹಾ ಛಹಿ ಉಪೇಕ್ಖಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಛಳಙ್ಗುಪೇಕ್ಖೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಛಳಙ್ಗುಪೇಕ್ಖೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅರಹಾ ಛಹಿ ಉಪೇಕ್ಖಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ”ತಿ…ಪೇ॰…।

ಉಪೇಕ್ಖಾಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೩೮) ೬. ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿಕಥಾ

೩೯೮. ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಯಾ ನಿರುದ್ಧಾಯ ವಿಗತಾಯ ಪಟಿಪಸ್ಸದ್ಧಾಯ ಅಬುದ್ಧೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬೋಧಿಕರಣೀಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ನ ಚ ತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೩೯೯. ಅತೀತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ಅನಾಗತಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಹಿ ಬೋಧೀಹಿ ಬುದ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತೀಹಿ ಬೋಧೀಹಿ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತತಂ ಸಮಿತಂ ಅಬ್ಬೋಕಿಣ್ಣಂ ತೀಹಿ ಬೋಧೀಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸಮೋಹಿತೋ, ತಿಸ್ಸೋ ಬೋಧಿಯೋ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಿತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಬೋಧಿಪಟಿಲಾಭಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಬೋಧಿಪಟಿಲಾಭಾ ಬುದ್ಧೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ”ತಿ।

ಬೋಧಿಪಟಿಲಾಭಾ ಬುದ್ಧೋತಿ, ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಪಟಿಲಾಭಾ ಬೋಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೩೯) ೭. ಲಕ್ಖಣಕಥಾ

೪೦೦. ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪದೇಸಲಕ್ಖಣೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಪದೇಸಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತಿಭಾಗಲಕ್ಖಣೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ತಿಭಾಗಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಡ್ಢಲಕ್ಖಣೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಉಪಡ್ಢಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತೋ ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತೋ ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾದಿಸೋ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಯೋಗೋ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಾ ಧಮ್ಮಕ್ಖಾನಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಾ, ತಾದಿಸೋ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಯೋಗೋ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಾ ಧಮ್ಮಕ್ಖಾನಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೦೧. ಯಥಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ದೇವಾ ಪಠಮಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ ಪಚ್ಛಾ ಮನುಸ್ಸಾ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೨೭; ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೨೦೫ ವುತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾಯ ಪುಚ್ಛತಿ], ಏವಮೇವಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ದೇವಾ ಪಠಮಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿ ಪಚ್ಛಾ ಮನುಸ್ಸಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ಚತ್ತಾರೋ ನಂ ದೇವಪುತ್ತಾ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಮಾತು ಪುರತೋ ಠಪೇನ್ತಿ - ''ಅತ್ತಮನಾ, ದೇವಿ, ಹೋಹಿ! ಮಹೇಸಕ್ಖೋ ತೇ ಪುತ್ತೋ ಉಪ್ಪನ್ನೋ''ತಿ, ಏವಮೇವಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ಚತ್ತಾರೋ ನಂ ದೇವಪುತ್ತಾ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಮಾತು ಪುರತೋ ಠಪೇನ್ತಿ - ''ಅತ್ತಮನಾ, ದೇವಿ, ಹೋಹಿ! ಮಹೇಸಕ್ಖೋ ತೇ ಪುತ್ತೋ ಉಪ್ಪನ್ನೋ''ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ದ್ವೇ ಉದಕಸ್ಸ ಧಾರಾ ಅನ್ತಲಿಕ್ಖಾ ಪಾತುಭವನ್ತಿ - ಏಕಾ ಸೀತಸ್ಸ, ಏಕಾ ಉಣ್ಹಸ್ಸ - ಯೇನ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಉದಕಕಿಚ್ಚಂ ಕರೋನ್ತಿ ಮಾತು ಚ, ಏವಮೇವಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ದ್ವೇ ಉದಕಸ್ಸ ಧಾರಾ ಅನ್ತಲಿಕ್ಖಾ ಪಾತುಭವನ್ತಿ - ಏಕಾ ಸೀತಸ್ಸ, ಏಕಾ ಉಣ್ಹಸ್ಸ - ಯೇನ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಉದಕಕಿಚ್ಚಂ ಕರೋನ್ತಿ ಮಾತು ಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾ ಸಮ್ಪತಿಜಾತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಸಮೇಹಿ ಪಾದೇಹಿ ಪತಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಉತ್ತರೇನ ಅಭಿಮುಖೋ ಸತ್ತಪದವೀತಿಹಾರೇನ ಗಚ್ಛತಿ ಸೇತಮ್ಹಿ ಛತ್ತೇ ಅನುಧಾರಿಯಮಾನೇ, ಸಬ್ಬಾ ಚ ದಿಸಾ ವಿಲೋಕೇತಿ, ಆಸಭಿಞ್ಚ ವಾಚಂ ಭಾಸತಿ - ''ಅಗ್ಗೋಹಮಸ್ಮಿ ಲೋಕಸ್ಸ, ಜೇಟ್ಠೋಹಮಸ್ಮಿ ಲೋಕಸ್ಸ, ಸೇಟ್ಠೋಹಮಸ್ಮಿ ಲೋಕಸ್ಸ, ಅಯಮನ್ತಿಮಾ ಜಾತಿ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ''ತಿ, ಏವಮೇವಂ ಸಮ್ಪತಿಜಾತೋ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತೋ ಸಮೇಹಿ ಪಾದೇಹಿ ಪತಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಉತ್ತರೇನ ಅಭಿಮುಖೋ ಸತ್ತಪದವೀತಿಹಾರೇನ ಗಚ್ಛತಿ ಸೇತಮ್ಹಿ ಛತ್ತೇ ಅನುಧಾರಿಯಮಾನೇ, ಸಬ್ಬಾ ಚ ದಿಸಾ ವಿಲೋಕೇತಿ, ಆಸಭಿಞ್ಚ ವಾಚಂ ಭಾಸತಿ - ''ಅಗ್ಗೋಹಮಸ್ಮಿ ಲೋಕಸ್ಸ, ಜೇಟ್ಠೋಹಮಸ್ಮಿ ಲೋಕಸ್ಸ, ಸೇಟ್ಠೋಹಮಸ್ಮಿ ಲೋಕಸ್ಸ, ಅಯಮನ್ತಿಮಾ ಜಾತಿ, ನತ್ಥಿ ದಾನಿ ಪುನಬ್ಭವೋ''ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ಮಹತೋ ಆಲೋಕಸ್ಸ ಮಹತೋ ಓಭಾಸಸ್ಸ ಮಹತೋ ಭೂಮಿಚಾಲಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಏವಮೇವಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ಮಹತೋ ಆಲೋಕಸ್ಸ ಮಹತೋ ಓಭಾಸಸ್ಸ ಮಹತೋ ಭೂಮಿಚಾಲಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪಕತಿಕಾಯೋ ಸಮನ್ತಾ ಬ್ಯಾಮಂ ಓಭಾಸತಿ, ಏವಮೇವಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪಕತಿಕಾಯೋ ಸಮನ್ತಾ ಬ್ಯಾಮಂ ಓಭಾಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಯಥಾ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಮಹಾಸುಪಿನಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಏವಮೇವಂ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತೋ ಮಹಾಸುಪಿನಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೦೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ''ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ''ದ್ವತ್ತಿಂಸಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಹಾಪುರಿಸಸ್ಸ ಮಹಾಪುರಿಸಲಕ್ಖಣಾನಿ, ಯೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಸ್ಸ ಮಹಾಪುರಿಸಸ್ಸ ದ್ವೇವ ಗತಿಯೋ ಭವನ್ತಿ ಅನಞ್ಞಾ [ನ

ಅಞ್ಞಾ (ಕ॰)]! ಸಚೇ ಅಗಾರಂ ಅಜ್ಝಾವಸತಿ, ರಾಜಾ ಹೋತಿ ಚಕ್ಕವತ್ತೀ ಧಮ್ಮಿಕೋ ಧಮ್ಮರಾಜಾ ಚಾತುರನ್ತೋ ವಿಜಿತಾವೀ ಜನಪದತ್ಥಾವರಿಯಪ್ಪತ್ತೋ ಸತ್ತರತನಸಮನ್ನಾಗತೋ। ತಸ್ಸಿಮಾನಿ ಸತ್ತ ರತನಾನಿ ಭವನ್ತಿ, ಸೇಯ್ಯಥಿದಂ - ಚಕ್ಕರತನಂ, ಹತ್ಥಿರತನಂ, ಅಸ್ಸರತನಂ , ಮಣಿರತನಂ, ಇತ್ಥಿರತನಂ, ಗಹಪತಿರತನಂ, ಪರಿಣಾಯಕರತನಮೇವ ಸತ್ತಮಂ। ಪರೋಸಹಸ್ಸಂ ಖೋ ಪನಸ್ಸ ಪುತ್ತಾ ಭವನ್ತಿ ಸೂರಾ ವೀರಙ್ಗರೂಪಾ ಪರಸೇನಪ್ಪಮದ್ದನಾ। ಸೋ ಇಮಂ ಪಥವಿಂ ಸಾಗರಪರಿಯನ್ತಂ ಅದಣ್ಡೇನ ಅಸತ್ಥೇನ ಧಮ್ಮೇನ ಅಭಿವಿಜಿಯ ಅಜ್ಝಾವಸತಿ। ಸಚೇ ಖೋ ಪನ ಅಗಾರಸ್ಮಾ ಅನಗಾರಿಯಂ ಪಬ್ಬಜತಿ, ಅರಹಂ ಹೋತಿ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಲೋಕೇ ವಿವಟ್ಟಚ್ಛದೋ"ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೧೦೦]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋತಿ।

ಲಕ್ಖಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೪೦) ೮. ನಿಯಾಮೋಕ್ಕನ್ತಿಕಥಾ

೪೦೩. ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೨೮೨ ಘಟಿಕಾರಸುತ್ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪುಚ್ಛತಿ]? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಹುತ್ವಾ ಬುದ್ಧೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಾವಕೋ ಹುತ್ವಾ ಬುದ್ಧೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಸ್ಸವಿಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನುಸ್ಸವಿಯೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಸಯಮ್ಭೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಸಯಮ್ಭೂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನುಸ್ಸವಿಯೋ"ತಿ।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಗವತಾ ಬೋಧಿಯಾ ಮೂಲೇ ತೀಣೇವ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಅಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನನು ಭಗವತಾ ಬೋಧಿಯಾ ಮೂಲೇ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಅಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವತಾ ಬೋಧಿಯಾ ಮೂಲೇ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಅಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧಾನಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ"ತಿ।

೪೦೪. ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ದುಕ್ಕರಕಾರಿಯಂ ಅಕಾಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಸ್ಸನಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದುಕ್ಕರಕಾರಿಯಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಅಪರನ್ತಪಂ [ಅಮರಂ ತಪಂ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೧೩೭)] ಅಕಾಸಿ, ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಸ್ಸನಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಆಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ಆಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ , ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಿತ್ತೋ ಗಹಪತಿ ಹತ್ಥಕೋ ಆಳವಕೋ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ಚಿತ್ತೋ ಗಹಪತಿ ಹತ್ಥಕೋ ಆಳವಕೋ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ನ ಚ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ನ ಚ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ನ ಚ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಿತ್ತೋ ಗಹಪತಿ ಹತ್ಥಕೋ ಆಳವಕೋ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ನ ಚ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ನ ಚ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಜಾತಿಂ ವೀತಿವತ್ತೋ ಅಸಾವಕೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೦೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಕಸ್ಸಪೇ ಅಹಂ, ಆನನ್ದ, ಭಗವತಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಅಚರಿಂ ಆಯತಿಂ ಸಮ್ಬೋಧಾಯಾ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ"ತಿ।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಸಬ್ಬಾಭಿಭೂ ಸಬ್ಬವಿದೂಹಮಸ್ಮಿ,
ಸಬ್ಬೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅನೂಪಲಿತ್ತೋ।
ಸಬ್ಬಞ್ಜಹೋ ತಣ್ಹಕ್ಖಯೇ ವಿಮುತ್ತೋ,
ಸಯಂ ಅಭಿಞ್ಞಾಯ ಕಮುದ್ದಿಸೇಯ್ಯಂ॥

"ನ ಮೇ ಆಚರಿಯೋ ಅತ್ಥಿ, ಸದಿಸೋ ಮೇ ನ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಸದೇವಕಸ್ಮಿಂ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ನತ್ಥಿ ಮೇ ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋ॥

"ಅಹಞ್ಹಿ ಅರಹಾ ಲೋಕೇ, ಅಹಂ ಸತ್ಥಾ ಅನುತ್ತರೋ।
ಏಕೋಮ್ಹಿ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ಸೀತಿಭೂತೋಸ್ಮಿ ನಿಬ್ಬುತೋ॥

"ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಂ ಪವತ್ತೇತುಂ, ಗಚ್ಛಾಮಿ ಕಾಸಿನಂ ಪುರಂ।

ಅನ್ಧೀಭೂತಸ್ಮಿಂ [ಅನ್ಧಭೂತಸ್ಮಿಂ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ಆಹಞ್ಛಂ [ಆಹಞ್ಞಿಂ (ಕ॰)] ಅಮತದುನ್ದುಭಿ"ನ್ತಿ [ದುದ್ರಭಿನ್ತಿ (ಕ॰)]॥

"ಯಥಾ ಖೋ ತ್ವಂ, ಆವುಸೋ, ಪಟಿಜಾನಾಸಿ, ಅರಹಸಿ ಅನನ್ತಜಿನೋ"ತಿ?

"ಮಾದಿಸಾ ವೇ ಜಿನಾ ಹೋನ್ತಿ, ಯೇ ಪತ್ತಾ ಆಸವಕ್ಖಯಂ।
ಜಿತಾ ಮೇ ಪಾಪಕಾ ಧಮ್ಮಾ, ತಸ್ಮಾಹಂ ಉಪಕ ಜಿನೋ"ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೧೧; ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೮೫; ೨.೩೪೧]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ"ತಿ।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "'ಇದಂ ದುಕ್ಖಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುಬ್ಬೇ ಅನನುಸ್ಸುತೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ, ಞಾಣಂ ಉದಪಾದಿ, ಪಞ್ಞಾ ಉದಪಾದಿ, ವಿಜ್ಜಾ ಉದಪಾದಿ, ಆಲೋಕೋ ಉದಪಾದಿ। 'ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... ಪರಿಞ್ಞಾತನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುಬ್ಬೇ ಅನನುಸ್ಸುತೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ...ಪೇ॰... ಆಲೋಕೋ ಉದಪಾದಿ। 'ಇದಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... 'ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯಂ [ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಪಹಾತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... ಪಹೀನನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... 'ಇದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಂ [ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ಅರಿಯಸಚ್ಚ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... 'ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... 'ಇದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ ಅರಿಯಸಚ್ಚ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... 'ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಭಾವೇತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ...ಪೇ॰... ಭಾವಿತನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುಬ್ಬೇ ಅನನುಸ್ಸುತೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ, ಞಾಣಂ ಉದಪಾದಿ, ಪಞ್ಞಾ ಉದಪಾದಿ, ವಿಜ್ಜಾ ಉದಪಾದಿ, ಆಲೋಕೋ ಉದಪಾದೀ"ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೧೫; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೦೮೧; ಪಟಿ॰ ಮ॰ ೨.೩೦]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಸ್ಸಪಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಪಾವಚನೇ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ"ತಿ।

ನಿಯಾಮೋಕ್ಕನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೪೧) ೯. ಅಪರಾಪಿ ಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ

೪೦೯. ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಚತೂಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ ಚತೂಹಿ ವೇದನಾಹಿ ಚತೂಹಿ ಸಞ್ಞಾಹಿ ಚತೂಹಿ ಚೇತನಾಹಿ ಚತೂಹಿ ಚಿತ್ತೇಹಿ ಚತೂಹಿ ಸದ್ಧಾಹಿ ಚತೂಹಿ ವೀರಿಯೇಹಿ ಚತೂಹಿ ಸತೀಹಿ ಚತೂಹಿ ಸಮಾಧೀಹಿ ಚತೂಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತೀಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ ತೀಹಿ ವೇದನಾಹಿ...ಪೇ॰... ತೀಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ ದ್ವೀಹಿ ವೇದನಾಹಿ...ಪೇ॰... ದ್ವೀಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮೀ ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಅಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ, ಉದ್ಧಂಸೋತೋ ಅಕನಿಟ್ಠಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ಏಕಬೀಜೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೪೦೭. ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ, ಸೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ, ಸೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಅನಾಗಾಮೀತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸ್ವೇವ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ, ಸೋ ಅನಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ

ಪುಗ್ಗಲೋ, ಸೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ, ಸೋ ಸಕದಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ, ಸೋ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೦೮. ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ರಾಗಂ ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ದೋಸಂ ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ಮೋಹಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೦೯. ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ...ಪೇ॰... ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ಮೋಹಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೪೧೦. ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ವೀತಿವತ್ತೋ , ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ...ಪೇ॰... ಅಪಾಯಗಮನೀಯಂ ಮೋಹಂ ವೀತಿವತ್ತೋ, ತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೪೧೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ತೀಣಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ, ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ತೀಣಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ದ್ವೇ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ, ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ದ್ವೇ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಪಟಿಲದ್ಧಂ, ತೇನ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಪಟಿಲದ್ಧಂ ತೇನ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

೪೧೨. ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ತೀಣಿ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ಚತ್ತಾರೋ ಮಗ್ಗಾ ಪಟಿಲದ್ಧಾ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಚತೂಹಿ ಮಗ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ದ್ವೇ ಫಲಾನಿ ಪಟಿಲದ್ಧಾನಿ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ , ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ತಯೋ ಮಗ್ಗಾ ಪಟಿಲದ್ಧಾ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತೀಹಿ ಮಗ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಪಟಿಲದ್ಧಂ ತೇನ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ದ್ವೇ ಮಗ್ಗಾ ಪಟಿಲದ್ಧಾ ತೇಹಿ ಚ ಅಪರಿಹೀನೋತಿ, ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಮಗ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಪರಾಪಿ ಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪. ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ

(೪೨) ೧೦. ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಪ್ಪಹಾನಕಥಾ

೪೧೩. ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಅರಹತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಪಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಪಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಿಣ್ಣಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಿಣ್ಣಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀ"ತಿ।

೪೧೪. ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಪಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೧೫. ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಪಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ತನುಭಾವಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ತನುಭಾವಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀ"ತಿ।

ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಪಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೪೧೬. ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಪಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ಅನವಸೇಸಪ್ಪಹಾನಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ಅನವಸೇಸಪ್ಪಹಾನಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀ"ತಿ।

ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ರೂಪರಾಗಅರೂಪರಾಗಮಾನಉದ್ಧಚ್ಚಅವಿಜ್ಜಾಯ ಅನವಸೇಸಪ್ಪಹಾನಂ ಅರಹತ್ತಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪರಾಗಅರೂಪರಾಗಮಾನಉದ್ಧಚ್ಚಅವಿಜ್ಜಾಯ ಅನವಸೇಸಪ್ಪಹಾನಂ ಅರಹತ್ತಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀ"ತಿ।

೪೧೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಅರಹತ್ತ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹತೋ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಸಬ್ಬೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀನಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಅರಹತ್ತ"ನ್ತಿ।

ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಪ್ಪಹಾನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚತುತ್ಥವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ, ಸಹ ಉಪಪತ್ತಿಯಾ ಅರಹಾ, ಅರಹತೋ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನಾಸವಾ, ಅರಹಾ ಚತೂಹಿ ಫಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಏವಮೇವಂ ಛಹಿ ಉಪೇಕ್ಖಾಹಿ, ಬೋಧಿಯಾ ಬುದ್ಧೋ, ಸಲಕ್ಖಣಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಓಕ್ಕನ್ತನಿಯಾಮೋ ಚರಿತಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋ, ಪಟಿಪನ್ನಕೋ ಫಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಸಬ್ಬಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಅರಹತ್ತನ್ತಿ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೪೩) ೧. ವಿಮುತ್ತಿಕಥಾ

೪೧೮. ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…। ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗೋತ್ರಭುನೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪನ್ನಸ್ಸ ಞಾಣಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಪಟಿಲದ್ಧಸ್ಸ ಅಧಿಗತಸ್ಸ ಸಚ್ಛಿಕತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಞಾಣಂ, ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಪಟಿಲದ್ಧಸ್ಸ ಅಧಿಗತಸ್ಸ ಸಚ್ಛಿಕತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ ಞಾಣಂ, ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಪಟಿಲದ್ಧಸ್ಸ ಅಧಿಗತಸ್ಸ ಸಚ್ಛಿಕತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಞಾಣಂ, ಅರಹತ್ತಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಪಟಿಲದ್ಧಸ್ಸ ಅಧಿಗತಸ್ಸ ಸಚ್ಛಿಕತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೧೯. ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೨೦. ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ ತಞ್ಚ ಫಲಂ ಪತ್ತಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ವಿಮುತ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೪೪) ೧. ಅಸೇಖಞಾಣಕಥಾ

೪೨೧. ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೇಖೋ ಅಸೇಖಂ ಧಮ್ಮಂ ಜಾನಾತಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದಿಟ್ಠಂ ವಿದಿತಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸೇಖೋ ಅಸೇಖಂ ಧಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಅದಿಟ್ಠಂ ಅವಿದಿತಂ ಅಸಚ್ಛಿಕತಂ ನ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸೇಖೋ ಅಸೇಖಂ ಧಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಅದಿಟ್ಠಂ ಅವಿದಿತಂ ಅಸಚ್ಛಿಕತಂ ನ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ''ತಿ।

ಅಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ಅಸೇಖೋ ಅಸೇಖಂ ಧಮ್ಮಂ ಜಾನಾತಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದಿಟ್ಠಂ ವಿದಿತಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ , ಸೇಖೋ ಅಸೇಖಂ ಧಮ್ಮಂ ಜಾನಾತಿ ಪಸ್ಸತಿ, ದಿಟ್ಠಂ ವಿದಿತಂ ಸಚ್ಛಿಕತಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೨೨. ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ಸೇಖೋ ಅಸೇಖಂ ಧಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಅದಿಟ್ಠಂ ಅವಿದಿತಂ ಅಸಚ್ಛಿಕತಂ ನ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥಿ, ಅಸೇಖೋ ಅಸೇಖಂ ಧಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಅದಿಟ್ಠಂ ಅವಿದಿತಂ ಅಸಚ್ಛಿಕತಂ ನ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ನ ಕಾಯೇನ ಫುಸಿತ್ವಾ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗೋತ್ರಭುನೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲ… ಅನಾಗಾಮಿಫಲ… ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅರಹತ್ತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೨೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ''ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ''ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಸೇಖೋ – ''ಭಗವಾ ಉಳಾರೋ''ತಿ ಜಾನಾತಿ, ''ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ, ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ ಥೇರೋ ಉಳಾರೋ''ತಿ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಆಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಸೇಖೋ – ''ಭಗವಾ ಉಳಾರೋ''ತಿ ಜಾನಾತಿ, ''ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಥೇರೋ, ಮಹಾಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ ಥೇರೋ ಉಳಾರೋ''ತಿ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ''ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ''ತಿ।

ಅಸೇಖಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೪೫) ೨. ವಿಪರೀತಕಥಾ

೪೨೪. ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ [ಪಥವೀಕಸಿಣಸಮಾಪತ್ತಿಂ (ಸೀ॰ ಕ॰)] ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಚ್ಚೇ ನಿಚ್ಚನ್ತಿ ವಿಪರಿಯೇಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖೇ ಸುಖನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅನತ್ತನಿ ಅತ್ತಾತಿ…ಪೇ॰… ಅಸುಭೇ ಸುಭನ್ತಿ ವಿಪರಿಯೇಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕುಸಲಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅನಿಚ್ಚೇ ನಿಚ್ಚನ್ತಿ ವಿಪರಿಯೇಸೋ, ಸೋ ಚ ಅಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣಂ, ತಞ್ಚ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖೇ ಸುಖನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅನತ್ತನಿ ಅತ್ತಾತಿ…ಪೇ॰… ಅಸುಭೇ ಸುಭನ್ತಿ ವಿಪರಿಯೇಸೋ, ಸೋ ಚ ಅಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣಂ, ತಞ್ಚ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೨೫. ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣಂ, ತಞ್ಚ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಚ್ಚೇ ನಿಚ್ಚನ್ತಿ ವಿಪರಿಯೇಸೋ, ಸೋ ಚ ಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣಂ, ತಞ್ಚ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖೇ ಸುಖನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅನತ್ತನಿ ಅತ್ತಾತಿ…ಪೇ॰… ಅಸುಭೇ ಸುಭನ್ತಿ ವಿಪರಿಯೇಸೋ, ಸೋ ಚ ಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೨೬. ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣಂ, ಅರಹಾ ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಪರಿಯೇಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಪರಿಯೇಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸಞ್ಞಾವಿಪರಿಯೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪರಿಯೇಸೋ ದಿಟ್ಠಿವಿಪರಿಯೇಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸಞ್ಞಾವಿಪರಿಯೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪರಿಯೇಸೋ ದಿಟ್ಠಿವಿಪರಿಯೇಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಸಞ್ಞಾವಿಪರಿಯೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪರಿಯೇಸೋ ದಿಟ್ಠಿವಿಪರಿಯೇಸೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ವಿಪರಿಯೇಸೋ"ತಿ।

೪೨೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಸಬ್ಬೇವ ಪಥವೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣನ್ತಿ।

ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಥವೀ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಚ ಕೋಚಿ ಪಥವಿಂ ಪಥವಿತೋ ಸಮಾಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಥವೀ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿ ಚ ಕೋಚಿ ಪಥವಿಂ ಪಥವಿತೋ ಸಮಾಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಪಥವೀ ಅತ್ಥಿ, ಪಥವಿಂ ಪಥವಿತೋ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ ವಿಪರೀತಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅತ್ಥಿ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನತೋ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ ವಿಪರೀತಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ವಿಪರೀತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೪೮) ೪. ನಿಯಾಮಕಥಾ

೪೨೮. ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಯತಸ್ಸ ಅನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿಯತಸ್ಸ ಅನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಯತಸ್ಸ ಅನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಿಯತಸ್ಸ ಅನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೨೯. ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ನಿಯಾಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ… ಇದ್ಧಿಪಾದಾ… ಇನ್ದ್ರಿಯಾ… ಬಲಾ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ನಿಯಾಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ನಿಯಾಮೋ, ನೋ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ನತ್ಥಿ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ, ನೋ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೪೩೦. ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗೋತ್ರಭುನೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅರಹತ್ತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೩೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಜಾನಾತಿ - "ಅಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿಸ್ಸತಿ, ಭಬ್ಬೋ ಅಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ ಧಮ್ಮಂ ಅಭಿಸಮೇತು"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಜಾನಾತಿ - "ಅಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿಸ್ಸತಿ, ಭಬ್ಬೋ ಅಯಂ ಪುಗ್ಗಲೋ ಧಮ್ಮಂ ಅಭಿಸಮೇತುಂ," ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ನಿಯಾಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೪೮) ೫. ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಕಥಾ

೪೩೨. ಸಬ್ಬಂ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಸಮ್ಮುತಿಂ ಜಾನನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬಂ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಪರಚಿತ್ತಂ ಜಾನನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಬ್ಬಂ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಾ ಪಞ್ಞಾ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬಾ ಪಞ್ಞಾ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಸಾ ಪಞ್ಞಾ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಆಪೋಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ತೇಜೋಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ವಾಯೋಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ನೀಲಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ಪೀತಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ಲೋಹಿತಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ಓದಾತಕಸಿಣಂ…ಪೇ॰… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ…ಪೇ॰… ದಾನಂ ದದನ್ತಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಚೀವರಂ ದದನ್ತಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದದನ್ತಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಸೇನಾಸನಂ ದದನ್ತಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದನ್ತಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಞಾ, ಸಾ ಪಞ್ಞಾ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೩೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಬ್ಬಂ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಾ ಪಞ್ಞಾ, ಸಾ ಪಞ್ಞಾ ನ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಸಬ್ಬಂ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ।

ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೪೯) ೬. ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಕಥಾ

೪೩೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ ಸಚ್ಚಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣಂ, ಪಥವೀಕಸಿಣಞ್ಚ ಸಮ್ಮುತಿಸಚ್ಚಮ್ಹೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಥವೀಕಸಿಣಂ ಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣಂ, ಪಥವೀಕಸಿಣಞ್ಚ ಸಮ್ಮುತಿಸಚ್ಚಮ್ಹಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ ಸಚ್ಚಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ ಸಚ್ಚಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ...ಪೇ॰... ನನು ಆಪೋಕಸಿಣಂ...ಪೇ॰... ತೇಜೋಕಸಿಣಂ...ಪೇ॰... ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದನ್ತಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣಂ, ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ಚ ಸಮ್ಮುತಿಸಚ್ಚಮ್ಹೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದನ್ತಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣಂ, ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ಚ ಸಮ್ಮುತಿಸಚ್ಚಮ್ಹಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ ಸಚ್ಚಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ।

೪೩೫. ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ ಸಚ್ಚಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೪೮) ೭. ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಕಥಾ

೪೩೬. ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ “ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತ”ನ್ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ “ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತ”ನ್ತಿ ಪಜಾನಾತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ।

ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ವೀತರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ...ಪೇ॰... ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ... ವೀತದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ... ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ... ವೀತಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ... ಸಂಖಿತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ... ವಿಕ್ಖಿತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ... ಮಹಗ್ಗತಂ ಚಿತ್ತಂ... ಅಮಹಗ್ಗತಂ ಚಿತ್ತಂ... ಸಉತ್ತರಂ ಚಿತ್ತಂ... ಅನುತ್ತರಂ ಚಿತ್ತಂ... ಸಮಾಹಿತಂ ಚಿತ್ತಂ... ಅಸಮಾಹಿತಂ ಚಿತ್ತಂ... ವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ...ಪೇ॰... ಅವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ “ಅವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತ”ನ್ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ “ಅವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ ಅವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತ”ನ್ತಿ ಪಜಾನಾತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ।

೪೩೭. ಫಸ್ಸಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಫಸ್ಸಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ। ವೇದನಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ಚೇತನಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ಸದ್ಧಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ವೀರಿಯಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ಸತಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ಸಮಾಧಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ಪಞ್ಞಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ರಾಗಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ ... ದೋಸಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ... ಮೋಹಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ।

ಫಸ್ಸಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ವೇದನಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಾರಮ್ಮಣೇ ಞಾಣಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನೋತ್ತಪ್ಪಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೪೩೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ।

ಚಿತ್ತಾರಮ್ಮಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೫೦) ೮. ಅನಾಗತಞಾಣಕಥಾ

೪೩೯. ಅನಾಗತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಮೂಲತೋ ಜಾನಾತಿ, ಹೇತುತೋ ಜಾನಾತಿ, ನಿದಾನತೋ ಜಾನಾತಿ, ಸಮ್ಭವತೋ ಜಾನಾತಿ, ಪಭವತೋ ಜಾನಾತಿ, ಸಮುಟ್ಠಾನತೋ ಜಾನಾತಿ, ಆಹಾರತೋ ಜಾನಾತಿ , ಆರಮ್ಮಣತೋ ಜಾನಾತಿ, ಪಚ್ಚಯತೋ ಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯತೋ ಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಹೇತುಪಚ್ಚಯತಂ ಜಾನಾತಿ, ಆರಮ್ಮಣಪಚ್ಚಯತಂ ಜಾನಾತಿ, ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯತಂ ಜಾನಾತಿ, ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯತಂ ಜಾನಾತಿ, ಸಮನನ್ತರಪಚ್ಚಯತಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಾಗತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗೋತ್ರಭುನೋ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿ …ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಸಚ್ಛಿಕಿರಿಯಾಯ ಪಟಿಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅರಹತ್ತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೪೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅನಾಗತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಪಾಟಲಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಖೋ, ಆನನ್ದ, ತಯೋ ಅನ್ತರಾಯಾ ಭವಿಸ್ಸನ್ತಿ - ಅಗ್ಗಿತೋ ವಾ ಉದಕತೋ ವಾ ಮಿಥುಭೇದಾ ವಾ”ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೨೮೬; ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೧೫೨; ಉದಾ॰ ೭೬]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅನಾಗತೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ।

ಅನಾಗತಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೫೧) ೯. ಪಟುಪ್ಪನ್ನಕಥಾ

೪೪೧. ಪಟುಪ್ಪನ್ನೇ [ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰)] ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಞಾಣೇನ ತಂ ಞಾಣಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಞಾಣೇನ ತಂ ಞಾಣಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಞಾಣೇನ ತಂ ಞಾಣಂ “ಞಾಣ”ನ್ತಿ ಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಞಾಣೇನ ತಂ ಞಾಣಂ “ಞಾಣ”ನ್ತಿ ಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಂ ಞಾಣಂ ತಸ್ಸ ಞಾಣಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಂ ಞಾಣಂ ತಸ್ಸ ಞಾಣಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಫಸ್ಸೇನ ತಂ ಫಸ್ಸಂ ಫುಸತಿ, ತಾಯ ವೇದನಾಯ ತಂ ವೇದನಂ ವೇದೇತಿ, ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ತಂ ಸಞ್ಞಂ ಸಞ್ಜಾನಾತಿ, ತಾಯ ಚೇತನಾಯ ತಂ ಚೇತನಂ ಚೇತೇತಿ, ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಂ ಚಿತ್ತಂ ಚಿನ್ತೇತಿ, ತೇನ ವಿತಕ್ಕೇನ ತಂ ವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇತಿ, ತೇನ ವಿಚಾರೇನ ತಂ ವಿಚಾರಂ ವಿಚಾರೇತಿ, ತಾಯ ಪೀತಿಯಾ ತಂ ಪೀತಿಂ ಪಿಯಾಯತಿ, ತಾಯ ಸತಿಯಾ ತಂ ಸತಿಂ ಸರತಿ, ತಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ತಂ ಪಞ್ಞಂ ಪಜಾನಾತಿ, ತೇನ ಖಗ್ಗೇನ ತಂ ಖಗ್ಗಂ ಛಿನ್ದತಿ, ತೇನ ಫರಸುನಾ ತಂ ಫರಸುಂ ತಚ್ಛತಿ, ತಾಯ ಕುಧಾರಿಯಾ ತಂ ಕುಧಾರಿಂ ತಚ್ಛತಿ, ತಾಯ ವಾಸಿಯಾ ತಂ ವಾಸಿಂ ತಚ್ಛತಿ, ತಾಯ ಸೂಚಿಯಾ ತಂ ಸೂಚಿಂ ಸಿಬ್ಬೇತಿ, ತೇನ ಅಙ್ಗುಲಗ್ಗೇನ ತಂ ಅಙ್ಗುಲಗ್ಗಂ ಪರಾಮಸತಿ, ತೇನ ನಾಸಿಕಗ್ಗೇನ ತಂ ನಾಸಿಕಗ್ಗಂ ಪರಾಮಸತಿ, ತೇನ ಮತ್ಥಕೇನ ತಂ ಮತ್ಥಕಂ ಪರಾಮಸತಿ, ತೇನ ಗೂಥೇನ ತಂ ಗೂಥಂ ಧೋವತಿ, ತೇನ ಮುತ್ತೇನ ತಂ ಮುತ್ತಂ ಧೋವತಿ, ತೇನ ಖೇಳೇನ ತಂ ಖೇಳಂ ಧೋವತಿ, ತೇನ ಪುಬ್ಬೇನ ತಂ ಪುಬ್ಬಂ ಧೋವತಿ, ತೇನ ಲೋಹಿತೇನ ತಂ ಲೋಹಿತಂ ಧೋವತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰…।

೪೪೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಟುಪ್ಪನ್ನೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಬ್ಬಸಙ್ಖಾರೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠೇ ತಮ್ಪಿ ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಬ್ಬಸಙ್ಖಾರೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠೇ ತಮ್ಪಿ ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚತೋ ದಿಟ್ಠಂ ಹೋತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಟುಪ್ಪನ್ನೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

ಪಟುಪ್ಪನ್ನಞಾಣಕಥಾ [ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಕಥಾ (ಸೀ॰)] ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫. ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ

(೫೨) ೧೦. ಫಲಞಾಣಕಥಾ

೪೪೩. ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಫಲಸ್ಸ ಕತಂ ಪಞ್ಞಾಪೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬ…ಪೇ॰…।

ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲಪರೋಪರಿಯತ್ತಿ ಇನ್ದ್ರಿಯಪರೋಪರಿಯತ್ತಿ ಪುಗ್ಗಲಪರೋಪರಿಯತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸಾವಕಸ್ಸ ಖನ್ಧಪಞ್ಞತ್ತಿ ಆಯತನಪಞ್ಞತ್ತಿ ಧಾತುಪಞ್ಞತ್ತಿ ಸಚ್ಚಪಞ್ಞತ್ತಿ ಇನ್ದ್ರಿಯಪಞ್ಞತ್ತಿ ಪುಗ್ಗಲಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಜಿನೋ ಸತ್ಥಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞೂ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಾವೀ ಧಮ್ಮಸ್ಸಾಮೀ ಧಮ್ಮಪ್ಪಟಿಸರಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಅನುಪ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದೇತಾ ಅಸಞ್ಜಾತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಞ್ಜನೇತಾ ಅನಕ್ಖಾತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಸ್ಸ ಅಕ್ಖಾತಾ ಮಗ್ಗಞ್ಞೂ ಮಗ್ಗವಿದೂ ಮಗ್ಗಕೋವಿದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೪೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕೋ ಅಞ್ಞಾಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣಂ ಅತ್ಥೀತಿ…ಪೇ॰…।

ಫಲಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಞ್ಚಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣಂ ವಿಮುತ್ತಂ, ಸೇಖಸ್ಸ ಅಸೇಖಂ ಞಾಣಂ, ವಿಪರೀತೇ ಞಾಣಂ, ಅನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಗಮನಾಯ ಅತ್ಥಿ ಞಾಣಂ, ಸಬ್ಬಂ ಞಾಣಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾತಿ, ಸಮ್ಮುತಿಞಾಣಂ, ಚೇತೋಪರಿಯಾಯೇ ಞಾಣಂ, ಅನಾಗತೇ ಞಾಣಂ, ಪಟುಪ್ಪನ್ನೇ ಞಾಣಂ, ಸಾವಕಸ್ಸ ಫಲೇ ಞಾಣನ್ತಿ।

ಮಹಾಪಣ್ಣಾಸಕೋ।

ತಸ್ಸಾಪಿ ಉದ್ದಾನಂ -

ಸತ್ತುಪಲದ್ಧಿಂ, ಉಪಹರತೋ, ಬಲಂ, ಗಿಹಿಸ್ಸ ಅರಹಾ ಚ, ವಿಮುತ್ತಿಪಞ್ಚಮನ್ತಿ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೫೩) ೧. ನಿಯಾಮಕಥಾ

೪೪೫. ನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಸರಣಂ ಪರಾಯನಂ ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ ದ್ವೇ ಲೇಣಾನಿ ದ್ವೇ ಸರಣಾನಿ ದ್ವೇ ಪರಾಯನಾನಿ ದ್ವೇ ಅಚ್ಚುತಾನಿ ದ್ವೇ ಅಮತಾನಿ ದ್ವೇ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದ್ವೇ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದ್ವಿನ್ನಂ ನಿಬ್ಬಾನಾನಂ ಉಚ್ಚನೀಚತಾ ಹೀನಪಣೀತತಾ ಉಕ್ಕಂಸಾವಕಂಸೋ ಸೀಮಾ ವಾ ಭೇದೋ ವಾ ರಾಜಿ ವಾ ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮನ್ತಿ ಪಟಿಲಭನ್ತಿ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಸಮುಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಉಟ್ಠಾಪೇನ್ತಿ ಸಮುಟ್ಠಾಪೇನ್ತಿ ನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಜನೇನ್ತಿ ಸಞ್ಜನೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಅಸಙ್ಖತಂ ಓಕ್ಕಮನ್ತಿ ಪಟಿಲಭನ್ತಿ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಸಮುಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಉಟ್ಠಾಪೇನ್ತಿ ಸಮುಟ್ಠಾಪೇನ್ತಿ ನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಜನೇನ್ತಿ ಸಞ್ಜನೇನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೪೬. ನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಯಾಮೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿನಿಯಾಮೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿನಿಯಾಮೋ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿನಿಯಾಮೋ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತನಿಯಾಮೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯಾಮೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೪೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಯಾಮೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜ ನಿರುದ್ಧೇ ಅನಿಯತೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ತೇನ ಹಿ ನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯಾಮೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜ ನಿರುದ್ಧೇ ಅನಿಯತೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯಾಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ।

ನಿಯಾಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೫೪) ೧. ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದಕಥಾ

೪೪೮. ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಸರಣಂ ಪರಾಯನಂ ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ ದ್ವೇ ಲೇಣಾನಿ ದ್ವೇ ಸರಣಾನಿ ದ್ವೇ ಪರಾಯನಾನಿ ದ್ವೇ ಅಚ್ಚುತಾನಿ ದ್ವೇ ಅಮತಾನಿ ದ್ವೇ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ದ್ವಿನ್ನಂ ನಿಬ್ಬಾನಾನಂ ಉಚ್ಚನೀಚತಾ ಹೀನಪಣೀತತಾ ಉಕ್ಕಂಸಾವಕಂಸೋ ಸೀಮಾ ವಾ ಭೇದೋ ವಾ ರಾಜಿ ವಾ ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೪೯. ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಞ್ಞಾಣಪಚ್ಚಯಾ ನಾಮರೂಪಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಪಚ್ಚಯಾ ನಾಮರೂಪಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಾತಿಪಚ್ಚಯಾ ಜರಾಮರಣಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಜಾತಿಪಚ್ಚಯಾ ಜರಾಮರಣಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೫೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಜಾತಿಪಚ್ಚಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜರಾಮರಣಂ। ಉಪ್ಪಾದಾ ವಾ ತಥಾಗತಾನಂ ಅನುಪ್ಪಾದಾ ವಾ ತಥಾಗತಾನಂ ಠಿತಾವ ಸಾ ಧಾತು ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಧಮ್ಮನಿಯಾಮತಾ ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾ। ತಂ ತಥಾಗತೋ ಅಭಿಸಮ್ಬುಜ್ಝತಿ ಅಭಿಸಮೇತಿ। ಅಭಿಸಮ್ಬುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಅಭಿಸಮೇತ್ವಾ ಆಚಿಕ್ಖತಿ ದೇಸೇತಿ ಪಞ್ಞಾಪೇತಿ ಪಟ್ಠಪೇತಿ ವಿವರತಿ ವಿಭಜತಿ ಉತ್ತಾನಿಂ ಕರೋತಿ। ‘ಪಸ್ಸಥಾ’ತಿ ಚಾಹ – ಜಾತಿಪಚ್ಚಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜರಾಮರಣಂ । ಭವಪಚ್ಚಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾತಿ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಙ್ಖಾರಾ। ಉಪ್ಪಾದಾ ವಾ ತಥಾಗತಾನಂ ಅನುಪ್ಪಾದಾ ವಾ ತಥಾಗತಾನಂ ಠಿತಾವ ಸಾ ಧಾತು…ಪೇ॰… ‘ಪಸ್ಸಥಾ’ತಿ ಚಾಹ – ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಙ್ಖಾರಾ। ಇತಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಯಾ ತತ್ರ ತಥತಾ ಅವಿತಥತಾ ಅನಞ್ಞಥತಾ ಇದಪ್ಪಚ್ಚಯತಾ – ಅಯಂ ವುಚ್ಚತಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ’’ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೨೦]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ।

೪೫೧. ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ ಯಾ ತತ್ಥ ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಧಮ್ಮನಿಯಾಮತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ ಯಾ ತತ್ಥ ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಧಮ್ಮನಿಯಾಮತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ ಯಾ ತತ್ಥ ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಧಮ್ಮನಿಯಾಮತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಣಿ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ತೀಣಿ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಣಿ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾ ಸಙ್ಖಾರಾತಿ ಯಾ ತತ್ಥ ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಧಮ್ಮನಿಯಾಮತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ ಯಾ ತತ್ಥ ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಧಮ್ಮನಿಯಾಮತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ…ಪೇ॰… ಜಾತಿಪಚ್ಚಯಾ ಜರಾಮರಣನ್ತಿ ಯಾ ತತ್ಥ ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಧಮ್ಮನಿಯಾಮತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಾದಸ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸ ತಾಣಾನಿ ದ್ವಾದಸ ಲೇಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೫೫) ೩. ಸಚ್ಚಕಥಾ

೪೫೨. ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತ್ತಾರಿ ತಾಣಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಲೇಣಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಸರಣಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಪರಾಯನಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಅಚ್ಚುತಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಅಮತಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚತ್ತಾರಿ ನಿಬ್ಬಾನಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಚತುನ್ನಂ ನಿಬ್ಬಾನಾನಂ ಉಚ್ಚನೀಚತಾ ಹೀನಪಣೀತತಾ ಉಕ್ಕಂಸಾವಕಂಸೋ ಸೀಮಾ ವಾ ಭೇದೋ ವಾ ರಾಜಿ ವಾ ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದುಕ್ಖಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಚೇತಸಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಸೋಕಪರಿದೇವದುಕ್ಖದೋಮನಸ್ಸುಪಾಯಾಸಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮುದಯಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮುದಯೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮುದಯಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮತಣ್ಹಾ ಭವತಣ್ಹಾ ವಿಭವತಣ್ಹಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುಕ್ಖಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಚೇತಸಿಕಂ ದುಕ್ಖಂ ಸೋಕಪರಿದೇವದುಕ್ಖದೋಮನಸ್ಸುಪಾಯಾಸಾ ಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮುದಯೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮುದಯಸಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮತಣ್ಹಾ ಭವತಣ್ಹಾ ವಿಭವತಣ್ಹಾ ಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಮುದಯಸಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೫೩. ನಿರೋಧಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿರೋಧೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ದುಕ್ಖಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿರೋಧೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮುದಯಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಸಮುದಯೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿರೋಧೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಮಗ್ಗೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುಕ್ಖಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ದುಕ್ಖಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರೋಧಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿರೋಧೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮುದಯಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಸಮುದಯೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರೋಧಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿರೋಧೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರೋಧಸಚ್ಚಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿರೋಧೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೫೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ಅಸಙ್ಖತಾನೀ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತಥಾನಿ ಅವಿತಥಾನಿ ಅನಞ್ಞಥಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ‘ಇದಂ ದುಕ್ಖ’ನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತಥಮೇತಂ ಅವಿತಥಮೇತಂ ಅನಞ್ಞಥಮೇತಂ…ಪೇ॰… ‘ಅಯಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ’ತಿ…ಪೇ॰… ‘ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ’ತಿ…ಪೇ॰… ‘ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ’ತಿ ತಥಮೇತಂ ಅವಿತಥಮೇತಂ ಅನಞ್ಞಥಮೇತಂ। ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಚತ್ತಾರಿ ತಥಾನಿ ಅವಿತಥಾನಿ ಅನಞ್ಞಥಾನೀ’’ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೦೯೦]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ।

ಸಚ್ಚಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೫೬) ೪. ಆರುಪ್ಪಕಥಾ

೪೫೫. ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಸರಣಂ ಪರಾಯನಂ ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಂ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅಸಙ್ಖತೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅಸಙ್ಖತೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನೇ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತೇ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಂ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೫೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಚತ್ತಾರೋ ಆರುಪ್ಪಾ ಅಸಙ್ಖತಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಚತ್ತಾರೋ ಆರುಪ್ಪಾ ಅನೇಜಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತ್ತಾರೋ ಆರುಪ್ಪಾ ಅನೇಜಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ “ಚತ್ತಾರೋ ಆರುಪ್ಪಾ ಅಸಙ್ಖತಾ”ತಿ।

ಆರುಪ್ಪಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೫೭) ೫. ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿಕಥಾ

೪೫೭. ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಸರಣಂ ಪರಾಯನಂ ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಿ ಪಟಿಲಭನ್ತಿ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಸಮುಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಉಟ್ಠಪೇನ್ತಿ ಸಮುಟ್ಠಪೇನ್ತಿ ನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಜನೇನ್ತಿ ಸಞ್ಜನೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಅಸಙ್ಖತಂ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಿ ಪಟಿಲಭನ್ತಿ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಸಮುಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ ಉಟ್ಠಪೇನ್ತಿ ಸಮುಟ್ಠಪೇನ್ತಿ ನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಅಭಿನಿಬ್ಬತ್ತೇನ್ತಿ ಜನೇನ್ತಿ ಸಞ್ಜನೇನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೫೮. ನಿರೋಧಾ ವೋದಾನಂ ವುಟ್ಠಾನಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಾ ವೋದಾನಂ ವುಟ್ಠಾನಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಪಠಮಂ ನಿರುಜ್ಝತಿ ವಚೀಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ಕಾಯಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ಚಿತ್ತಸಙ್ಖಾರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಂ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಪಠಮಂ ನಿರುಜ್ಝತಿ ವಚೀಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ಕಾಯಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ಚಿತ್ತಸಙ್ಖಾರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನಿರೋಧಾ ವುಟ್ಠಹನ್ತಸ್ಸ ಪಠಮಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಿತ್ತಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ಕಾಯಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ವಚೀಸಙ್ಖಾರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಸಙ್ಖತಾ ವುಟ್ಠಹನ್ತಸ್ಸ ಪಠಮಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಿತ್ತಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ಕಾಯಸಙ್ಖಾರೋ, ತತೋ ವಚೀಸಙ್ಖಾರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧಾ ವುಟ್ಠಿತಂ ತಯೋ ಫಸ್ಸಾ ಫುಸನ್ತಿ - ಸುಞ್ಞತೋ ಫಸ್ಸೋ, ಅನಿಮಿತ್ತೋ ಫಸ್ಸೋ, ಅಪ್ಪಣಿಹಿತೋ ಫಸ್ಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಾ ವುಟ್ಠಿತಂ ತಯೋ ಫಸ್ಸಾ ಫುಸನ್ತಿ - ಸುಞ್ಞತೋ ಫಸ್ಸೋ, ಅನಿಮಿತ್ತೋ ಫಸ್ಸೋ, ಅಪ್ಪಣಿಹಿತೋ ಫಸ್ಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧಾ ವುಟ್ಠಿತಸ್ಸ ವಿವೇಕನಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಂ ಹೋತಿ ವಿವೇಕಪೋಣಂ ವಿವೇಕಪಬ್ಭಾರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಾ ವುಟ್ಠಿತಸ್ಸ ವಿವೇಕನಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಂ ಹೋತಿ ವಿವೇಕಪೋಣಂ ವಿವೇಕಪಬ್ಭಾರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೫೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ।

ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೫೮) ೬. ಆಕಾಸಕಥಾ

೪೬೦. ಆಕಾಸೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಸರಣಂ ಪರಾಯನಂ ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಆಕಾಸೋ ಅಸಙ್ಖತೋ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಕಾಸೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಅನಾಕಾಸಂ ಆಕಾಸಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಖತಂ ಅಸಙ್ಖತಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಆಕಾಸಂ ಅನಾಕಾಸಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಅಸಙ್ಖತಂ ಸಙ್ಖತಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಕಾಸೇ ಪಕ್ಖಿನೋ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಚನ್ದಿಮಸೂರಿಯಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಾರಕರೂಪಾನಿ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಇದ್ಧಿಂ ವಿಕುಬ್ಬನ್ತಿ, ಬಾಹುಂ ಚಾಲೇನ್ತಿ, ಪಾಣಿಂ ಚಾಲೇನ್ತಿ, ಲೇಡ್ಡುಂ ಖಿಪನ್ತಿ, ಲಗುಳಂ ಖಿಪನ್ತಿ, ಇದ್ಧಿಂ [ಸತ್ತಿಂ (?)] ಖಿಪನ್ತಿ, ಉಸುಂ ಖಿಪನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತೇ ಪಕ್ಖಿನೋ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಚನ್ದಿಮಸೂರಿಯಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಾರಕರೂಪಾನಿ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಇದ್ಧಿಂ ವಿಕುಬ್ಬನ್ತಿ, ಬಾಹುಂ ಚಾಲೇನ್ತಿ, ಪಾಣಿಂ ಚಾಲೇನ್ತಿ, ಲೇಡ್ಡುಂ ಖಿಪನ್ತಿ, ಲಗುಳಂ ಖಿಪನ್ತಿ, ಇದ್ಧಿಂ ಖಿಪನ್ತಿ, ಉಸುಂ ಖಿಪನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೬೧. ಆಕಾಸಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಘರಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ ಕೋಟ್ಠಾನಿ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಘರಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ ಕೋಟ್ಠಾನಿ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉದಪಾನೇ ಖಞ್ಞಮಾನೇ ಅನಾಕಾಸೋ ಆಕಾಸೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖತಂ ಅಸಙ್ಖತಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತುಚ್ಛಉದಪಾನೇ ಪೂರಿಯಮಾನೇ, ತುಚ್ಛಕೋಟ್ಠೇ ಪೂರಿಯಮಾನೇ, ತುಚ್ಛಕುಮ್ಭಿಯಾ ಪೂರಿಯಮಾನಾಯ ಆಕಾಸೋ ಅನ್ತರಧಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖತಂ ಅನ್ತರಧಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೬೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಆಕಾಸೋ ಅಸಙ್ಖತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆಕಾಸೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಆಕಾಸೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ।

ಆಕಾಸಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೫೯) ೭. ಆಕಾಸೋ ಸನಿದಸ್ಸನೋತಿಕಥಾ

೪೬೩. ಆಕಾಸೋ ಸನಿದಸ್ಸನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ರೂಪಾಯತನಂ ರೂಪಧಾತು ನೀಲಂ ಪೀತಕಂ ಲೋಹಿತಕಂ ಓದಾತಂ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಚಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಆಕಾಸೋ ಸನಿದಸ್ಸನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಆಕಾಸಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಆಕಾಸಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಆಕಾಸಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ [ಅತ್ಥಿ (?)] ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೪೦೦; ೩.೪೨೧; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೬೦] - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಆಕಾಸಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೪೯೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಆಕಾಸೋ ಸನಿದಸ್ಸನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಸ್ಸತಿ ದ್ವಿನ್ನಂ ರುಕ್ಖಾನಂ ಅನ್ತರಂ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಥಮ್ಭಾನಂ ಅನ್ತರಂ, ತಾಳಚ್ಛಿದ್ದಂ ವಾತಪಾನಚ್ಛಿದ್ದನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸತಿ ದ್ವಿನ್ನಂ ರುಕ್ಖಾನಂ ಅನ್ತರಂ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಥಮ್ಭಾನಂ ಅನ್ತರಂ, ತಾಳಚ್ಛಿದ್ದಂ ವಾತಪಾನಚ್ಛಿದ್ದಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಆಕಾಸೋ ಸನಿದಸ್ಸನೋ"ತಿ।

ಆಕಾಸೋ ಸನಿದಸ್ಸನೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೬೦) ೮. ಪಥವೀಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾತಿಆದಿಕಥಾ

೪೯೫. ಪಥವೀಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ರೂಪಾಯತನಂ ರೂಪಧಾತು ನೀಲಂ ಪೀತಕಂ ಲೋಹಿತಕಂ ಓದಾತಂ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಚಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪಥವೀಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಪಥವೀಧಾತುಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಪಥವೀಧಾತುಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಪಥವೀಧಾತುಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಪಥವೀಧಾತುಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೪೯೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಥವೀಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಸ್ಸತಿ ಭೂಮಿಂ ಪಾಸಾಣಂ ಪಬ್ಬತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸತಿ [ಪಸ್ಸಸಿ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕ॰) ಏವಮುಪರಿಪಿ] ಭೂಮಿಂ ಪಾಸಾಣಂ ಪಬ್ಬತಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಥವೀಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾ"ತಿ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಆಪೋಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಸ್ಸತಿ ಉದಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸತಿ ಉದಕಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಆಪೋಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾತಿ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ತೇಜೋಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಸ್ಸತಿ ಅಗ್ಗಿಂ ಜಲನ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸತಿ ಅಗ್ಗಿಂ ಜಲನ್ತಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ತೇಜೋಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾ"ತಿ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ವಾಯೋಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಸ್ಸತಿ ವಾತೇನ ರುಕ್ಖೇ ಸಞ್ಚಾಲಿಯಮಾನೇತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸತಿ ವಾತೇನ ರುಕ್ಖೇ ಸಞ್ಚಾಲಿಯಮಾನೇ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವಾಯೋಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾ"ತಿ...ಪೇ॰...।

ಪಥವೀಧಾತು ಸನಿದಸ್ಸನಾತಿಆದಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೬೧) ೯. ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿಆದಿಕಥಾ

೪೯೭. ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ರೂಪಾಯತನಂ ರೂಪಧಾತು…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೪೯೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಸನಿದಸ್ಸನಾನೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಸ್ಸತಿ ಚಕ್ಖುಂ ಸೋತಂ ಘಾನಂ ಜಿವ್ಹಂ ಕಾಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸತಿ ಚಕ್ಖುಂ ಸೋತಂ ಘಾನಂ ಜಿವ್ಹಂ ಕಾಯಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಸನಿದಸ್ಸನಾನೀ"ತಿ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿಆದಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೬. ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ

(೬೨) ೧೦. ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿಕಥಾ

೪೯೯. ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ರೂಪಾಯತನಂ ರೂಪಧಾತು ನೀಲಂ ಪೀತಕಂ ಲೋಹಿತಕಂ ಓದಾತಂ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಂ ಚಕ್ಖುಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಕಾಯಕಮ್ಮಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಕಾಯಕಮ್ಮಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಕಾಯಕಮ್ಮಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಕಾಯಕಮ್ಮಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೫೦೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸನಿದಸ್ಸನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಸ್ಸತಿ ಅಭಿಕ್ಕಮನ್ತಂ ಪಟಿಕ್ಕಮನ್ತಂ ಆಲೋಕೇನ್ತಂ ವಿಲೋಕೇನ್ತಂ ಸಮಿಞ್ಜೇನ್ತಂ ಪಸಾರೇನ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸತಿ ಅಭಿಕ್ಕಮನ್ತಂ ಪಟಿಕ್ಕಮನ್ತಂ ಆಲೋಕೇನ್ತಂ ವಿಲೋಕೇನ್ತಂ ಸಮಿಞ್ಜೇನ್ತಂ ಪಸಾರೇನ್ತಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸನಿದಸ್ಸನ"ನ್ತಿ।

ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸನಿದಸ್ಸನನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಛಟ್ಠವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ನಿಯಮೋ ಅಸಙ್ಖತೋ, ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ ಅಸಙ್ಖತೋ, ಚತ್ತಾರಿ ಸಚ್ಚಾನಿ ಅಸಙ್ಖತಾನಿ, ಚತ್ತಾರೋ ಆರುಪ್ಪಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ಆಕಾಸೋ ಅಸಙ್ಖತೋ, ಆಕಾಸೋ ಸನಿದಸ್ಸನೋ, ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಭೂತಾ, ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ, ತಥೇವ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೬೩) ೧. ಸಙ್ಗಹಿತಕಥಾ

೪೭೧. ನತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾತಿ [ಸಙ್ಗಹೀತಾತಿ (ಪೀ॰)]? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಗಣನಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ ಉದ್ದೇಸಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ ಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಗಣನಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ ಉದ್ದೇಸಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ ಪರಿಯಾಪನ್ನಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ।

ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ [ಕತಮಂ ಖನ್ಧಗಣನಂ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕ॰)] ಗಚ್ಛತೀತಿ? ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತ"ನ್ತಿ। ಸೋತಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಘಾನಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಕಾಯಾಯತನಂ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಯಾಯತನಂ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕಾಯಾಯತನಂ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತ"ನ್ತಿ।

ರೂಪಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಸದ್ದಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಗನ್ಧಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ರಸಾಯತನಂ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತ"ನ್ತಿ।

ಸುಖಾ ವೇದನಾ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಸುಖಾ ವೇದನಾ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸುಖಾ ವೇದನಾ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ। ದುಕ್ಖಾ ವೇದನಾ... ಪೇ॰... ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾ ವೇದನಾ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾ ವೇದನಾ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾ ವೇದನಾ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ।

ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಸಞ್ಞಾ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ। ಸೋತಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಸಞ್ಞಾ...ಪೇ॰... ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಸಞ್ಞಾ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ।

ಚಕ್ಖುಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಚೇತನಾ...ಪೇ॰... ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಚೇತನಾ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಚೇತನಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಮನೋಸಮ್ಫಸ್ಸಜಾ ಚೇತನಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ।

ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ...ಪೇ॰... ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ ? ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧಗಣನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಙ್ಗಹಿತ"ನ್ತಿ।

೪೭೨. ಯಥಾ ದಾಮೇನ ವಾ ಯೋತ್ತೇನ ವಾ ದ್ವೇ ಬಲಿಬದ್ದಾ ಸಙ್ಗಹಿತಾ, ಸಿಕ್ಕಾಯ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಸಙ್ಗಹಿತೋ, ಸಾ ಗದ್ದುಲೇನ ಸಙ್ಗಹಿತೋ; ಏವಮೇವ ತೇ ಧಮ್ಮಾ ತೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾತಿ [ಸಕವಾದಿವಚನಂ (ಅಟ್ಠಕಥಾ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಾ)]? ಹಞ್ಚಿ

ದಾಮೇನ ವಾ ಯೋತ್ತೇನ ವಾ ದ್ವೇ ಬಲೀಬದ್ದಾ ಸಙ್ಗಹಿತಾ, ಸಿಕ್ಕಾಯ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಸಙ್ಗಹಿತೋ, ಸಾ ಗದ್ದುಲೇನ ಸಙ್ಗಹಿತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ [ಸಕವಾದಿವಚನಂ (ಅಟ್ಠಕಥಾ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಾ)]।

ಸಙ್ಗಹಿತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೬೪) ೧. ಸಮ್ಪಯುತ್ತಕಥಾ

೪೭೩. ನತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಹಗತಾ ಸಹಜಾತಾ ಸಂಸಟ್ಠಾ ಏಕುಪ್ಪಾದಾ ಏಕನಿರೋಧಾ ಏಕವತ್ಥುಕಾ ಏಕಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಹಗತಾ ಸಹಜಾತಾ ಸಂಸಟ್ಠಾ ಏಕುಪ್ಪಾದಾ ಏಕನಿರೋಧಾ ಏಕವತ್ಥುಕಾ ಏಕಾರಮ್ಮಣಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಕೇಹಿಚಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ"ತಿ।

ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಹಜಾತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಹಜಾತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ"ತಿ।

ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೇನ... ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಹಜಾತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಹಜಾತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ"ತಿ।

ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ... ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ... ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ವೇದನಾಖನ್ಧೇನ... ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೇನ... ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಹಜಾತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಹಜಾತೋ , ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ"ತಿ।

೪೭೪. ಯಥಾ ತಿಲಮ್ಹಿ ತೇಲಂ ಅನುಗತಂ ಅನುಪವಿಟ್ಠಂ, ಉಚ್ಛುಮ್ಹಿ ರಸೋ ಅನುಗತೋ ಅನುಪವಿಟ್ಠೋ; ಏವಮೇವ ತೇ ಧಮ್ಮಾ ತೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಅನುಗತಾ ಅನುಪವಿಟ್ಠಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಮ್ಪಯುತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೬೫) ೨. ಚೇತಸಿಕಕಥಾ

೪೭೫. ನತ್ಥಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತಾ ಸಹಜಾತಾ ಸಂಸಟ್ಠಾ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಏಕುಪ್ಪಾದಾ ಏಕನಿರೋಧಾ ಏಕವತ್ಥುಕಾ ಏಕಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮಾ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತಾ ಸಹಜಾತಾ ಸಂಸಟ್ಠಾ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಏಕುಪ್ಪಾದಾ ಏಕನಿರೋಧಾ ಏಕವತ್ಥುಕಾ ಏಕಾರಮ್ಮಣಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ"ತಿ।

ಫಸ್ಸೋ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಫಸ್ಸೋ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಫಸ್ಸೋ ಚೇತಸಿಕೋ"ತಿ। ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾ... ಚೇತನಾ... ಸದ್ಧಾ... ವೀರಿಯಂ... ಸತಿ... ಸಮಾಧಿ... ಪಞ್ಞಾ... ರಾಗೋ... ದೋಸೋ...

ಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಚೇತಸಿಕ"ನ್ತಿ।

೪೭೬. ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಾತಿ ಕತ್ವಾ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೇನ ಸಹಜಾತಾತಿ ಕತ್ವಾ ಫಸ್ಸಸಿಕಾತಿ [ಫಸ್ಸಿಕಾತಿ (ಪೀ॰ ಅಟ್ಠ॰)]? ಆಮನ್ತಾ। ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಾತಿ ಕತ್ವಾ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ವೇದನಾಯ… ಸಞ್ಞಾಯ… ಚೇತನಾಯ… ಸದ್ಧಾಯ… ವೀರಿಯೇನ… ಸತಿಯಾ… ಸಮಾಧಿನಾ… ಪಞ್ಞಾಯ… ರಾಗೇನ… ದೋಸೇನ… ಮೋಹೇನ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪೇನ ಸಹಜಾತಾತಿ ಕತ್ವಾ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಾಸಿಕಾತಿ [ಅನೋತ್ತಪ್ಪಿಕಾತಿ (?)]? ಆಮನ್ತಾ।

೪೭೭. ನತ್ಥಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

"ಚಿತ್ತಞ್ಚಿದಂ ಚೇತಸಿಕಾ ಚ ಧಮ್ಮಾ,
ಅನತ್ತತೋ ಸಂವಿದಿತಸ್ಸ ಹೋನ್ತಿ।
ಹೀನಪ್ಪಣೀತಂ ತದುಭಯೇ ವಿದಿತ್ವಾ,
ಸಮ್ಮದ್ದಸೋ ವೇದಿ ಪಲೋಕಧಮ್ಮ"ನ್ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋತಿ।

ನತ್ಥಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಇಧ, ಕೇವಟ್ಟ, ಭಿಕ್ಖು ಪರಸತ್ತಾನಂ ಪರಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಚಿತ್ತಮ್ಪಿ ಆದಿಸತಿ ಚೇತಸಿಕಮ್ಪಿ ಆದಿಸತಿ ವಿತಕ್ಕಿತಮ್ಪಿ ಆದಿಸತಿ ವಿಚಾರಿತಮ್ಪಿ ಆದಿಸತಿ – 'ಏವಮ್ಪಿ ತೇ ಮನೋ, ಇತ್ಥಮ್ಪಿ ತೇ ಮನೋ, ಇತಿಪಿ ತೇ ಚಿತ್ತ'"ನ್ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೧.೪೮೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋತಿ।

ಚೇತಸಿಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೬೭) ೪. ದಾನಕಥಾ

೪೭೮. ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ದಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲಬ್ಭಾ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ಪರೇಸಂ ದಾತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಲಬ್ಭಾ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ಪರೇಸಂ ದಾತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲಬ್ಭಾ ಫಸ್ಸೋ ಪರೇಸಂ ದಾತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಲಬ್ಭಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಚೇತನಾ… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ… ಪಞ್ಞಾ ಪರೇಸಂ ದಾತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೭೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ದಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾನಂ ಅನಿಟ್ಠಫಲಂ ಅಕನ್ತಫಲಂ ಅಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಸೇಚನಕಫಲಂ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಂ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕಂ , ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ದಾನ"ನ್ತಿ।

ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ಚೀವರಂ ದಾನನ್ತಿ [ಉಪರಿ ವುಚ್ಚಮಾನಾಯ ಪರವಾದೀಪುಚ್ಛಾಯ ಸದಿಸಾ, ಅಟ್ಠಕಥಾ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬಾ]? ಆಮನ್ತಾ। ಚೀವರಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ

ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಸೇನಾಸನಂ ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ದಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ಇಟ್ಠಫಲೋ ಕನ್ತಫಲೋ ಮನುಞ್ಞಫಲೋ ಅಸೇಚನಕಫಲೋ ಸುಖುದ್ರಯೋ ಸುಖವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೮೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ದಾನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಸದ್ಧಾ ಹಿರಿಯಂ ಕುಸಲಞ್ಚ ದಾನಂ,
ಧಮ್ಮಾ ಏತೇ ಸಪ್ಪುರಿಸಾನುಯಾತಾ।
ಏತಞ್ಹಿ ಮಗ್ಗಂ ದಿವಿಯಂ ವದನ್ತಿ,
ಏತೇನ ಹಿ ಗಚ್ಛತಿ ದೇವಲೋಕ"ನ್ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೮.೩೨]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ದಾನನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ದಾನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಪಞ್ಚಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ದಾನಾನಿ ಮಹಾದಾನಾನಿ ಅಗ್ಗಞ್ಞಾನಿ ರತ್ತಞ್ಞಾನಿ ವಂಸಞ್ಞಾನಿ ಪೋರಾಣಾನಿ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಾನಿ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪುಬ್ಬಾನಿ, ನ ಸಙ್ಕಿಯನ್ತಿ ನ ಸಙ್ಕಿಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಅಪ್ಪಟಿಕುಟ್ಠಾನಿ ಸಮಣೇಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಹಿ ವಿಞ್ಞೂಹಿ! ಕತಮಾನಿ ಪಞ್ಚ? ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕೋ ಪಾಣಾತಿಪಾತಂ ಪಹಾಯ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ಪಟಿವಿರತೋ ಹೋತಿ। ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ಪಟಿವಿರತೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕೋ ಅಪರಿಮಾಣಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ಅಭಯಂ ದೇತಿ ಅವೇರಂ ದೇತಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಂ [ಅಬ್ಯಾಪಜ್ಝಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ದೇತಿ। ಅಪರಿಮಾಣಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ಅಭಯಂ ದತ್ವಾ ಅವೇರಂ ದತ್ವಾ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಂ ದತ್ವಾ ಅಪರಿಮಾಣಸ್ಸ ಅಭಯಸ್ಸ ಅವೇರಸ್ಸ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಸ್ಸ ಭಾಗೀ ಹೋತಿ। ಇದಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ , ಪಠಮಂ ದಾನಂ ಮಹಾದಾನಂ ಅಗ್ಗಞ್ಞಂ ರತ್ತಞ್ಞಂ ವಂಸಞ್ಞಂ ಪೋರಾಣಂ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಂ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪುಬ್ಬಂ, ನ ಸಙ್ಕಿಯತಿ ನ ಸಙ್ಕಿಯಿಸ್ಸತಿ, ಅಪ್ಪಟಿಕುಟ್ಠಂ ಸಮಣೇಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಹಿ ವಿಞ್ಞೂಹಿ। ಪುನ ಚಪರಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕೋ ಅದಿನ್ನಾದಾನಂ ಪಹಾಯ…ಪೇ॰… ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರಂ ಪಹಾಯ…ಪೇ॰… ಮುಸಾವಾದಂ ಪಹಾಯ…ಪೇ॰… ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಂ ಪಹಾಯ ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ಪಟಿವಿರತೋ ಹೋತಿ। ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ಪಟಿವಿರತೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅರಿಯಸಾವಕೋ ಅಪರಿಮಾಣಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ಅಭಯಂ ದೇತಿ ಅವೇರಂ ದೇತಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಂ ದೇತಿ। ಅಪರಿಮಾಣಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ಅಭಯಂ ದತ್ವಾ ಅವೇರಂ ದತ್ವಾ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಂ ದತ್ವಾ ಅಪರಿಮಾಣಸ್ಸ ಅಭಯಸ್ಸ ಅವೇರಸ್ಸ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಸ್ಸ ಭಾಗೀ ಹೋತಿ। ಇದಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ , ಪಞ್ಚಮಂ ದಾನಂ ಮಹಾದಾನಂ ಅಗ್ಗಞ್ಞಂ ರತ್ತಞ್ಞಂ ವಂಸಞ್ಞಂ ಪೋರಾಣಂ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಂ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪುಬ್ಬಂ, ನ ಸಙ್ಕಿಯತಿ ನ ಸಙ್ಕಿಯಿಸ್ಸತಿ, ಅಪ್ಪಟಿಕುಟ್ಠಂ ಸಮಣೇಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಹಿ ವಿಞ್ಞೂಹಿ। ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚ ದಾನಾನಿ ಮಹಾದಾನಾನಿ ಅಗ್ಗಞ್ಞಾನಿ ರತ್ತಞ್ಞಾನಿ ವಂಸಞ್ಞಾನಿ ಪೋರಾಣಾನಿ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಾನಿ ಅಸಙ್ಕಿಣ್ಣಪುಬ್ಬಾನಿ, ನ ಸಙ್ಕಿಯನ್ತಿ ನ ಸಙ್ಕಿಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಅಪ್ಪಟಿಕುಟ್ಠಾನಿ ಸಮಣೇಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಹಿ ವಿಞ್ಞೂಹೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೮.೩೯]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ ದಾನನ್ತಿ।

೪೮೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದೇಯ್ಯಧಮ್ಮೋ ದಾನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧೇಕಚ್ಚೋ ಅನ್ನಂ ದೇತಿ, ಪಾನಂ ದೇತಿ, ವತ್ಥಂ ದೇತಿ, ಯಾನಂ ದೇತಿ, ಮಾಲಂ ದೇತಿ, ಗನ್ಧಂ ದೇತಿ, ವಿಲೇಪನಂ ದೇತಿ, ಸೇಯ್ಯಂ ದೇತಿ, ಆವಸಥಂ ದೇತಿ, ಪದೀಪೇಯ್ಯಂ ದೇತೀ"ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೩೫೨-೩೯೧ ಥೋಕಂ ವಿಸದಿಸಂ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ದೇಯ್ಯಧಮ್ಮೋ ದಾನನ್ತಿ।

೪೮೨. ದೇಯ್ಯಧಮ್ಮೋ ದಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದೇಯ್ಯಧಮ್ಮೋ ಇಟ್ಠಫಲೋ ಕನ್ತಫಲೋ ಮನುಞ್ಞಫಲೋ ಅಸೇಚನಕಫಲೋ ಸುಖುದ್ರಯೋ ಸುಖವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ಚೀವರಂ ದಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ।

ಚೀವರಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ಕನ್ತಫಲಂ ಮನುಞ್ಞಫಲಂ ಅಸೇಚನಕಫಲಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಾನಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ದಾನಂ… ಸೇನಾಸನಂ ದಾನಂ… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ದಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ಇಟ್ಠಫಲೋ ಕನ್ತಫಲೋ ಮನುಞ್ಞಫಲೋ ಅಸೇಚನಕಫಲೋ ಸುಖುದ್ರಯೋ ಸುಖವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದೇಯ್ಯಧಮ್ಮೋ ದಾನ"ನ್ತಿ।

ದಾನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೬೮) ೫. ಪರಿಭೋಗಮಯಪುಞ್ಞಕಥಾ

೪೮೩. ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರಿಭೋಗಮಯೋ ಫಸ್ಸೋ ವಡ್ಢತಿ, ವೇದನಾ ವಡ್ಢತಿ, ಸಞ್ಞಾ ವಡ್ಢತಿ, ಚೇತನಾ ವಡ್ಢತಿ, ಚಿತ್ತಂ ವಡ್ಢತಿ, ಸದ್ಧಾ ವಡ್ಢತಿ, ವೀರಿಯಂ ವಡ್ಢತಿ, ಸತಿ ವಡ್ಢತಿ, ಸಮಾಧಿ ವಡ್ಢತಿ, ಪಞ್ಞಾ ವಡ್ಢತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲತಾ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ಮಾಲುವಾ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ರುಕ್ಖೋ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ತಿಣಂ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ಮುಞ್ಜಪುಞ್ಜೋ ವಿಯ ವಡ್ಢತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೮೪. ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾಯಕೋ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ನ ಸಮನ್ನಾಹರತಿ, ಹೋತಿ ಪುಞ್ಞನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ [ಅನಾವಟ್ಟನ್ತಸ್ಸ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕ॰), ಅನಾವಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ (ಸ್ಯಾ॰)] ಹೋತಿ… ಅನಾಭೋಗಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಅಸಮನ್ನಾಹರನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಅಮನಸಿಕರೋನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಅಚೇತಯನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಅಪತ್ಥಯನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಆಭೋಗಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಸಮನ್ನಾಹರನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಮನಸಿಕರೋನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಚೇತಯನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಪತ್ಥಯನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಆಭೋಗಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಸಮನ್ನಾಹರನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಮನಸಿಕರೋನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಚೇತಯನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಪತ್ಥಯನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀ"ತಿ।

೪೮೫. ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾಯಕೋ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ಕಾಮವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇತಿ, ಬ್ಯಾಪಾದವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇತಿ, ವಿಹಿಂಸಾವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇತಿ , ಹೋತಿ ಪುಞ್ಞನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ನಭಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಥವೀ ಚ - ಇದಂ ಪಠಮಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ। ಓರಿಮಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತೀರಂ ಸಮುದ್ದಸ್ಸ ಪಾರಿಮಞ್ಚ ತೀರಂ - ಇದಂ ದುತಿಯಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ। ಯತೋ ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ವೇರೋಚನೋ ಅಬ್ಭುದೇತಿ ಯತ್ಥ ಚ ಅತ್ಥಮೇತಿ - ಇದಂ ತತಿಯಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ। ಸತಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮೋ ಅಸತಞ್ಚ ಧಮ್ಮೋ - ಇದಂ ಚತುತ್ಥಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ। ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಚತ್ತಾರಿ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನೀತಿ।

"ನಭಞ್ಚ ದೂರೇ ಪಥವೀ ಚ ದೂರೇ,

ಪಾರಂ ಸಮುದ್ದಸ್ಸ ತದಾಹು ದೂರೇ।
ಯತೋ ಚ ವೇರೋಚನೋ ಅಬ್ಭುದೇತಿ,
ಪಭಙ್ಕರೋ ಯತ್ಥ ಚ ಅತ್ಥಮೇತಿ॥

“ತತೋ ಹವೇ ದೂರತರಂ ವದನ್ತಿ,
ಸತಞ್ಚ ಧಮ್ಮಂ ಅಸತಞ್ಚ ಧಮ್ಮಂ।
ಅಬ್ಯಾಯಿಕೋ ಹೋತಿ ಸತಂ ಸಮಾಗಮೋ,
ಯಾವಮ್ಪಿ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ ತಥೇವ ಹೋತಿ॥

“ಖಿಪ್ಪಞ್ಹಿ ವೇತಿ [ಖಿಪ್ಪಂಹವೇತಿ (ಬಹೂಸು)] ಅಸತಂ ಸಮಾಗಮೋ।
ತಸ್ಮಾ ಸತಂ ಧಮ್ಮೋ ಅಸಬ್ಭಿ ಆರಕಾ”ತಿ [ಅಂ॰ ನಿ॰ ೪.೪೭]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ”ತಿ।

೪೮೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

“ಆರಾಮರೋಪಾ ವನರೋಪಾ, ಯೇ ಜನಾ ಸೇತುಕಾರಕಾ।
ಪಪಞ್ಚ ಉದಪಾನಞ್ಚ, ಯೇ ದದನ್ತಿ ಉಪಸ್ಸಯಂ॥

“ತೇಸಂ ದಿವಾ ಚ ರತ್ತೋ ಚ, ಸದಾ ಪುಞ್ಞಂ ಪವಡ್ಢತಿ।
ಧಮ್ಮಟ್ಠಾ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ, ತೇ ಜನಾ ಸಗ್ಗಗಾಮಿನೋ”ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೪೭]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಚತ್ತಾರೋಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುಞ್ಞಾಭಿಸನ್ದಾ ಕುಸಲಾಭಿಸನ್ದಾ ಸುಖಸ್ಸಾಹಾರಾ ಸೋವಗ್ಗಿಕಾ ಸುಖವಿಪಾಕಾ ಸಗ್ಗಸಂವತ್ತನಿಕಾ ಇಟ್ಠಾಯ ಕನ್ತಾಯ ಮನಾಪಾಯ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ ಸಂವತ್ತನ್ತಿ! ಕತಮೇ ಚತ್ತಾರೋ? ಯಸ್ಸ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಚೀವರಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಮಾನೋ ಅಪ್ಪಮಾಣಂ ಚೇತೋಸಮಾಧಿಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಅಪ್ಪಮಾಣೋ ತಸ್ಸ ಪುಞ್ಞಾಭಿಸನ್ದೋ ಕುಸಲಾಭಿಸನ್ದೋ ಸುಖಸ್ಸಾಹಾರೋ ಸೋವಗ್ಗಿಕೋ ಸುಖವಿಪಾಕೋ ಸಗ್ಗಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಇಟ್ಠಾಯ ಕನ್ತಾಯ ಮನಾಪಾಯ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ ಸಂವತ್ತತಿ। ಯಸ್ಸ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಮಾನೋ…ಪೇ॰… ಸೇನಾಸನಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಮಾನೋ…ಪೇ॰… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಮಾನೋ ಅಪ್ಪಮಾಣಂ ಚೇತೋಸಮಾಧಿಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಅಪ್ಪಮಾಣೋ ತಸ್ಸ ಪುಞ್ಞಾಭಿಸನ್ದೋ ಕುಸಲಾಭಿಸನ್ದೋ ಸುಖಸ್ಸಾಹಾರೋ ಸೋವಗ್ಗಿಕೋ ಸುಖವಿಪಾಕೋ ಸಗ್ಗಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಇಟ್ಠಾಯ ಕನ್ತಾಯ ಮನಾಪಾಯ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ ಸಂವತ್ತತಿ। ಇಮೇ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಚತ್ತಾರೋ ಪುಞ್ಞಾಭಿಸನ್ದಾ ಕುಸಲಾಭಿಸನ್ದಾ ಸುಖಸ್ಸಾಹಾರಾ ಸೋವಗ್ಗಿಕಾ ಸುಖವಿಪಾಕಾ ಸಗ್ಗಸಂವತ್ತನಿಕಾ ಇಟ್ಠಾಯ ಕನ್ತಾಯ ಮನಾಪಾಯ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ ಸಂವತ್ತನ್ತೀ”ತಿ [ಅಂ॰ ನಿ॰ ೪.೫೧]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ।

೪೮೭. ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾಯಕೋ ದಾನಂ ದೇತಿ, ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೋ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ನ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ ಛಡ್ಡೇತಿ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಿ, ಹೋತಿ ಪುಞ್ಞನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದಾಯಕೋ ದಾನಂ ದೇತಿ, ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೋ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ನ

ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ ಛಡ್ಡೇತಿ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಿ, ಹೋತಿ ಪುಞ್ಞಂ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀ”ತಿ।

ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾಯಕೋ ದಾನಂ ದೇತಿ, ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೋ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತೇ ರಾಜಾನೋ ವಾ ಹರನ್ತಿ, ಚೋರಾ ವಾ ಹರನ್ತಿ, ಅಗ್ಗಿ ವಾ ದಹತಿ, ಉದಕಂ ವಾ ವಹತಿ, ಅಪ್ಪಿಯಾ ವಾ ದಾಯಾದಾ ಹರನ್ತಿ, ಹೋತಿ ಪುಞ್ಞನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ದಾಯಕೋ ದಾನಂ ದೇತಿ, ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕೋ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತೇ ರಾಜಾನೋ ವಾ ಹರನ್ತಿ, ಚೋರಾ ವಾ ಹರನ್ತಿ, ಅಗ್ಗಿ ವಾ ದಹತಿ, ಉದಕಂ ವಾ ವಹತಿ, ಅಪ್ಪಿಯಾ ವಾ ದಾಯಾದಾ ಹರನ್ತಿ, ಹೋತಿ ಪುಞ್ಞಂ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತೀ”ತಿ।

ಪರಿಭೋಗಮಯಪುಞ್ಞಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೬೮) ೬. ಇತೋದಿನ್ನಕಥಾ

೪೮೮. ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇತೋ ಚೀವರಂ ದೇನ್ತಿ ತಂ ಚೀವರಂ ತತ್ಥ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಇತೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದೇನ್ತಿ, ಇತೋ ಸೇನಾಸನಂ ದೇನ್ತಿ, ಇತೋ ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದೇನ್ತಿ, ಇತೋ ಖಾದನೀಯಂ ದೇನ್ತಿ, ಇತೋ ಭೋಜನೀಯಂ ದೇನ್ತಿ, ಇತೋ ಪಾನೀಯಂ ದೇನ್ತಿ; ತಂ ಪಾನೀಯಂ ತತ್ಥ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಕಾರಕೋ ಪರಕತಂ ಸುಖದುಕ್ಖಂ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ, ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೮೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪೇತಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ದಾನಂ ದೇನ್ತಂ ಅನುಮೋದೇನ್ತಿ, ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇನ್ತಿ, ಪೀತಿಂ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ, ಸೋಮನಸ್ಸಂ ಪಟಿಲಭನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪೇತಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ದಾನಂ ದೇನ್ತಂ ಅನುಮೋದೇನ್ತಿ, ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇನ್ತಿ, ಪೀತಿಂ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತಿ, ಸೋಮನಸ್ಸಂ ಪಟಿಲಭನ್ತಿ; ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀ”ತಿ।

೪೯೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

“ಉನ್ನಮೇ ಉದಕಂ ವುಟ್ಠಂ, ಯಥಾನಿನ್ನಂ ಪವತ್ತತಿ।
ಏವಮೇವ ಇತೋ ದಿನ್ನಂ, ಪೇತಾನಂ ಉಪಕಪ್ಪತಿ॥

“ಯಥಾ ವಾರಿವಹಾ ಪೂರಾ, ಪರಿಪೂರೇನ್ತಿ ಸಾಗರಂ।
ಏವಮೇವ ಇತೋ ದಿನ್ನಂ, ಪೇತಾನಂ ಉಪಕಪ್ಪತಿ॥

“ನ ಹಿ ತತ್ಥ ಕಸೀ ಅತ್ಥಿ, ಗೋರಕ್ಖೇತ್ಥ ನ ವಿಜ್ಜತಿ।
ವಣಿಜ್ಜಾ ತಾದಿಸೀ ನತ್ಥಿ, ಹಿರಞ್ಞೇನ ಕಯಾಕಯಂ [ಕಯಕ್ಕಯಂ (ಸೀ॰ ಪೀ॰)]।
ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ಯಾಪೇನ್ತಿ, ಪೇತಾ ಕಾಲಙ್ಕತಾ ತಹಿ”ನ್ತಿ [ಖು॰ ಪಾ॰ ೭.೬; ಪೇ॰ ವ॰ ೧೯]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀತಿ।

೪೯೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಪಞ್ಚಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಠಾನಾನಿ ಸಮ್ಪಸ್ಸನ್ತಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪುತ್ತಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ ಕುಲೇ ಜಾಯಮಾನಂ! ಕತಮಾನಿ ಪಞ್ಚ? ಭತೋ ವಾ ನೋ ಭರಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಚ್ಚಂ ವಾ ನೋ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಕುಲವಂಸೋ ಚಿರಂ ಠಸ್ಸತಿ, ದಾಯಜ್ಜಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ಅಥ ವಾ ಪನ ಪೇತಾನಂ ಕಾಲಙ್ಕತಾನಂ ದಕ್ಖಿಣಂ ಅನುಪ್ಪದಸ್ಸತಿ – ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚ ಠಾನಾನಿ ಸಮ್ಪಸ್ಸನ್ತಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪುತ್ತಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ ಕುಲೇ ಜಾಯಮಾನ”ನ್ತಿ।

“ಪಞ್ಚ ಠಾನಾನಿ ಸಮ್ಪಸ್ಸಂ, ಪುತ್ತಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ।
ಭತೋ ವಾ ನೋ ಭರಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಚ್ಚಂ ವಾ ನೋ ಕರಿಸ್ಸತಿ॥

“ಕುಲವಂಸೋ ಚಿರಂ ತಿಟ್ಠೇ, ದಾಯಜ್ಜಂ ಪಟಿಪಜ್ಜತಿ।
ಅಥ ವಾ ಪನ ಪೇತಾನಂ, ದಕ್ಖಿಣಂ ಅನುಪ್ಪದಸ್ಸತಿ॥

“ಠಾನಾನೇತಾನಿ ಸಮ್ಪಸ್ಸಂ, ಪುತ್ತಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ।
ತಸ್ಮಾ ಸನ್ತೋ ಸಪ್ಪುರಿಸಾ, ಕತಞ್ಞೂ ಕತವೇದಿನೋ॥

“ಭರನ್ತಿ ಮಾತಾಪಿತರೋ, ಪುಬ್ಬೇ ಕತಮನುಸ್ಸರಂ।
ಕರೋನ್ತಿ ತೇಸಂ ಕಿಚ್ಚಾನಿ, ಯಥಾ ತಂ ಪುಬ್ಬಕಾರಿನಂ॥

“ಓವಾದಕಾರೀ ಭತಪೋಸೀ, ಕುಲವಂಸಂ ಅಹಾಪಯಂ।
ಸದ್ಧೋ ಸೀಲೇನ ಸಮ್ಪನ್ನೋ, ಪುತ್ತೋ ಹೋತಿ ಪಸಂಸಿಯೋ”ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೫.೩೧]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತೀತಿ।

ಇತೋ ದಿನ್ನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೬೯) ೮. ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ

೪೯೨. ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಖವೇದನಿಯಾ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯಾ, ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಫಸ್ಸೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಸಞ್ಞಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಚೇತನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಸಾರಮ್ಮಣಾ; ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ [ಆವಜ್ಜನಾ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸುಖವೇದನಿಯಾ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಾ ನ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯಾ, ನ ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ನ ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ನ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ನ ಫಸ್ಸೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ನ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ನ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ನ ಚೇತನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಅನಾರಮ್ಮಣಾ; ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಾ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಾ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಾ; ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ”ತಿ।

ಫಸ್ಸೋ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ಸುಖವೇದನಿಯೋ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯೋ ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ದುಕ್ಖಾಯ...ಪೇ॰... ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಫಸ್ಸೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಚೇತನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ; ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ, ಪಥವೀ ಸುಖವೇದನಿಯಾ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯಾ ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ದುಕ್ಖಾಯ...ಪೇ॰... ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಫಸ್ಸೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಸಞ್ಞಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಚೇತನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾ; ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ, ಪಥವೀ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಾ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಾ...ಪೇ॰... ಅನಾರಮ್ಮಣಾ; ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ ...ಪೇ॰... ಅನಾರಮ್ಮಣೋ; ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಥವೀ ಪಗ್ಗಹನಿಗ್ಗಹುಪಗಾ ಛೇದನಭೇದನುಪಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಪಗ್ಗಹನಿಗ್ಗಹುಪಗೋ ಛೇದನಭೇದನುಪಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಲಬ್ಭಾ ಪಥವೀ ಕೇತುಂ ವಿಕ್ಕೇತುಂ ಆಠಪೇತುಂ ಓಚಿನಿತುಂ ವಿಚಿನಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲಬ್ಭಾ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಕೇತುಂ ವಿಕ್ಕೇತುಂ ಆಠಪೇತುಂ ಓಚಿನಿತುಂ ವಿಚಿನಿತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೪೯೩. ಪಥವೀ ಪರೇಸಂ ಸಾಧಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಪರೇಸಂ ಸಾಧಾರಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ... ಪೇ॰...।

ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಪರೇಸಂ ಸಾಧಾರಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

"ಅಸಾಧಾರಣಮಞ್ಞೇಸಂ, ಅಚೋರಹರಣೋ ನಿಧಿ।
ಕಯಿರಾಥ ಮಚ್ಚೋ ಪುಞ್ಞಾನಿ, ಸಚೇ ಸುಚರಿತಂ ಚರೇ"ತಿ [ಖು॰ ಪಾ॰ ೮.೯ ಖುದ್ದಕಪಾಠೇ, ಥೋಕಂ ವಿಸದಿಸಂ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಪರೇಸಂ ಸಾಧಾರಣೋ"ತಿ।

ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಠಮಂ ಪಥವೀ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಪಚ್ಛಾ ಸತ್ತಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಠಮಂ ವಿಪಾಕೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಪಚ್ಛಾ ವಿಪಾಕಪಟಿಲಾಭಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪಥವೀ ಸಬ್ಬಸತ್ತಾನಂ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಬ್ಬೇ ಸತ್ತಾ ಪಥವಿಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಬ್ಬೇ ಸತ್ತಾ ಪಥವಿಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಪಥವಿಂ ಅಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕಂ ಅಖೇಪೇತ್ವಾ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪಥವೀ ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೇ ಸತ್ತಾ ಪಥವಿಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕಂ ಅಞ್ಞೇ ಸತ್ತಾ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕಂ ಅಞ್ಞೇ ಸತ್ತಾ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಚಕ್ಕವತ್ತಿಸತ್ತಸ್ಸ ಫಸ್ಸಂ ವೇದನಂ ಸಞ್ಞಂ ಚೇತನಂ ಚಿತ್ತಂ ಸದ್ಧಂ ವೀರಿಯಂ ಸತಿಂ ಸಮಾಧಿಂ ಪಞ್ಞಂ ಅಞ್ಞೇ ಸತ್ತಾ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೪೯೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಇಸ್ಸರಿಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಧಿಪಚ್ಚಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಇಸ್ಸರಿಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಧಿಪಚ್ಚಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ”ತಿ।

ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೭೦) ೮. ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ

೪೯೫. ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಖವೇದನಿಯಂ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯಂ, ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಫಸ್ಸೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಸಞ್ಞಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಚೇತನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಸಾರಮ್ಮಣಂ; ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ; ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ; ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ …ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ।

ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ಸುಖವೇದನಿಯೋ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣೋ; ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋ, ಜರಾಮರಣಂ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣಂ; ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋ, ಜರಾಮರಣಂ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ; ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ; ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೯೬. ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಅಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಅಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಅಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಅಕುಸಲಾನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೯೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ದುಬ್ಬಣ್ಣಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಪ್ಪಾಯುಕಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ದುಬ್ಬಣ್ಣಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಪ್ಪಾಯುಕಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ।

ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೭೧) ೯. ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕಕಥಾ

೪೯೮. ನತ್ಥಿ ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಮಹಪ್ಫಲಂ ಸಾಮಞ್ಞಂ ಮಹಪ್ಫಲಂ ಬ್ರಹ್ಮಞ್ಞನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಹಪ್ಫಲಂ ಸಾಮಞ್ಞಂ ಮಹಪ್ಫಲಂ ಬ್ರಹ್ಮಞ್ಞಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕೋ"ತಿ।

ನತ್ಥಿ ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕೋ"ತಿ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಅರಹತ್ತಫಲಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕೋ"ತಿ।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾನಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಫಲಂ…ಪೇ॰… ಭಾವನಾಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಾನಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಫಲಂ…ಪೇ॰… ಭಾವನಾಫಲಂ ನ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಾನಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದಾನಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೀಲಫಲಂ…ಪೇ॰… ಭಾವನಾಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಭಾವನಾಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ …ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೪೯೯. ಕಾಮಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ

ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ರೂಪಾವಚರಂ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೦೦. ಕಾಮಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಆಚಯಗಾಮೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಆಚಯಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಾವಚರಂ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಆಚಯಗಾಮೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಆಚಯಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಅಪಚಯಗಾಮೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಅಪಚಯಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಅಪಚಯಗಾಮೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಾವಚರಂ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಾವಚರಂ ಕುಸಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ ಅಪಚಯಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೭. ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ

(೭೨) ೧೦. ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿಕಥಾ

೫೦೧. ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅನ್ತಕಿರಿಯಾ ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕೋತಿ ವಾ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ ವಾ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ ವಾ ವಿಪಾಕೋತಿ ವಾ ಏಸೇಸೇ ಏಕಟ್ಠೇ ಸಮೇ ಸಮಭಾಗೇ ತಜ್ಜಾತೇತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕೋ ಚ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋ ಚ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋ ಚ ವಿಪಾಕೋ ಚ ಸಹಗತಾ ಸಹಜಾತಾ ಸಂಸಟ್ಠಾ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಏಕುಪ್ಪಾದಾ ಏಕನಿರೋಧಾ ಏಕವತ್ಥುಕಾ ಏಕಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಅಕುಸಲಂ ಸೋ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ, ತಞ್ಞೇವ ಕುಸಲಂ ಸೋ ಕುಸಲಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಪಾಣಂ ಹನತಿ ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ನಿರಯೇ ಪಚ್ಚತಿ, ಯೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ದಾನಂ ದೇತಿ ತೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಸಗ್ಗೇ ಮೋದತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೦೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವಿಪಾಕಾ ಚತ್ತಾರೋ ಖನ್ಧಾ ಅರೂಪಿನೋ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಪಚ್ಚಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಿಪಾಕಾ ಚತ್ತಾರೋ ಖನ್ಧಾ ಅರೂಪಿನೋ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಪಚ್ಚಯಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋ"ತಿ।

ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸತ್ತಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಸಙ್ಗಹೋ , ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಚೇತಸಿಕೋ ಧಮ್ಮೋ, ಚೇತಸಿಕಂ ದಾನಂ, ಪರಿಭೋಗಮಯಂ ಪುಞ್ಞಂ ವಡ್ಢತಿ, ಇತೋ ದಿನ್ನೇನ ತತ್ಥ ಯಾಪೇನ್ತಿ, ಪಥವೀ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ, ಜರಾಮರಣಂ ವಿಪಾಕೋ, ನತ್ಥಿ ಅರಿಯಧಮ್ಮವಿಪಾಕೋ, ವಿಪಾಕೋ ವಿಪಾಕಧಮ್ಮಧಮ್ಮೋತಿ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೭೩) ೧. ಛಗತಿಕಥಾ

೫೦೩. ಛ ಗತಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಞ್ಚ ಗತಿಯೋ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ನಿರಯೋ, ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿ, ಪೇತ್ತಿವಿಸಯೋ, ಮನುಸ್ಸಾ, ದೇವಾತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೫೩]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಞ್ಚ ಗತಿಯೋ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ನಿರಯೋ, ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿ, ಪೇತ್ತಿವಿಸಯೋ, ಮನುಸ್ಸಾ, ದೇವಾ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಛ ಗತಿಯೋ"ತಿ।

ಛ ಗತಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಲಕಞ್ಜಿಕಾ [ಕಾಲಕಞ್ಚಿಕಾ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰), ಕಾಳಕಞ್ಜಕಾ (ಪೀ॰)] ಸುರಾ ಪೇತಾನಂ ಸಮಾನವಣ್ಣಾ ಸಮಾನಭೋಗಾ ಸಮಾನಾಹಾರಾ ಸಮಾನಾಯುಕಾ ಪೇತೇಹಿ ಸಹ ಆವಾಹವಿವಾಹಂ ಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಲಕಞ್ಜಿಕಾ ಅಸುರಾ ಪೇತಾನಂ ಸಮಾನವಣ್ಣಾ ಸಮಾನಭೋಗಾ ಸಮಾನಾಹಾರಾ ಸಮಾನಾಯುಕಾ ಪೇತೇಹಿ ಸಹ ಆವಾಹವಿವಾಹಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಛ ಗತಿಯೋ"ತಿ।

ಛ ಗತಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವೇಪಚಿತ್ತಿಪರಿಸಾ ದೇವಾನಂ ಸಮಾನವಣ್ಣಾ ಸಮಾನಭೋಗಾ ಸಮಾನಾಹಾರಾ ಸಮಾನಾಯುಕಾ ದೇವೇಹಿ ಸಹ ಆವಾಹವಿವಾಹಂ ಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೇಪಚಿತ್ತಿಪರಿಸಾ ದೇವಾನಂ ಸಮಾನವಣ್ಣಾ ಸಮಾನಭೋಗಾ ಸಮಾನಾಹಾರಾ ಸಮಾನಾಯುಕಾ ದೇವೇಹಿ ಸಹ ಆವಾಹವಿವಾಹಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಛ ಗತಿಯೋ"ತಿ।

ಛ ಗತಿಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವೇಪಚಿತ್ತಿಪರಿಸಾ ಪುಬ್ಬದೇವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೇಪಚಿತ್ತಿಪರಿಸಾ ಪುಬ್ಬದೇವಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಛ ಗತಿಯೋ"ತಿ।

೫೦೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಛ ಗತಿಯೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಅಸುರಕಾಯೋತಿ, ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಅಸುರಕಾಯೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಛ ಗತಿಯೋ"ತಿ।

ಛಗತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೭೪) ೨. ಅನ್ತರಾಭವಕಥಾ

೫೦೫. ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಭವೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಭವಸ್ಸ ಚ ರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮಭವಸ್ಸ ಚ ರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮಭವಸ್ಸ ಚ ರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ"ತಿ। ರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅರೂಪಭವಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ"ತಿ।

೫೦೬. ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚಮೀ ಸಾ ಯೋನಿ, ಛಟ್ಠಮೀ ಸಾ ಗತಿ, ಅಟ್ಠಮೀ ಸಾ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ, ದಸಮೋ ಸೋ ಸತ್ತಾವಾಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೋ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಾಭವೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಾಭವೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಾಭವೋ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೦೭. ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಭವೋ, ಕಾಮಭವೋ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ಅನ್ತರಾಭವೋ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಭವೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಭವೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಭವೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಭವೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಭವೋ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೋ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ರೂಪಭವೋ, ರೂಪಭವೋ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ಅನ್ತರಾಭವೋ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪಭವೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪಭವೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಭವೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಭವೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಭವೋ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೋ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪಭವೋ, ಅರೂಪಭವೋ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ಅನ್ತರಾಭವೋ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪಭವೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪಭವೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಭವೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಭವೇ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೇ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಭವೋ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನ್ತರಾಭವೋ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೦೮. ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇಸಞ್ಞೇವ ಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಸಬ್ಬೇಸಞ್ಞೇವ ಸತ್ತಾನಂ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಬ್ಬೇಸಞ್ಞೇವ ಸತ್ತಾನಂ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ

ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆನನ್ತರಿಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಆನನ್ತರಿಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಆನನ್ತರಿಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ"ತಿ।

ನ ಆನನ್ತರಿಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಆನನ್ತರಿಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಆನನ್ತರಿಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಆನನ್ತರಿಯಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನಿರಯೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅಸಞ್ಞಸತ್ತೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ...ಪೇ॰... ಅರೂಪೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರೂಪೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರೂಪೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ"ತಿ।

ನ ಅರೂಪೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರೂಪೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಅರೂಪೂಪಗಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೫೦೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ವತ ರೇ [ನೋ ಚ ವತ ರೇ (ಸೀ॰ ಕ॰), ನೋ ವತ ರೇ (ಸ್ಯಾ॰)] ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋ"ತಿ।

ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಹಚ್ಚಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ಅತ್ಥಿ ಉಪಹಚ್ಚಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅನ್ತರಾಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ಅತ್ಥಿ ಅನ್ತರಾಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ ಪುಗ್ಗಲೋ...ಪೇ॰... ಸಸಙ್ಖಾರಪರಿನಿಬ್ಬಾಯೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅತ್ಥೀತಿ ಕತ್ವಾ ಅತ್ಥಿ ಸಸಙ್ಖಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನ್ತರಾಭವಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೭೫) ೩. ಕಾಮಗುಣಕಥಾ

೫೧೦. ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಛನ್ದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಛನ್ದೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತೂ"ತಿ। ನನು ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಛನ್ದೋ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಛನ್ದರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸಙ್ಕಪ್ಪೋ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತೋ ಸಙ್ಕಪ್ಪರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಾ ಪೀತಿ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಂ ಸೋಮನಸ್ಸಂ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಂ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಂ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತೂ"ತಿ।

ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಚಕ್ಖು ನ ಕಾಮಧಾತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಸೋತಂ…ಪೇ॰… ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಘಾನಂ…ಪೇ॰… ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಜಿವ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಕಾಯೋ…ಪೇ॰… ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಮನೋ ನ ಕಾಮಧಾತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಮನೋ ನ ಕಾಮಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

"ಪಞ್ಚ ಕಾಮಗುಣಾ ಲೋಕೇ, ಮನೋಛಟ್ಠಾ ಪವೇದಿತಾ।
ಏತ್ಥ ಛನ್ದಂ ವಿರಾಜೇತ್ವಾ, ಏವಂ ದುಕ್ಖಾ ಪಮುಚ್ಚತೀ"ತಿ [ಸು॰ ನಿ॰ ೧೭೩; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೩೦]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಮನೋ ನ ಕಾಮಧಾತೂ"ತಿ।

೫೧೧. ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಗುಣಾ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಗುಣೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಗುಣೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಗುಣೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಗುಣೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಗುಣಾ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಗುಣೇ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಸಾವಕಯುಗಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮಧಾತು ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಗುಣಾ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಧಾತೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಗುಣೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಧಾತೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕಾಮಗುಣೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಗುಣೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಗುಣೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಧಾತು ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಗುಣಾ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಪಚ್ಚೇಕಸಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಸಾವಕಯುಗಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಗುಣೇ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಪಚ್ಚೇಕಸಮ್ಬುದ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಸಾವಕಯುಗಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೧೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತೂ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಪಞ್ಚಿಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಾಮಗುಣಾ! ಕತಮೇ ಪಞ್ಚ? ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ರೂಪಾ ಇಟ್ಠಾ ಕನ್ತಾ ಮನಾಪಾ ಪಿಯರೂಪಾ ಕಾಮೂಪಸಂಹಿತಾ ರಜನೀಯಾ, ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಸದ್ದಾ…ಪೇ॰… ಘಾನವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಗನ್ಧಾ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ರಸಾ…ಪೇ॰… ಕಾಯವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಇಟ್ಠಾ ಕನ್ತಾ ಮನಾಪಾ ಪಿಯರೂಪಾ ಕಾಮೂಪಸಂಹಿತಾ ರಜನೀಯಾ – ಇಮೇ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚ ಕಾಮಗುಣಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತೂತಿ।

ಕಾಮಗುಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೭೬) ೪. ಕಾಮಕಥಾ

೫೧೩. ಪಞ್ಚೇವಾಯತನಾ ಕಾಮಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ಛನ್ದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ಛನ್ದೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚೇವಾಯತನಾ ಕಾಮಾ"ತಿ। ನನು ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ಛನ್ದೋ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ಛನ್ದರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ಸಙ್ಕಪ್ಪೋ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತೋ ಸಙ್ಕಪ್ಪರಾಗೋ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತಾ ಪೀತಿ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತಂ ಸೋಮನಸ್ಸಂ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತಂ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ತಪ್ಪಟಿಸಂಯುತ್ತಂ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚೇವಾಯತನಾ ಕಾಮಾ"ತಿ।

೫೧೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಞ್ಚೇವಾಯತನಾ ಕಾಮಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಪಞ್ಚಿಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಾಮಗುಣಾ! ಕತಮೇ ಪಞ್ಚ? ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ರೂಪಾ...ಪೇ॰... ಕಾಯವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಇಟ್ಠಾ ಕನ್ತಾ ಮನಾಪಾ ಪಿಯರೂಪಾ ಕಾಮೂಪಸಂಹಿತಾ ರಜನೀಯಾ - ಇಮೇ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚ ಕಾಮಗುಣಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಚೇವಾಯತನಾ ಕಾಮಾತಿ।

ಪಞ್ಚೇವಾಯತನಾ ಕಾಮಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಪಞ್ಚಿಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಾಮಗುಣಾ! ಕತಮೇ ಪಞ್ಚ? ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ರೂಪಾ...ಪೇ॰... ಕಾಯವಿಞ್ಞೇಯ್ಯಾ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಇಟ್ಠಾ ಕನ್ತಾ ಮನಾಪಾ ಪಿಯರೂಪಾ ಕಾಮೂಪಸಂಹಿತಾ ರಜನೀಯಾ - ಇಮೇ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಞ್ಚ ಕಾಮಗುಣಾ । ಅಪಿ ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನೇತೇ ಕಾಮಾ ಕಾಮಗುಣಾ ನಾಮೇತೇ ಅರಿಯಸ್ಸ ವಿನಯೇ ವುಚ್ಚ"ನ್ತಿ -

"ಸಙ್ಕಪ್ಪರಾಗೋ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಕಾಮೋ,
ನ ತೇ ಕಾಮಾ ಯಾನಿ ಚಿತ್ರಾನಿ ಲೋಕೇ।
ಸಙ್ಕಪ್ಪರಾಗೋ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಕಾಮೋ,
ತಿಟ್ಠನ್ತಿ ಚಿತ್ರಾನಿ ತಥೇವ ಲೋಕೇ।
ಅಥೇತ್ಥ ಧೀರಾ ವಿನಯನ್ತಿ ಛನ್ದ"ನ್ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೬.೬೩ ನಿಬ್ಬೇಧಿಕಸುತ್ತೇ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಞ್ಚೇವಾಯತನಾ ಕಾಮಾ"ತಿ।

ಕಾಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೭೭) ೫. ರೂಪಧಾತುಕಥಾ

೫೧೫. ರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ರೂಪಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತ್ಥಿ ರೂಪೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತ್ಥಿ ರೂಪೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ರೂಪೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ರೂಪೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ರೂಪಂ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ರೂಪಧಾತು ಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪಧಾತೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ರೂಪೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪಧಾತೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ರೂಪೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಧಾತುಯಾ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೇ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಧಾತುಯಾ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೇ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಧಾತು ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೧೬. ರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ರೂಪಧಾತು, ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಅತ್ಥಿ ರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವ ಕಾಮಧಾತು, ಸಾ ರೂಪಧಾತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾವ ಕಾಮಧಾತು, ಸಾ ರೂಪಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಭವೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಭವೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋತಿ - ಕಾಮಭವೇನ ಚ ರೂಪಭವೇನ ಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ರೂಪಧಾತುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೭೮) ೬. ಅರೂಪಧಾತುಕಥಾ

೫೧೭. ಅರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅರೂಪಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ ಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ವೇದನೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ವೇದನೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾಯ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾಯ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರೂಪಧಾತು ಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ ಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪಧಾತೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ವೇದನೂಪಗಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪಧಾತೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ವೇದನೂಪಗಾ ಸತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರೂಪಧಾತುಯಾ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಯ ಸತ್ತಾ ಜಾಯನ್ತಿ ಜೀಯನ್ತಿ ಮೀಯನ್ತಿ ಚವನ್ತಿ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಧಾತುಯಾ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಯ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರೂಪಧಾತು ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ ಚತುವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೧೮. ಅರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅರೂಪಧಾತು, ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವ ಕಾಮಧಾತು, ಸಾ ಅರೂಪಧಾತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾವ ಕಾಮಧಾತು, ಸಾ ಅರೂಪಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಭವೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ದ್ವೀಹಿ ಭವೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋತಿ - ಕಾಮಭವೇನ ಚ ಅರೂಪಭವೇನ ಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ರೂಪಧಾತು, ಅರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅರೂಪಧಾತು, ಕಾಮಧಾತುಯಾ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಾವ ಕಾಮಧಾತು, ಸಾ ರೂಪಧಾತು, ಸಾ ಅರೂಪಧಾತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾವ ಕಾಮಧಾತು, ಸಾ ರೂಪಧಾತು, ಸಾ ಅರೂಪಧಾತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಭವೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತೀಹಿ ಭವೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋತಿ - ಕಾಮಭವೇನ ಚ ರೂಪಭವೇನ ಚ ಅರೂಪಭವೇನ ಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರೂಪಧಾತುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೭೯) ೭. ರೂಪಧಾತುಯಾಆಯತನಕಥಾ

೫೦೯. ಅತ್ಥಿ ಸಳಾಯತನಿಕೋ ಅತ್ತಭಾವೋ ರೂಪಧಾತುಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಗನ್ಧಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ರಸಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಗನ್ಧಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ರಸಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೧೦. ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ರಸಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸೋತಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ರಸಾಯತನನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ, ಅತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ರೂಪಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸೋತಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ರಸಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ರೂಪಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸೋತಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಸದ್ದಾಯತನಂ …ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ, ನತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೧೧. ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾಯತನಂ, ತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನಂ, ತೇನ ಘಾನೇನ ತಂ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾಯತನಂ, ತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ

ರಸಾಯತನಂ, ತಾಯ ಜಿವ್ಹಾಯ ತಂ ರಸಂ ಸಾಯತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ, ತೇನ ಕಾಯೇನ ತಂ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸೋತಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನಂ, ತೇನ ಮನೇನ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನಂ, ತೇನ ಘಾನೇನ ತಂ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನಂ, ತೇನ ಮನೇನ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ರಸಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ, ತೇನ ಕಾಯೇನ ತಂ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನಂ, ನ ಚ ತೇನ ಘಾನೇನ ತಂ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಾಯತನಂ, ನ ಚ ತೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ತಂ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನಂ, ನ ಚ ತೇನ ಘಾನೇನ ತಂ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸೋತಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನಂ, ನ ಚ ತೇನ ಮನೇನ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ರಸಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ, ನ ಚ ತೇನ ಕಾಯೇನ ತಂ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಸೋತಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಧಮ್ಮಾಯತನಂ, ನ ಚ ತೇನ ಮನೇನ ತಂ ಧಮ್ಮಂ ವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೨೧. ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಗನ್ಧಾಯತನಂ, ತೇನ ಘಾನೇನ ತಂ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮೂಲಗನ್ಧೋ ಸಾರಗನ್ಧೋ ತಚಗನ್ಧೋ ಪತ್ತಗನ್ಧೋ ಪುಪ್ಫಗನ್ಧೋ ಫಲಗನ್ಧೋ ಆಮಗನ್ಧೋ ವಿಸ್ಸಗನ್ಧೋ ಸುಗನ್ಧೋ ದುಗ್ಗನ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ರಸಾಯತನಂ, ತಾಯ ಜಿವ್ಹಾಯ ತಂ ರಸಂ ಸಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಮೂಲರಸೋ ಖನ್ಧರಸೋ ತಚರಸೋ ಪತ್ತರಸೋ ಪುಪ್ಫರಸೋ ಫಲರಸೋ ಅಮ್ಬಿಲಂ ಮಧುರಂ ತಿತ್ತಕಂ ಕಟುಕಂ ಲೋಣಿಯಂ ಖಾರಿಯಂ ಲಮ್ಬಿಲಂ ಕಸಾವೋ ಸಾದು ಅಸಾದೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಾಯಾಯತನಂ ಅತ್ಥಿ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ, ತೇನ ಕಾಯೇನ ತಂ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕಕ್ಖಳಂ ಮುದುಕಂ ಸಣ್ಹಂ ಫರುಸಂ ಸುಖಸಮ್ಫಸ್ಸಂ ದುಕ್ಖಸಮ್ಫಸ್ಸಂ ಗರುಕಂ ಲಹುಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೨೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಸಳಾಯತನಿಕೋ ಅತ್ತಭಾವೋ ರೂಪಧಾತುಯಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನನಿಮಿತ್ತಂ ಜಿವ್ಹಾನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾಯನಿಮಿತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಘಾನನಿಮಿತ್ತಂ ಜಿವ್ಹಾನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾಯನಿಮಿತ್ತಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಸಳಾಯತನಿಕೋ ಅತ್ತಭಾವೋ ರೂಪಧಾತುಯಾ"ತಿ।

ರೂಪಧಾತುಯಾ ಆಯತನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೮೦) ೮. ಅರೂಪೇ ರೂಪಕಥಾ

೫೧೪. ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಭವೋ ರೂಪಗತಿ ರೂಪಸತ್ತಾವಾಸೋ ರೂಪಸಂಸಾರೋ ರೂಪಯೋನಿ ರೂಪತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅರೂಪಭವೋ ಅರೂಪಗತಿ ಅರೂಪಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅರೂಪಸಂಸಾರೋ ಅರೂಪಯೋನಿ ಅರೂಪತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರೂಪಭವೋ…ಪೇ॰… ಅರೂಪತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸೂ’’ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ ಸತ್ತಾವಾಸೋ ಸಂಸಾರೋ ಯೋನಿ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠಿತಿ ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಚತುವೋಕಾರಭವೋ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸೂ’’ತಿ।

೫೧೫. ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಧಾತುಯಾ, ಸೋ ಚ ರೂಪಭವೋ ರೂಪಗತಿ ರೂಪಸತ್ತಾವಾಸೋ ರೂಪಸಂಸಾರೋ ರೂಪಯೋನಿ ರೂಪತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸು, ಸೋ ಚ ರೂಪಭವೋ ರೂಪಗತಿ…ಪೇ॰… ರೂಪತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಧಾತುಯಾ, ಸೋ ಚ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ… ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸು, ಸೋ ಚ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸು, ಸೋ ಚ ಅರೂಪಭವೋ ಅರೂಪಗತಿ ಅರೂಪಸತ್ತಾವಾಸೋ ಅರೂಪಸಂಸಾರೋ ಅರೂಪಯೋನಿ ಅರೂಪತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಧಾತುಯಾ [ಅರೂಪಧಾತುಯಾ (ಸಬ್ಬತ್ಥ)], ಸೋ ಚ ಅರೂಪಭವೋ ಅರೂಪಗತಿ…ಪೇ॰… ಅರೂಪತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸು, ಸೋ ಚ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಧಾತುಯಾ [ಅರೂಪಧಾತುಯಾ (ಸಬ್ಬತ್ಥ)], ಸೋ ಚ ಚತುವೋಕಾರಭವೋ ಗತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ತಭಾವಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೧೬. ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ರೂಪಾನಂ ನಿಸ್ಸರಣಂ ಅರೂಪಂ [ಇತಿವು॰ ೭೨; ಅ॰ ನಿ॰ ೫.೨೦೦; ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೨೧] ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಾನಂ ನಿಸ್ಸರಣಂ ಅರೂಪಂ [ಇತಿವು॰ ೭೨; ಅ॰ ನಿ॰ ೫.೨೦೦; ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೨೧] ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸೂ’’ತಿ।

ರೂಪಾನಂ ನಿಸ್ಸರಣಂ ಅರೂಪಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಕಾಮಾನಂ ನಿಸ್ಸರಣಂ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ಅತ್ಥಿ ನೇಕ್ಖಮ್ಮೇಸು ಕಾಮಾ, ಅತ್ಥಿ ಅನಾಸವೇಸು ಆಸವಾ, ಅತ್ಥಿ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನೇಸು ಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರೂಪೇ ರೂಪಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೮೧) ೯. ರೂಪಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿಕಥಾ

೫೧೭. ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ

ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲ"ನ್ತಿ।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಕುಸಲೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಚೇತನಾ… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ… ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಕುಸಲೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ… ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಚೇತನಾ… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೨೮. ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು … ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಕುಸಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು … ತೇಜೋಧಾತು …ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೨೯. ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅನಾರಮ್ಮಣಾ ಕುಸಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ… ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ … ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰…

ವಾಯೋಧಾತು ಅನಾರಮ್ಮಣಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೦. ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾ ಕುಸಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೧. ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅನಾರಮ್ಮಣಾ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾ ಕುಸಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅನಾರಮ್ಮಣಾ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೨. ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ… ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ , ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲ"ನ್ತಿ।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಕುಸಲೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಚೇತನಾ… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ… ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಕುಸಲೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾ... ಚೇತನಾ... ಸದ್ಧಾ... ವೀರಿಯಂ... ಸತಿ... ಸಮಾಧಿ...ಪೇ॰... ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಯಥಾ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ತಥಾ ವಚೀಕಮ್ಮನ್ತಿ।

೫೩೩. ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲ"ನ್ತಿ।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಅಕುಸಲೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾ... ಚೇತನಾ... ರಾಗೋ... ದೋಸೋ... ಮೋಹೋ... ಮಾನೋ... ದಿಟ್ಠಿ... ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ... ಥಿನಂ... ಉದ್ಧಚ್ಚಂ... ಅಹಿರಿಕಂ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಅಕುಸಲೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾ... ಚೇತನಾ... ರಾಗೋ... ದೋಸೋ... ಮೋಹೋ... ಮಾನೋ... ದಿಟ್ಠಿ... ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ... ಥಿನಂ... ಉದ್ಧಚ್ಚಂ... ಅಹಿರಿಕಂ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೫೩೪. ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲ"ನ್ತಿ।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಅಕುಸಲೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ … ಚೇತನಾ… ರಾಗೋ… ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ… ಮಾನೋ… ದಿಟ್ಠಿ… ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ… ಥಿನಂ… ಉದ್ಧಚ್ಚಂ… ಅಹಿರಿಕಂ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಅಕುಸಲೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಚೇತನಾ… ರಾಗೋ… ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ… ಮಾನೋ… ದಿಟ್ಠಿ… ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ… ಥಿನಂ… ಉದ್ಧಚ್ಚಂ… ಅಹಿರಿಕಂ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಂ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೫. ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೬. ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ರಸಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು…

ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೭. ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ… ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ರೂಪಾಯತನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಸದ್ದಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು… ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ರೂಪಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ರೂಪಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ರೂಪಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀ’’ತಿ।

ರೂಪಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಘಾನಾಯತನಂ… ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ… ಕಾಯಾಯತನಂ… ರೂಪಾಯತನಂ… ಸದ್ದಾಯತನಂ… ಗನ್ಧಾಯತನಂ… ರಸಾಯತನಂ … ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ… ಪಥವೀಧಾತು… ಆಪೋಧಾತು…

ತೇಜೋಧಾತು…ಪೇ॰… ವಾಯೋಧಾತು ಅಸುಚಿ ಅಸ್ಸು ಲೋಹಿತಂ ಸೇದೋ ಕುಸಲೋಪಿ ಅಕುಸಲೋಪೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ಕಾಯೋ ರೂಪಂ, ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮನೋ ರೂಪಂ, ಮನೋಕಮ್ಮಂ ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ … ಪೇ॰… ಮನೋ ಅರೂಪಂ, ಮನೋಕಮ್ಮಂ ಅರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಯೋ ಅರೂಪಂ, ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಅರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಯೋ ರೂಪನ್ತಿ, ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ರೂಪನ್ತಿ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯೋ ರೂಪನ್ತಿ, ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಯತನಂ ರೂಪನ್ತಿ, ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯೋ ರೂಪನ್ತಿ, ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಘಾನಾಯತನಂ ರೂಪನ್ತಿ, ಘಾನವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯೋ ರೂಪನ್ತಿ, ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ ರೂಪನ್ತಿ, ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯೋ ರೂಪನ್ತಿ, ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ರೂಪನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಯಾಯತನಂ ರೂಪನ್ತಿ, ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೩೯. ರೂಪಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಚೇತನಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಮ್ಮಂ ವದಾಮಿ; ಚೇತಯಿತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ ಕಾಯೇನ ವಾಚಾಯ ಮನಸಾ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೬.೬೩ ನಿಬ್ಬೇಧಿಕಸುತ್ತೇ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಂ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

ರೂಪಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಕಾಯೇ ವಾ, ಆನನ್ದ [ಹಾನನ್ದ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೨೫)], ಸತಿ ಕಾಯಸಞ್ಚೇತನಾಹೇತು ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಅಜ್ಝತ್ತಂ ಸುಖದುಕ್ಖಂ; ವಾಚಾಯ ವಾ, ಆನನ್ದ [ಹಾನನ್ದ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೨೫)], ಸತಿ ವಚೀಸಞ್ಚೇತನಾಹೇತು ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಅಜ್ಝತ್ತಂ ಸುಖದುಕ್ಖಂ; ಮನೇ ವಾ, ಆನನ್ದ [ಹಾನನ್ದ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೨೫)], ಸತಿ ಮನೋಸಞ್ಚೇತನಾಹೇತು ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಅಜ್ಝತ್ತಂ ಸುಖದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೨.೨೫; ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೧೭೧]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಂ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

ರೂಪಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತಿವಿಧಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಾಯಸಞ್ಚೇತನಾ ಅಕುಸಲಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಂ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕಂ; ಚತುಬ್ಬಿಧಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ವಚೀಸಞ್ಚೇತನಾ ಅಕುಸಲಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಂ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕಂ; ತಿವಿಧಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮನೋಸಞ್ಚೇತನಾ ಅಕುಸಲಂ ಮನೋಕಮ್ಮಂ ದುಕ್ಖುದ್ರಯಂ ದುಕ್ಖವಿಪಾಕಂ; ತಿವಿಧಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಾಯಸಞ್ಚೇತನಾ ಕುಸಲಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕಂ; ಚತುಬ್ಬಿಧಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ವಚೀಸಞ್ಚೇತನಾ ಕುಸಲಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕಂ; ತಿವಿಧಾ , ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮನೋಸಞ್ಚೇತನಾ ಕುಸಲಂ ಮನೋಕಮ್ಮಂ ಸುಖುದ್ರಯಂ ಸುಖವಿಪಾಕ"ನ್ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೨೧೭ ಥೋಕಂ ಪನ ವಿಸದಿಸಂ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಂ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

ರೂಪಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಚಾಯಂ, ಆನನ್ದ, ಸಮಿದ್ಧಿ ಮೋಘಪುರಿಸೋ ಪಾಟಲಿಪುತ್ತಸ್ಸ [ಪೋತಲಿಪುತ್ತಸ್ಸ (ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೩೦೦)] ಪರಿಬ್ಬಾಜಕಸ್ಸ ಏವಂ ಪುಟ್ಠೋ ಏವಂ ಬ್ಯಾಕರೇಯ್ಯ - 'ಸಞ್ಚೇತನಿಯಂ , ಆವುಸೋ ಪಾಟಲಿಪುತ್ತ, ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಕಾಯೇನ ವಾಚಾಯ ಮನಸಾ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ಸುಖಂ ಸೋ ವೇದಯತಿ; ಸಞ್ಚೇತನಿಯಂ, ಆವುಸೋ ಪಾಟಲಿಪುತ್ತ, ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಕಾಯೇನ ವಾಚಾಯ ಮನಸಾ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ ದುಕ್ಖಂ ಸೋ ವೇದಯತಿ; ಸಞ್ಚೇತನಿಯಂ, ಆವುಸೋ ಪಾಟಲಿಪುತ್ತ, ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಕಾಯೇನ ವಾಚಾಯ ಮನಸಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯಂ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ಸೋ ವೇದಯತೀ'ತಿ, ಏವಂ ಬ್ಯಾಕರಮಾನೋ ಖೋ, ಆನನ್ದ, ಸಮಿದ್ಧಿ ಮೋಘಪುರಿಸೋ ಪಾಟಲಿಪುತ್ತಸ್ಸ

ಪರಿಬ್ಬಾಜಕಸ್ಸ ಸಮ್ಮಾ ಬ್ಯಾಕರಮಾನೋ ಬ್ಯಾಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೩೦೦]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಂ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

ರೂಪಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೮೨) ೧೦. ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಕಥಾ

೫೪೦. ನತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಠಿತಿ ಯಪನಾ ಯಾಪನಾ ಇರಿಯನಾ ವತ್ತನಾ ಪಾಲನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಠಿತಿ ಯಪನಾ ಯಾಪನಾ ಇರಿಯನಾ ವತ್ತನಾ ಪಾಲನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಠಿತಿ ಯಪನಾ ಯಾಪನಾ ಇರಿಯನಾ ವತ್ತನಾ ಪಾಲನಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಠಿತಿ ಯಪನಾ ಯಾಪನಾ ಇರಿಯನಾ ವತ್ತನಾ ಪಾಲನಾ, ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಠಿತಿ ಯಪನಾ ಯಾಪನಾ ಇರಿಯನಾ ವತ್ತನಾ ಪಾಲನಾ, ಅತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಠಿತಿ ಯಪನಾ ಯಾಪನಾ ಇರಿಯನಾ ವತ್ತನಾ ಪಾಲನಾ, ನತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ಅರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಠಿತಿ ಯಪನಾ ಯಾಪನಾ ಇರಿಯನಾ ವತ್ತನಾ ಪಾಲನಾ, ನತ್ಥಿ ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೪೧. ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೀನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪೀನಞ್ಚ ಅರೂಪೀನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೀನಞ್ಚ ಅರೂಪೀನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪೀನಞ್ಚ ಅರೂಪೀನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೀನಞ್ಚ ಅರೂಪೀನಞ್ಚ ಧಮ್ಮಾನಂ ಆಯು ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ನತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೪೨. ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ।

ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ। ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೪೩. ನತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ನತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನತ್ಥಿ ರೂಪಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯ"ನ್ತಿ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತಾನಂ ಅತ್ಥಿ ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೪೪. ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಭಿಜ್ಜಮಾನೇ ಏಕದೇಸಂ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಭಿಜ್ಜಮಾನೇ ಏಕದೇಸೋ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ ಫಸ್ಸೋ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಭಿಜ್ಜಮಾನೇ ಅನವಸೇಸೋ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಭಿಜ್ಜಮಾನೇ ಅನವಸೇಸಂ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೪೫. ದ್ವೇ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೀಹಿ ಜೀವಿತೇಹಿ ಜೀವತಿ, ದ್ವೀಹಿ ಮರಣೇಹಿ ಮೀಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ [ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)]।

ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೮. ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ

(೮೩) ೧೧. ಕಮ್ಮಹೇತುಕಥಾ

೫೪೬. ಕಮ್ಮಹೇತು ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮಹೇತು ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಮ್ಮಹೇತು ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮಹೇತು

ಸಕದಾಗಾಮೀ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮಹೇತು ಸೋತಾಪನ್ನೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾ ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮಹೇತು ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಕಮ್ಮಹೇತು ಸಕದಾಗಾಮೀ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮೀ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಾ ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮಹೇತು ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ನ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮಹೇತು ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಾಣಾತಿಪಾತಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅದಿನ್ನಾದಾನಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು…ಪೇ॰… ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು… ಮುಸಾವಾದಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು… ಪಿಸುಣವಾಚಾಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು… ಫರುಸವಾಚಾಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು… ಸಮ್ಫಪ್ಪಲಾಪಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು… ಮಾತುಘಾತಕಮ್ಮಸ್ಸ [ಮಾತುಘಾತಕಕಮ್ಮಸ್ಸ (ಸ್ಯಾ॰), ಮಾತುಘಾತಿಕಮ್ಮಸ್ಸ (ಕ॰) ತಥಾ ಪಿತುಘಾತಅರಹನ್ತಘಾತಕಮ್ಮಸ್ಸಾತಿಪದೇಸು] ಹೇತು… ಪಿತುಘಾತಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು… ಅರಹನ್ತಘಾತಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು… ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು…ಪೇ॰… ಸಙ್ಘಭೇದಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕತಮಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತೂತಿ? ಹನ್ದ ಹಿ ಅರಹನ್ತಾನಂ ಅಬ್ಭಾಚಿಕ್ಖತೀತಿ। ಅರಹನ್ತಾನಂ ಅಬ್ಭಾಚಿಕ್ಖನಕಮ್ಮಸ್ಸ ಹೇತು ಅರಹಾ ಅರಹತ್ತಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಅರಹನ್ತಾನಂ ಅಬ್ಭಾಚಿಕ್ಖನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಅರಹತ್ತಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮಹೇತುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಟ್ಠಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಛ ಗತಿಯೋ, ಅನ್ತರಾಭವೋ, ಪಞ್ಚೇವ ಕಾಮಗುಣಾ ಕಾಮಧಾತು, ಪಞ್ಚೇವ ಆಯತನಾ ಕಾಮಾ, ರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ರೂಪಧಾತು, ಅರೂಪಿನೋ ಧಮ್ಮಾ ಅರೂಪಧಾತು, ಸಳಾಯತನಿಕೋ ಅತ್ತಭಾವೋ ರೂಪಧಾತುಯಾ, ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪೇಸು, ರೂಪಂ ಕಮ್ಮಂ, ರೂಪಂ ಜೀವಿತಂ, ಕಮ್ಮಹೇತುಕಾ ಪರಿಹಾಯತೀತಿ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೮೪) ೧. ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವೀಕಥಾ

೫೪೭. ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವಿಸ್ಸ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಙ್ಖಾರೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಙ್ಖಾರೇ ಅನಿಚ್ಚತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವಿಸ್ಸ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನ"ನ್ತಿ।

ನನು ಸಙ್ಖಾರೇ ದುಕ್ಖತೋ...ಪೇ॰... ರೋಗತೋ... ಗಣ್ಡತೋ... ಸಲ್ಲತೋ... ಅಘತೋ... ಆಬಾಧತೋ... ಪರತೋ... ಪಲೋಕತೋ... ಈತಿತೋ... ಉಪದ್ದವತೋ... ಭಯತೋ... ಉಪಸಗ್ಗತೋ... ಚಲತೋ... ಪಭಙ್ಗುತೋ... ಅದ್ಧುವತೋ... ಅತಾಣತೋ... ಅಲೇಣತೋ... ಅಸರಣತೋ... ಅಸರಣೀಭೂತತೋ... ರಿತ್ತತೋ... ತುಚ್ಛತೋ... ಸುಞ್ಞತೋ... ಅನತ್ತತೋ... ಆದೀನವತೋ...ಪೇ॰... ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಙ್ಖಾರೇ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಸಂಯೋಜನಾ ಪಹೀಯನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವಿಸ್ಸ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನ"ನ್ತಿ।

ಸಙ್ಖಾರೇ ಚ ಅನಿಚ್ಚತೋ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ ನಿಬ್ಬಾನೇ ಚ ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವೀ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಖಾರೇ ಚ ಅನಿಚ್ಚತೋ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ ನಿಬ್ಬಾನೇ ಚ ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವೀ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ...ಪೇ॰... ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಖಾರೇ ಚ ದುಕ್ಖತೋ...ಪೇ॰... ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮತೋ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ ನಿಬ್ಬಾನೇ ಚ ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವೀ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಖಾರೇ ಚ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮತೋ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ ನಿಬ್ಬಾನೇ ಚ ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವೀ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ...ಪೇ॰... ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೫೪೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವಿಸ್ಸ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ನಿಬ್ಬಾನೇ ಸುಖಾನುಪಸ್ಸೀ ವಿಹರತಿ ಸುಖಸಞ್ಞೀ ಸುಖಪಟಿಸಂವೇದೀ, ಸತತಂ ಸಮಿತಂ ಅಬ್ಬೋಕಿಣ್ಣಂ ಚೇತಸಾ ಅಧಿಮುಚ್ಚಮಾನೋ ಪಞ್ಞಾಯ ಪರಿಯೋಗಾಹಮಾನೋ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೭.೧೯]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವಿಸ್ಸ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನನ್ತಿ।

ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವೀಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೮೫) ೨. ಅಮತಾರಮ್ಮಣಕಥಾ

೫೪೯. ಅಮತಾರಮ್ಮಣಂ ಸಂಯೋಜನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮತಂ ಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಗನ್ಥನಿಯಂ ಓಘನಿಯಂ ಯೋಗನಿಯಂ ನೀವರಣಿಯಂ ಪರಾಮಟ್ಠಂ ಉಪಾದಾನಿಯಂ ಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಅಮತಂ ಅಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಅಗನ್ಥನಿಯಂ...ಪೇ॰... ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಮತಂ ಅಸಂಯೋಜನಿಯಂ...ಪೇ॰... ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಮತಾರಮ್ಮಣಂ ಸಂಯೋಜನ"ನ್ತಿ।

ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ರಾಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮತಂ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯಂ ರಜನಿಯಂ ಕಮನಿಯಂ ಮದನಿಯಂ ಬನ್ಧನಿಯಂ ಮುಚ್ಛನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅಮತಂ ನ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ರಜನಿಯಂ ನ ಕಮನಿಯಂ ನ ಮದನಿಯಂ ನ ಬನ್ಧನಿಯಂ ನ ಮುಚ್ಛನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಮತಂ ನ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ರಜನಿಯಂ ನ ಕಮನಿಯಂ ನ ಮದನಿಯಂ ನ ಬನ್ಧನಿಯಂ ನ ಮುಚ್ಛನಿಯಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ರಾಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀ"ತಿ।

ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ದೋಸೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮತಂ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯಂ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯಂ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅಮತಂ ನ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಮತಂ ನ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ದೋಸೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀ"ತಿ।

ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ಮೋಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮತಂ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯಂ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣಂ ಅಚಕ್ಖುಕರಣಂ ಪಞ್ಞಾನಿರೋಧಿಯಂ ವಿಘಾತಪಕ್ಖಿಯಂ ಅನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅಮತಂ ನ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣಂ ನ ಅಚಕ್ಖುಕರಣಂ ಪಞ್ಞಾಬುದ್ಧಿಯಂ ಅವಿಘಾತಪಕ್ಖಿಯಂ ನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಮತಂ ನ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣಂ…ಪೇ॰… ನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಯಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ಮೋಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀ"ತಿ।

೫೫೦. ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ಸಂಯೋಜನಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ರೂಪಂ ಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಗನ್ಥನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ಸಂಯೋಜನಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅಮತಂ ಸಂಯೋಜನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ರಾಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ರೂಪಂ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯಂ ರಜನಿಯಂ ಕಮನಿಯಂ ಮದನಿಯಂ ಬನ್ಧನಿಯಂ ಮುಚ್ಛನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ರಾಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅಮತಂ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಮುಚ್ಛನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ದೋಸೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ರೂಪಂ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯಂ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯಂ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ದೋಸೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅಮತಂ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯಂ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯಂ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ಮೋಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ರೂಪಂ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯಂ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣಂ…ಪೇ॰… ಅನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ಮೋಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅಮತಂ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯಂ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣಂ…ಪೇ॰… ಅನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ಸಂಯೋಜನಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅಮತಂ ಅಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಅಗನ್ಥನಿಯಂ ಅನೋಘನಿಯಂ ಅಯೋಗನಿಯಂ ಅನೀವರಣಿಯಂ ಅಪರಾಮಟ್ಠಂ ಅನುಪಾದಾನಿಯಂ ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ಸಂಯೋಜನಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ರೂಪಂ ಅಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಅಗನ್ಥನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ರಾಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅಮತಂ ನ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ರಜನಿಯಂ ನ ಕಮನಿಯಂ ನ ಮದನಿಯಂ ನ ಬನ್ಧನಿಯಂ ನ ಮುಚ್ಛನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ರಾಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ರೂಪಂ ನ ರಾಗಟ್ಠಾನಿಯಂ…ಪೇ॰… ನ ಮುಚ್ಛನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ದೋಸೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅಮತಂ ನ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ದೋಸೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ರೂಪಂ ನ ದೋಸಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಕೋಪಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಪಟಿಘಟ್ಠಾನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಮತಂ ಆರಬ್ಭ ಮೋಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅಮತಂ ನ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣಂ…ಪೇ॰… ನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಆರಬ್ಭ ಮೋಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ರೂಪಂ ನ ಮೋಹಟ್ಠಾನಿಯಂ ನ ಅಞ್ಞಾಣಕರಣಂ…ಪೇ॰… ನಿಬ್ಬಾನಸಂವತ್ತನಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೫೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅಮತಾರಮ್ಮಣಂ ಸಂಯೋಜನ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನತೋ ಸಞ್ಜಾನಾತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ನಿಬ್ಬಾನತೋ ಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಮಞ್ಞತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಸ್ಮಿಂ ಮಞ್ಞತಿ, ನಿಬ್ಬಾನತೋ ಮಞ್ಞತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಮೇತಿ ಮಞ್ಞತಿ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಭಿನನ್ದತೀ”ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೬]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅಮತಾರಮ್ಮಣಂ ಸಂಯೋಜನನ್ತಿ।

ಅಮತಾರಮ್ಮಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೮೬) ೩. ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿಕಥಾ

೫೫೨. ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ।

ಫಸ್ಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ ಚೇತನಾ ಚಿತ್ತಂ ಸದ್ಧಾ ವೀರಿಯಂ ಸತಿ ಸಮಾಧಿ ಪಞ್ಞಾ ರಾಗೋ ದೋಸೋ ಮೋಹೋ ಮಾನೋ ದಿಟ್ಠಿ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಥಿನಂ ಉದ್ಧಚ್ಚಂ ಅಹಿರಿಕಂ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೫೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ರೂಪಂ ಸಪ್ಪಚ್ಚಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಸಪ್ಪಚ್ಚಯಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣ”ನ್ತಿ।

ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೮೭) ೪. ಅನುಸಯಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಕಥಾ

೫೫೪. ಅನುಸಯಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮರಾಗೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ಕಾಮರಾಗೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೫೫. ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಮಾನಾನುಸಯೋ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೫೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅನುಸಯಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ಸಾನುಸಯೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತೇಸಂ ಅನುಸಯಾನಂ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಅನುಸಯಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾತಿ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ಸರಾಗೋತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ರಾಗಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ತೇನ ಹಿ ರಾಗೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ।

ಅನುಸಯಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೮೮) ೫. ಞಾಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿಕಥಾ

೫೫೭. ಞಾಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಞಾಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಞಾ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಪಞ್ಞಾಬಲಂ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಧಮ್ಮವಿಚಯಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಪಞ್ಞಾಬಲಂ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಧಮ್ಮವಿಚಯಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಞಾಣಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಞಾಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ಪಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ ಏಕದೇಸೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೫೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಞಾಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ಞಾಣೀತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಞಾಣಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಞಾಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ। ಅರಹಾ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ಪಞ್ಞವಾತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಞಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾತಿ।

ಞಾಣಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೮೯) ೬. ಅತೀತಾನಾಗತಾರಮ್ಮಣಕಥಾ

೫೫೯. ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ। ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಾ ಪನ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ। ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅತೀತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ।

೫೬೦. ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ। ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಾ ಪನ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ। ಅನಾರಮ್ಮಣಂ ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ ಮಿಚ್ಛಾ।

ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ।

ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಅತೀತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಅನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಆರಬ್ಭ ಅತ್ಥಿ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೫೬೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತೀತಾನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಾನಾಗತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ನತ್ಥಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತಾನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ ಅನಾರಮ್ಮಣ"ನ್ತಿ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತಾನಾಗತಾರಮ್ಮಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೯೦) ೭. ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತಕಥಾ

೫೬೨. ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿಚಾರಾನುಪತಿತಂ ಪೀತಾನುಪತಿತಂ ಸುಖಾನುಪತಿತಂ ದುಕ್ಖಾನುಪತಿತಂ ಸೋಮನಸ್ಸಾನುಪತಿತಂ ದೋಮನಸ್ಸಾನುಪತಿತಂ ಉಪೇಕ್ಖಾನುಪತಿತಂ ಸದ್ಧಾನುಪತಿತಂ ವೀರಿಯಾನುಪತಿತಂ ಸತಾನುಪತಿತಂ ಸಮಾಧಾನುಪತಿತಂ ಪಞ್ಞಾನುಪತಿತಂ ರಾಗಾನುಪತಿತಂ ದೋಸಾನುಪತಿತಂ...ಪೇ॰... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಾನುಪತಿತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತ"ನ್ತಿ ।

ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಅವಿತಕ್ಕೋ ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಅವಿತಕ್ಕೋ ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತ"ನ್ತಿ। ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಯೋ ಸಮಾಧೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಸವಿತಕ್ಕೋ ಸವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ, ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ, ಅವಿತಕ್ಕೋ ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧೀತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೦೫, ೩೫೩]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಯೋ ಸಮಾಧೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಸವಿತಕ್ಕೋ ಸವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ, ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ, ಅವಿತಕ್ಕೋ ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತ"ನ್ತಿ।

ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೯೧) ೮. ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರಸದ್ದಕಥಾ

೫೬೩. ಸಬ್ಬಸೋ ವಿತಕ್ಕಯತೋ ವಿಚಾರಯತೋ ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಸೋ ಫುಸಯತೋ ಫಸ್ಸವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ, ಸಬ್ಬಸೋ ವೇದಯತೋ ವೇದನಾವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ, ಸಬ್ಬಸೋ ಸಞ್ಜಾನತೋ ಸಞ್ಞಾವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ, ಸಬ್ಬಸೋ ಚೇತಯತೋ ಚೇತನಾವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ, ಸಬ್ಬಸೋ ಚಿನ್ತಯತೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ, ಸಬ್ಬಸೋ ಸರತೋ ಸತಿವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ, ಸಬ್ಬಸೋ ಪಜಾನತೋ ಪಞ್ಞಾವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಬ್ಬಸೋ ವಿತಕ್ಕಯತೋ ವಿಚಾರಯತೋ ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯೋ ಸೋತಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ ಸೋತಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...। ನನು ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ ನ ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯೋ ನ ಸೋತಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ ನ ಸೋತಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ ನ ಸೋತವಿಞ್ಞೇಯ್ಯೋ ನ ಸೋತಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಹಞ್ಞತಿ ನ ಸೋತಸ್ಸ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಸೋ ವಿತಕ್ಕಯತೋ ವಿಚಾರಯತೋ ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ"ತಿ।

ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರಸದ್ದಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೯೨) ೯. ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿಕಥಾ

೫೬೪. ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಅವೇದನಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಅಸಞ್ಞಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಅಚೇತನಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಅಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಸವೇದನಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಸಸಞ್ಞಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಸಚೇತನಕಸ್ಸ ವಾಚಾ ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ವಾಚಾ…ಪೇ॰… ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ವಾಚಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ’’ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ [ಅನಾವಟ್ಟನ್ತಸ್ಸ (ಪೀ॰), ಅನಾವಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕ॰) ಕಥಾ॰ ೪೮೪ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಂ] ವಾಚಾ…ಪೇ॰… ಅನಾಭೋಗಸ್ಸ ವಾಚಾ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ ಆಭೋಗಸ್ಸ ವಾಚಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ ಆಭೋಗಸ್ಸ ವಾಚಾ ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ’’ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವಾಚಾ ಚಿತ್ತಸಮುಟ್ಠಾನಾ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಾ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹ ಏಕುಪ್ಪಾದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಾಚಾ ಚಿತ್ತಸಮುಟ್ಠಾನಾ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಾ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹ ಏಕುಪ್ಪಾದಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ’’ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಭಣಿತುಕಾಮೋ ಭಣತಿ, ನ ಕಥೇತುಕಾಮೋ ಕಥೇತಿ, ನ ಆಲಪಿತುಕಾಮೋ ಆಲಪತಿ, ನ ವೋಹರಿತುಕಾಮೋ ವೋಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಭಣಿತುಕಾಮೋ ಭಣತಿ, ಕಥೇತುಕಾಮೋ ಕಥೇತಿ, ಆಲಪಿತುಕಾಮೋ ಆಲಪತಿ, ವೋಹರಿತುಕಾಮೋ ವೋಹರತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಣಿತುಕಾಮೋ ಭಣತಿ, ಕಥೇತುಕಾಮೋ ಕಥೇತಿ, ಆಲಪಿತುಕಾಮೋ ಆಲಪತಿ, ವೋಹರಿತುಕಾಮೋ ವೋಹರತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ’’ತಿ।

೫೬೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ‘‘ಅಞ್ಞಂ ಭಣಿಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಭಣತಿ, ‘‘ಅಞ್ಞಂ ಕಥೇಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಕಥೇತಿ, ‘‘ಅಞ್ಞಂ ಆಲಪಿಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಆಲಪತಿ, ‘‘ಅಞ್ಞಂ ವೋಹರಿಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಅಞ್ಞಂ ವೋಹರತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ‘‘ಅಞ್ಞಂ ಭಣಿಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಭಣತಿ,…ಪೇ॰… ‘‘ಅಞ್ಞಂ ವೋಹರಿಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಅಞ್ಞಂ ವೋಹರತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ’’ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೯೩) ೧೦. ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿಕಥಾ

೫೬೬. ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ಅಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮ’’ನ್ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮ’’ನ್ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಚಿತ್ತಸಮುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹ ಏಕುಪ್ಪಾದನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಚಿತ್ತಸಮುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹ ಏಕುಪ್ಪಾದಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ಅಭಿಕ್ಕಮಿತುಕಾಮೋ ಅಭಿಕ್ಕಮತಿ, ನ ಪಟಿಕ್ಕಮಿತುಕಾಮೋ ಪಟಿಕ್ಕಮತಿ, ನ ಆಲೋಕೇತುಕಾಮೋ ಆಲೋಕೇತಿ, ನ ವಿಲೋಕೇತುಕಾಮೋ ವಿಲೋಕೇತಿ, ನ ಸಮಿಞ್ಜಿತುಕಾಮೋ ಸಮಿಞ್ಜೇತಿ, ನ ಪಸಾರೇತುಕಾಮೋ ಪಸಾರೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...। ನನು ಅಭಿಕ್ಕಮಿತುಕಾಮೋ ಅಭಿಕ್ಕಮತಿ, ಪಟಿಕ್ಕಮಿತುಕಾಮೋ ಪಟಿಕ್ಕಮತಿ, ಆಲೋಕೇತುಕಾಮೋ ಆಲೋಕೇತಿ, ವಿಲೋಕೇತುಕಾಮೋ ವಿಲೋಕೇತಿ, ಸಮಿಞ್ಜಿತುಕಾಮೋ ಸಮಿಞ್ಜೇತಿ, ಪಸಾರೇತುಕಾಮೋ ಪಸಾರೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಭಿಕ್ಕಮಿತುಕಾಮೋ ಅಭಿಕ್ಕಮತಿ...ಪೇ॰... ಪಸಾರೇತುಕಾಮೋ ಪಸಾರೇತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

೫೬೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ "ಅಞ್ಞತ್ರ ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಞ್ಞತ್ರ ಗಚ್ಛತಿ...ಪೇ॰... "ಅಞ್ಞಂ ಪಸಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಪಸಾರೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ "ಅಞ್ಞತ್ರ ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಞ್ಞತ್ರ ಗಚ್ಛತಿ...ಪೇ॰... "ಅಞ್ಞಂ ಪಸಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಪಸಾರೇತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೯. ನವಮವಗ್ಗೋ

(೯೪) ೧೧. ಅತೀತಾನಾಗತಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ

೫೬೮. ಅತೀತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ವಿಗತಂ ವಿಪರಿಣತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

ಅನಾಗತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತಂ ಅಭೂತಂ ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಭಿನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅಪಾತುಭೂತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ।

೫೬೯. ಅತೀತೇನ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತೇನ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಹಿ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತೇಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಖನ್ಧೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತೇಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಖನ್ಧೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಖನ್ಧೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪನ್ನರಸಹಿ ಖನ್ಧೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತೇನ ಚಕ್ಖಾಯತನೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತೇನ ಚಕ್ಖಾಯತನೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಚಕ್ಖಾಯತನೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಹಿ ಚಕ್ಖಾಯತನೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅತೀತೇಹಿ ದ್ವಾದಸಹಿ ಆಯತನೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತೇಹಿ ದ್ವಾದಸಹಿ ಆಯತನೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇಹಿ ದ್ವಾದಸಹಿ ಆಯತನೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛತ್ತಿಂಸಾಯತನೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತೀತಾಯ ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತಾಯ ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಯ ಚಕ್ಖುಧಾತುಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೀಹಿ ಚಕ್ಖುಧಾತೂಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಾಹಿ ಅಟ್ಠಾರಸಹಿ ಧಾತೂಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತಾಹಿ ಅಟ್ಠಾರಸಹಿ ಧಾತೂಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ , ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾಹಿ ಅಟ್ಠಾರಸಹಿ ಧಾತೂಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುಪಞ್ಞಾಸಧಾತೂಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತೇನ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತೇನ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಹಿ ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತೇಹಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಅನಾಗತೇಹಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇಹಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛಸಟ್ಠಿನ್ದ್ರಿಯೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೭೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಅತೀತಾನಾಗತೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಅಟ್ಠವಿಮೋಕ್ಖಝಾಯೀ ಚತುನ್ನಂ ಝಾನಾನಂ ನಿಕಾಮಲಾಭೀ ನವನ್ನಂ ಅನುಪುಬ್ಬವಿಹಾರಸಮಾಪತ್ತೀನಂ ಲಾಭೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಅಟ್ಠವಿಮೋಕ್ಖಝಾಯೀ ಚತುನ್ನಂ ಝಾನಾನಂ ನಿಕಾಮಲಾಭೀ ನವನ್ನಂ ಅನುಪುಬ್ಬವಿಹಾರಸಮಾಪತ್ತೀನಂ ಲಾಭೀ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ಅತೀತಾನಾಗತೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ’’ತಿ।

ಅತೀತಾನಾಗತಸಮನ್ನಾಗತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನವಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಆನಿಸಂಸದಸ್ಸಾವಿಸ್ಸ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ, ಅಮತಾರಮ್ಮಣಂ ಸಂಯೋಜನಂ, ರೂಪಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅನುಸಯಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ಏವಮೇವಂ ಞಾಣಂ, ಅತೀತಾನಾಗತಾರಮ್ಮಣಂ ಚಿತ್ತಂ, ಸಬ್ಬಂ ಚಿತ್ತಂ ವಿತಕ್ಕಾನುಪತಿತಂ, ಸಬ್ಬಸೋ ವಿತಕ್ಕಯತೋ ವಿಚಾರಯತೋ ವಿತಕ್ಕವಿಪ್ಫಾರೋ ಸದ್ದೋ, ನ ಯಥಾಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾ, ತಥೇವ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಅತೀತಾನಾಗತೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೯೫) ೧. ನಿರೋಧಕಥಾ

೫೭೧. ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧೇ ಅನಿರುದ್ಧೇ ಕಿರಿಯಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಸನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತಿ, ದಸ ಖನ್ಧಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಸನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತಿ, ದಸ ಖನ್ಧಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧೇ ಅನಿರುದ್ಧೇ ಕಿರಿಯಾ ಚತ್ತಾರೋ ಖನ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನವನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತಿ, ನವ ಖನ್ಧಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನವನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತಿ, ನವ ಖನ್ಧಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧೇ ಅನಿರುದ್ಧೇ ಕಿರಿಯಾಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತಿ, ಛ ಖನ್ಧಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಛನ್ನಂ ಖನ್ಧಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತಿ, ಛ ಖನ್ಧಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೭೨. ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧೇ ನಿರುದ್ಧೇ ಮಗ್ಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮತೋ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತಿ, ಕಾಲಙ್ಕತೋ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿರೋಧಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೯೬) ೨. ರೂಪಂ ಮಗ್ಗೋತಿಕಥಾ

೫೭೩. ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ರೂಪಂ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ರೂಪಂ ಮಗ್ಗೋ"ತಿ।

ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗೋ"ತಿ।

ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ …ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ

ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗೋ’’ತಿ।

೫೭೪. ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಮಗ್ಗೋ, ಸಾ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗೋ, ಸಾ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಮಗ್ಗೋ, ಸಾ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗೋ, ಸೋ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಮಗ್ಗೋ, ಸೋ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗೋ, ಸಾ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಮಗ್ಗೋ, ಸೋ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗೋ, ಸೋ ಚ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗೋ, ಸಾ ಚ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಮಗ್ಗೋ, ಸಾ ಚ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗೋ, ಸಾ ಚ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ… ಸಮ್ಮಾಸತಿ … ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಮಗ್ಗೋ, ಸೋ ಚ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ …ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗೋ, ಸೋ ಚ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ… ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಮಗ್ಗೋ, ಸೋ ಚ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೭೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ರೂಪಂ ಮಗ್ಗೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ರೂಪಂ ಮಗ್ಗೋ’’ತಿ।

ರೂಪಂ ಮಗ್ಗೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೯೭) ೩. ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಮಗ್ಗಕಥಾ

೫೭೬. ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಉಪ್ಪನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಉಪ್ಪನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ’’ತಿ।

ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಪುರೇಜಾತವತ್ಥುಕಾ ಪುರೇಜಾತಾರಮ್ಮಣಾ ಅಜ್ಝತ್ತಿಕವತ್ಥುಕಾ ಬಾಹಿರಾರಮ್ಮಣಾ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನಾರಮ್ಮಣಾ ನಾನಾವತ್ಥುಕಾ ನಾನಾರಮ್ಮಣಾ ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಗೋಚರವಿಸಯಂ ಪಚ್ಚನುಭೋನ್ತಿ, ನ ಅಸಮನ್ನಾಹಾರಾ

ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಮನಸಿಕಾರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಬ್ಯೋಕಿಣ್ಣಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಸಮನನ್ತರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಅನಾಭೋಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಅನಾಭೋಗಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ"ತಿ।

೫೭೭. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ – ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ – ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ – ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೫೭೮. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ವೇದನಂ ಆರಬ್ಭ… ಸಞ್ಞಂ ಆರಬ್ಭ … ಚೇತನಂ ಆರಬ್ಭ… ಚಿತ್ತಂ ಆರಬ್ಭ… ಚಕ್ಖುಂ ಆರಬ್ಭ… ಕಾಯಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಸದ್ದಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ… ವೇದನಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ… ವೇದನಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೭೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ದಿಸ್ವಾ ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ ನಾನುಬ್ಯಞ್ಜನಗ್ಗಾಹೀ…ಪೇ॰… ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯಿತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯಿತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸಿತ್ವಾ ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ ನಾನುಬ್ಯಞ್ಜನಗ್ಗಾಹೀ"ತಿ! [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೪೯; ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೩೭] ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾತಿ।

ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಮಗ್ಗಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೯೮) ೪. ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ ಅಕುಸಲಾಪೀತಿಕಥಾ

೫೮೦. ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ ಅಕುಸಲಾಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಉಪ್ಪನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಉಪ್ಪನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ

ಅಕುಸಲಾಪೀ"ತಿ। ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಪುರೇಜಾತವತ್ಥುಕಾ ಪುರೇಜಾತಾರಮ್ಮಣಾ ಅಜ್ಝತ್ತಿಕವತ್ಥುಕಾ ಬಾಹಿರಾರಮ್ಮಣಾ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನಾರಮ್ಮಣಾ ನಾನಾವತ್ಥುಕಾ ನಾನಾರಮ್ಮಣಾ ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಗೋಚರವಿಸಯಂ ಪಚ್ಚನುಭೋನ್ತಿ, ನ ಅಸಮನ್ನಾಹಾರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಮನಸಿಕಾರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಬ್ಬೋಕಿಣ್ಣಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಸಮನನ್ತರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಅನಾಭೋಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಅನಾಭೋಗಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ ಅಕುಸಲಾಪೀ"ತಿ।

೫೮೧. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

೫೮೨. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತಂ ಆರಬ್ಭ… ಚಕ್ಖುಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಕಾಯಂ ಆರಬ್ಭ… ಸದ್ದಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಕಾಯಂ ಆರಬ್ಭ … ಸದ್ದಂ ಆರಬ್ಭ …ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೮೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ ಅಕುಸಲಾಪೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ದಿಸ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸಿತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತೀ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ ಅಕುಸಲಾಪೀತಿ।

ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ ಅಕುಸಲಾಪೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೯೯) ೫. ಸಾಭೋಗಾತಿಕಥಾ

೫೮೪. ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಸಾಭೋಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಉಪ್ಪನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಉಪ್ಪನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾರಮ್ಮಣಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಸಾಭೋಗಾ"ತಿ। ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಪುರೇಜಾತವತ್ಥುಕಾ ಪುರೇಜಾತಾರಮ್ಮಣಾ ಅಜ್ಝತ್ತಿಕವತ್ಥುಕಾ ಬಾಹಿರಾರಮ್ಮಣಾ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನವತ್ಥುಕಾ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನಾರಮ್ಮಣಾ ನಾನಾವತ್ಥುಕಾ ನಾನಾರಮ್ಮಣಾ ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಗೋಚರವಿಸಯಂ ಪಚ್ಚನುಭೋನ್ತಿ, ನ ಅಸಮನ್ನಾಹಾರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಮನಸಿಕಾರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಬ್ಬೋಕಿಣ್ಣಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನನು ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಸಮನನ್ತರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಸಮನನ್ತರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಸಾಭೋಗಾ"ತಿ।

೫೮೫. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ…ಪೇ॰… "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ಸುಞ್ಞತಞ್ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗಂ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗಂ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸುಞ್ಞತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗಂ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗಂ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗಂ, ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಸಾಭೋಗಂ, ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ಫಸ್ಸಂ ಆರಬ್ಭ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೮೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಸಾಭೋಗಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ದಿಸ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸಿತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತೀ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಸಾಭೋಗಾತಿ…ಪೇ॰…।

ಸಾಭೋಗಾತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೦) ೯. ದ್ವೀಹಿಸೀಲೇಹಿಕಥಾ

೫೮೭. ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ದ್ವೀಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ದ್ವೀಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ ದ್ವೀಹಿ ವೇದನಾಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಸಞ್ಞಾಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಚೇತನಾಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಚಿತ್ತೇಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಸದ್ಧಾಹಿ ದ್ವೀಹಿ ವೀರಿಯೇಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಸತೀಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಸಮಾಧೀಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಸೀಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಫಸ್ಸೇನ ಲೋಕಿಯಾಯ ವೇದನಾಯ ಲೋಕಿಯಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ಲೋಕಿಯಾಯ ಚೇತನಾಯ ಲೋಕಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಲೋಕಿಯಾಯ ಸದ್ಧಾಯ ಲೋಕಿಯೇನ ವೀರಿಯೇನ ಲೋಕಿಯಾಯ ಸತಿಯಾ ಲೋಕಿಯೇನ ಸಮಾಧಿನಾ ಲೋಕಿಯಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸೀಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಫಸ್ಸೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯಾಯ ಚ ಲೋಕುತ್ತರಾಯ ಚ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಸೀಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಪುಥುಜ್ಜನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೮೮. ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಸಮ್ಮಾವಾಚಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಸಮ್ಮಾವಾಚಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೇನ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯೇನ ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೇನ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯಾಯ ಸಮ್ಮಾಸತಿಯಾ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯೇನ ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿನಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೇನ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯೇನ ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯಾ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯೇನ ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿನಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಚ ಲೋಕುತ್ತರಾಯ ಚ ಸಮ್ಮಾವಾಚಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಚ ಲೋಕುತ್ತರಾಯ ಚ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಚ ಲೋಕುತ್ತರಾಯ ಚ ಸಮ್ಮಾವಾಚಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೇನ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೇನ …ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯಾಯ ಚ ಲೋಕುತ್ತರಾಯ ಚ ಸಮ್ಮಾಸತಿಯಾ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿನಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೇನ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯಾಯ ಚ ಲೋಕುತ್ತರಾಯ ಚ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೇನ…ಪೇ॰… ಲೋಕಿಯೇನ ಚ ಲೋಕುತ್ತರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿನಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೮೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ದ್ವೀಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯೇ ಸೀಲೇ ನಿರುದ್ಧೇ ಮಗ್ಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಸ್ಸೀಲೋ ಖಣ್ಡಸೀಲೋ ಛಿನ್ನಸೀಲೋ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ ದ್ವೀಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋತಿ।

ದ್ವೀಹಿಸೀಲೇಹಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೧) ೬. ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿಕಥಾ

೫೯೦. ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ…ಪೇ॰… ನಿಬ್ಬಾನಂ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖಾಯತನಂ …ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ… ರೂಪಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ಅಚೇತಸಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಚೇತನಾ…ಪೇ॰… ಸದ್ಧಾ…ಪೇ॰… ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಅಚೇತಸಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಫಸ್ಸೋ ಚೇತಸಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಚೇತನಾ…ಪೇ॰… ಸದ್ಧಾ…ಪೇ॰… ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯೧. ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಟ್ಠಫಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಇಟ್ಠಫಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಇಟ್ಠಫಲಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕ’’ನ್ತಿ।

ಸದ್ಧಾ ಇಟ್ಠಫಲಾ, ಸದ್ಧಾ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ, ಸೀಲಂ ಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಇಟ್ಠಫಲಾ, ಪಞ್ಞಾ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ, ಸೀಲಂ ಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೀಲಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ, ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸದ್ಧಾ ಇಟ್ಠಫಲಾ, ಸದ್ಧಾ ಅಚೇತಸಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೀಲಂ ಇಟ್ಠಫಲಂ, ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಇಟ್ಠಫಲಾ, ಪಞ್ಞಾ ಅಚೇತಸಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯೨. ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಫಲಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸಫಲಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಫಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕ’’ನ್ತಿ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ …ಪೇ॰… ರೂಪಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ… ರೂಪಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯೩. ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಅಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಅಚೇತಸಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಅಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಅಚೇತಸಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಅಚೇತಸಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಅಚೇತಸಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಅಚೇತಸಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ… ಸಮ್ಮಾಸತಿ… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಅಚೇತಸಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಚೇತಸಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಚೇತಸಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಚೇತಸಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಚೇತಸಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಚೇತಸಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ''ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕ''ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿರುದ್ಧೇ ದುಸ್ಸೀಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿ।

ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೨) ೮. ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿಕಥಾ

೫೯೫. ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ… ನಿಬ್ಬಾನಂ… ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಚೇತನಾ… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಫಸ್ಸೋ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಚೇತನಾ … ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯೬. ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ … ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿರುದ್ಧೇ ದುಸ್ಸೀಲೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿ।

ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೩) ೯. ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಥಾ

೫೯೮. ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಂ ಸೀಲಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾದಾನಹೇತುಕೋ ಫಸ್ಸೋ ವಡ್ಢತಿ, ವೇದನಾ ವಡ್ಢತಿ, ಸಞ್ಞಾ ವಡ್ಢತಿ, ಚೇತನಾ ವಡ್ಢತಿ, ಚಿತ್ತಂ ವಡ್ಢತಿ, ಸದ್ಧಾ ವಡ್ಢತಿ, ವೀರಿಯಂ ವಡ್ಢತಿ, ಸತಿ ವಡ್ಢತಿ, ಸಮಾಧಿ ವಡ್ಢತಿ, ಪಞ್ಞಾ ವಡ್ಢತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಂ ಸೀಲಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲತಾ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ಮಾಲುವಾ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ರುಕ್ಖೋ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ತಿಣಂ ವಿಯ ವಡ್ಢತಿ, ಮುಞ್ಜಪುಞ್ಜೋ ವಿಯ ವಡ್ಢತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೫೯೯. ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಂ ಸೀಲಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೀಲಂ ಸಮಾದಿಯಿತ್ವಾ ಕಾಮವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇನ್ತಸ್ಸ ಬ್ಯಾಪಾದವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇನ್ತಸ್ಸ ವಿಹಿಂಸಾವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇನ್ತಸ್ಸ ಸೀಲಂ ವಡ್ಢತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ನಭಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಥವೀ ಚ - ಇದಂ ಪಠಮಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ…ಪೇ॰… ತಸ್ಮಾ ಸತಂ ಧಮ್ಮೋ ಅಸಬ್ಭಿ ಆರಕಾ”ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ”ತಿ।

೬೦೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಂ ಸೀಲಂ ವಡ್ಢತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಆರಾಮರೋಪಾ ವನರೋಪಾ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಟ್ಠಾ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ ತೇ ಜನಾ ಸಗ್ಗಗಾಮಿನೋ”ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಂ ಸೀಲಂ ವಡ್ಢತೀತಿ।

ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೪) ೧೦. ವಿಞ್ಞತ್ತಿ ಸೀಲನ್ತಿಕಥಾ

೬೦೧. ವಿಞ್ಞತ್ತಿ ಸೀಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅದಿನ್ನಾದಾನಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಮುಸಾವಾದಾ

ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಭಿವಾದನಂ ಸೀಲಂ, ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾನಂ ಸೀಲಂ, ಅಞ್ಜಲಿಕಮ್ಮಂ ಸೀಲಂ, ಸಾಮೀಚಿಕಮ್ಮಂ ಸೀಲಂ, ಆಸನಾಭಿಹಾರೋ ಸೀಲಂ, ಸೇಯ್ಯಾಭಿಹಾರೋ ಸೀಲಂ, ಪಾದೋದಕಾಭಿಹಾರೋ ಸೀಲಂ, ಪಾದಕಥಲಿಕಾಭಿಹಾರೋ ಸೀಲಂ, ನ್ಹಾನೇ ಪಿಟ್ಠಿಪರಿಕಮ್ಮಂ ಸೀಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಪಾಣಾತಿಪಾತಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನಾ ವೇರಮಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೦೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ವಿಞ್ಞತ್ತಿ ಸೀಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಸ್ಸಿಲ್ಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ವಿಞ್ಞತ್ತಿ ಸೀಲನ್ತಿ।

ವಿಞ್ಞತ್ತಿ ಸೀಲನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೦. ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೫) ೧೧. ಅವಿಞ್ಞತ್ತಿ ದುಸ್ಸಿಲ್ಯನ್ತಿಕಥಾ

೬೦೨. ಅವಿಞ್ಞತ್ತಿ ದುಸ್ಸಿಲ್ಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಾಣಾತಿಪಾತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅದಿನ್ನಾದಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮುಸಾವಾದೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸುರಾಮೇರಯಮಜ್ಜಪಮಾದಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಸಮಾದಿಯಿತ್ವಾ ದಾನಂ ದದನ್ತಸ್ಸ ಪುಞ್ಞಞ್ಚ ಅಪುಞ್ಞಞ್ಚ ಉಭೋ ವಡ್ಢನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪುಞ್ಞಞ್ಚ ಅಪುಞ್ಞಞ್ಚ ಉಭೋ ವಡ್ಢನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನಿ ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ನಭಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಥವೀ ಚ - ಇದಂ ಪಠಮಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ…ಪೇ॰… ತಸ್ಮಾ ಸತಂ ಧಮ್ಮೋ ಅಸಬ್ಭಿ ಆರಕಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿ।

೬೦೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅವಿಞ್ಞತ್ತಿ ದುಸ್ಸಿಲ್ಯ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಸಮಾದಿನ್ನೋ ಆಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಸಮಾದಿನ್ನೋ ಆಸಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅವಿಞ್ಞತ್ತಿ ದುಸ್ಸಿಲ್ಯ"ನ್ತಿ।

ಅವಿಞ್ಞತ್ತಿ ದುಸ್ಸಿಲ್ಯನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧೇ ಅನಿರುದ್ಧೇ ಕಿರಿಯಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ರೂಪಂ ಮಗ್ಗೋ, ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಅತ್ಥಿ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಕುಸಲಾಪಿ ಅಕುಸಲಾಪಿ, ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಸಾಭೋಗಾ, ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗೀ

ದ್ವೀಹಿ ಸೀಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಸೀಲಂ ಅಚೇತಸಿಕಂ, ಸೀಲಂ ನ ಚಿತ್ತಾನುಪರಿವತ್ತಿ, ಸಮಾದಾನಹೇತುಕಂ ಸೀಲಂ ವಡ್ಢತೀತಿ, ವಿಞ್ಞತ್ತಿಸೀಲಂ ಅವಿಞ್ಞತ್ತಿ ದುಸ್ಸಿಲ್ಯನ್ತಿ।

ದುತಿಯೋ ಪಣ್ಣಾಸಕೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ನಿಯಾಮಸಙ್ಗಹಗತಾನಿಸಂಸತಾ ಚ ನಿರೋಧೋತಿ [ನಿಯಾಮ ಸಙ್ಗಹಗತಾನಿಸಂಸತಾ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ನಿರೋಧೋ ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋತಿ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕ॰), ನಿಯಾಮ ಸಙ್ಗಹ ಗತಾನಿಸಂಸತಾ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ ಮಗ್ಗಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ ನೋ ಪಞ್ಚವೋಕಾರಭವೋ (ಪೀ॰)]।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೬-೧೦೮) ೧-೩. ತಿಸ್ಸೋಪಿ ಅನುಸಯಕಥಾ

೬೦೫. ಅನುಸಯಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ... ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ...ಪೇ॰... ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಘಂ ಪಟಿಘಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಟಿಘಸಂಯೋಜನಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪಟಿಘಂ ಪಟಿಘಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಪಟಿಘಸಂಯೋಜನಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಮಾನಾನುಸಯೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾನೋ ಮಾನಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಮಾನಸಂಯೋಜನಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಮಾನೋ ಮಾನಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಮಾನಸಂಯೋಜನಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾನಾನುಸಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰...।

ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿ ದಿಟ್ಠೋಘೋ ದಿಟ್ಠಿಯೋಗೋ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ದಿಟ್ಠಿಸಂಯೋಜನಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ದಿಟ್ಠಿ ದಿಟ್ಠೋಘೋ ದಿಟ್ಠಿಯೋಗೋ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ದಿಟ್ಠಿಸಂಯೋಜನಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಸಂಯೋಜನಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನೀವರಣಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭವರಾಗೋ ಭವರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಭವರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಭವರಾಗೋ ಭವರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಭವರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೭೦೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅನುಸಯಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ “ಸಾನುಸಯೋ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಅನುಸಯಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ “ಸರಾಗೋ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ರಾಗೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ।

೭೦೭. ಅನುಸಯಾ ಅಹೇತುಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಅಹೇತುಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಅಹೇತುಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಸಹೇತುಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಹೇತುಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ…ಪೇ॰… ಮಾನಾನುಸಯೋ… ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ… ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ… ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ… ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅಹೇತುಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಅವಿಜ್ಜಾಸಂಯೋಜನಂ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಅಹೇತುಕನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಸಹೇತುಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಹೇತುಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೦೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅನುಸಯಾ ಅಹೇತುಕಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ “ಸಾನುಸಯೋ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಸಯಾ ತೇನ ಹೇತುನಾ ಸಹೇತುಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಅನುಸಯಾ ಅಹೇತುಕಾತಿ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ “ಸರಾಗೋ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗೋ ತೇನ ಹೇತುನಾ ಸಹೇತುಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ರಾಗೋ ಅಹೇತುಕೋತಿ।

೭೦೯. ಅನುಸಯಾ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಕಾಮರಾಗಸಂಯೋಜನಂ ಕಾಮೋಘೋ ಕಾಮಯೋಗೋ ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಮಚ್ಛನ್ದನೀವರಣಂ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೧೦. ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಮರಾಗೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋ, ಕಾಮರಾಗೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೧೧. ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಮಾನಾನುಸಯೋ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾ ಅವಿಜ್ಜೋಘೋ ಅವಿಜ್ಜಾಯೋಗೋ ಅವಿಜ್ಜಾನೀವರಣಂ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೧೨. ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ । ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋ, ಅವಿಜ್ಜಾಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೧೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅನುಸಯಾ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ "ಸಾನುಸಯೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನುಸಯಾ ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಅನುಸಯಾ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾತಿ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ "ಸರಾಗೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗೋ ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ರಾಗೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ।

ತಿಸ್ಸೋಪಿ ಅನುಸಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೬) ೪. ಞಾಣಕಥಾ

೭೧೪. ಅಞ್ಞಾಣೇ ವಿಗತೇ ಞಾಣವಿಪ್ಪಯುತ್ತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಞಾಣೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರಾಗೇ ವಿಗತೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ವೀತರಾಗೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾಣೇ ವಿಗತೇ ಞಾಣವಿಪ್ಪಯುತ್ತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಞಾಣೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದೋಸೇ ವಿಗತೇ… ಮೋಹೇ ವಿಗತೇ… ಕಿಲೇಸೇ ವಿಗತೇ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ನಿಕ್ಕಿಲೇಸೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರಾಗೇ ವಿಗತೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ವೀತರಾಗೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾಣೇ ವಿಗತೇ ಞಾಣವಿಪ್ಪಯುತ್ತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಞಾಣೀ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದೋಸೇ ವಿಗತೇ… ಮೋಹೇ ವಿಗತೇ… ಕಿಲೇಸೇ ವಿಗತೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ನಿಕ್ಕಿಲೇಸೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾಣೇ ವಿಗತೇ ಞಾಣವಿಪ್ಪಯುತ್ತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಞಾಣೀ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೧೫. ಅಞ್ಞಾಣೇ ವಿಗತೇ ಞಾಣವಿಪ್ಪಯುತ್ತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಞಾಣೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತೀತೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣೀ ನಿರುದ್ಧೇನ ವಿಗತೇನ ಪಟಿಪಸ್ಸದ್ಧೇನ ಞಾಣೇನ ಞಾಣೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೧) ೫. ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿಕಥಾ

೭೧೬. ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಞಾ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಪಞ್ಞಾಬಲಂ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಧಮ್ಮವಿಚಯಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಪಞ್ಞಾಬಲಂ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಧಮ್ಮವಿಚಯಸಮ್ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕತಮಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ ? ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಞಾಣಂ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ, ಪಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕದೇಸೋ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೧೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ "ಞಾಣೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಞಾಣಂ ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ।

ಅರಹಾ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ "ಪಞ್ಞವಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ [ಸಕವಾದೀಪುಚ್ಛಾ ವಿಯ ದಿಸ್ಸತಿ]? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಞಾ ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಞಾ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾತಿ।

ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೧) ೬. ಇದಂ ದುಕ್ಖನ್ತಿಕಥಾ

೬೧೮. "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಅಯಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಅಯಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಅಯಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಅಯಂ ಮಗ್ಗೋ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಅಯಂ ಮಗ್ಗೋ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

"ಅಯಂ ಸಮುದಯೋ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ಅಯಂ ಸಮುದಯೋ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… "ಅಯಂ ನಿರೋಧೋ"ತಿ… "ಅಯಂ ಮಗ್ಗೋ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ಅಯಂ ಮಗ್ಗೋ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೧೯. "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

"ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ರೂಪಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ರೂಪಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವೇದನಾ … ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

"ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಿಚ್ಚ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

"ರೂಪಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ರೂಪಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನತ್ತಾ"ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಇದಂ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ ನ ಚ "ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೨೦. “ಇದಂ ದುಕ್ಖ”ನ್ತಿ ವಾಚಂ ಭಾಸತೋ “ಇದಂ ದುಕ್ಖ”ನ್ತಿ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। “ಇ”ತಿ [ಈತಿ (ಸ್ಯಾ॰ ಪೀ॰)] ಚ “ದ”ನ್ತಿ ಚ “ದು”ತಿ [ದೂತಿ (ಸ್ಯಾ॰ ಪೀ॰)] ಚ “ಖ”ನ್ತಿ ಚ ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇದಂ ದುಕ್ಖನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೦೨) ೭. ಇದ್ಧಿಬಲಕಥಾ

೬೨೧. ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇದ್ಧಿಮಯಿಕೋ ಸೋ ಆಯು, ಇದ್ಧಿಮಯಿಕಾ ಸಾ ಗತಿ, ಇದ್ಧಿಮಯಿಕೋ ಸೋ ಅತ್ತಭಾವಪ್ಪಟಿಲಾಭೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಅನಾಗತಂ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ತಯೋ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಚತ್ತಾರೋ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಅಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾ”ತಿ। ಅಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ, ಮತೋ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಕಾಲಙ್ಕತೋ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೨೨. ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಫಸ್ಸೋ ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀತಿ ಲಬ್ಭಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ಪಗ್ಗಹೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಸಞ್ಞಾ …ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಚೇತನಾ…ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಚಿತ್ತಂ… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಸದ್ಧಾ… ಉಪ್ಪನ್ನಂ ವೀರಿಯಂ… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಸತಿ… ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಸಮಾಧಿ …ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಪಞ್ಞಾ ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀತಿ ಲಬ್ಭಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ಪಗ್ಗಹೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಚ್ಚಂ ಹೋತೂತಿ ಲಬ್ಭಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ಪಗ್ಗಹೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿಚ್ಚಂ ಹೋತೂತಿ ಲಬ್ಭಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ಪಗ್ಗಹೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಾತಿಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಜಾಯಿಂಸೂತಿ ಲಬ್ಭಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ಪಗ್ಗಹೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಜರಾಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಜೀರಿಂಸೂತಿ…ಪೇ॰… ಬ್ಯಾಧಿಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಬ್ಯಾಧಿಯಿಂಸೂತಿ…ಪೇ॰… ಮರಣಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಮೀಯಿಂಸೂತಿ ಲಬ್ಭಾ ಇದ್ಧಿಯಾ ಪಗ್ಗಹೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೨೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಯಸ್ಸ ಕಸ್ಸಚಿ, ಆನನ್ದ, ಚತ್ತಾರೋ ಇದ್ಧಿಪಾದಾ ಭಾವಿತಾ ಬಹುಲೀಕತಾ ಯಾನೀಕತಾ ವತ್ಥುಕತಾ ಅನುಟ್ಠಿತಾ ಪರಿಚಿತಾ ಸುಸಮಾರದ್ಧಾ, ಸೋ ಆಕಙ್ಖಮಾನೋ ಕಪ್ಪಂ ವಾ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ ಕಪ್ಪಾವಸೇಸಂ ವಾ”ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೧೬೬; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೮೨೨; ಉದಾ॰ ೫೧]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ।

೬೨೪. ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಚತುನ್ನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮಾನಂ ನತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪಾಟಿಭೋಗೋ ಸಮಣೋ ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಾ ದೇವೋ ವಾ ಮಾರೋ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಾ ಕೋಚಿ ವಾ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ! ಕತಮೇಸಂ ಚತುನ್ನಂ? ಜರಾಧಮ್ಮೋ ‘‘ಮಾ ಜೀರೀ’’ತಿ ನತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪಾಟಿಭೋಗೋ ಸಮಣೋ ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಾ ದೇವೋ ವಾ ಮಾರೋ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಾ ಕೋಚಿ ವಾ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ। ಬ್ಯಾಧಿಧಮ್ಮೋ ‘‘ಮಾ ಬ್ಯಾಧಿಯೀ’’ತಿ…ಪೇ॰… ಮರಣಧಮ್ಮೋ ‘‘ಮಾ ಮೀಯೀ’’ತಿ…ಪೇ॰… ಯಾನಿ ಖೋ ಪನ ತಾನಿ ಪುಬ್ಬೇ ಕತಾನಿ ಪಾಪಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಸಂಕಿಲೇಸಿಕಾನಿ ಪೋನೋಬ್ಭವಿಕಾನಿ [ಪೋನೋಭವಿಕಾನಿ (ಸೀ॰ ಪೀ॰)] ಸದರಾನಿ [ನಿಸ್ಸಾರಾನಿ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕ॰), ದುಕ್ಖುದ್ರಯಾನಿ (ಸ್ಯಾ॰)] ದುಕ್ಖವಿಪಾಕಾನಿ ಆಯತಿಂ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಿಯಾನಿ ತೇಸಂ ವಿಪಾಕೋ ‘‘ಮಾ ನಿಬ್ಬತ್ತೀ’’ತಿ ನತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪಾಟಿಭೋಗೋ ಸಮಣೋ ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಾ ದೇವೋ ವಾ ಮಾರೋ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಾ ಕೋಚಿ ವಾ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ। ಇಮೇಸಂ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಚತುನ್ನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ನತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪಾಟಿಭೋಗೋ ಸಮಣೋ ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಾ ದೇವೋ ವಾ ಮಾರೋ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಾ ಕೋಚಿ ವಾ ಲೋಕಸ್ಮಿ’’ನ್ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೧೮೨]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾ’’ತಿ।

ಇದ್ಧಿಬಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೩) ೮. ಸಮಾಧಿಕಥಾ

೬೨೫. ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀ’’ತಿ।

೬೨೬. ಏಕಚಿತ್ತಕ್ಖಣಿಕೋ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ಸಮಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ…ಪೇ॰… ಘಾನವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ… ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ… ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲಚಿತ್ತಸಮಙ್ಗೀ …ಪೇ॰… ರಾಗಸಹಗತಚಿತ್ತಸಮಙ್ಗೀ…ಪೇ॰… ದೋಸಸಹಗತಚಿತ್ತಸಮಙ್ಗೀ…ಪೇ॰… ಮೋಹಸಹಗತಚಿತ್ತಸಮಙ್ಗೀ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಸಹಗತಚಿತ್ತಸಮಙ್ಗೀ ಸಮಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರಾಗಸಹಗತಾ…ಪೇ॰… ದೋಸಸಹಗತಾ…ಪೇ॰… ಮೋಹಸಹಗತಾ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಸಹಗತಾ ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಅಹಂ ಖೋ, ಆವುಸೋ ನಿಗಣ್ಠಾ, ಪಹೋಮಿ ಅನಿಞ್ಜಮಾನೋ ಕಾಯೇನ, ಅಭಾಸಮಾನೋ ವಾಚಂ, ಸತ್ತ ರತ್ತಿನ್ದಿವಾನಿ [ರತ್ತಿದಿವಾನಿ (ಕ॰)] ಏಕನ್ತಸುಖಂ ಪಟಿಸಂವೇದೀ ವಿಹರಿತು’’ನ್ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೧೮೦]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧೀತಿ।

ಸಮಾಧಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೪) ೯. ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾಕಥಾ

೨೨೭. ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಾಯ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ತಾಯೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕಿರಿಯಾ , ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಸ್ಸ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಾಯ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ತಾಯೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾಯ ಠಿತತಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಯ ಠಿತತಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ಠಿತತಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಾಯ ಠಿತತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ತಾಯೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೧. ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೫) ೧೦. ಅನಿಚ್ಚತಾಕಥಾ

೨೨೮. ಅನಿಚ್ಚತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಅನಿಚ್ಚತಾಯ ಅನಿಚ್ಚತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಾಯ ಅನಿಚ್ಚತಾಯ ಅನಿಚ್ಚತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ತಾಯೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ।

ಜರಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ಜರಾಯ ಜರಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಾಯ ಜರಾಯ ಜರಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಾಯ ತಾಯೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕಿರಿಯಾ , ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮರಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಮರಣಸ್ಸ ಮರಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತಸ್ಸ ಮರಣಸ್ಸ ಮರಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ನತ್ಥಿ ದುಕ್ಖಸ್ಸನ್ತಕಿರಿಯಾ, ನತ್ಥಿ ವಟ್ಟುಪಚ್ಛೇದೋ, ನತ್ಥಿ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೨೨೯. ರೂಪಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ರೂಪಸ್ಸ ಅನಿಚ್ಚತಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಚ್ಚತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾ, ಅನಿಚ್ಚತಾಯ ಅನಿಚ್ಚತಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ರೂಪಸ್ಸ ಜರಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜರಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾ, ಜರಾಯ ಜರಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ರೂಪಸ್ಸ ಭೇದೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನ್ತರಧಾನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮರಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ಮರಣಸ್ಸ ಭೇದೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನ್ತರಧಾನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವೇದನಾ …ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನಿಚ್ಚತಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಚ್ಚತಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾ, ಅನಿಚ್ಚತಾಯ ಅನಿಚ್ಚತಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ

ಜರಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜರಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಾ, ಜರಾಯ ಜರಾ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಭೇದೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನ್ತರಧಾನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮರಣಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ಮರಣಸ್ಸ ಭೇದೋ ಅತ್ಥಿ, ಅನ್ತರಧಾನಂ ಅತ್ಥೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅನಿಚ್ಚತಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಏಕಾದಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಅನುಸಯಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ, ಅಹೇತುಕಾ, ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಾ, ಅಞ್ಞಾಣೇ ವಿಗತೇ ಞಾಣೀ, ಞಾಣಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ, ಯತ್ಥ ಸದ್ದೇ [ಯತ್ಥ ಸದ್ದೋ (ಸೀ॰), ಯಥಾಸದ್ದಂ (?)] ಞಾಣಂ ಪವತ್ತತಿ, ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಸಮಾಧಿ, ಧಮ್ಮಟ್ಠಿತತಾ, ಅನಿಚ್ಚತಾತಿ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೬) ೧. ಸಂವರೋ ಕಮ್ಮನ್ತಿಕಥಾ

೬೩೦. ಸಂವರೋ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಚಕ್ಖುಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಘಾನಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಚಕ್ಖುಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಘಾನಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಜಿವ್ಹಾಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಮನೋಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮನಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಮನೋಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಚಕ್ಖುಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಮನೋಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ …ಪೇ॰… ಘಾನಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ… ಜಿವ್ಹಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೩೧. ಅಸಂವರೋ ಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಚಕ್ಖುಕಮ್ಮನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಘಾನಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ… ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಚಕ್ಖುಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಘಾನಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಜಿವ್ಹಾಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಮನೋಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮನಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಮನೋಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಚಕ್ಖುಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮನಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಮನೋಕಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಘಾನಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ…ಪೇ॰… ಕಾಯಿನ್ದ್ರಿಯಅಸಂವರೋ ಕಾಯಕಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೩೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ''ಸಂವರೋಪಿ ಅಸಂವರೋಪಿ ಕಮ್ಮ''ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ''ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ದಿಸ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ, ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಮನಸಾ ಧಮ್ಮಂ ವಿಞ್ಞಾಯ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ನ ನಿಮಿತ್ತಗ್ಗಾಹೀ ಹೋತೀ''ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಂವರೋಪಿ ಅಸಂವರೋಪಿ ಕಮ್ಮನ್ತಿ।

ಸಂವರೋ ಕಮ್ಮನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೭) ೨. ಕಮ್ಮಕಥಾ

೬೩೩. ಸಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಾವಚರಾ ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ... ಪೇ॰... ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಾವಚರಾ ಅರೂಪಾವಚರಾ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಾವಚರಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ... ಪೇ॰... ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಾವಚರಾ ಅರೂಪಾವಚರಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೬೩೪. ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾ"ತಿ।

ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾ"ತಿ।

ಕಾಮಾವಚರಾ ರೂಪಾವಚರಾ ಅರೂಪಾವಚರಾ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನಾ ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾ"ತಿ।

ಕಾಮಾವಚರಾ ರೂಪಾವಚರಾ ಅರೂಪಾವಚರಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರೂಪಾವಚರಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಚೇತನಾ ಅವಿಪಾಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬಾ ಚೇತನಾ ಸವಿಪಾಕಾ"ತಿ।

೬೩೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮಂ ಸವಿಪಾಕ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ನಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಞ್ಚೇತನಿಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತಾನಂ ಉಪಚಿತಾನಂ ಅಪ್ಪಟಿಸಂವಿದಿತ್ವಾ ಬ್ಯನ್ತಿಭಾವಂ ವದಾಮಿ, ತಞ್ಚ ಖೋ ದಿಟ್ಠೇವ ಧಮ್ಮೇ ಉಪಪಜ್ಜೇ [ಉಪಪಜ್ಜಂ (ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೧೭)] ವಾ ಅಪರೇ ವಾ ಪರಿಯಾಯೇ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೨೧೭]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ।

ಕಮ್ಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೮) ೩. ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ

೬೩೬. ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಖವೇದನಿಯೋ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯೋ, ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ , ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಫಸ್ಸೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಸಞ್ಞಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಚೇತನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ,

ಸಾರಮ್ಮಣೋ; ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ ಆಭೋಗೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಮನಸಿಕಾರೋ ಚೇತನಾ ಪತ್ಥನಾ ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ।

ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋ, ಸದ್ದೋ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋ, ಸದ್ದೋ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ, ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೩೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸೋ ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಉಪಚಿತತ್ತಾ ಉಸ್ಸನ್ನತ್ತಾ ವಿಪುಲತ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಸರೋ ಹೋತಿ ಕರವಿಕಭಾಣೀ"ತಿ [ದೀಘನಿಕಾಯೇ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋತಿ।

ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೧೯) ೪. ಸಳಾಯತನಕಥಾ

೬೩೮. ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಖವೇದನಿಯಂ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ…ಪೇ॰…।

ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ, ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ, ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೩೯. ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಘಾನಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ನನು ನ

ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕಾಯಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ।

ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಯಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ, ಕಾಯಾಯತನಂ ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ, ಕಾಯಾಯತನಂ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೪೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಳಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಳಾಯತನಂ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಉಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಳಾಯತನಂ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಉಪ್ಪನ್ನಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಳಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ"ತಿ।

ಸಳಾಯತನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೦) ೫. ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮಕಥಾ

೬೪೧. ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತಾ… ಪಿತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ… ಅರಹಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ… ದುಟ್ಠೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಲೋಹಿತಂ ಉಪ್ಪಾದಿತಂ… ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಭಬ್ಬೋ ಅನ್ತರಾ ಧಮ್ಮಂ ಅಭಿಸಮೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಅಭಬ್ಬೋ ಅನ್ತರಾ ಧಮ್ಮಂ ಅಭಿಸಮೇತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತಾ… ಪಿತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ… ಅರಹಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ… ದುಟ್ಠೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಲೋಹಿತಂ ಉಪ್ಪಾದಿತಂ… ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೪೨. ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸೋ ನಿಯಮೋ ಯೇನ ನಿಯಮೇನ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ತೇ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ… ಇದ್ಧಿಪಾದಾ… ಇನ್ದ್ರಿಯಾ… ಬಲಾ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಯೇಹಿ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೇಹಿ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೪೩. ನತ್ಥಿ ಸೋ ನಿಯಮೋ ಯೇನ ನಿಯಮೇನ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಸೋ ನಿಯಮೋ ಯೇನ ನಿಯಮೇನ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋ"ತಿ।

ನತ್ಥಿ ತೇ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಯೇಹಿ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೇಹಿ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ತೇ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಯೇಹಿ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೇಹಿ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋ"ತಿ।

೬೪೪. ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಕದಾಗಾಮಿನಿಯಮೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿನಿಯಮೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತನಿಯಮೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕತಮೇನ ನಿಯಮೇನಾತಿ? ಸೋತಾಪತ್ತಿನಿಯಮೇನಾತಿ। ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೪೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ಸೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋ"ತಿ।

ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೧) ೬. ಕೋಲಙ್ಕೋಲಕಥಾ

೬೪೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲತಾನಿಯತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕೋಲಙ್ಕೋಲೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲತಾನಿಯತೋ"ತಿ।

ಕೋಲಙ್ಕೋಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೨) ೭. ಏಕಬೀಜೀಕಥಾ

೬೪೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಏಕಬೀಜೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಏಕಬೀಜಿತಾನಿಯತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸೋ ಏಕಬೀಜೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸೋ ಏಕಬೀಜೀ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಏಕಬೀಜೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಏಕಬೀಜಿತಾನಿಯತೋ"ತಿ।

ಏಕಬೀಜೀಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೩) ೮. ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪನಕಥಾ

೬೪೮. ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ಪಿತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯ …ಪೇ॰… ಅರಹನ್ತಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ದುಟ್ಠೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಲೋಹಿತಂ ಉಪ್ಪಾದೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಘಂ ಭಿನ್ದೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ಥರಿ ಅಗಾರವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಘೇ…ಪೇ॰… ಸಿಕ್ಖಾಯ ಅಗಾರವೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನನು ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ಥರಿ ಸಗಾರವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ಥರಿ ಸಗಾರವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ। ನನು ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಧಮ್ಮೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಘೇ…ಪೇ॰… ಸಿಕ್ಖಾಯ ಸಗಾರವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಿಕ್ಖಾಯ ಸಗಾರವೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ।

೬೪೯. ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ಥರಿ ಅಗಾರವೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಬುದ್ಧಥೂಪೇ ಓಹದೇಯ್ಯ ಓಮುತ್ತೇಯ್ಯ ನಿಟ್ಠುಭೇಯ್ಯ ಬುದ್ಧಥೂಪೇ ಅಪಬ್ಯಾಮತೋ [ಅಸಬ್ಯಾಕತೋ (ಸೀ॰ ಕ॰)] ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಸೇಯ್ಯಥಾಪಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಠಿತಧಮ್ಮೋ ವೇಲಂ ನಾತಿವತ್ತತಿ; ಏವಮೇವ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಯಂ ಮಯಾ ಸಾವಕಾನಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ತಂ ಮಮ ಸಾವಕಾ ಜೀವಿತಹೇತುಪಿ ನಾತಿಕ್ಕಮನ್ತೀ"ತಿ [ಚೂಳವ॰ ೩೮೫; ಅ॰ ನಿ॰ ೮.೨೦; ಉದಾ॰ ೪೫]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ।

ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೪) ೯. ದುಗ್ಗತಿಕಥಾ

೬೫೦. ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪಾಯಿಕೇ ರೂಪೇ ರಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪಾಯಿಕೇ ರೂಪೇ ರಜ್ಜೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀ"ತಿ।

ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪಾಯಿಕೇ ಸದ್ದೇ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧೇ… ರಸೇ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಮನುಸ್ಸಿತ್ಥಿಯಾ ತಿರಚ್ಛಾನಗತಿತ್ಥಿಯಾ ನಾಗಕಞ್ಞಾಯ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಅಜೇಳಕಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಕುಕ್ಕುಟಸೂಕರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಹತ್ಥಿಗವಸ್ಸವಳವಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ… ತಿತ್ತಿರವಟ್ಟಕಮೋರಕಪಿಞ್ಜರಂ [… ಕಪಿಞ್ಜಲಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತಿತ್ತಿರವಟ್ಟಕಮೋರಕಪಿಞ್ಜರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀ"ತಿ।

೬೫೧. ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪಾಯಿಕೇ ರೂಪೇ ರಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ಅರಹಾ ಆಪಾಯಿಕೇ ರೂಪೇ ರಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪಾಯಿಕೇ ಸದ್ದೇ… ಗನ್ಧೇ… ರಸೇ… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಿತ್ತಿರವಟ್ಟಕಮೋರಕಪಿಞ್ಜರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರಹತೋ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ಅರಹಾ ತಿತ್ತಿರವಟ್ಟಕಮೋರಕಪಿಞ್ಜರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹತೋ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ನ ಚ ಅರಹಾ ಆಪಾಯಿಕೇ ರೂಪೇ ರಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ನ ಚ ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪಾಯಿಕೇ ರೂಪೇ ರಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರಹತೋ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ನ ಚ ಅರಹಾ ಆಪಾಯಿಕೇ ಸದ್ದೇ...ಪೇ॰... ಗನ್ಧೇ...ಪೇ॰... ರಸೇ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅಮನುಸ್ಸಿತ್ಥಿಯಾ ತಿರಚ್ಛಾನಗತಿತ್ಥಿಯಾ ನಾಗಕಞ್ಞಾಯ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಅಜೇಳಕಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಕುಕ್ಕುಟಸೂಕರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಹತ್ಥಿಗವಸ್ಸವಳವಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ತಿತ್ತಿರವಟ್ಟಕಮೋರಕಪಿಞ್ಜರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ನ ಚ ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತಿತ್ತಿರವಟ್ಟಕಮೋರಕಪಿಞ್ಜರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೬೫೧. [ಅಟ್ಠಕಥಾನುಲೋಮಂ ಪರವಾದೀಪುಚ್ಛಾಲಕ್ಖಣಂ। ತಥಾಪಾಯಂ ಪುಚ್ಛಾ ಸಕವಾದಿಸ್ಸ, ಪುರಿಮಾಯೋ ಚ ಇಮಿಸ್ಸಂ ದುಗ್ಗತಿಕಥಾಯಂ ಪರವಾದಿಸ್ಸಾತಿ ಗಹೇತಬ್ಬಾ ವಿಯ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ] ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರಯಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯ... ಪೇತ್ತಿವಿಸಯಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀತಿ।

ದುಗ್ಗತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೨. ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೫) ೧೦. ಸತ್ತಮಭವಿಕಕಥಾ

೬೫೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ “ಸತ್ತಮಭವಿಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತ್ತಮಭವಿಕೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ನಿರಯಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ಪೇತ್ತಿವಿಸಯಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಸತ್ತಮಭವಿಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತೀತಿ।

ಸತ್ತಮಭವಿಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದ್ವಾದಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಸಂವರೋ ಕಮ್ಮಂ ತಥೇವ ಅಸಂವರೋ, ಸಬ್ಬಕಮ್ಮಂ ಸವಿಪಾಕಂ, ಸದ್ದೋ ವಿಪಾಕೋ, ಸಳಾಯತನಂ ವಿಪಾಕೋ, ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸತ್ತಕ್ಖತ್ತುಪರಮತಾನಿಯತೋ, ಕೋಲಙ್ಕೋಲಪುಗ್ಗಲೋ ಕೋಲಙ್ಕೋಲತಾನಿಯತೋ, ಏಕಬೀಜೀ ಪುಗ್ಗಲೋ ಏಕಬೀಜಿತಾನಿಯತೋ, ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇಯ್ಯ, ದಿಟ್ಠಿಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪಹೀನಾ ದುಗ್ಗತಿ, ತಥೇವ ಸತ್ತಮಭವಿಕಸ್ಸಾತಿ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೬) ೧. ಕಪ್ಪಟ್ಠಕಥಾ

೬೫೪. ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪೋ ಚ ಸಣ್ಠಾತಿ ಬುದ್ಧೋ ಚ ಲೋಕೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪೋ ಚ ಸಣ್ಠಾತಿ ಸಙ್ಘೋ ಚ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪೋ ಚ ಸಣ್ಠಾತಿ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಚ ಕಪ್ಪಟ್ಠಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪೋ ಚ ಸಣ್ಠಾತಿ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಚ ಪುಗ್ಗಲೋ ಕಾಲಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೫೫. ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಂ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಅನಾಗತಂ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ… ತಯೋ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ… ಚತ್ತಾರೋ ಕಪ್ಪೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೫೬. ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪೇ ಡಯ್ಹನ್ತೇ ಕತ್ಥ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಅಞ್ಞಂ ಲೋಕಧಾತುಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಮತೋ ಗಚ್ಛತಿ, ವೇಹಾಸಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಮತೋ ಗಚ್ಛತೀತಿ। ಕಪ್ಪಟ್ಠಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಪರಾಪರಿಯವೇಪಕ್ಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… [ವೇಹಾಸಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ (?) ಅಯಂ ಹಿ ಪರವಾದಿಸ್ಸ ಪಟಿಞ್ಞಾಯೇವ, ಕಥಾ॰ ೬೨೧-೬೨೩ ನವಮಪನ್ತಿಯಂ ವಿಯ] ವೇಹಾಸಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ [ವೇಹಾಸಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ (?) ಅಯಂ ಹಿ ಪರವಾದಿಸ್ಸ ಪಟಿಞ್ಞಾಯೇವ, ಕಥಾ॰ ೬೨೧-೬೨೩ ನವಮಪನ್ತಿಯಂ ವಿಯ]। ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಇದ್ಧಿಮಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಇದ್ಧಿಮಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪಟ್ಠೇನ ಛನ್ದಿದ್ಧಿಪಾದೋ ಭಾವಿತೋ ವೀರಿಯಿದ್ಧಿಪಾದೋ ಭಾವಿತೋ ಚಿತ್ತಿದ್ಧಿಪಾದೋ ಭಾವಿತೋ ವೀಮಂಸಿದ್ಧಿಪಾದೋ ಭಾವಿತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೫೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

‘‘ಆಪಾಯಿಕೋ ನೇರಯಿಕೋ, ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ।
ವಗ್ಗರತೋ ಅಧಮ್ಮಟ್ಠೋ, ಯೋಗಕ್ಖೇಮಾ ಪಧಂಸತಿ।
ಸಙ್ಘಂ ಸಮಗ್ಗಂ ಭೇತ್ವಾನ [ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ (ಸೀ॰ ಕ॰)], ಕಪ್ಪಂ ನಿರಯಮ್ಹಿ ಪಚ್ಚತೀ’’ತಿ [ಚೂಳವ॰ ೩೫೪; ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೩೯; ಇತಿವು॰ ೧೮]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾತಿ।

ಕಪ್ಪಟ್ಠಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೭) ೨. ಕುಸಲಪಟಿಲಾಭಕಥಾ

೬೫೮. ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ದಾನಂ ದದೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ದಾನಂ ದದೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – ‘‘ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯಾ’’ತಿ।

ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಚೀವರಂ ದದೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದದೇಯ್ಯ... ಪೇ॰... ಸೇನಾಸನಂ ದದೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದೇಯ್ಯ ... ಖಾದನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ... ಭೋಜನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ... ಪಾನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ... ಚೇತಿಯಂ ವನ್ದೇಯ್ಯ... ಚೇತಿಯೇ ಮಾಲಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ... ಗನ್ಧಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ... ವಿಲೇಪನಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ...ಪೇ॰... ಚೇತಿಯಂ ಅಭಿದಕ್ಖಿಣಂ [ಪದಕ್ಖಿಣಂ (ಪೀ॰)] ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಚೇತಿಯಂ ಅಭಿದಕ್ಖಿಣಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯಾ''ತಿ...ಪೇ॰...।

೬೫೯. ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತತೋ ವುಟ್ಠಾನಂ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಾವಚರಂ...ಪೇ॰... ಅರೂಪಾವಚರಂ...ಪೇ॰... ಲೋಕುತ್ತರಂ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಕುಸಲಪಟಿಲಾಭಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೮) ૩. ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತಕಥಾ

೬೬೦. ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯಾಮಞ್ಚ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಞ್ಚ ಉಭೋ ಓಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಯುತ್ತಂ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಉಪ್ಪಾದಿತಂ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿಯಂ ಜನಿತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಯುತ್ತಂ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಉಪ್ಪಾದಿತಂ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿಯಂ ಜನಿತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾ''ತಿ।

೬೬೧. ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಅಭಬ್ಬೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತಾ... ಪಿತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ... ಅರಹಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ... ದುಟ್ಠೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಲೋಹಿತಂ ಉಪ್ಪಾದಿತಂ... ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಟಿಸಂಹರಿತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಪಟಿವಿನೋದೇತ್ವಾ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿಯಂ ಪಟಿವಿನೇತ್ವಾ [ಪಟಿವಿನೋದೇತ್ವಾ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕ॰)] ಅಭಬ್ಬೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತಾ... ಪಿತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಟಿಸಂಹರಿತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಪಟಿವಿನೋದೇತ್ವಾ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿಯಂ ಪಟಿವಿನೇತ್ವಾ ಅಭಬ್ಬೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಟಿಸಂಹಟಂ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಪಟಿವಿನೋದಿತಂ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿಯಂ ಪಟಿವಿನೀತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಟಿಸಂಹಟಂ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಪಟಿವಿನೋದಿತಂ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿಯಂ ಪಟಿವಿನೀತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಟಿಸಂಹರಿತ್ವಾ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಪಟಿವಿನೋದೇತ್ವಾ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಿಯಂ ಪಟಿವಿನೇತ್ವಾ ಅಭಬ್ಬೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮಿತು''ನ್ತಿ।

೬೬೨. ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಯುತ್ತೋ ಆಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಯುತ್ತೋ ಆಸಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾ''ತಿ।

ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೨೯) ೪. ನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಕಥಾ

೬೬೩. ನಿಯತೋ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತಿ, ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತೋ ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿಯತೋ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಬ್ಬೇ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪುಬ್ಬೇ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪುಬ್ಬೇ ಸಕದಾಗಾಮಿ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಅರಹತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪುಬ್ಬೇ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ… ಇದ್ಧಿಪಾದಂ… ಇನ್ದ್ರಿಯಂ… ಬಲಂ… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಂ ಭಾವೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೬೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ನಿಯತೋ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಬ್ಬೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತಾಯ ಜಾತಿಯಾ ಧಮ್ಮಂ ನಾಭಿಸಮೇತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ನಿಯತೋ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ।

ನಿಯತಸ್ಸ ನಿಯಾಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೦) ೫. ನಿವುತಕಥಾ

೬೬೫. ನಿವುತೋ ನೀವರಣಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರತ್ತೋ ರಾಗಂ ಜಹತಿ, ದುಟ್ಠೋ ದೋಸಂ ಜಹತಿ, ಮೂಳ್ಹೋ ಮೋಹಂ ಜಹತಿ, ಕಿಲಿಟ್ಠೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರಾಗೇನ ರಾಗಂ ಜಹತಿ, ದೋಸೇನ ದೋಸಂ ಜಹತಿ, ಮೋಹೇನ ಮೋಹಂ ಜಹತಿ, ಕಿಲೇಸೇಹಿ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರಾಗೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರಾಗೋ ಅಕುಸಲೋ, ಮಗ್ಗೋ ಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೬೬. ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ನಭಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಥವೀ ಚ - ಇದಂ ಪಠಮಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ…ಪೇ॰… ತಸ್ಮಾ ಸತಂ ಧಮ್ಮೋ ಅಸಬ್ಭಿ ಆರಕಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿ।

ನಿವುತೋ ನೀವರಣಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಸೋ ಏವಂ ಸಮಾಹಿತೇ ಚಿತ್ತೇ ಪರಿಸುದ್ಧೇ ಪರಿಯೋದಾತೇ ಅನಙ್ಗಣೇ ವಿಗತೂಪಕ್ಕಿಲೇಸೇ ಮುದುಭೂತೇ ಕಮ್ಮನಿಯೇ ಠಿತೇ ಆನೇಞ್ಜಪ್ಪತ್ತೇ ಆಸವಾನಂ ಖಯಞಾಣಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಅಭಿನಿನ್ನಾಮೇತೀ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ನಿವುತೋ ನೀವರಣಂ ಜಹತೀ"ತಿ…ಪೇ॰…।

೬೭೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ನಿವುತೋ ನೀವರಣಂ ಜಹತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ತಸ್ಸ ಏವಂ ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಕಾಮಾಸವಾಪಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾಸವಾಪಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನಿವುತೋ ನೀವರಣಂ ಜಹತೀತಿ।

ನಿವುತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೧) ೬. ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತಕಥಾ

೬೭೮. ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೋ ಸಂಯೋಜನಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರತ್ತೋ ರಾಗಂ ಜಹತಿ, ದುಟ್ಠೋ ದೋಸಂ ಜಹತಿ, ಮೂಳ್ಹೋ ಮೋಹಂ ಜಹತಿ, ಕಿಲಿಟ್ಠೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರಾಗೇನ ರಾಗಂ ಜಹತಿ, ದೋಸೇನ ದೋಸಂ ಜಹತಿ, ಮೋಹೇನ ಮೋಹಂ ಜಹತಿ, ಕಿಲೇಸೇಹಿ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರಾಗೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರಾಗೋ ಅಕುಸಲೋ, ಮಗ್ಗೋ ಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೭೯. ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ನಭಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಥವೀ ಚ – ಇದಂ ಪಠಮಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ…ಪೇ॰… ತಸ್ಮಾ ಸತಂ ಧಮ್ಮೋ ಅಸಬ್ಭಿ ಆರಕಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿ।

ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೋ ಸಂಯೋಜನಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಸೋ ಏವಂ ಸಮಾಹಿತೇ ಚಿತ್ತೇ…ಪೇ॰… ಆಸವಾನಂ ಖಯಞಾಣಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಅಭಿನಿನ್ನಾಮೇತೀ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೋ ಸಂಯೋಜನಂ ಜಹತೀ"ತಿ।

೬೮೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೋ ಸಂಯೋಜನಂ ಜಹತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ತಸ್ಸ ಏವಂ ಜಾನತೋ ಏವಂ ಪಸ್ಸತೋ ಕಾಮಾಸವಾಪಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತಿ…ಪೇ॰… ಅವಿಜ್ಜಾಸವಾಪಿ ಚಿತ್ತಂ ವಿಮುಚ್ಚತೀ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೋ ಸಂಯೋಜನಂ ಜಹತೀತಿ।

ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೨) ೭. ಸಮಾಪನ್ನೋ ಅಸ್ಸಾದೇತಿಕಥಾ

೬೭೧. ಸಮಾಪನ್ನೋ ಅಸ್ಸಾದೇತಿ, ಝಾನನಿಕನ್ತಿ ಝಾನಾರಮ್ಮಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಂ ಝಾನಂ ತಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತಂ ಝಾನಂ ತಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಫಸ್ಸೇನ ತಂ ಫಸ್ಸಂ ಫುಸತಿ, ತಾಯ ವೇದನಾಯ ತಂ ವೇದನಂ ವೇದೇತಿ, ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ತಂ ಸಞ್ಞಂ ಸಞ್ಜಾನಾತಿ, ತಾಯ ಚೇತನಾಯ ತಂ ಚೇತನಂ ಚೇತೇತಿ, ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಂ ಚಿತ್ತಂ ಚಿನ್ತೇತಿ, ತೇನ ವಿತಕ್ಕೇನ ತಂ ವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇತಿ, ತೇನ ವಿಚಾರೇನ ತಂ ವಿಚಾರಂ ವಿಚಾರೇತಿ , ತಾಯ ಪೀತಿಯಾ ತಂ ಪೀತಿ ಪಿಯಾಯತಿ, ತಾಯ ಸತಿಯಾ ತಂ ಸತಿಂ ಸರತಿ, ತಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ತಂ ಪಞ್ಞಂ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಝಾನನಿಕನ್ತಿ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ, ಝಾನಂ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಝಾನನಿಕನ್ತಿ ಅಕುಸಲಂ, ಝಾನಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೭೨. ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ನಭಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಥವೀ ಚ – ಇದಂ ಪಠಮಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ…ಪೇ॰… ತಸ್ಮಾ ಸತಂ ಧಮ್ಮೋ ಅಸಬ್ಭಿ ಆರಕಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿ।

೬೭೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಸಮಾಪನ್ನೋ ಅಸ್ಸಾದೇತಿ, ಝಾನನಿಕನ್ತಿ ಝಾನಾರಮ್ಮಣಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ವಿವಿಚ್ಚೇವ ಕಾಮೇಹಿ ವಿವಿಚ್ಚ ಅಕುಸಲೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ, ಸೋ ತಂ ಅಸ್ಸಾದೇತಿ ತಂ ನಿಕಾಮೇತಿ ತೇನ ಚ ವಿತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ; ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾನಂ ವೂಪಸಮಾ…ಪೇ॰… ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ…ಪೇ॰… ತತಿಯಂ ಝಾನಂ…ಪೇ॰… ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ , ಸೋ ತಂ ಅಸ್ಸಾದೇತಿ ತಂ ನಿಕಾಮೇತಿ ತೇನ ಚ ವಿತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೧೨೩]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಅಸ್ಸಾದೇತಿ, ಝಾನನಿಕನ್ತಿ ಝಾನಾರಮ್ಮಣಾತಿ।

ಸಮಾಪನ್ನೋ ಅಸ್ಸಾದೇತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೩) ೮. ಅಸಾತರಾಗಕಥಾ

೬೭೪. ಅತ್ಥಿ ಅಸಾತರಾಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಾಭಿನನ್ದಿನೋ ಸತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ದುಕ್ಖಂ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ ಪಿಹೇನ್ತಿ ಏಸನ್ತಿ ಗವೇಸನ್ತಿ ಪರಿಯೇಸನ್ತಿ, ದುಕ್ಖಂ ಅಜ್ಝೋಸಾಯ ತಿಟ್ಠನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸುಖಾಭಿನನ್ದಿನೋ ಸತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸುಖಂ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ ಪಿಹೇನ್ತಿ ಏಸನ್ತಿ ಗವೇಸನ್ತಿ ಪರಿಯೇಸನ್ತಿ, ಸುಖಂ ಅಜ್ಝೋಸಾಯ ತಿಟ್ಠನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸುಖಾಭಿನನ್ದಿನೋ ಸತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸುಖಂ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ ಪಿಹೇನ್ತಿ ಏಸನ್ತಿ ಗವೇಸನ್ತಿ ಪರಿಯೇಸನ್ತಿ, ಸುಖಂ ಅಜ್ಝೋಸಾಯ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅತ್ಥಿ ಅಸಾತರಾಗೋ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅಸಾತರಾಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ರಾಗಾನುಸಯೋ ಅನುಸೇತಿ, ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಅನುಸೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ರಾಗಾನುಸಯೋ ಅನುಸೇತಿ, ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಅನುಸೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ರಾಗಾನುಸಯೋ ಅನುಸೇತಿ, ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಅನುಸೇತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಅಸಾತರಾಗೋ"ತಿ।

೬೭೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಅಸಾತರಾಗೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸೋ ಏವಂ ಅನುರೋಧವಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ವೇದನಂ ವೇದಯತಿ ಸುಖಂ ವಾ ದುಕ್ಖಂ ವಾ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಂ ವಾ, ಸೋ ತಂ ವೇದನಂ ಅಭಿನನ್ದತಿ ಅಭಿವದತಿ ಅಜ್ಝೋಸಾಯ ತಿಟ್ಠತೀ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೪೦೯ ಮಹಾತಣ್ಹಾಸಙ್ಖಯೇ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಅಸಾತರಾಗೋತಿ।

ಅಸಾತರಾಗಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೪) ೯. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿಕಥಾ

೬೭೬. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ... ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದತಣ್ಹಾ...ಪೇ॰... ಗನ್ಧತಣ್ಹಾ...ಪೇ॰... ರಸತಣ್ಹಾ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ರೂಪತಣ್ಹಾ ಅಕುಸಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಕುಸಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸದ್ದತಣ್ಹಾ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ಅಕುಸಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಕುಸಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೬೭೭. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಣ್ಹಾ ಅಕುಸಲಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಣ್ಹಾ ಅಕುಸಲಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ"ತಿ।

ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ"ತಿ।

೬೭೮. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ರೂಪತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ... ಪೇ॰... ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದತಣ್ಹಾ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ರೂಪತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸದ್ದತಣ್ಹಾ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೬೭೯. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಯಾಯಂ ತಣ್ಹಾ ಪೋನೋಬ್ಭವಿಕಾ ನನ್ದೀರಾಗಸಹಗತಾ ತತ್ರತತ್ರಾಭಿನನ್ದಿನೀ, ಸೇಯ್ಯಥಿದಂ - ಕಾಮತಣ್ಹಾ, ಭವತಣ್ಹಾ, ವಿಭವತಣ್ಹಾ"ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೧೪; ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೪೦೦]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ"ತಿ।

೬೮೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಾ ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾ ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ"ತಿ।

ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೩. ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೫) ೧೦. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿಕಥಾ

೬೮೧. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ರಸತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪತಣ್ಹಾ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸದ್ದತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ರಸತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೮೨. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಣ್ಹಾ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಣ್ಹಾ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ"ತಿ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಲೋಭೋ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಲೋಭೋ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ"ತಿ।

೬೮೩. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ, ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ, ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ, ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ರಸತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ, ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸದ್ದತಣ್ಹಾ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಲೋಭೋ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೮೪. ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಯಾಯಂ ತಣ್ಹಾ ಪೋನೋಬ್ಭವಿಕಾ ನನ್ದೀರಾಗಸಹಗತಾ ತತ್ರತತ್ರಾಭಿನನ್ದಿನೀ, ಸೇಯ್ಯಥಿದಂ - ಕಾಮತಣ್ಹಾ, ಭವತಣ್ಹಾ, ವಿಭವತಣ್ಹಾ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ"ತಿ।

೬೮೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಾ ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾ ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ’’ತಿ।

ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತೇರಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕಪ್ಪಂ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಪಟಿಲಭೇಯ್ಯ, ಅನನ್ತರಾಪಯುತ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮೇಯ್ಯ, ನಿಯತೋ ನಿಯಾಮಂ ಓಕ್ಕಮತಿ, ನಿವುತೋ ನೀವರಣಂ ಜಹತಿ, ಸಮ್ಮುಖೀಭೂತೋ ಸಂಯೋಜನಂ ಜಹತಿ, ಝಾನನಿಕನ್ತಿ, ಅಸಾತರಾಗೋ, ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾ, ಧಮ್ಮತಣ್ಹಾ ನ ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋತಿ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೭) ೧. ಕುಸಲಾಕುಸಲಪಟಿಸನ್ಧಹನಕಥಾ

೬೮೬. ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಯಾ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಂ ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ [ಅನಾವಟ್ಟನ್ತಸ್ಸ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕಂ॰), ಅನಾವಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰)] ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ …ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಕುಸಲಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕುಸಲಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲ"ನ್ತಿ।

೬೮೭. ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಅಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಂ ಅಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಕುಸಲಂ ಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕುಸಲಂ ಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲ"ನ್ತಿ।

ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಮಸಞ್ಞಾಯ ಅನನ್ತರಾ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಸಞ್ಞಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಬ್ಯಾಪಾದಸಞ್ಞಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಅಬ್ಯಾಪಾದಸಞ್ಞಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ವಿಹಿಂಸಾಸಞ್ಞಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಅವಿಹಿಂಸಾಸಞ್ಞಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಬ್ಯಾಪಾದಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಮೇತ್ತಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ವಿಹಿಂಸಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಕರುಣಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅರತಿಯಾ ಅನನ್ತರಾ ಮುದಿತಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಪಟಿಘಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಉಪೇಕ್ಖಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೮೮. ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾ ಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಯಾ ಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಅಕುಸಲಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಂ ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅಕುಸಲಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಕುಸಲಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲ"ನ್ತಿ।

೬೮೯. ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಂ ಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲಂ ಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅಕುಸಲಂ ಅಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಕುಸಲಂ ಅಯೋನಿಸೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ಧಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲ"ನ್ತಿ।

ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ದಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನೇಕ್ಖಮ್ಮಸಞ್ಞಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಕಾಮಸಞ್ಞಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅಬ್ಯಾಪಾದಸಞ್ಞಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಬ್ಯಾಪಾದಸಞ್ಞಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಅವಿಹಿಂಸಾಸಞ್ಞಾಯ ಅನನ್ತರಾ ವಿಹಿಂಸಾಸಞ್ಞಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಮೇತ್ತಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಬ್ಯಾಪಾದೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಕರುಣಾಯ ಅನನ್ತರಾ ವಿಹಿಂಸಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಮುದಿತಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಅರತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ಉಪೇಕ್ಖಾಯ ಅನನ್ತರಾ ಪಟಿಘಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೯೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ದಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ದಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯಸ್ಮಿಂಯೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ರಜ್ಜತಿ ತಸ್ಮಿಞ್ಞೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ವಿರಜ್ಜತಿ, ಯಸ್ಮಿಂಯೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ವಿರಜ್ಜತಿ ತಸ್ಮಿಞ್ಞೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ರಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯಸ್ಮಿಞ್ಞೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ರಜ್ಜತಿ ತಸ್ಮಿಞ್ಞೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ವಿರಜ್ಜತಿ, ಯಸ್ಮಿಞ್ಞೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ವಿರಜ್ಜತಿ ತಸ್ಮಿಞ್ಞೇವ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ರಜ್ಜತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ದಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ದಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲ"ನ್ತಿ।

ಕುಸಲಾಕುಸಲಪಟಿಸನ್ದಹನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೭) ೨. ಸಳಾಯತನುಪ್ಪತ್ತಿಕಥಾ

೬೯೧. ಸಳಾಯತನಂ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಙ್ಗಪಚ್ಚಙ್ಗೀ ಅಹೀನಿನ್ದ್ರಿಯೋ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಹತ್ಥಾ ಸಣ್ಠನ್ತಿ, ಪಾದಾ ಸಣ್ಠನ್ತಿ, ಸೀಸಂ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಕಣ್ಣೋ ಸಣ್ಠಾತಿ, ನಾಸಿಕಾ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಮುಖಂ ಸಣ್ಠಾತಿ, ದನ್ತಾ ಸಣ್ಠನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಘಾನಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ ಸಣ್ಠಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಹತ್ಥಾ ಸಣ್ಠನ್ತಿ, ಪಾದಾ ಸಣ್ಠನ್ತಿ, ಸೀಸಂ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಕಣ್ಣೋ ಸಣ್ಠಾತಿ, ನಾಸಿಕಾ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಮುಖಂ ಸಣ್ಠಾತಿ, ದನ್ತಾ ಸಣ್ಠನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೯೨. ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಗತಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ಚಕ್ಖುಪಟಿಲಾಭಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಗತಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾ ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಘಾನಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ಜಿವ್ಹಾಪಟಿಲಾಭಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಗತಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾ ಕೇಸಾ ಲೋಮಾ ನಖಾ ದನ್ತಾ ಅಟ್ಠೀ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಸ್ಮಿಂ ಅಟ್ಠಿಪಟಿಲಾಭಾಯ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಗತಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾ ಕೇಸಾ ಲೋಮಾ ನಖಾ ದನ್ತಾ ಅಟ್ಠೀ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಪಠಮಂ ಕಲಲಂ ಹೋತಿ, ಕಲಲಾ ಹೋತಿ ಅಬ್ಬುದಂ।

ಅಬ್ಬುದಾ ಜಾಯತೇ ಪೇಸಿ [ಪೇಸೀ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)], ಪೇಸಿ ನಿಬ್ಬತ್ತತೇ [ನಿಬ್ಬತ್ತತೀ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰, ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೨೩೫), ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ (ಪೀ॰ ಕ॰)] ಘನೋ।
ಘನಾ ಪಸಾಖಾ ಜಾಯನ್ತಿ, ಕೇಸಾ ಲೋಮಾ ನಖಾಪಿ ಚ॥

''ಯಞ್ಚಸ್ಸ ಭುಞ್ಜತಿ ಮಾತಾ, ಅನ್ನಂ ಪಾನಞ್ಚ ಭೋಜನಂ।
ತೇನ ಸೋ ತತ್ಥ ಯಾಪೇತಿ, ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಗತೋ ನರೋ''ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೨೩೫]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಗತಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾ ಕೇಸಾ ಲೋಮಾ ನಖಾ ದನ್ತಾ ಅಟ್ಠೀ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀತಿ।

ಸಳಾಯತನುಪ್ಪತ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೮) ೩. ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯಕಥಾ

೬೯೩. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ''ಯಾ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ॰... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ...ಪೇ॰... ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...। ನನು ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ...ಪೇ॰... ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ, ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ...ಪೇ॰... ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀ''ತಿ।

೬೯೪. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನಿಮಿತ್ತಂ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪನಿಮಿತ್ತಂ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ''ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣ''ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। ''ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ''ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ''ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣ''ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ''ಚಕ್ಖುಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರೂಪೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣ''ನ್ತಿ।

ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಂ ತಂ ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೯೫. ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಘಾನವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಘಾನವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಯಾ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀ"ತಿ।

೬೯೬. ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಂ ರಸನಿಮಿತ್ತಂ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ರಸನಿಮಿತ್ತಂ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಂ ರಸಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ರಸಾರಮ್ಮಣಞ್ಞೇವ ನ ಅಞ್ಞಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜಿವ್ಹಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರಸೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಜಿವ್ಹಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರಸೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಜಿವ್ಹಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರಸೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಜಿವ್ಹಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರಸೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಜಿವ್ಹಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರಸೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಜಿವ್ಹಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರಸೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಜಿವ್ಹಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಚ ರಸೇ ಚ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ।

ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ಅನನ್ತರಾ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞಾಣಂ ತಂ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೯೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಸಮನನ್ತರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನಚ್ಚತಿ ಗಾಯತಿ ವಾದೇತಿ, ರೂಪಞ್ಚ ಪಸ್ಸತಿ, ಸದ್ದಞ್ಚ ಸುಣಾತಿ, ಗನ್ಧಞ್ಚ ಘಾಯತಿ, ರಸಞ್ಚ ಸಾಯತಿ, ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಞ್ಚ ಫುಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ನಚ್ಚತಿ ಗಾಯತಿ ವಾದೇತಿ, ರೂಪಞ್ಚ ಪಸ್ಸತಿ, ಸದ್ದಞ್ಚ ಸುಣಾತಿ, ಗನ್ಧಞ್ಚ ಘಾಯತಿ, ರಸಞ್ಚ ಸಾಯತಿ, ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಞ್ಚ ಫುಸತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಞ್ಚವಿಞ್ಞಾಣಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಸಮನನ್ತರಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀ"ತಿ।

ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೩೯) ೪. ಅರಿಯರೂಪಕಥಾ

೬೯೮. ಅರಿಯರೂಪಂ ಮಹಾಭೂತಾನಂ ಉಪಾದಾಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಿಯರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಭೂತಾ ಕುಸಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಮಹಾಭೂತಾ ಅಬ್ಯಾಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಿಯರೂಪಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರಿಯರೂಪಂ ಮಹಾಭೂತಾನಂ ಉಪಾದಾಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಿಯರೂಪಂ ಅನಾಸವಂ ಅಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಅಗನ್ಥನಿಯಂ ಅನೋಘನಿಯಂ ಅಯೋಗನಿಯಂ ಅನೀವರಣಿಯಂ ಅಪರಾಮಟ್ಠಂ ಅನುಪಾದಾನಿಯಂ ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಹಾಭೂತಾ ಅನಾಸವಾ...ಪೇ॰... ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಮಹಾಭೂತಾ ಸಾಸವಾ ಸಂಯೋಜನಿಯಾ...ಪೇ॰... ಸಂಕಿಲೇಸಿಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಿಯರೂಪಂ ಸಾಸವಂ ಸಂಯೋಜನಿಯಂ...ಪೇ॰... ಸಂಕಿಲೇಸಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೬೯೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಿಯರೂಪಂ ಮಹಾಭೂತಾನಂ ಉಪಾದಾಯಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ರೂಪಂ ಚತ್ತಾರಿ ಮಹಾಭೂತಾನಿ ಚತುನ್ನಞ್ಚ ಮಹಾಭೂತಾನಂ ಉಪಾದಾಯರೂಪ"ನ್ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೪೭; ಅ॰ ನಿ॰ ೧೧.೧೫]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅರಿಯರೂಪಂ ಮಹಾಭೂತಾನಂ ಉಪಾದಾಯಾತಿ।

ಅರಿಯರೂಪಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೦) ೫. ಅಞ್ಞೋ ಅನುಸಯೋತಿಕಥಾ

೭೦೦. ಅಞ್ಞೋ ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಕಾಮರಾಗೋ ಅಞ್ಞಂ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸ್ವೇವ ಕಾಮರಾಗೋ ತಂ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಕಾಮರಾಗಾನುಸಯೋ ತಂ ಕಾಮರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ಪಟಿಘಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಂ ಪಟಿಘಂ ಅಞ್ಞಂ ಪಟಿಘಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ತಞ್ಞೇವ ಪಟಿಘಂ ತಂ ಪಟಿಘಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಪಟಿಘಾನುಸಯೋ ತಂ ಪಟಿಘಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಞ್ಞೋ ಮಾನಾನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ಮಾನಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಮಾನೋ ಅಞ್ಞಂ ಮಾನಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸ್ವೇವ ಮಾನೋ ತಂ ಮಾನಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಮಾನಾನುಸಯೋ ತಂ ಮಾನಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಞ್ಞೋ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾ ದಿಟ್ಠಿ ಅಞ್ಞಂ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಾವ ದಿಟ್ಠಿ ತಂ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ದಿಟ್ಠಾನುಸಯೋ ತಂ ದಿಟ್ಠಿಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಞ್ಞೋ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅಞ್ಞಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಾವ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ತಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾನುಸಯೋ ತಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಞ್ಞೋ ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ಭವರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಭವರಾಗೋ ಅಞ್ಞಂ ಭವರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸ್ವೇವ ಭವರಾಗೋ ತಂ ಭವರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಭವರಾಗಾನುಸಯೋ ತಂ ಭವರಾಗಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಞ್ಞೋ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾ ಅವಿಜ್ಜಾ ಅಞ್ಞಂ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾವ ಅವಿಜ್ಜಾ ತಂ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸ್ವೇವ ಅವಿಜ್ಜಾನುಸಯೋ ತಂ ಅವಿಜ್ಜಾಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೦೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅಞ್ಞೋ ಅನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ಪರಿಯುಟ್ಠಾನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ "ಸಾನುಸಯೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಪರಿಯುಟ್ಠಿತೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಅಞ್ಞೋ ಅನುಸಯೋ ಅಞ್ಞಂ ಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ವತ್ತಮಾನೇ "ಸರಾಗೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಪರಿಯುಟ್ಠಿತೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಅಞ್ಞೋ ರಾಗೋ ಅಞ್ಞಂ ಪರಿಯುಟ್ಠಾನನ್ತಿ।

ಅಞ್ಞೋ ಅನುಸಯೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೧) ೬. ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿಕಥಾ

೭೦೨. ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಂ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅತ್ಥಿ ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಂ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಸರಾಗಂ ಚಿತ್ತಂ ಸದೋಸಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಮೋಹಂ ಚಿತ್ತಂ…ಪೇ॰… ಅಕುಸಲಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಂ ಚಿತ್ತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತ"ನ್ತಿ।

ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೨) ೭. ಪರಿಯಾಪನ್ನಕಥಾ

೭೦೩. ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತೋ ಸಹಜಾತೋ ಸಂಸಟ್ಠೋ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕುಪ್ಪಾದೋ ಏಕನಿರೋಧೋ ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತೋ ಸಹಜಾತೋ ಸಂಸಟ್ಠೋ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕುಪ್ಪಾದೋ ಏಕನಿರೋಧೋ ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ…ಪೇ॰… ಏಕಾರಮ್ಮಣೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ…ಪೇ॰…।

ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದರಾಗೋ ಸದ್ದಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗನ್ಧರಾಗೋ…ಪೇ॰… ರಸರಾಗೋ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸದ್ದರಾಗೋ ಸದ್ದಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧರಾಗೋ…ಪೇ॰… ರಸರಾಗೋ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೦೪. ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತೋ ಸಹಜಾತೋ ಸಂಸಟ್ಠೋ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕುಪ್ಪಾದೋ ಏಕನಿರೋಧೋ ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ನನು ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ…ಪೇ॰… ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ…ಪೇ॰… ಏಕಾರಮ್ಮಣೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ।

ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದರಾಗೋ ಸದ್ದಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗನ್ಧರಾಗೋ…ಪೇ॰… ರಸರಾಗೋ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸದ್ದರಾಗೋ ಸದ್ದಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ, ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಗನ್ಧರಾಗೋ…ಪೇ॰… ರಸರಾಗೋ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೦೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ, ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ, ಕಾಮಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ ಕಾಮಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ , ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ, ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಂ ಅನುಸೇತಿ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ।

ಪರಿಯಾಪನ್ನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಬುದ್ಧಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೩) ೮. ಅಬ್ಯಾಕತಕಥಾ

೭೦೬. ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತಂ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಂ ರೂಪಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾಯತನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಗತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಫಸ್ಸೋ ಅಬ್ಯಾಕತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಗತಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಚೇತನಾ…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದಿಟ್ಠಿಗತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಫಸ್ಸೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದಿಟ್ಠಿಗತಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಚೇತನಾ ಚಿತ್ತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೦೭. ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಫಲಂ ಅವಿಪಾಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸಫಲಂ ಸವಿಪಾಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಫಲಂ ಸವಿಪಾಕಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಪರಮಾನಿ ವಜ್ಜಾನಿ [ಅಙ್ಗುತ್ತರನಿಕಾಯೇ] ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಪರಮಾನಿ ವಜ್ಜಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ, ಅಕುಸಲಾ [ಅಕುಸಲಂ (ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೧೯೪)], ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಕುಸಲಾ" [ಕುಸಲಂ (ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೧೦೪)] ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೧೯೪]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಸ್ಸ ಖೋ ಅಹಂ, ಪುಣ್ಣ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಗತೀನಂ ಅಞ್ಞತರಂ ಗತಿಂ ವದಾಮಿ - ನಿರಯಂ ವಾ ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಂ ವಾ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೭೯]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

೭೦೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "'ಸಸ್ಸತೋ ಲೋಕೋ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ, ಅಬ್ಯಾಕತಮೇತಂ, 'ಅಸಸ್ಸತೋ ಲೋಕೋ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ, ಅಬ್ಯಾಕತಮೇತಂ, 'ಅನ್ತವಾ ಲೋಕೋ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ, ಅಬ್ಯಾಕತಮೇತಂ, 'ಅನನ್ತವಾ ಲೋಕೋ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ…ಪೇ॰… 'ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರ'ನ್ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ…ಪೇ॰… 'ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರ'ನ್ತಿ ಖೋ , ವಚ್ಛ…ಪೇ॰… 'ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ…ಪೇ॰… 'ನ ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ…ಪೇ॰… 'ಹೋತಿ ಚ ನ ಚ ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ…ಪೇ॰… 'ನೇವ ಹೋತಿ ನ ನ ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ'ತಿ ಖೋ, ವಚ್ಛ, ಅಬ್ಯಾಕತಮೇತ"ನ್ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೪.೪೧೬, ಥೋಕಂ ಪನ ವಿಸದಿಸಂ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ।

ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕಸ್ಸ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಯಞ್ಚೇವ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಯಥಾದಿಟ್ಠಿಸಮತ್ತಂ ಸಮಾದಿನ್ನಂ, ಯಞ್ಚ ವಚೀಕಮ್ಮಂ…ಪೇ॰… ಯಞ್ಚ ಮನೋಕಮ್ಮಂ, ಯಾ ಚ ಚೇತನಾ, ಯಾ ಚ ಪತ್ಥನಾ, ಯೋ ಚ ಪಣಿಧಿ, ಯೇ ಚ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನಿಟ್ಠಾಯ ಅಕನ್ತಾಯ ಅಮನಾಪಾಯ ಅಹಿತಾಯ ದುಕ್ಖಾಯ ಸಂವತ್ತನ್ತೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೧.೩೦೬]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

ಅಬ್ಯಾಕತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೪. ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೪) ೯. ಅಪರಿಯಾಪನ್ನಕಥಾ

೭೦೯. ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ, ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ, ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಅರಹತ್ತಫಲಂ, ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಂ ಇದ್ಧಿಪಾದೋ ಇನ್ದ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೧೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ "ಕಾಮೇಸು ವೀತರಾಗೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ವಿಗತದಿಟ್ಠಿಯೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ।

ಅಪರಿಯಾಪನ್ನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚುದ್ದಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಅಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ದಹತಿ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಕುಸಲಮೂಲಂ ಪಟಿಸನ್ದಹತಿ ಅಕುಸಲಮೂಲಂ, ಸಳಾಯತನಂ ಛವಿಞ್ಞಾಣಕಾಯಾ, ಅರಿಯರೂಪಂ ಮಹಾಭೂತಾನಂ ಉಪಾದಾಯ, ಸ್ವೇವ ಅನುಸಯೋ ತಂ ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ, ಪರಿಯುಟ್ಠಾನಂ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಯುತ್ತಂ, ಯಥಾಧಾತು ತಞ್ಞೇವ ಅನುಸೇತಿ, ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಬ್ಯಾಕತಂ, ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಅಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೫) ೧. ಪಚ್ಚಯತಾಕಥಾ

೭೧೧. ಪಚ್ಚಯತಾ ವವತ್ಥಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವೀಮಂಸಾ ಹೇತು, ಸೋ ಚ ಅಧಿಪತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ವೀಮಂಸಾ ಹೇತು, ಸೋ ಚ ಅಧಿಪತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಹೇತುಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ಛನ್ದಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಛನ್ದಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

೭೧೨. ನನು ವೀರಿಯಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೀರಿಯಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ವೀರಿಯಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಇನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೀರಿಯಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಇನ್ದ್ರಿಯಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಇನ್ದ್ರಿಯಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ವೀರಿಯಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಮಗ್ಗಙ್ಗನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೀರಿಯಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಮಗ್ಗಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

೭೧೩. ನನು ಚಿತ್ತಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಚಿತ್ತಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ಚಿತ್ತಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ಸೋ ಚ ಆಹಾರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚಿತ್ತಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ಸೋ ಚ ಆಹಾರೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಆಹಾರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ಚಿತ್ತಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಇನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚಿತ್ತಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಇನ್ದ್ರಿಯಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಇನ್ದ್ರಿಯಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

೭೧೪. ನನು ವೀಮಂಸಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೀಮಂಸಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ವೀಮಂಸಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಇನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೀಮಂಸಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಇನ್ದ್ರಿಯಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಇನ್ದ್ರಿಯಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ವೀಮಂಸಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ, ತಞ್ಚ ಮಗ್ಗಙ್ಗನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವೀಮಂಸಾಧಿಪತಿ ಸಹಜಾತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಧಿಪತಿ , ತಞ್ಚ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಮಗ್ಗಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

೭೧೫. ನನು ಅರಿಯಂ ಧಮ್ಮಂ ಗರುಂ ಕತ್ವಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಾ, ತಞ್ಚಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಿಯಂ ಧಮ್ಮಂ ಗರುಂ ಕತ್ವಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಾ, ತಞ್ಚಾರಮ್ಮಣಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಧಿಪತಿಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಆರಮ್ಮಣಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

೭೧೬. ನನು ಪುರಿಮಾ ಪುರಿಮಾ ಕುಸಲಾ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಾ ಚ ಆಸೇವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪುರಿಮಾ ಪುರಿಮಾ ಕುಸಲಾ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಾ ಚ ಆಸೇವನಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ಪುರಿಮಾ ಪುರಿಮಾ ಅಕುಸಲಾ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಾ ಚ ಆಸೇವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪುರಿಮಾ ಪುರಿಮಾ ಅಕುಸಲಾ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಾ ಚ ಆಸೇವನಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

ನನು ಪುರಿಮಾ ಪುರಿಮಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಾ ಚ ಆಸೇವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪುರಿಮಾ ಪುರಿಮಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಪಚ್ಛಿಮಾನಂ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಾ ಚ ಆಸೇವನಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ"ತಿ।

೭೧೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಚ್ಚಯತಾ ವವತ್ಥಿತಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹೇತುಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ, ಆರಮ್ಮಣಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ, ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ, ಸಮನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಪಚ್ಚಯತಾ ವವತ್ಥಿತಾತಿ।

ಪಚ್ಚಯತಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೬) ೧. ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಪಚ್ಚಯಕಥಾ

೭೧೮. ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾವ ಸಙ್ಖಾರಾ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಅವಿಜ್ಜಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖಾರೇನ ಸಹಜಾತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅವಿಜ್ಜಾ ಸಙ್ಖಾರೇನ ಸಹಜಾತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಅವಿಜ್ಜಾ"ತಿ।

ತಣ್ಹಾಪಚ್ಚಯಾವ ಉಪಾದಾನಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಉಪಾದಾನಪಚ್ಚಯಾಪಿ ತಣ್ಹಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಣ್ಹಾ ಉಪಾದಾನೇನ ಸಹಜಾತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಣ್ಹಾ ಉಪಾದಾನೇನ ಸಹಜಾತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ತಣ್ಹಾಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಉಪಾದಾನಂ,

ಉಪಾದಾನಪಚ್ಚಯಾಪಿ ತಣ್ಹಾ"ತಿ।

೭೧೯. "ಜರಾಮರಣಪಚ್ಚಯಾ , ಭಿಕ್ಖವೇ, ಜಾತಿ, ಜಾತಿಪಚ್ಚಯಾ ಭವೋ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ ? ನತ್ಥಿ। ತೇನ ಹಿ ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾವ ಸಙ್ಖಾರಾ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಅವಿಜ್ಜಾ"ತಿ। ತಣ್ಹಾಪಚ್ಚಯಾವ ಉಪಾದಾನಂ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಉಪಾದಾನಪಚ್ಚಯಾಪಿ ತಣ್ಹಾ"ತಿ।

"ವಿಞ್ಞಾಣಪಚ್ಚಯಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಾಮರೂಪಂ, ನಾಮರೂಪಪಚ್ಚಯಾಪಿ ವಿಞ್ಞಾಣ"ನ್ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೫೮, ಥೋಕಂ ಪನ ವಿಸದಿಸಂ] - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅವಿಜ್ಜಾಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಸಙ್ಖಾರಾ, ಸಙ್ಖಾರಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಅವಿಜ್ಜಾ; ತಣ್ಹಾಪಚ್ಚಯಾಪಿ ಉಪಾದಾನಂ, ಉಪಾದಾನಪಚ್ಚಯಾಪಿ ತಣ್ಹಾತಿ।

ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಪಚ್ಚಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೭) ೩. ಅದ್ಧಾಕಥಾ

೭೨೦. ಅದ್ಧಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತೋ ಅದ್ಧಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತೋ ಅದ್ಧಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಅದ್ಧಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅತೀತೋ ಅದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತೀತಾ ಪಞ್ಚದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಅನಾಗತೋ ಅದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಾಗತಾ ಪಞ್ಚದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಅದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಪಞ್ಚದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಅತೀತೋ ಅದ್ಧಾ, ಅನಾಗತಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಅನಾಗತೋ ಅದ್ಧಾ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಪಞ್ಚಕ್ಖನ್ಧಾ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಅದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪನ್ನರಸದ್ಧಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ ಅತೀತೋ ಅದ್ಧಾ, ಅನಾಗತಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ ಅನಾಗತೋ ಅದ್ಧಾ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾನಿ ದ್ವಾದಸಾಯತನಾನಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಅದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛತ್ತಿಂಸ ಅದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ ಅತೀತೋ ಅದ್ಧಾ, ಅನಾಗತಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ ಅನಾಗತೋ ಅದ್ಧಾ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಧಾತುಯೋ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಅದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುಪಞ್ಞಾಸ ಅದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಾನಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಅತೀತೋ ಅದ್ಧಾ, ಅನಾಗತಾನಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಅನಾಗತೋ ಅದ್ಧಾ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಾನಿ ಬಾವೀಸತಿನ್ದ್ರಿಯಾನಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೋ ಅದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛಸಟ್ಠಿ ಅದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೨೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅದ್ಧಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತೀಣಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಥಾವತ್ಥೂನಿ! ಕತಮಾನಿ ತೀಣಿ? ಅತೀತಂ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅದ್ಧಾನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥಂ ಕಥೇಯ್ಯ - 'ಏವಂ ಅಹೋಸಿ ಅತೀತಮದ್ಧಾನ'ನ್ತಿ; ಅನಾಗತಂ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅದ್ಧಾನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥಂ ಕಥೇಯ್ಯ - 'ಏವಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಅನಾಗತಮದ್ಧಾನ'ನ್ತಿ; ಏತರಹಿ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅದ್ಧಾನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥಂ ಕಥೇಯ್ಯ - 'ಏವಂ ಹೋತಿ ಏತರಹಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ'ನ್ತಿ। ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತೀಣಿ ಕಥಾವತ್ಥೂನೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೬೮; ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೦೫]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅದ್ಧಾ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋತಿ।

ಅದ್ಧಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೮) ೪. ಖಣಲಯಮುಹುತ್ತಕಥಾ

೭೨೨. ಖಣೋ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋ, ಲಯೋ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನೋ, ಮುಹುತ್ತಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೨೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಮುಹುತ್ತಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ತೀಣಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಕಥಾವತ್ಥೂನಿ! ಕತಮಾನಿ ತೀಣಿ? ಅತೀತಂ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅದ್ಧಾನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥಂ ಕಥೇಯ್ಯ - 'ಏವಂ ಅಹೋಸಿ ಅತೀತಮದ್ಧಾನ'ನ್ತಿ; ಅನಾಗತಂ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅದ್ಧಾನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥಂ ಕಥೇಯ್ಯ - 'ಏವಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಅನಾಗತಮದ್ಧಾನ'ನ್ತಿ; ಏತರಹಿ ವಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅದ್ಧಾನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥಂ ಕಥೇಯ್ಯ - 'ಏವಂ ಹೋತಿ ಏತರಹಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ'ನ್ತಿ। ಇಮಾನಿ ಖೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತೀಣಿ ಕಥಾವತ್ಥೂನೀ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಮುಹುತ್ತಂ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ।

ಖಣಲಯಮುಹುತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೪೯) ೫. ಆಸವಕಥಾ

೭೨೪. ಚತ್ತಾರೋ ಆಸವಾ ಅನಾಸವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೨೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಚತ್ತಾರೋ ಆಸವಾ ಅನಾಸವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಞ್ಞೇವ ಆಸವಾ ಯೇಹಿ ಆಸವೇಹಿ ತೇ ಆಸವಾ ಸಾಸವಾ ಹೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಚತ್ತಾರೋ ಆಸವಾ ಅನಾಸವಾತಿ।

ಆಸವಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೦) ೬. ಜರಾಮರಣಕಥಾ

೭೨೬. ಲೋಕುತ್ತರಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ ಲೋಕುತ್ತರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಸ್ಸ ಜರಾಮರಣಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಸ್ಸ ಜರಾಮರಣಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸ್ಸ ಜರಾಮರಣಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಸ್ಸ ಜರಾಮರಣಂ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಸ್ಸ ಜರಾಮರಣಂ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಫಲಸ್ಸ ಜರಾಮರಣಂ ಅರಹತ್ತಫಲನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾನಂ... ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾನಂ... ಇದ್ಧಿಪಾದಾನಂ... ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ... ಬಲಾನಂ... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೭೨೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಲೋಕುತ್ತರಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ ಲೋಕುತ್ತರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಲೋಕುತ್ತರನ್ತಿ।

ಜರಾಮರಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೧) ೭. ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತಕಥಾ

೭೨೮. ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಲೋಕುತ್ತರಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಫಲಂ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ...ಪೇ॰... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೭೨೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಲೋಕುತ್ತರಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕಿಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಲೋಕುತ್ತರಾತಿ।

ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೨) ೮. ದುತಿಯಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತಕಥಾ

೭೩೦. ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಲೋಕಿಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ವೇದನಾ... ಸಞ್ಞಾ... ಸಙ್ಖಾರಾ... ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಕಾಮಾವಚರಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ರೂಪಾವಚರಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರೂಪಾವಚರಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೭೩೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಲೋಕಿಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಕುತ್ತರಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಲೋಕಿಯಾತಿ।

ದುತಿಯಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೩) ೯. ತತಿಯಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತಕಥಾ

೭೩೧. ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಮಾರಣನ್ತಿಯೋ ಫಸ್ಸೋ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ವೇದನಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ಸಞ್ಞಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ಚೇತನಾ , ಮಾರಣನ್ತಿಯಂ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಮಾರಣನ್ತಿಯೋ ಫಸ್ಸೋ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ವೇದನಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ಸಞ್ಞಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ಚೇತನಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಂ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಮಾರಣನ್ತಿಯೋ ಫಸ್ಸೋ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ವೇದನಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ಸಞ್ಞಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಾ ಚೇತನಾ, ಮಾರಣನ್ತಿಯಂ ಚಿತ್ತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ।

ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಫಸ್ಸೋ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಚೇತನಾ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಫಸ್ಸೋ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಚೇತನಾ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಕಾಲಂ ಕಿರಿಯಾ, ಅವೇದನಕಸ್ಸ ಕಾಲಂ ಕಿರಿಯಾ…ಪೇ॰… ಅಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಕಾಲಂ ಕಿರಿಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಕಾಲಂ ಕಿರಿಯಾ…ಪೇ॰… ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಕಾಲಂ ಕಿರಿಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಕಾಲಂ ಕಿರಿಯಾ…ಪೇ॰… ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಕಾಲಂ ಕಿರಿಯಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ।

ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ನ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ।

ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನ ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

೭೩೩. ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸೋ ನಿಯಾಮೋ ಯೇನ ನಿಯಾಮೇನ ನಿಯತೋ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಸೋ ನಿಯಾಮೋ ಯೇನ ನಿಯಾಮೇನ ನಿಯತೋ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ।

೭೩೪. ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸೋ ನಿಯಾಮೋ ಯೇನ ನಿಯಾಮೇನ ನಿಯತೋ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಸೋ ನಿಯಾಮೋ ಯೇನ ನಿಯಾಮೇನ ನಿಯತೋ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ನ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ।

ತತಿಯಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೪) ೧೦. ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಕಥಾ

೭೩೫. ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅಲೋಭೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ , ಅದೋಸೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಅಮೋಹೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಸದ್ಧಾ ವೀರಿಯಂ ಸತಿ ಸಮಾಧಿ ಪಞ್ಞಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅಲೋಭೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ , ಅದೋಸೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಅಲೋಭೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಅದೋಸೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಅಮೋಹೋ ಕುಸಲಮೂಲಂ, ಸದ್ಧಾ ವೀರಿಯಂ ಸತಿ ಸಮಾಧಿ ಪಞ್ಞಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾ”ತಿ।

ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಫಸ್ಸೋ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಚೇತನಾ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಫಸ್ಸೋ ವೇದನಾ ಸಞ್ಞಾ ಚೇತನಾ ಚಿತ್ತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಅಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಮಗ್ಗಭಾವನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಮಗ್ಗಭಾವನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಫಸ್ಸಕಸ್ಸ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ…ಪೇ॰… ಸಚಿತ್ತಕಸ್ಸ ಮಗ್ಗಭಾವನಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾ”ತಿ।

ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ತೇ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೩೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಇಧಾಪಿ ಅಸಞ್ಞೀ ತತ್ರಾಪಿ ಅಸಞ್ಞೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಇಧಾಪಿ ಅಸಞ್ಞೀ ತತ್ರಾಪಿ ಅಸಞ್ಞೀ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಾ”ತಿ।

ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಿಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೫. ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೫) ೧೧. ಕಮ್ಮೂಪಚಯಕಥಾ

೭೩೭. ಅಞ್ಞಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಞ್ಞೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಫಸ್ಸೋ, ಅಞ್ಞೋ ಫಸ್ಸೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಾ ವೇದನಾ, ಅಞ್ಞೋ ವೇದನೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಾ ಸಞ್ಞಾ, ಅಞ್ಞೋ ಸಞ್ಞೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಾ ಚೇತನಾ, ಅಞ್ಞೋ ಚೇತನೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಂ ಚಿತ್ತಂ, ಅಞ್ಞೋ ಚಿತ್ತೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಾ, ಅಞ್ಞೋ ಸದ್ಧೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಂ ವೀರಿಯಂ, ಅಞ್ಞೋ ವೀರಿಯೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಾ ಸತಿ, ಅಞ್ಞೋ ಸತೂಪಚಯೋ ; ಅಞ್ಞೋ ಸಮಾಧಿ, ಅಞ್ಞೋ ಸಮಾಧೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞಾ ಪಞ್ಞಾ, ಅಞ್ಞೋ ಪಞ್ಞೂಪಚಯೋ; ಅಞ್ಞೋ ರಾಗೋ, ಅಞ್ಞೋ ರಾಗೂಪಚಯೋ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಂ ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ, ಅಞ್ಞೋ ಅನೋತ್ತಪ್ಪೂಪಚಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೩೮. ಅಞ್ಞಂ ಕಮ್ಮಂ, ಅಞ್ಞೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋತಿ, ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಕುಸಲೋತಿ, ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ…ಪೇ॰… ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೩೯. ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಕುಸಲೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಕುಸಲೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಅಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ…ಪೇ॰… ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಸಹಜಾತೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೪೦. ಕಮ್ಮಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಂ, ಕಮ್ಮಂ ಸಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತೋ, ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತೋ , ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಂ, ಕಮ್ಮಂ ಅನಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಂ, ಚಿತ್ತಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ಕಮ್ಮಂ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತೋ, ಚಿತ್ತಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತೋ, ಚಿತ್ತಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ನ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮಂ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಜಾತಂ, ಚಿತ್ತಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ಕಮ್ಮಂ ನ ಭಿಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೪೧. ಕಮ್ಮಮ್ಹಿ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಕಮ್ಮಂ ಸೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮಮ್ಹಿ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ, ಕಮ್ಮೂಪಚಯತೋ ವಿಪಾಕೋ ನಿಬ್ಬತ್ತತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಕಮ್ಮಂ, ಸೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ, ಸೋ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮಮ್ಹಿ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ, ಕಮ್ಮೂಪಚಯತೋ ವಿಪಾಕೋ ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ, ವಿಪಾಕೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಪಾಕೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೪೨. ಅಞ್ಞಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಞ್ಞೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋತಿ, ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ಇಧ, ಪುಣ್ಣ, ಏಕಚ್ಚೋ ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ [ಸಬ್ಯಾಪಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಪಜ್ಝಮ್ಪಿ (ಕ॰) ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೮೧ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಂ] ಕಾಯಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರೋತಿ, ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ವಚೀಸಙ್ಖಾರಂ…ಪೇ॰… ಮನೋಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರೋತಿ, ಸೋ ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಕಾಯಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರಿತ್ವಾ, ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ವಚೀಸಙ್ಖಾರಂ…ಪೇ॰… ಮನೋಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರಿತ್ವಾ ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಲೋಕಂ ಉಪಪಜ್ಜತಿ। ತಮೇನಂ ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಲೋಕಂ ಉಪಪನ್ನಂ ಸಮಾನಂ ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಾಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಾಪಿ ಫಸ್ಸಾ ಫುಸನ್ತಿ। ಸೋ ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝೇಹಿಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝೇಹಿಪಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ ಫುಟ್ಠೋ ಸಮಾನೋ ಸಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ಅಬ್ಯಾಬಜ್ಝಮ್ಪಿ ವೇದನಂ ವೇದೇತಿ ವೋಕಿಣ್ಣಸುಖದುಕ್ಖಂ, ಸೇಯ್ಯಥಾಪಿ ಮನುಸ್ಸಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಚ ದೇವಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಚ ವಿನಿಪಾತಿಕಾ। ಇತಿ ಖೋ, ಪುಣ್ಣ, ಭೂತಾ ಭೂತಸ್ಸ ಉಪಪತ್ತಿ ಹೋತಿ, ಯಂ ಕರೋತಿ ತೇನ ಉಪಪಜ್ಜತಿ, ಉಪಪನ್ನಮೇತಂ ಫಸ್ಸಾ ಫುಸನ್ತಿ। ಏವಮ್ಪಾಹಂ, ಪುಣ್ಣ, ‘ಕಮ್ಮದಾಯಾದಾ ಸತ್ತಾ’ತಿ ವದಾಮೀ”ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೮೧]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಅಞ್ಞಂ ಕಮ್ಮಂ, ಅಞ್ಞೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋ”ತಿ।

ಕಮ್ಮೂಪಚಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪನ್ನರಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ –

ಪಚ್ಚಯತಾ ವವತ್ಥಿತಾ, ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪಾದೋ, ಅದ್ಧಾ, ಖಣೋ ಲಯೋ ಮುಹುತ್ತಂ, ಚತ್ತಾರೋ ಆಸವಾ ಅನಾಸವಾ, ಲೋಕುತ್ತರಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಜರಾಮರಣಂ ಲೋಕುತ್ತರಾ, ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಲೋಕುತ್ತರಾ, ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಸಮಾಪತ್ತಿ ಲೋಕಿಯಾ, ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನೋ ಕಾಲಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಸ್ವೇವ ಮಗ್ಗೋ ಅಸಞ್ಞಸತ್ತುಪಪತ್ತಿಯಾ , ಅಞ್ಞಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಞ್ಞೋ ಕಮ್ಮೂಪಚಯೋತಿ।

ತತಿಯೋ ಪಣ್ಣಾಸಕೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ –

ಅನುಸಯಾ, ಸಂವರೋ, ಕಪ್ಪೋ, ಮೂಲಞ್ಚ ವವತ್ಥಿತಾತಿ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೬) ೧. ನಿಗ್ಗಹಕಥಾ

೭೪೩. ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ "ಮಾ ರಜ್ಜಿ", "ಮಾ ದುಸ್ಸಿ", "ಮಾ ಮುಯ್ಹಿ", "ಮಾ ಕಿಲಿಸ್ಸೀ"ತಿ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಫಸ್ಸೋ "ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀ"ತಿ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಉಪ್ಪನ್ನಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಸಞ್ಞಾ… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಚೇತನಾ… ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಚಿತ್ತಂ… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಸದ್ಧಾ… ಉಪ್ಪನ್ನಂ ವೀರಿಯಂ … ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಸತಿ… ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಪಞ್ಞಾ "ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀ"ತಿ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ ರಾಗಂ ಪಜಹತಿ… ದೋಸಂ ಪಜಹತಿ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತಿ… ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ ಭಾವೇತಿ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ, ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಕಾರಕೋ, ಪರಙ್ಕತಂ ಸುಖಂ ದುಕ್ಖಂ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ಅತ್ತನಾವ ಕತಂ ಪಾಪಂ, ಅತ್ತನಾ ಸಂಕಿಲಿಸ್ಸತಿ।
ಅತ್ತನಾ ಅಕತಂ ಪಾಪಂ, ಅತ್ತನಾವ ವಿಸುಜ್ಝತಿ।
ಸುದ್ಧಿ ಅಸುದ್ಧಿ ಪಚ್ಚತ್ತಂ, ನಾಞ್ಞೋ ಅಞ್ಞಂ ವಿಸೋಧಯೇ"ತಿ [ಧ॰ ಪ॰ ೧೬೫]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ"ತಿ।

೭೪೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಬಲಪ್ಪತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ವಸೀಭೂತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಬಲಪ್ಪತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ವಸೀಭೂತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ"ತಿ।

ನಿಗ್ಗಹಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೭) ೨. ಪಗ್ಗಹಕಥಾ

೭೪೫. ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ “ಮಾ ರಜ್ಜಿ,”“ಮಾ ದುಸ್ಸಿ,”“ಮಾ ಮುಯ್ಹಿ,”“ಮಾ ಕಿಲಿಸ್ಸೀ”ತಿ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅಲೋಭಂ ಕುಸಲಮೂಲಂ ಜನೇತಿ… ಅದೋಸಂ ಕುಸಲಮೂಲಂ ಜನೇತಿ… ಅಮೋಹಂ ಕುಸಲಮೂಲಂ ಜನೇತಿ… ಸದ್ಧಂ ಜನೇತಿ… ವೀರಿಯಂ ಜನೇತಿ… ಸತಿಂ ಜನೇತಿ… ಸಮಾಧಿಂ ಜನೇತಿ… ಪಞ್ಞಂ ಜನೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಫಸ್ಸೋ “ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀ”ತಿ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಉಪ್ಪನ್ನಾ ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಪಞ್ಞಾ “ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀ”ತಿ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ ರಾಗಂ ಪಜಹತಿ… ದೋಸಂ ಪಜಹತಿ… ಮೋಹಂ ಪಜಹತಿ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತಿ… ಸತಿಪಟ್ಠಾನಂ ಭಾವೇತಿ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ…ಪೇ॰… ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಕಾರಕೋ, ಪರಙ್ಕತಂ ಸುಖಂ ದುಕ್ಖಂ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅತ್ತನಾವ ಕತಂ ಪಾಪಂ…ಪೇ॰… ನಾಞ್ಞೋ ಅಞ್ಞಂ ವಿಸೋಧಯೇ”ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ।

೭೪೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಬಲಪ್ಪತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ವಸೀಭೂತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಬಲಪ್ಪತ್ತಾ, ಅತ್ಥಿ ವಸೀಭೂತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ।

ಪಗ್ಗಹಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೮) ೩. ಸುಖಾನುಪ್ಪದಾನಕಥಾ

೭೪೭. ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ದುಕ್ಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ದುಕ್ಖಂ ನ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಸುಖಂ ನ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತಿ, ಅಞ್ಞೇಸಂ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತಿ, ತಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ನೇವತ್ತನೋ, ನ ಅಞ್ಞೇಸಂ, ನ ತಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ನೇವತ್ತನೋ, ನ ಅಞ್ಞೇಸಂ, ನ ತಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀ”ತಿ।

ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಕಾರಕೋ, ಪರಙ್ಕತಂ ಸುಖಂ ದುಕ್ಖಂ ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೪೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಉದಾಯೀ ಏತದವೋಚ - "ಬಹೂನಂ ವತ ನೋ ಭಗವಾ ದುಕ್ಖಧಮ್ಮಾನಂ ಅಪಹತ್ತಾ, ಬಹೂನಂ ವತ ನೋ ಭಗವಾ ಸುಖಧಮ್ಮಾನಂ ಉಪಹತ್ತಾ, ಬಹೂನಂ ವತ ನೋ ಭಗವಾ ಅಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಪಹತ್ತಾ, ಬಹೂನಂ ವತ ನೋ ಭಗವಾ ಕುಸಲಾನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಉಪಹತ್ತಾ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೧೪೮ ಲಟುಕಿಕೋಪಮೇ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪರೋ ಪರಸ್ಸ ಸುಖಂ ಅನುಪ್ಪದೇತೀತಿ।

ಸುಖಾನುಪ್ಪದಾನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೫೯) ೪. ಅಧಿಗಯ್ಹಮನಸಿಕಾರಕಥಾ

೭೪೯. ಅಧಿಗಯ್ಹ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಂ ಚಿತ್ತಂ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಂ ಚಿತ್ತಂ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಂ ಚಿತ್ತಂ "ಚಿತ್ತ"ನ್ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ತಂ ಚಿತ್ತಂ "ಚಿತ್ತ"ನ್ತಿ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಂ ಚಿತ್ತಂ ತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ತಂ ಚಿತ್ತಂ ತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಆರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಫಸ್ಸೇನ ತಂ ಫಸ್ಸಂ ಫುಸತಿ, ತಾಯ ವೇದನಾಯ…ಪೇ॰… ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ… ತಾಯ ಚೇತನಾಯ… ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ… ತೇನ ವಿತಕ್ಕೇನ… ತೇನ ವಿಚಾರೇನ… ತಾಯ ಪೀತಿಯಾ… ತಾಯ ಸತಿಯಾ… ತಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ತಂ ಪಞ್ಞಂ ಪಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೫೦. ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಅನಾಗತಂ "ಅನಾಗತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಅನಾಗತಂ "ಅನಾಗತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ… ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ "ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ "ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಅನಾಗತಂ "ಅನಾಗತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ "ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಅನಾಗತಂ "ಅನಾಗತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ "ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಿಣ್ಣಂ ಫಸ್ಸಾನಂ…ಪೇ॰… ತಿಣ್ಣಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೫೧. ಅನಾಗತಂ "ಅನಾಗತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ಅನಾಗತಂ "ಅನಾಗತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿಕರೋನ್ತೋ, ಅತೀತಂ "ಅತೀತ"ನ್ತಿ ಮನಸಿ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ… ಪೇ॰… ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസികരോന്തോ, പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസി കരോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ… പേ॰… അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസികരോന്തോ, പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസി കരോതീതി? ആമന്താ। ദ്വിന്നം ഫസ്സാനം…പേ॰… ദ്വിന്നം ചിത്താനം സമോധാനം ഹോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ…പേ॰…।

അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസികരോന്തോ, അതീതം “അതീത”ന്തി മനസി കരോതി, പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസി കരോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ…പേ॰… അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസികരോന്തോ, അതീതം “അതീത”ന്തി മനസി കരോതി, പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസി കരോതീതി? ആമന്താ। തിണ്ണം ഫസ്സാനം…പേ॰… തിണ്ണം ചിത്താനം സമോധാനം ഹോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ…പേ॰…।

൭൩൭. പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസികരോന്തോ , അതീതം “അതീത”ന്തി മനസി കരോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ… പേ॰… പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസികരോന്തോ, അതീതം “അതീത”ന്തി മനസി കരോതീതി? ആമന്താ। ദ്വിന്നം ഫസ്സാനം… പേ॰… ദ്വിന്നം ചിത്താനം സമോധാനം ഹോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ…പേ॰…।

പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസികരോന്തോ, അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസി കരോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ… പേ॰… പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസികരോന്തോ, അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസി കരോതീതി? ആമന്താ। ദ്വിന്നം ഫസ്സാനം…പേ॰… ദ്വിന്നം ചിത്താനം സമോധാനം ഹോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ…പേ॰…।

പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസികരോന്തോ, അതീതം “അതീത”ന്തി മനസി കരോതി, അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസി കരോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ…പേ॰… പച്ചുപ്പന്നം “പച്ചുപ്പന്ന”ന്തി മനസികരോന്തോ, അതീതം “അതീത”ന്തി മനസി കരോതി, അനാഗതം “അനാഗത”ന്തി മനസി കരോതീതി? ആമന്താ। തിണ്ണം ഫസ്സാനം…പേ॰… തിണ്ണം ചിത്താനം സമോധാനം ഹോതീതി? ന ഹേവം വത്തബ്ബേ…പേ॰…।

൭൩൮. ന വത്തബ്ബം - “അധിഗയ്ഹ മനസി കരോതീ”തി? ആമന്താ। നനു വുത്തം ഭഗവതാ -

“സബ്ബേ സങ്ഖാരാ അനിച്ചാതി, യദാ പഞ്ഞായ പസ്സതി।
അഥ നിബ്ബിന്ദതി ദുക്ഖേ, ഏസ മഗ്ഗോ വിസുദ്ധിയാ॥

“സബ്ബേ സങ്ഖാരാ ദുക്ഖാതി, യദാ പഞ്ഞായ പസ്സതി।
അഥ നിബ്ബിന്ദതി ദുക്ഖേ, ഏസ മഗ്ഗോ വിസുദ്ധിയാ॥

“സബ്ബേ ധമ്മാ അനത്താതി, യദാ പഞ്ഞായ പസ്സതി।
അഥ നിബ്ബിന്ദതി ദുക്ഖേ, ഏസ മഗ്ഗോ വിസുദ്ധിയാ”തി [ധ॰ പ॰ ൨൭൭-൨൭൯]॥

അത്ഥേവ സുത്തന്തോതി? ആമന്താ। തേന ഹി അധിഗയ്ഹ മനസി കരോതീതി।

അധിഗയ്ഹമനസികാരകഥാ നിട്ഠിതാ।

൧൭. സോളസമവഗ്ഗോ

(൧൭൦) ൭. രൂപം ഹേതൂതികഥാ

೭೫೪. ರೂಪಂ ಹೇತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಲೋಭೋ ಹೇತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅದೋಸೋ ಹೇತು…ಪೇ॰… ಅಮೋಹೋ ಹೇತು… ಲೋಭೋ ಹೇತು… ದೋಸೋ ಹೇತು… ಮೋಹೋ ಹೇತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಹೇತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪಂ ಹೇತೂ"ತಿ।

೭೫೫. ಅಲೋಭೋ ಹೇತು ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಹೇತು ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅದೋಸೋ ಹೇತು… ಅಮೋಹೋ ಹೇತು… ಲೋಭೋ ಹೇತು… ದೋಸೋ ಹೇತು… ಮೋಹೋ ಹೇತು ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಹೇತು ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಹೇತು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಲೋಭೋ ಹೇತು ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಹೇತು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅದೋಸೋ ಹೇತು… ಅಮೋಹೋ ಹೇತು… ಲೋಭೋ ಹೇತು… ದೋಸೋ ಹೇತು… ಮೋಹೋ ಹೇತು ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೫೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಂ ಹೇತೂ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಮಹಾಭೂತಾ ಉಪಾದಾಯರೂಪಾನಂ [ಉಪಾದಾರೂಪಾನಂ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕ॰)] ಉಪಾದಾಯಹೇತೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಹಾಭೂತಾ ಉಪಾದಾಯರೂಪಾನಂ ಉಪಾದಾಯಹೇತು, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪಂ ಹೇತೂ"ತಿ।

ರೂಪಂ ಹೇತೂತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೧) ೯. ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕನ್ತಿಕಥಾ

೭೫೭. ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಲೋಭಹೇತುನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅದೋಸಹೇತುನಾತಿ …ಪೇ॰… ಅಮೋಹಹೇತುನಾತಿ…ಪೇ॰… ಲೋಭಹೇತುನಾ…ಪೇ॰… ದೋಸಹೇತುನಾ…ಪೇ॰… ಮೋಹಹೇತುನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕ"ನ್ತಿ।

೭೫೮. ಅಲೋಭೋ ಸಹೇತುಕೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅದೋಸೋ ಸಹೇತುಕೋ…ಪೇ॰… ಅಮೋಹೋ… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ… ಪಞ್ಞಾ… ಲೋಭೋ… ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ… ಮಾನೋ… ದಿಟ್ಠಿ…

ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ… ಥಿನಂ… ಉದ್ಧಚ್ಚಂ… ಅಹಿರಿಕಂ… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸಹೇತುಕಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಲೋಭೋ ಸಹೇತುಕೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅದೋಸೋ ಸಹೇತುಕೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಸಹೇತುಕಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೫೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕ’’ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ರೂಪಂ ಸಪ್ಪಚ್ಚಯನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಸಪ್ಪಚ್ಚಯಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕ’’ನ್ತಿ।

ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೨) ೭. ರೂಪಂ ಕುಸಲಾಕುಸಲನ್ತಿಕಥಾ

೭೬೦. ರೂಪಂ ಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ರೂಪಂ ಕುಸಲ’’ನ್ತಿ।

೭೬೧. ಅಲೋಭೋ ಕುಸಲೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅದೋಸೋ ಕುಸಲೋ…ಪೇ॰… ಅಮೋಹೋ ಕುಸಲೋ…ಪೇ॰… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಲೋಭೋ ಕುಸಲೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ …ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅದೋಸೋ ಕುಸಲೋ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೬೨. ರೂಪಂ ಅಕುಸಲನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ರೂಪಂ ಅಕುಸಲ’’ನ್ತಿ…ಪೇ॰…।

೭೬೩. ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ… ಮಾನೋ…ಪೇ॰…

ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲೋಭೋ ಅಕುಸಲೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದೋಸೋ… ಮೋಹೋ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಕುಸಲಂ ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೬೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ರೂಪಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪೀ”ತಿ।

ರೂಪಂ ಕುಸಲಾಕುಸಲನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೩) ೮. ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ

೭೬೫. ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಿಯಂ , ಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ದುಕ್ಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಅದುಕ್ಖಮಸುಖಾಯ ವೇದನಾಯ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಫಸ್ಸೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ, ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ।

೭೬೬. ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ಸುಖವೇದನಿಯೋ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣೋ , ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋ, ರೂಪಂ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಾರಮ್ಮಣಂ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋ , ರೂಪಂ ನ ಸುಖವೇದನಿಯಂ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣಂ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಫಸ್ಸೋ ವಿಪಾಕೋ, ಫಸ್ಸೋ ನ ಸುಖವೇದನಿಯೋ ನ ದುಕ್ಖವೇದನಿಯೋ…ಪೇ॰… ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೬೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತಚೇತಸಿಕಾ ಧಮ್ಮಾ ವಿಪಾಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾ ಚಿತ್ತಚೇತಸಿಕಾ ಧಮ್ಮಾ ವಿಪಾಕೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋ”ತಿ।

ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೪) ೯. ರೂಪಂ ರೂಪಾವಚರಾರೂಪಾವಚರನ್ತಿಕಥಾ

೭೬೮. ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಾವಚರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯಂ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರಂ, ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತಂ ಸಹಜಾತಂ ಸಂಸಟ್ಠಂ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ಏಕುಪ್ಪಾದಂ ಏಕನಿರೋಧಂ ಏಕವತ್ಥುಕಂ ಏಕಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯಂ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರಂ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತಂ ಸಹಜಾತಂ ಸಂಸಟ್ಠಂ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ಏಕುಪ್ಪಾದಂ ಏಕನಿರೋಧಂ ಏಕವತ್ಥುಕಂ ಏಕಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯಂ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರಂ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ…ಪೇ॰… ಏಕಾರಮ್ಮಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಾವಚರ”ನ್ತಿ।

೭೬೯. ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪಾವಚರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯಂ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರಂ, ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತಂ ಸಹಜಾತಂ ಸಂಸಟ್ಠಂ ಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ಏಕುಪ್ಪಾದಂ ಏಕನಿರೋಧಂ ಏಕವತ್ಥುಕಂ ಏಕಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯಂ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರಂ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ …ಪೇ॰… ಏಕಾರಮ್ಮಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯಂ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯಂ…ಪೇ॰… ಏಕವತ್ಥುಕಂ ಏಕಾರಮ್ಮಣಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪಾವಚರ”ನ್ತಿ।

೭೭೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಾವಚರಂ, ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪಾವಚರ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಮಾವಚರಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ರೂಪಂ ಕಾಮಾವಚರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮಾವಚರಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ರೂಪಂ ಕಾಮಾವಚರಂ , ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಾವಚರಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ರೂಪಂ ರೂಪಾವಚರಂ, ಅರೂಪಾವಚರಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕತತ್ತಾ ರೂಪಂ ಅರೂಪಾವಚರ”ನ್ತಿ।

ರೂಪಂ ರೂಪಾವಚರಾರೂಪಾವಚರನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೬. ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೫) ೧೦. ರೂಪಾರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನಕಥಾ

೭೭೧. ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತೋ ಸಹಜಾತೋ ಸಂಸಟ್ಠೋ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕುಪ್ಪಾದೋ ಏಕನಿರೋಧೋ ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ…ಪೇ॰… ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ…ಪೇ॰… ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ”ತಿ।

೭೭೨. ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದರಾಗೋ ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗನ್ಧರಾಗೋ...ಪೇ॰... ರಸರಾಗೋ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸದ್ದರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಗನ್ಧರಾಗೋ...ಪೇ॰... ರಸರಾಗೋ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ರೂಪರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೭೭೩. ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತೋ ಸಹಜಾತೋ ಸಂಸಟ್ಠೋ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕುಪ್ಪಾದೋ ಏಕನಿರೋಧೋ ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ...ಪೇ॰... ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೋ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೋ, ನ ಸಮಾಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ನ ಉಪಪತ್ತೇಸಿಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ನ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಸುಖವಿಹಾರೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಸಹಗತೋ ಸಹಜಾತೋ ಸಂಸಟ್ಠೋ ಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ ಏಕುಪ್ಪಾದೋ ಏಕನಿರೋಧೋ ಏಕವತ್ಥುಕೋ ಏಕಾರಮ್ಮಣೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ।

೭೭೪. ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸದ್ದರಾಗೋ ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗನ್ಧರಾಗೋ...ಪೇ॰... ರಸರಾಗೋ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸದ್ದರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸದ್ದಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಗನ್ಧರಾಗೋ...ಪೇ॰... ರಸರಾಗೋ...ಪೇ॰... ಫೋಟ್ಠಬ್ಬರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರೂಪರಾಗೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೭೭೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ, ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮರಾಗೋ ಕಾಮಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ, ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ"ತಿ।

ರೂಪರಾಗೋ ರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋ ಅರೂಪರಾಗೋ ಅರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ರೂಪಾರೂಪಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸೋಳಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಚಿತ್ತನಿಗ್ಗಹೋ, ಚಿತ್ತಪಗ್ಗಹೋ, ಸುಖಾನುಪ್ಪದಾನಂ, ಅಧಿಗಯ್ಹ ಮನಸಿಕಾರೋ, ರೂಪಂ ಹೇತು, ರೂಪಂ ಸಹೇತುಕಂ, ರೂಪಂ ಕುಸಲಮ್ಪಿ ಅಕುಸಲಮ್ಪಿ, ರೂಪಂ ವಿಪಾಕೋ, ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ರೂಪಾವಚರಂ ಅತ್ಥಿ ರೂಪಂ ಅರೂಪಾವಚರಂ, ಸಬ್ಬೇ ಕಿಲೇಸಾ ಕಾಮಧಾತುಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೬) ೧. ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯಕಥಾ

೭೭೬. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೭೭. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಪುಞ್ಞಾಭಿಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರೋತಿ, ಆನೇಞ್ಜಾಭಿಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರೋತಿ, ಗತಿಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಭವಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಇಸ್ಸರಿಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಅಧಿಪಚ್ಚಸಂವತ್ತನಿಯಂ [ಆಧಿಪಚ್ಚಸಂವತ್ತನಿಕಂ (?)] ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಮಹಾಭೋಗಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಮಹಾಪರಿವಾರಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ದೇವಸೋಭಗ್ಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಮನುಸ್ಸಸೋಭಗ್ಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೭೮. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಆಚಿನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹಾ ಅಪಚಿನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಅರಹಾ ಪಜಹತೀತಿ…ಪೇ॰… ಅರಹಾ ಉಪಾದಿಯತೀತಿ…ಪೇ॰… ಅರಹಾ ವಿಸಿನೇತೀತಿ…ಪೇ॰… ಅರಹಾ ಉಸ್ಸಿನೇತೀತಿ…ಪೇ॰… ಅರಹಾ ವಿಧೂಪೇತೀತಿ …ಪೇ॰… ಅರಹಾ ಸನ್ಧೂಪೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅರಹಾ ನೇವಾಚಿನಾತಿ ನ ಅಪಚಿನಾತಿ ಅಪಚಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವಾಚಿನಾತಿ ನಾಪಚಿನಾತಿ ಅಪಚಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋ”ತಿ।

ನನು ಅರಹಾ ನೇವ ಪಜಹತಿ ನ ಉಪಾದಿಯತಿ ಪಜಹಿತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೇವ ವಿಸಿನೇತಿ ನ ಉಸ್ಸಿನೇತಿ ವಿಸಿನೇತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೇವ ವಿಧೂಪೇತಿ ನ ಸನ್ಧೂಪೇತಿ ವಿಧೂಪೇತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವ ವಿಧೂಪೇತಿ ನ ಸನ್ಧೂಪೇತಿ ವಿಧೂಪೇತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋ”ತಿ।

೭೭೯. ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ದಾನಂ ದದೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ದಾನಂ ದದೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋ”ತಿ।

ಅರಹಾ ಚೀವರಂ ದದೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದದೇಯ್ಯ… ಸೇನಾಸನಂ ದದೇಯ್ಯ… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದೇಯ್ಯ… ಖಾದನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ… ಭೋಜನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ… ಪಾನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ… ಚೇತಿಯಂ ವನ್ದೇಯ್ಯ… ಚೇತಿಯೇ ಮಾಲಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ… ಗನ್ಧಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ… ವಿಲೇಪನಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ಚೇತಿಯಂ ಅಭಿದಕ್ಖಿಣಂ [ಪದಕ್ಖಿಣಂ (?)] ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಚೇತಿಯಂ ಅಭಿದಕ್ಖಿಣಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋ”ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೭) ೨. ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿಕಥಾ

೭೮೦. ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯೋ ಅರಹನ್ತಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತಿ, ಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತಿ, ಅಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತೀತಿ? ಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತೀತಿ। ಹಞ್ಚಿ ಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂ”ತಿ। ಅಸತಿ ಜೀವಿತೇ ಜೀವಿತಾವಸೇಸೇ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತೀತಿ, ನತ್ಥಿ ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೮೧. ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತೋ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ನ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅರಹತೋ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ಕಮೇಯ್ಯ , ಸತ್ಥಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹತೋ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ಕಮೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂ”ತಿ।

ಅರಹತೋ ಕಾಯೇ ವಿಸಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಸತ್ಥಂ ನ ಕಮೇಯ್ಯ, ಅಗ್ಗಿ ನ ಕಮೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೮೨. ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ನಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಞ್ಚೇತನಿಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕತಾನಂ ಉಪಚಿತಾನಂ ಅಪ್ಪಟಿಸಂವೇದಿತ್ವಾ ಬ್ಯನ್ತೀಭಾವಂ ವದಾಮಿ; ತಞ್ಚ ಖೋ ದಿಟ್ಠೇವ ಧಮ್ಮೇ ಉಪಪಜ್ಜಂ ವಾ ಅಪರೇ ವಾ ಪರಿಯಾಯೇ”ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿ।

ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚೂತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೮) ೩. ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋತಿಕಥಾ

೭೮೩. ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಪುಬ್ಬೇಕತಹೇತೂತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೮೪. ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮವಿಪಾಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೇನ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಾಣಾತಿಪಾತೋ ಸಫಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಸಫಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಅಫಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಾಣಾತಿಪಾತೋ ಅಫಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೇನ ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ಮುಸಾ ಭಣೇಯ್ಯ… ಪಿಸುಣಂ ಭಣೇಯ್ಯ… ಫರುಸಂ ಭಣೇಯ್ಯ… ಸಮ್ಫಂ ಪಲಪೇಯ್ಯ… ಸನ್ಧಿಂ ಛಿನ್ದೇಯ್ಯ… ನಿಲ್ಲೋಪಂ ಹರೇಯ್ಯ… ಏಕಾಗಾರಿಕಂ ಕರೇಯ್ಯ… ಪರಿಪನ್ಥೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ… ಪರದಾರಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ… ಗಾಮಘಾತಕಂ ಕರೇಯ್ಯ… ನಿಗಮಘಾತಕಂ ಕರೇಯ್ಯ… ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೇನ ದಾನಂ ದದೇಯ್ಯ… ಚೀವರಂ ದದೇಯ್ಯ … ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದದೇಯ್ಯ… ಸೇನಾಸನಂ ದದೇಯ್ಯ… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ।

ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ಸಫಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಸಫಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಮ್ಮವಿಪಾಕೋ ಅಫಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರೋ ಅಫಲೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೮೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

‘‘ಕಮ್ಮುನಾ ವತ್ತತೀ [ವತ್ತತಿ (ಪೀ॰ ಕ॰, ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೪೬೦), ವತ್ತತೇ (?)] ಲೋಕೋ, ಕಮ್ಮುನಾ ವತ್ತತೀ [ವತ್ತತಿ (ಪೀ॰ ಕ॰, ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೪೬೦), ವತ್ತತೇ (?)] ಪಜಾ।
ಕಮ್ಮನಿಬನ್ಧನಾ ಸತ್ತಾ, ರಥಸ್ಸಾಣೀವ ಯಾಯತೋ [ಮ॰ ನಿ॰ ೨.೪೬೦; ಸು॰ ನಿ॰ ೬೫೯]॥

‘‘ಕಮ್ಮೇನ ಕಿತ್ತಿಂ ಲಭತೇ ಪಸಂಸಂ,
ಕಮ್ಮೇನ ಜಾನಿಞ್ಚ ವಧಞ್ಚ ಬನ್ಧಂ।
ತಂ ಕಮ್ಮಂ ನಾನಾಕರಣಂ ವಿದಿತ್ವಾ,
ಕಸ್ಮಾ ವದೇ ನತ್ಥಿ ಕಮ್ಮನ್ತಿ ಲೋಕೇ’’ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ‘‘ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋ’’ತಿ।

ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೬೯) ೪. ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಕಥಾ

೭೮೬. ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ದುಕ್ಖನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ದುಕ್ಖ’’ನ್ತಿ।

ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ತಞ್ಚ ನ ದುಕ್ಖನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ತಞ್ಚ ನ ದುಕ್ಖನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ತಞ್ಚ ದುಕ್ಖನ್ತಿ [ಇದಂ-ಪುಚ್ಛಾದ್ವಯೇನ ಪುರಿಮಪುಚ್ಛಾದ್ವಯಸ್ಸ ಪುರತೋ ಭವಿತಬ್ಬಂ]? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ತಞ್ಚ ದುಕ್ಖನ್ತಿ [ಇದಂ-ಪುಚ್ಛಾದ್ವಯೇನ ಪುರಿಮಪುಚ್ಛಾದ್ವಯಸ್ಸ ಪುರತೋ ಭವಿತಬ್ಬಂ]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೮೭. ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ದುಕ್ಖನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೧೫] ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚ’’ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೧೫] ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ಅನಿಚ್ಚಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ದುಕ್ಖ’’ನ್ತಿ।

೭೮೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ದುಕ್ಖ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಥಾ ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾಯ ಭಗವತಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ವುಸ್ಸತಿ, ಏವಮೇವಂ ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಸ್ಸ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಪರಿಞ್ಞಾಯ ಭಗವತಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ವುಸ್ಸತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯಥಾ ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ ನ ಪುನ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ , ಏವಮೇವಂ ಅನಿನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಂ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಞ್ಞಾತಂ ನ ಪುನ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ದುಕ್ಖನ್ತಿ।

ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೦) ೫. ಠಪೇತ್ವಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗನ್ತಿಕಥಾ

೭೮೯. ಠಪೇತ್ವಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಅವಸೇಸಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ದುಕ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋಪಿ ದುಕ್ಖೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋಪಿ ದುಕ್ಖೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೀಣೇವ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೀಣೇವ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಚತ್ತಾರಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - ದುಕ್ಖಂ, ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತ್ತಾರಿ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - ದುಕ್ಖಂ, ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧೋ, ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ; ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ತೀಣೇವ ಅರಿಯಸಚ್ಚಾನೀ"ತಿ।

ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋಪಿ ದುಕ್ಖೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕೇನಟ್ಠೇನಾತಿ? ಅನಿಚ್ಚಟ್ಠೇನ। ಅರಿಯಮಗ್ಗೋ ಅನಿಚ್ಚೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಿಯಮಗ್ಗೋ ದುಕ್ಖೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಿಯಮಗ್ಗೋ ಅನಿಚ್ಚೋ, ಸೋ ಚ ನ ದುಕ್ಖೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ ಅನಿಚ್ಚೋ, ಸೋ ಚ ನ ದುಕ್ಖೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ ಅನಿಚ್ಚೋ, ಸೋ ಚ ದುಕ್ಖೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಿಯಮಗ್ಗೋ ಅನಿಚ್ಚೋ, ಸೋ ಚ ದುಕ್ಖೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೭೯೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಠಪೇತ್ವಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಅವಸೇಸಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ದುಕ್ಖಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಾ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಾ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಠಪೇತ್ವಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಅವಸೇಸಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ದುಕ್ಖಾ"ತಿ।

ಠಪೇತ್ವಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೧) ೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿಕಥಾ

೭೯೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಙ್ಘೋ ಆಹುನೇಯ್ಯೋ ಪಾಹುನೇಯ್ಯೋ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯೋ ಅಞ್ಜಲಿಕರಣೀಯೋ ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಙ್ಘೋ ಆಹುನೇಯ್ಯೋ ಪಾಹುನೇಯ್ಯೋ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯೋ ಅಞ್ಜಲಿಕರಣೀಯೋ ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾನಂ ದೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾನಂ ದೇನ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚೀವರಂ ದೇನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದೇನ್ತಿ… ಸೇನಾಸನಂ ದೇನ್ತಿ… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದೇನ್ತಿ… ಖಾದನೀಯಂ ದೇನ್ತಿ… ಭೋಜನೀಯಂ ದೇನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಪಾನೀಯಂ ದೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪಾನೀಯಂ ದೇನ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

“ಆಹುತಿಂ ಜಾತವೇದೋವ, ಮಹಾಮೇಘಂವ ಮೇದನೀ।
ಸಙ್ಘೋ ಸಮಾಧಿಸಮ್ಪನ್ನೋ, ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ ದಕ್ಖಿಣ”ನ್ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ।

೭೯೧. ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ, ಫಲಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೧) ೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀತಿಕಥಾ

೭೯೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಙ್ಘೋ ಆಹುನೇಯ್ಯೋ ಪಾಹುನೇಯ್ಯೋ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯೋ ಅಞ್ಜಲಿಕರಣೀಯೋ ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಙ್ಘೋ ಆಹುನೇಯ್ಯೋ…ಪೇ॰… ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀ”ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಆರಾಧೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಆರಾಧೇನ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – “ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀ”ತಿ।

ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಚೀವರಂ ದತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಸೇನಾಸನಂ ದತ್ವಾ… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದತ್ವಾ… ಖಾದನೀಯಂ ದತ್ವಾ… ಭೋಜನೀಯಂ ದತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಪಾನೀಯಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ

ಆರಾಧೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪಾನೀಯಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಆರಾಧೇನ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀ"ತಿ।

೭೯೪. ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ವಿಸೋಧೇತಿ, ಫಲಂ ವಿಸೋಧೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೩) ೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತೀತಿಕಥಾ

೭೯೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಭತ್ತಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ, ಉದ್ದೇಸಭತ್ತಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ, ಯಾಗುಪಾನಾನಿ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಙ್ಘಭತ್ತಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ, ಉದ್ದೇಸಭತ್ತಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ, ಯಾಗುಪಾನಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಗಣಭೋಜನಂ ಪರಮ್ಪರಭೋಜನಂ ಅತಿರಿತ್ತಭೋಜನಂ ಅನತಿರಿತ್ತಭೋಜನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಗಣಭೋಜನಂ ಪರಮ್ಪರಭೋಜನಂ ಅತಿರಿತ್ತಭೋಜನಂ ಅನತಿರಿತ್ತಭೋಜನಂ", ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅಟ್ಠ ಪಾನಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - ಅಮ್ಬಪಾನಂ, ಜಮ್ಬುಪಾನಂ , ಚೋಚಪಾನಂ, ಮೋಚಪಾನಂ, ಮಧುಕಪಾನಂ, [ಮಧುಪಾನಂ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰) ಮಹಾವ॰ ೩೦೦ ಪನ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಂ] ಮುದ್ದಿಕಪಾನಂ, ಸಾಲುಕಪಾನಂ, ಫಾರುಸಕಪಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಟ್ಠ ಪಾನಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಭಗವತಾ - ಅಮ್ಬಪಾನಂ, ಜಮ್ಬುಪಾನಂ, ಚೋಚಪಾನಂ, ಮೋಚಪಾನಂ, ಮಧುಕಪಾನಂ, ಮುದ್ದಿಕಪಾನಂ , ಸಾಲುಕಪಾನಂ, ಫಾರುಸಕಪಾನಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀ"ತಿ।

೭೯೬. ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಗ್ಗೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತಿ, ಫಲಂ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೪) ೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿಕಥಾ

೭೯೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಙ್ಘೋ ಆಹುನೇಯ್ಯೋ ಪಾಹುನೇಯ್ಯೋ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯೋ ಅಞ್ಜಲಿಕರಣೀಯೋ ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಙ್ಘೋ ಆಹುನೇಯ್ಯೋ…ಪೇ॰… ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ।

೭೯೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಙ್ಘೇ, ಗೋತಮಿ, ದೇಹಿ, ಸಙ್ಘೇ ತೇ ದಿನ್ನೇ ಅಹಞ್ಚೇವ ಪೂಜಿತೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ ಸಙ್ಘೋ ಚಾ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೩೭೬]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸಕ್ಕೋ ದೇವಾನಮಿನ್ದೋ ಭಗವನ್ತಂ ಏತದವೋಚ -

"ಯಜಮಾನಾನಂ ಮನುಸ್ಸಾನಂ, ಪುಞ್ಞಪೇಕ್ಖಾನ ಪಾಣಿನಂ।
ಕರೋತಂ ಓಪಧಿಕಂ ಪುಞ್ಞಂ, ಕತ್ಥ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿ॥

"ಚತ್ತಾರೋ ಚ ಪಟಿಪನ್ನಾ, ಚತ್ತಾರೋ ಚ ಫಲೇ ಠಿತಾ।
ಏಸ ಸಙ್ಘೋ ಉಜುಭೂತೋ, ಪಞ್ಞಾಸೀಲಸಮಾಹಿತೋ॥

"ಯಜಮಾನಾನಂ ಮನುಸ್ಸಾನಂ, ಪುಞ್ಞಪೇಕ್ಖಾನ ಪಾಣಿನಂ।
ಕರೋತಂ ಓಪಧಿಕಂ ಪುಞ್ಞಂ, ಸಙ್ಘೇ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೨೬೨; ವಿ॰ ವ॰ ೬೪೨, ೭೫೧]॥

"ಏಸೋ ಹಿ ಸಙ್ಘೋ ವಿಪುಲೋ ಮಹಗ್ಗತೋ,
ಏಸಪ್ಪಮೇಯ್ಯೋ ಉದಧೀವ ಸಾಗರೋ।
ಏತೇ ಹಿ ಸೇಟ್ಠಾ ನರವೀರಸಾವಕಾ [ನರಸೀಹಸಾವಕಾ (ಕ॰)],
ಪಭಙ್ಕರಾ ಧಮ್ಮಮುದೀರಯನ್ತಿ॥

"ತೇಸಂ ಸುದಿನ್ನಂ ಸುಹುತಂ ಸುಯಿಟ್ಠಂ,
ಯೇ ಸಙ್ಘಮುದ್ದಿಸ್ಸ ದದನ್ತಿ ದಾನಂ।
ಸಾ ದಕ್ಖಿಣಾ ಸಙ್ಘಗತಾ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ,
ಮಹಪ್ಫಲಾ ಲೋಕವಿದೂನ ವಣ್ಣಿತಾ॥

"ಏತಾದಿಸಂ ಯಞ್ಞಮನುಸ್ಸರನ್ತಾ,
ಯೇ ವೇದಜಾತಾ ವಿಚರನ್ತಿ [ವಿಹರನ್ತಿ (ಸೀ॰ ಕ॰)] ಲೋಕೇ।
ವಿನೇಯ್ಯ ಮಚ್ಛೇರಮಲಂ ಸಮೂಲಂ,
ಅನಿನ್ದಿತಾ ಸಗ್ಗಮುಪೇನ್ತಿ ಠಾನ"ನ್ತಿ [ವಿ॰ ವ॰ ೬೪೫, ೭೫೪]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೫) ೧೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿಕಥಾ

೭೯೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ದ್ವಿಪದಾನಂ ಅಗ್ಗೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಸೇಟ್ಠೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಪಮೋಕ್ಖೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಉತ್ತಮೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಪವರೋ ಅಸಮೋ ಅಸಮಸಮೋ ಅಪ್ಪಟಿಸಮೋ ಅಪ್ಪಟಿಭಾಗೋ ಅಪ್ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ದ್ವಿಪದಾನಂ ಅಗ್ಗೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಸೇಟ್ಠೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಪಮೋಕ್ಖೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಉತ್ತಮೋ, ದ್ವಿಪದಾನಂ ಪವರೋ ಅಸಮೋ ಅಸಮಸಮೋ ಅಪ್ಪಟಿಸಮೋ ಅಪ್ಪಟಿಭಾಗೋ ಅಪ್ಪಟಿಪುಗ್ಗಲೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಬುದ್ಧೇನ ಸಮಸಮೋ - ಸೀಲೇನ ಸಮಾಧಿನಾ ಪಞ್ಞಾಯಾತಿ? ನತ್ಥಿ । ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಬುದ್ಧೇನ ಸಮಸಮೋ - ಸೀಲೇನ ಸಮಾಧಿನಾ ಪಞ್ಞಾಯ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

"ನಯಿಮಸ್ಮಿಂ ವಾ ಲೋಕೇ ಪರಸ್ಮಿಂ ವಾ ಪನ,
ಬುದ್ಧೇನ ಸೇಟ್ಠೋ ಚ ಸಮೋ ಚ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಯಮಾಹುನೇಯ್ಯಾನಂ ಅಗ್ಗತಂ ಗತೋ,
ಪುಞ್ಞತ್ಥಿಕಾನಂ ವಿಪುಲಪ್ಫಲೇಸಿನ"ನ್ತಿ [ವಿ॰ ವ॰ ೧೦೪೭]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೭. ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೬) ೧೧. ದಕ್ಖಿಣಾವಿಸುದ್ಧಿಕಥಾ

೮೦೦. ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕಾ ಆಹುನೇಯ್ಯಾ ಪಾಹುನೇಯ್ಯಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ಅಞ್ಜಲಿಕರಣೀಯಾ ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕಾ ಆಹುನೇಯ್ಯಾ ಪಾಹುನೇಯ್ಯಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ಅಞ್ಜಲಿಕರಣೀಯಾ ಅನುತ್ತರಂ ಪುಞ್ಞಕ್ಖೇತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ"ತಿ।

ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪುರಿಸಯುಗಾ ಅಟ್ಠ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲಾ ದಕ್ಖಿಣೇಯ್ಯಾ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ"ತಿ।

ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸೋತಾಪನ್ನೇ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಆರಾಧೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸೋತಾಪನ್ನೇ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಆರಾಧೇನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ"ತಿ।

ನನು ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಸಕದಾಗಾಮಿಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮಿಸ್ಸ...ಪೇ॰... ಅರಹತೋ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಆರಾಧೇನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಅರಹತೋ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಆರಾಧೇನ್ತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ"ತಿ।

೮೦೧. ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞೋ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಕಾರಕೋ, ಪರಕತಂ ಸುಖದುಕ್ಖಂ, ಅಞ್ಞೋ ಕರೋತಿ ಅಞ್ಞೋ ಪಟಿಸಂವೇದೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಚತಸ್ಸೋ ಖೋ ಇಮಾ, ಆನನ್ದ, ದಕ್ಖಿಣಾ ವಿಸುದ್ಧಿಯೋ! ಕತಮಾ ಚತಸ್ಸೋ? ಅತ್ಥಾನನ್ದ, ದಕ್ಖಿಣಾ ದಾಯಕತೋ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ; ಅತ್ಥಾನನ್ದ, ದಕ್ಖಿಣಾ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ದಾಯಕತೋ ; ಅತ್ಥಾನನ್ದ, ದಕ್ಖಿಣಾ ದಾಯಕತೋ ಚೇವ ವಿಸುಜ್ಝತಿ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ ಚ; ಅತ್ಥಾನನ್ದ, ದಕ್ಖಿಣಾ ನೇವ ದಾಯಕತೋ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ। ಇಮಾ ಖೋ, ಆನನ್ದ, ಚತಸ್ಸೋ ದಕ್ಖಿಣಾ ವಿಸುದ್ಧಿಯೋ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೩೮೧]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ದಾಯಕತೋವ ದಾನಂ ವಿಸುಜ್ಝತಿ, ನೋ ಪಟಿಗ್ಗಾಹಕತೋ"ತಿ।

ದಕ್ಖಿಣಾವಿಸುದ್ಧಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸತ್ತರಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಅತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಪುಞ್ಞೂಪಚಯೋ, ನತ್ಥಿ ಅರಹತೋ ಅಕಾಲಮಚ್ಚು, ಸಬ್ಬಮಿದಂ ಕಮ್ಮತೋ, ಇನ್ದ್ರಿಯಬದ್ಧಞ್ಞೇವ ದುಕ್ಖಂ, ಠಪೇತ್ವಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಅವಸೇಸಾ ಸಙ್ಖಾರಾ ದುಕ್ಖಾ, ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ, ಸಙ್ಘೋ ದಕ್ಖಿಣಂ ವಿಸೋಧೇತಿ, ಸಙ್ಘೋ ಭುಞ್ಜತಿ ಪಿವತಿ ಖಾದತಿ ಸಾಯತಿ, ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಮಹಪ್ಫಲಂ, ಅತ್ಥಿ ದಾನಂ ವಿಸುದ್ಧಿಯಾತಿ [ವಿಸುಜ್ಝತೀತಿ (ಸ್ಯಾ॰)]।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೭) ೧. ಮನುಸ್ಸಲೋಕಕಥಾ

೮೦೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧವುತ್ಥಾನಿ ಚೇತಿಯಾನಿ ಆರಾಮವಿಹಾರಗಾಮನಿಗಮನಗರಾನಿ ರಟ್ಠಾನಿ ಜನಪದಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧವುತ್ಥಾನಿ ಚೇತಿಯಾನಿ ಆರಾಮವಿಹಾರಗಾಮನಿಗಮನಗರಾನಿ ರಟ್ಠಾನಿ ಜನಪದಾನಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಲುಮ್ಬಿನಿಯಾ ಜಾತೋ, ಬೋಧಿಯಾ ಮೂಲೇ ಅಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧೋ, ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮಚಕ್ಕಂ ಪವತ್ತಿತಂ, ಚಾಪಾಲೇ ಚೇತಿಯೇ ಆಯುಸಙ್ಖಾರೋ ಓಸ್ಸಟ್ಠೋ, ಕುಸಿನಾರಾಯಂ ಭಗವಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಲುಮ್ಬಿನಿಯಾ ಜಾತೋ... ಪೇ॰... ಕುಸಿನಾರಾಯಂ ಭಗವಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಏಕಮಿದಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯಂ ಉಕ್ಕಟ್ಠಾಯಂ ವಿಹರಾಮಿ ಸುಭಗವನೇ ಸಾಲರಾಜಮೂಲೇ"ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೯೧]; "ಏಕಮಿದಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯಂ ಉರುವೇಲಾಯಂ ವಿಹರಾಮಿ ಅಜಪಾಲನಿಗ್ರೋಧೇ ಪಠಮಾಭಿಸಮ್ಬುದ್ಧೋ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೨೧]; "ಏಕಮಿದಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯಂ ರಾಜಗಹೇ ವಿಹರಾಮಿ ವೇಳುವನೇ ಕಳನ್ದಕನಿವಾಪೇ"ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೧೮೦]; "ಏಕಮಿದಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯಂ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ವಿಹರಾಮಿ ಜೇತವನೇ ಅನಾಥಪಿಣ್ಡಿಕಸ್ಸ ಆರಾಮೇ"ತಿ ; "ಏಕಮಿದಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಮಯಂ ವೇಸಾಲಿಯಂ ವಿಹರಾಮಿ ಮಹಾವನೇ ಕೂಟಾಗಾರಸಾಲಾಯ"ನ್ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೧೧]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀತಿ।

೮೦೩. ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಲೋಕೇ ಜಾತೋ, ಲೋಕೇ ಸಂವಡ್ಢೋ, ಲೋಕಂ ಅಭಿಭುಯ್ಯ ವಿಹರತಿ ಅನುಪಲಿತ್ತೋ ಲೋಕೇನಾತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೪.೩೬]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಲೋಕೇ ಜಾತೋ, ಲೋಕೇ ಸಂವಡ್ಢೋ, ಲೋಕಂ ಅಭಿಭುಯ್ಯ ವಿಹರತಿ ಅನುಪಲಿತ್ತೋ ಲೋಕೇನ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸೀ"ತಿ।

ಮನುಸ್ಸಲೋಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೮) ೨. ಧಮ್ಮದೇಸನಾಕಥಾ

೮೦೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮೋ ದೇಸಿತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕೇನ ದೇಸಿತೋತಿ? ಅಭಿನಿಮ್ಮಿತೇನ ದೇಸಿತೋತಿ। ಅಭಿನಿಮ್ಮಿತೋ ಜಿನೋ ಸತ್ಥಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞೂ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಾವೀ ಧಮ್ಮಸ್ಸಾಮೀ ಧಮ್ಮಪ್ಪಟಿಸರಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮೋ ದೇಸಿತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕೇನ ದೇಸಿತೋತಿ? ಆಯಸ್ಮತಾ ಆನನ್ದೇನ ದೇಸಿತೋತಿ। ಆಯಸ್ಮಾ ಆನನ್ದೋ ಜಿನೋ ಸತ್ಥಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಸಬ್ಬಞ್ಞೂ ಸಬ್ಬದಸ್ಸಾವೀ ಧಮ್ಮಸ್ಸಾಮೀ ಧಮ್ಮಪ್ಪಟಿಸರಣೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೦೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮೋ ದೇಸಿತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘ಸಂಖಿತ್ತೇನಪಿ ಖೋ ಅಹಂ, ಸಾರಿಪುತ್ತ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಯ್ಯಂ; ವಿತ್ಥಾರೇನಪಿ ಖೋ ಅಹಂ, ಸಾರಿಪುತ್ತ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಯ್ಯಂ; ಸಂಖಿತ್ತವಿತ್ಥಾರೇನಪಿ ಖೋ ಅಹಂ, ಸಾರಿಪುತ್ತ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಯ್ಯಂ; ಅಞ್ಞಾತಾರೋ ಚ ದುಲ್ಲಭಾ’’ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೩೩ ಸಾರಿಪುತ್ತಸುತ್ತೇ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮೋ ದೇಸಿತೋತಿ।

೮೦೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ‘‘ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮೋ ದೇಸಿತೋ’’ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - ‘‘‘ಅಭಿಞ್ಞಾಯಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಮಿ, ನೋ ಅನಭಿಞ್ಞಾಯ; ಸನಿದಾನಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಮಿ, ನೋ ಅನಿದಾನಂ ; ಸಪ್ಪಾಟಿಹಾರಿಯಾಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಮಿ, ನೋ ಅಪ್ಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ; ತಸ್ಸ [ಯಞ್ಚಸ್ಸ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕ॰)] ಮಯ್ಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಭಿಞ್ಞಾಯ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸಯತೋ ನೋ ಅನಭಿಞ್ಞಾಯ, ಸನಿದಾನಂ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸಯತೋ ನೋ ಅನಿದಾನಂ, ಸಪ್ಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸಯತೋ ನೋ ಅಪ್ಪಾಟಿಹಾರಿಯಂ ಕರಣೀಯೋ ಓವಾದೋ ಕರಣೀಯಾ ಅನುಸಾಸನೀ; ಅಲಞ್ಚ ಪನ ವೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತುಟ್ಠಿಯಾ ಅಲಂ ಅತ್ತಮನತಾಯ ಅಲಂ ಸೋಮನಸ್ಸಾಯ - ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ, ಸ್ವಾಕ್ಖಾತೋ ಧಮ್ಮೋ, ಸುಪ್ಪಟಿಪನ್ನೋ ಸಙ್ಘೋ’ತಿ। ಇಮಸ್ಮಿಞ್ಚ ಪನ ವೇಯ್ಯಾಕರಣಸ್ಮಿಂ ಭಞ್ಞಮಾನೇ ದಸಸಹಸ್ಸಿಲೋಕಧಾತು ಅಕಮ್ಪಿತ್ಥಾ’’ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೧೨೬]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮೋ ದೇಸಿತೋತಿ।

ಧಮ್ಮದೇಸನಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೭೯) ೩. ಕರುಣಾಕಥಾ

೮೦೭. ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಮೇತ್ತಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಮುದಿತಾ…ಪೇ॰… ಉಪೇಕ್ಖಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಮೇತ್ತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಮುದಿತಾ…ಪೇ॰… ಉಪೇಕ್ಖಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಗವಾ ಅಕಾರುಣಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಭಗವಾ ಕಾರುಣಿಕೋ ಲೋಕಹಿತೋ ಲೋಕಾನುಕಮ್ಪಕೋ ಲೋಕತ್ಥಚರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಕಾರುಣಿಕೋ ಲೋಕಹಿತೋ ಲೋಕಾನುಕಮ್ಪಕೋ ಲೋಕತ್ಥಚರೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾ’’ತಿ…ಪೇ॰…।

ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಮಹಾಕರುಣಾಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಮಹಾಕರುಣಾಸಮಾಪತ್ತಿಂ ಸಮಾಪಜ್ಜಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ‘‘ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾ’’ತಿ।

೮೦೮. ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಗವಾ ಸರಾಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾತಿ।

ಕರುಣಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೦) ೪. ಗನ್ಧಜಾತಿಕಥಾ

೮೦೯. ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವೋ ಅತಿವಿಯ ಅಞ್ಞೇ ಗನ್ಧಜಾತೇ ಅಧಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಗವಾ ಗನ್ಧಭೋಜೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಭಗವಾ ಓದನಕುಮ್ಮಾಸಂ ಭುಞ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಓದನಕುಮ್ಮಾಸಂ ಭುಞ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವೋ ಅತಿವಿಯ ಅಞ್ಞೇ ಗನ್ಧಜಾತೇ ಅಧಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀ"ತಿ।

ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವೋ ಅತಿವಿಯ ಅಞ್ಞೇ ಗನ್ಧಜಾತೇ ಅಧಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೇಚಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವಂ ನ್ಹಾಯನ್ತಿ ವಿಲಿಮ್ಪನ್ತಿ ಉಚ್ಛಾದೇನ್ತಿ [ಉಚ್ಚಾರೇನ್ತಿ (ಸೀ॰ ಪೀ॰ ಕ॰)] ಪೇಳಾಯ ಪಟಿಸಾಮೇನ್ತಿ ಕರಣ್ಡಾಯ ನಿಕ್ಖಿಪನ್ತಿ ಆಪಣೇ ಪಸಾರೇನ್ತಿ, ತೇನ ಚ ಗನ್ಧೇನ ಗನ್ಧಕರಣೀಯಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಗನ್ಧಜಾತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೧) ೫. ಏಕಮಗ್ಗಕಥಾ

೮೧೦. ಏಕೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ...ಪೇ॰... ಚತುನ್ನಂ ಸಞ್ಞಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಏಕೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಕದಾಗಾಮಿ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಕತಮೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನಾತಿ। ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಿಣ್ಣಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಿಣ್ಣಂ ಸಂಯೋಜನಾನಂ ಪಹಾನಂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಜಹತೀ"ತಿ।

ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ತನುಭಾವಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ತನುಭಾವಂ ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಓಳಾರಿಕಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಓಳಾರಿಕಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀ"ತಿ।

ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ಅನವಸೇಸಪ್ಪಹಾನಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಕಾಮರಾಗಬ್ಯಾಪಾದಾನಂ ಅನವಸೇಸಪ್ಪಹಾನಂ ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನ ಅಣುಸಹಗತಂ ಕಾಮರಾಗಂ ಅಣುಸಹಗತಂ ಬ್ಯಾಪಾದಂ ಜಹತೀ"ತಿ।

೮೧೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಏಕೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಗವತಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಭಗವಾ ಸೋತಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಭಗವತಾ ಸಕದಾಗಾಮಿ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೋ ಭಾವಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಭಗವಾ ಅನಾಗಾಮೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೧೨. ಭಗವಾ ಏಕೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಸಾವಕಾ ಚತೂಹಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇಹಿ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾವಕಾ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅದಿಟ್ಠಂ ದಕ್ಖನ್ತಿ ಅನಧಿಗತಂ ಅಧಿಗಚ್ಛನ್ತಿ ಅಸಚ್ಛಿಕತಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕಮಗ್ಗಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೨) ೬. ಝಾನಸಙ್ಕನ್ತಿಕಥಾ

೮೧೩. ಝಾನಾ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಠಮಾ ಝಾನಾ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಝಾನಾ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಾ ಝಾನಾ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಠಮಾ ಝಾನಾ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾ ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ದುತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಠಮಾ ಝಾನಾ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಯಾ ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ದುತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಠಮಾ ಝಾನಾ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀ"ತಿ…ಪೇ॰…।

ಪಠಮಾ ಝಾನಾ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಕಾಮೇ ಆದೀನವತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಕಾಮೇ ಆದೀನವತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸವಿತಕ್ಕಂ ಸವಿಚಾರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸವಿತಕ್ಕಂ ಸವಿಚಾರನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಠಮಾ ಝಾನಾ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ತಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನನ್ತಿ? ನ

ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೧೪. ದುತಿಯಾ ಝಾನಾ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾ ದುತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ತತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುತಿಯಾ ಝಾನಾ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಯಾ ದುತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ತತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ನನು ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದುತಿಯಾ ಝಾನಾ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀ"ತಿ।

ದುತಿಯಾ ಝಾನಾ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರೇ ಆದೀನವತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರೇ ಆದೀನವತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಪ್ಪೀತಿಕನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಪ್ಪೀತಿಕನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದುತಿಯಾ ಝಾನಾ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ತಂ ತತಿಯಂ ಝಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೧೫. ತತಿಯಾ ಝಾನಾ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಾ ತತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತತಿಯಾ ಝಾನಾ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತಿ, ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಯಾ ತತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ಸಾವ ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಉಪ್ಪಾದಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಅನಾವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಆವಟ್ಟೇನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ…ಪೇ॰… ಪಣಿದಹನ್ತಸ್ಸ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ತತಿಯಾ ಝಾನಾ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀ"ತಿ।

ತತಿಯಾ ಝಾನಾ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಪೀತಿಂ ಆದೀನವತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಪೀತಿಂ ಆದೀನವತೋ ಮನಸಿಕರೋತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ಸುಖಸಹಗತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸುಖಸಹಗತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತತಿಯಾ ಝಾನಾ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತಞ್ಞೇವ ತತಿಯಂ ಝಾನಂ ತಂ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೧೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಝಾನಾ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ವಿವಿಚ್ಚೇವ ಕಾಮೇಹಿ…ಪೇ॰… ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೨.೧೩; ೪.೧೬೩]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಝಾನಾ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ।

ಝಾನಸಙ್ಕನ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೩) ೭. ಝಾನನ್ತರಿಕಕಥಾ

೮೧೭. ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಫಸ್ಸನ್ತರಿಕಾ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಸಞ್ಞನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾ”ತಿ।

ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾ”ತಿ।

೮೧೮. ಪಠಮಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪಠಮಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಠಮಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಠಮಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ದುತಿಯಸ್ಸ ಚ ಝಾನಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ನತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೧೯. ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸವಿತಕ್ಕೋ ಸವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿತಕ್ಕೋ ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸವಿತಕ್ಕೋ ಸವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ ನ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ನ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅವಿತಕ್ಕೋ ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ ನ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ನ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೨೦. ದ್ವಿನ್ನಂ ಝಾನಾನಂ ಪಟುಪ್ಪನ್ನಾನಮನ್ತರೇ ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅವಿತಕ್ಕೇ ವಿಚಾರಮತ್ತೇ ಸಮಾಧಿಮ್ಹಿ ವತ್ತಮಾನೇ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ನಿರುದ್ಧಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಪಟುಪ್ಪನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅವಿತಕ್ಕೇ ವಿಚಾರಮತ್ತೇ ಸಮಾಧಿಮ್ಹಿ ವತ್ತಮಾನೇ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ನಿರುದ್ಧಂ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ ಪಟುಪ್ಪನ್ನಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ದ್ವಿನ್ನಂ ಝಾನಾನಂ ಪಟುಪ್ಪನ್ನಾನಮನ್ತರೇ ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ।

೮೨೧. ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ನ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ...ಪೇ॰... ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ...ಪೇ॰... ತತಿಯಂ ಝಾನಂ...ಪೇ॰... ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ।

೮೨೨. ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಯೋ ಸಮಾಧೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಸವಿತಕ್ಕೋ ಸವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ, ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ, ಅವಿತಕ್ಕೋ ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧೀತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೩.೩೦೫, ೩೫೩]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಯೋ ಸಮಾಧೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಸವಿತಕ್ಕೋ...ಪೇ॰... ಅವಿಚಾರೋ ಸಮಾಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರಮತ್ತೋ ಸಮಾಧಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾ"ತಿ।

ಝಾನನ್ತರಿಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೪) ೮. ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿಕಥಾ

೮೨೩. ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮಾಪನ್ನೋ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ...ಪೇ॰... ಸೋತೇನ...ಪೇ॰... ಘಾನೇನ...ಪೇ॰... ಜಿವ್ಹಾಯ...ಪೇ॰... ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ಸಮಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ನನು ಸಮಾಧಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಮಾಧಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀ"ತಿ।

ಸಮಾಧಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ, ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಮಾಧಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ, ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀ"ತಿ । ಸಮಾಧಿ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗಿಸ್ಸ, ಸೋತವಿಞ್ಞಾಣಸಮಙ್ಗೀ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಫಸ್ಸಾನಂ...ಪೇ॰... ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೨೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಸದ್ದೋ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಸದ್ದೋ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀ"ತಿ।

೮೨೫. ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಸದ್ದೋ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾತಿ, ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದುತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕೋ ವಿಚಾರೋ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕವಿಚಾರಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰…।

ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಸದ್ದೋ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾತಿ, ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಪೀತಿ ಕಣ್ಟಕೋ…ಪೇ॰… ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಅಸ್ಸಾಸಪಸ್ಸಾಸೋ ಕಣ್ಟಕೋ … ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ರೂಪಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ… ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಸಞ್ಞಾ ಕಣ್ಟಕೋ… ಸಞ್ಞಾವೇದಯಿತನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾ ಚ ವೇದನಾ ಚ ಕಣ್ಟಕೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಸಞ್ಞಾ ಚ ವೇದನಾ ಚಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೮. ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೫) ೯. ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿಕಥಾ

೮೨೬. ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಪಟಿವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಪಟಿವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಚಕ್ಖುಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀ"ತಿ।

ಸೋತೇನ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತೀತಿ…ಪೇ॰… ಘಾನೇನ ಗನ್ಧಂ ಘಾಯತೀತಿ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾಯ ರಸಂ ಸಾಯತೀತಿ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಫುಸತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಫುಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಪಟಿವಿಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರೂಪೇನ ರೂಪಂ ಪಟಿವಿಜಾನಾತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ಮನೋವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕಾಯಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ನತ್ಥಿ ಕಾಯಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಕಾಯಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀ"ತಿ…ಪೇ॰…।

೮೨೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀ"ತಿ…ಪೇ॰… "ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೪೯; ಅ॰ ನಿ॰ ४.३७ (ಅಟ್ಠಕಥಾ ಪಸ್ಸಿತಬ್ಬಾ)]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ…ಪೇ॰… ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತೀತಿ।

ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತೀತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಟ್ಠಾರಸಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ, ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮೋ ದೇಸಿತೋ, ನತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಕರುಣಾ, ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವೋ ಅತಿವಿಯ ಅಞ್ಞೇ ಗನ್ಧಜಾತೇ ಅಧಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ, ಏಕೇನ ಅರಿಯಮಗ್ಗೇನ ಚತ್ತಾರಿ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಾನಿ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಝಾನಾ ಝಾನಂ ಸಙ್ಕಮತಿ, ಅತ್ಥಿ ಝಾನನ್ತರಿಕಾ, ಸಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ, ಚಕ್ಖುನಾ ರೂಪಂ ಪಸ್ಸತಿ ಕಾಯೇನ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಂ ಫುಸತಿ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೬) ೧. ಕಿಲೇಸಜಹನಕಥಾ

೮೨೮. ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿರುದ್ಧಂ ನಿರೋಧೇತಿ, ವಿಗತಂ ವಿಗಮೇತಿ, ಖೀಣಂ ಖೇಪೇತಿ, ಅತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅತ್ಥಙ್ಗಮೇತಿ, ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗತಂ ಅಬ್ಭತ್ಥಙ್ಗಮೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ನಿರುದ್ಧಂ , ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ"ತಿ। ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತೀತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತೀತಂ ನತ್ಥಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ"ತಿ।

೮೨೯. ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಜಾತಂ ಅಜನೇತಿ, ಅಸಞ್ಜಾತಂ ಅಸಞ್ಜನೇತಿ, ಅನಿಬ್ಬತ್ತಂ ಅನಿಬ್ಬತ್ತೇತಿ, ಅಪಾತುಭೂತಂ ಅಪಾತುಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ಅಜಾತಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ"ತಿ । ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅನಾಗತಂ ನತ್ಥೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾಗತಂ ನತ್ಥಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ"ತಿ।

೮೩೦. ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರತ್ತೋ ರಾಗಂ ಜಹತಿ, ದುಟ್ಠೋ ದೋಸಂ ಜಹತಿ, ಮೂಳ್ಹೋ ಮೋಹಂ ಜಹತಿ, ಕಿಲಿಟ್ಠೋ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ರಾಗೇನ ರಾಗಂ ಜಹತಿ, ದೋಸೇನ ದೋಸಂ ಜಹತಿ, ಮೋಹೇನ ಮೋಹಂ ಜಹತಿ, ಕಿಲೇಸೇಹಿ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರಾಗೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋ, ಮಗ್ಗೋ ಚಿತ್ತಸಮ್ಪಯುತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಿನ್ನಂ ಚಿತ್ತಾನಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ರಾಗೋ ಅಕುಸಲೋ, ಮಗ್ಗೋ ಕುಸಲೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ ಸಾವಜ್ಜಾನವಜ್ಜಾ ಹೀನಪಣೀತಾ ಕಣ್ಹಸುಕ್ಕಸಪ್ಪಟಿಭಾಗಾ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಚತ್ತಾರಿಮಾನಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸುವಿದೂರವಿದೂರಾನಿ! ಕತಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ? ನಭಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪಥವೀ ಚ - ಇದಂ ಪಠಮಂ ಸುವಿದೂರವಿದೂರಂ…ಪೇ॰… ತಸ್ಮಾ ಸತಂ ಧಮ್ಮೋ ಅಸಬ್ಭಿ ಆರಕಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಕುಸಲಾಕುಸಲಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ"ತಿ।

೮೩೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತಿ, ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ತೇನ ಹಿ ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತಿ, ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತಿ, ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತೀತಿ।

ಕಿಲೇಸಜಹನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೭) ೨. ಸುಞ್ಞತಾಕಥಾ

೮೩೨. ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅನಿಮಿತ್ತಂ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಪ್ಪಣಿಹಿತೋ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ಅನಿಮಿತ್ತಂ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಞ್ಞತಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - “ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಪ್ಪಣಿಹಿತೋ ನ ವತ್ತಬ್ಬೋ - “ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಞ್ಞತಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - “ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ನ ಅನಿಚ್ಚೋ ನ ಸಙ್ಖತೋ ನ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ನ ಖಯಧಮ್ಮೋ ನ ವಯಧಮ್ಮೋ ನ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ನ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಿಚ್ಚೋ ಸಙ್ಖತೋ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನೋ ಖಯಧಮ್ಮೋ ವಯಧಮ್ಮೋ ವಿರಾಗಧಮ್ಮೋ ನಿರೋಧಧಮ್ಮೋ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಿಚ್ಚೋ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮೋ , ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ।

೮೩೩. ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ… ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - “ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - “ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - “ವೇದನಾಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವಿಞ್ಞಾಣಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ಸುಞ್ಞತಾ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ - “ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೩೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಸುಞ್ಞಮಿದಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಙ್ಖಾರಾ ಅತ್ತೇನ ವಾ ಅತ್ತನಿಯೇನ ವಾ”ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೬೯ ಆನೇಞ್ಜಸಪ್ಪಾಯೇ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾತಿ।

ಸುಞ್ಞತಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೮) ೩ ಸಾಮಞ್ಞಫಲಕಥಾ

೮೩೫. ಸಾಮಞ್ಞಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಸರಣಂ ಪರಾಯಣಂ ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾಮಞ್ಞಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ… ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೩೬. ಸಾಮಞ್ಞಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾಮಞ್ಞಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಸಾಮಞ್ಞಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾಮಞ್ಞಫಲಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಅಸಙ್ಖತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಖತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹತ್ತಫಲಂ ಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಂ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಂ …ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಾಮಞ್ಞಫಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೮೯) ೪. ಪತ್ತಿಕಥಾ

೮೩೭. ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ ತಾಣಂ ಲೇಣಂ ಸರಣಂ ಪರಾಯಣಂ ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೩೮. ಚೀವರಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ…ಪೇ॰… ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚೀವರಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಸೇನಾಸನಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ…ಪೇ॰… ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಚೀವರಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ…ಪೇ॰… ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಸೇನಾಸನಸ್ಸ…ಪೇ॰… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಚ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಞ್ಚ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೩೯. ಪಠಮಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ (ಏವಂ ಸಬ್ಬಂ ವಿತ್ಥಾರೇತಬ್ಬಂ) ದುತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ… ತತಿಯಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ… ಚತುತ್ಥಸ್ಸ ಝಾನಸ್ಸ… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಸ್ಸ… ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಸ್ಸ… ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಸ್ಸ… ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಸ್ಸ… ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಸ್ಸ… ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸ್ಸ… ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಸ್ಸ… ಸಕದಾಗಾಮಿಫಲಸ್ಸ… ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಸ್ಸ… ಅನಾಗಾಮಿಫಲಸ್ಸ… ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಸ್ಸ… ಅರಹತ್ತಫಲಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ…ಪೇ॰… ಅಚ್ಚುತಂ ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಫಲಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ…ಪೇ॰… ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ... ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ... ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ... ಅರಹತ್ತಫಲಸ್ಸ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ... ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನವ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ನವ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನವ ತಾಣಾನಿ...ಪೇ०... ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

೮೪೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪತ್ತಿ ರೂಪಂ ... ವೇದನಾ... ಸಞ್ಞಾ... ಸಙ್ಖಾರಾ... ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ।

ಪತ್ತಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೦) ೫. ತಥತಾಕಥಾ

೮೪೧. ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನಂ ತಥತಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ...ಪೇ०... ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನಂ ತಥತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ...ಪೇ०... ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

೮೪೨. ರೂಪಸ್ಸ ರೂಪತಾ, ನನು ರೂಪತಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ...ಪೇ०... ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ... ಪೇ०... ರೂಪಸ್ಸ ರೂಪತಾ, ನನು ರೂಪತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ದ್ವೇ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವೇ ತಾಣಾನಿ...ಪೇ०... ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

ವೇದನಾಯ ವೇದನತಾ, ನನು ವೇದನತಾ...ಪೇ०... ಸಞ್ಞಾಯ ಸಞ್ಞತಾ, ನನು ಸಞ್ಞತಾ...ಪೇ०... ಸಙ್ಖಾರಾನಂ ಸಙ್ಖಾರತಾ, ನನು ಸಙ್ಖಾರತಾ...ಪೇ०... ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣತಾ, ನನು ವಿಞ್ಞಾಣತಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಂ...ಪೇ०... ಅಮತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ०...।

ರೂಪಸ್ಸ ರೂಪತಾ, ನನು ರೂಪತಾ...ಪೇ०... ವಿಞ್ಞಾಣಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣತಾ, ನನು ವಿಞ್ಞಾಣತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅಸಙ್ಖತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ಛ ಅಸಙ್ಖತಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಛ ತಾಣಾನಿ...ಪೇ०... ಅನ್ತರಿಕಾ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०...।

೮೪೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನಂ ತಥತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನಂ ತಥತಾ ರೂಪಂ... ವೇದನಾ... ಸಞ್ಞಾ... ಸಙ್ಖಾರಾ... ವಿಞ್ಞಾಣನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ । ತೇನ ಹಿ ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನಂ ತಥತಾ ಅಸಙ್ಖತಾತಿ।

ತಥತಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೧) ೬. ಕುಸಲಕಥಾ

೮೪೪. ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ०... ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ०... ನನು ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ...ಪೇ०... ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ

ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ”ತಿ।

೮೪೫. ಅಲೋಭೋ ಕುಸಲೋ ಸಾರಮ್ಮಣೋ, ಅತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ಅದೋಸೋ ಕುಸಲೋ…ಪೇ॰… ಅಮೋಹೋ ಕುಸಲೋ…ಪೇ॰… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ ಸಾರಮ್ಮಣಾ, ಅತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅಲೋಭೋ ಕುಸಲೋ ಅನಾರಮ್ಮಣೋ, ನತ್ಥಿ ತಸ್ಸ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅದೋಸೋ ಕುಸಲೋ…ಪೇ॰… ಅಮೋಹೋ ಕುಸಲೋ…ಪೇ॰… ಸದ್ಧಾ… ವೀರಿಯಂ… ಸತಿ… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾ ಕುಸಲಾ ಅನಾರಮ್ಮಣಾ, ನತ್ಥಿ ತಾಯ ಆವಟ್ಟನಾ…ಪೇ॰… ಪಣಿಧೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೪೬. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಅನವಜ್ಜಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಅನವಜ್ಜಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ”ತಿ।

ಕುಸಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೨) ೭. ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮಕಥಾ

೮೪೭. ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಾತುಘಾತಕೋ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯತೋ, ಪಿತುಘಾತಕೋ…ಪೇ॰… ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋ…ಪೇ॰… ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕೋ …ಪೇ॰… ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೪೮. ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾ”ತಿ।

ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ನುಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಹೀನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪಹೀನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ …ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಕತಮೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ಅಕುಸಲೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ। ಅಕುಸಲೋ ಮಗ್ಗೋ ನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ ಖಯಗಾಮೀ ಬೋಧಗಾಮೀ ಅನಾಸವೋ…ಪೇ॰… ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅಕುಸಲೋ ಮಗ್ಗೋ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಕುಸಲೋ ಮಗ್ಗೋ ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕೋ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಕೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಾ ಅಕುಸಲೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಪಹೀನಾ”ತಿ।

೮೪೯. ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾ"ತಿ।

ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿ ನುಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಹೀನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪಹೀನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಕತಮೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ಅಕುಸಲೇನ ಮಗ್ಗೇನ। ಅಕುಸಲೋ ಮಗ್ಗೋ...ಪೇ॰... ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿ ಅಕುಸಲೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಪಹೀನಾ"ತಿ।

೮೫೦. ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾ"ತಿ।

ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿ ನುಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪಹೀನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪಹೀನಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗೇನಾತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ...ಪೇ॰... ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗೇನ...ಪೇ॰... ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಕತಮೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ? ಅಕುಸಲೇನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ। ಅಕುಸಲೋ ಮಗ್ಗೋ...ಪೇ॰... ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಉಚ್ಛೇದದಿಟ್ಠಿಯಾ ನಿಯತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸಸ್ಸತದಿಟ್ಠಿ ಅಕುಸಲೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಪಹೀನಾ"ತಿ।

೮೫೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏಕಚ್ಚೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋತಿ ಏಕನ್ತಕಾಳಕೇಹಿ ಅಕುಸಲೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ, ಸೋ [ಏವಂ ಖೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪುಗ್ಗಲೋ (ಅ॰ ನಿ॰ ೭.೧೫)] ಸಕಿಂ ನಿಮುಗ್ಗೋ ನಿಮುಗ್ಗೋವ ಹೋತೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೭.೧೫]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾತಿ।

೮೫೨. ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏಕಚ್ಚೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋತಿ ಏಕನ್ತಕಾಳಕೇಹಿ ಅಕುಸಲೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ, ಸೋ ಸಕಿಂ ನಿಮುಗ್ಗೋ ನಿಮುಗ್ಗೋವ ಹೋತೀ"ತಿ ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏಕಚ್ಚೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಮುಜ್ಜತೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೭.೧೫]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಮುಜ್ಜತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏಕಚ್ಚೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋತಿ ಏಕನ್ತಕಾಳಕೇಹಿ ಅಕುಸಲೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ, ಸೋ ಸಕಿಂ ನಿಮುಗ್ಗೋ ನಿಮುಗ್ಗೋವ ಹೋತೀ"ತಿ - ಕತ್ವಾ ತೇನ ಚ ಕಾರಣೇನ ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏಕಚ್ಚೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಠಿತೋ ಹೋತಿ, ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸತಿ ವಿಲೋಕೇತಿ, ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪತರತಿ, ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪತಿಗಾಧಪ್ಪತ್ತೋ ಹೋತೀ"ತಿ [ಅ॰ ನಿ॰ ೭.೧೫]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪತಿಗಾಧಪ್ಪತ್ತೋ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೧೯. ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

೮೫೩. ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ವೀರಿಯಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸತಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಮಾಧಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಪಞ್ಞಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮಾಧಿ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯೋ ಮನೋ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯೋ ಮನೋ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸೋಮನಸ್ಸಂ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸೋಮನಸ್ಸಿನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಂ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಂ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೫೪. ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯೋ ಮನೋ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯೋ ಮನೋ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸೋಮನಸ್ಸಂ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸೋಮನಸ್ಸಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಂ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯೋ ಮನೋ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಮನಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಂ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಜೀವಿತಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೫೫. ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಾ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಂ ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಾ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಪಞ್ಞಾ, ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಾ ಸದ್ಧಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಂ ಸದ್ಧಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ವೀರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಾ ಪಞ್ಞಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕುತ್ತರಂ ಪಞ್ಞಿನ್ದ್ರಿಯನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೫೬. ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾನಿ ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – "ಅದ್ದಸಂ ಖೋ ಅಹಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಬುದ್ಧಚಕ್ಖುನಾ ಲೋಕಂ ವೋಲೋಕೇನ್ತೋ ಸತ್ತೇ ಅಪ್ಪರಜಕ್ಖೇ ಮಹಾರಜಕ್ಖೇ, ತಿಕ್ಖಿನ್ದ್ರಿಯೇ ಮುದಿನ್ದ್ರಿಯೇ, ಸ್ವಾಕಾರೇ, ಸುವಿಞ್ಞಾಪಯೇ , ಅಪ್ಪೇಕಚ್ಚೇ ಪರಲೋಕವಜ್ಜಭಯದಸ್ಸಾವಿನೋ ವಿಹರನ್ತೇ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೨೮೩ ತತ್ಥ "ದ್ವಾಕಾರೇ

ದುವಿಞ್ಞಾಪಯೇ" ಇಚ್ಚಾದೀನಿಪಿ ಪದಾನಿ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾನಿ ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ।

ಇನ್ದ್ರಿಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಏಕೂನವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಅತೀತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತಿ ಅನಾಗತೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತಿ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇ ಕಿಲೇಸೇ ಜಹತಿ, ಸುಞ್ಞತಾ ಸಙ್ಖಾರಕ್ಖನ್ಧಪರಿಯಾಪನ್ನಾ, ಸಾಮಞ್ಞಫಲಂ ಅಸಙ್ಖತಂ, ಪತ್ತಿ ಅಸಙ್ಖತಾ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಾನಂ ತಥತಾ ಅಸಙ್ಖತಾ, ನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಕುಸಲಾ, ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಅಚ್ಚನ್ತನಿಯಾಮತಾ, ನತ್ಥಿ ಲೋಕಿಯಾನಿ ಪಞ್ಚಿನ್ದ್ರಿಯಾನೀತಿ।

೨೦. ವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೪) ೧. ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚಕಥಾ

೮೫೭. ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಹನ್ತ್ವಾ ಪಾಣಾತಿಪಾತೀ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯಿತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಮುಸಾ ಭಣಿತ್ವಾ ಮುಸಾವಾದೀ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಹನ್ತ್ವಾ ಪಾಣಾತಿಪಾತೀ ನ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ನ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯಿತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಮುಸಾ ಭಣಿತ್ವಾ ಮುಸಾವಾದೀ ನ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ನ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೫೮. ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತೀ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। "ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತೀ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ "ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತೀ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಮಾತರಂ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪೇತ್ವಾ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಹೋತೀ"ತಿ।

೮೫೯. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಮಾತುಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಮಾತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಮಾತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಮಾತುಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪಿತುಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ಪಿತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪಿತಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಪಿತುಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಜೀವಿತಾ ವೋರೋಪಿತೋ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ।

ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಥಾಗತಸ್ಸ ಲೋಹಿತಂ ಉಪ್ಪಾದಿತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಲೋಹಿತಂ ಉಪ್ಪಾದಿತಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ।

೮೬೦. ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಘಭೇದಕಾ ಆನನ್ತರಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಬ್ಬೇ ಸಙ್ಘಭೇದಕಾ ಆನನ್ತರಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಧಮ್ಮಸಞ್ಞೀ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೬೧. ಧಮ್ಮಸಞ್ಞೀ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅತ್ಥುಪಾಲಿ, ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆಪಾಯಿಕೋ ನೇರಯಿಕೋ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಅತೇಕಿಚ್ಛೋ; ಅತ್ಥುಪಾಲಿ, ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ನ ಆಪಾಯಿಕೋ ನ ನೇರಯಿಕೋ ನ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ನ ಅತೇಕಿಚ್ಛೋ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಧಮ್ಮಸಞ್ಞೀ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ"ತಿ।

೮೬೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಧಮ್ಮಸಞ್ಞೀ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ -

“ಆಪಾಯಿಕೋ ನೇರಯಿಕೋ, ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ।
ವಗ್ಗರತೋ ಅಧಮ್ಮಟ್ಠೋ, ಯೋಗಕ್ಖೇಮಾ ಪಧಂಸತಿ।
ಸಙ್ಘಂ ಸಮಗ್ಗಂ ಭೇತ್ವಾನ, ಕಪ್ಪಂ ನಿರಯಮ್ಹಿ ಪಚ್ಚತೀ”ತಿ [ಚೂಳವ॰ ೩೫೪; ಅ॰ ನಿ॰ ೧೦.೩೯; ಇತಿವು॰ ೧೮]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋತಿ।

ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೦. ವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೫) ೨. ಞಾಣಕಥಾ

೮೬೩. ನತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪಞ್ಞಾ ಪಜಾನನಾ ವಿಚಯೋ ಪವಿಚಯೋ ಧಮ್ಮವಿಚಯೋ ಸಲ್ಲಕ್ಖಣಾ ಉಪಲಕ್ಖಣಾ ಪಚ್ಚುಪಲಕ್ಖಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪಞ್ಞಾ ಪಜಾನನಾ ವಿಚಯೋ… ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪಲಕ್ಖಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಪಞ್ಞಾ ಪಜಾನನಾ ವಿಚಯೋ…ಪೇ॰… ಪಚ್ಚುಪಲಕ್ಖಣಾ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಞಾಣ”ನ್ತಿ।

೮೬೪. ನತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ನತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಞಾಣ”ನ್ತಿ।

ಪುಥುಜ್ಜನೋ ದುತಿಯಂ ಝಾನಂ…ಪೇ॰… ತತಿಯಂ ಝಾನಂ…ಪೇ॰… ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ…ಪೇ॰… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ವಿಞ್ಞಾಣಞ್ಚಾಯತನಂ ಆಕಿಞ್ಚಞ್ಞಾಯತನಂ ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಸಮಾಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ದಾನಂ ದದೇಯ್ಯ …ಪೇ॰… ಚೀವರಂ ದದೇಯ್ಯ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದದೇಯ್ಯ, ಸೇನಾಸನಂ ದದೇಯ್ಯ, ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - ನತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಞಾಣ”ನ್ತಿ।

೮೬೫. ಅತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಞಾಣನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇನ ಞಾಣೇನ ದುಕ್ಖಂ ಪರಿಜಾನಾತಿ , ಸಮುದಯಂ ಪಜಹತಿ, ನಿರೋಧಂ ಸಚ್ಛಿಕರೋತಿ, ಮಗ್ಗಂ ಭಾವೇತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೦. ವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೬) ೩. ನಿರಯಪಾಲಕಥಾ

೮೬೬. ನತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ಕಮ್ಮಕಾರಣಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ಕಮ್ಮಕಾರಣಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಕಮ್ಮಕಾರಣಾ, ಅತ್ಥಿ ಚ ಕಾರಣಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ಕಮ್ಮಕಾರಣಾ, ಅತ್ಥಿ ಚ ಕಾರಣಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ಕಮ್ಮಕಾರಣಾ, ನತ್ಥಿ ಚ ಕಾರಣಿಕಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ಕಮ್ಮಕಾರಣಾ, ನತ್ಥಿ ಚ ಕಾರಣಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೬೭. ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

“ನ ವೇಸ್ಸಭೂ ನೋಪಿ ಚ ಪೇತ್ತಿರಾಜಾ,
ಸೋಮೋ ಯಮೋ ವೇಸ್ಸವಣೋ ಚ ರಾಜಾ।
ಸಕಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಹನನ್ತಿ ತತ್ಥ, ಇತೋ ಪಣುನ್ನಂ [ಪಣುಣ್ಣಂ (ಸ್ಯಾ॰ ಕ॰), ಪನುನ್ನಂ (ಸೀ॰)] ಪರಲೋಕಪತ್ತ”ನ್ತಿ॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ।

೮೬೮. ನತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ತಮೇನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ , ನಿರಯಪಾಲಾ ಪಞ್ಚವಿಧಬನ್ಧನಂ ನಾಮ ಕಾರಣಂ ಕಾರೇನ್ತಿ [ಕರೋನ್ತಿ (ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೨೫೦; ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೩೬)] – ತತ್ತಂ ಅಯೋಖಿಲಂ ಹತ್ಥೇ ಗಮೇನ್ತಿ, ತತ್ತಂ ಅಯೋಖಿಲಂ ದುತಿಯೇ ಹತ್ಥೇ ಗಮೇನ್ತಿ, ತತ್ತಂ ಅಯೋಖಿಲಂ ಪಾದೇ ಗಮೇನ್ತಿ, ತತ್ತಂ ಅಯೋಖಿಲಂ ದುತಿಯೇ ಪಾದೇ ಗಮೇನ್ತಿ, ತತ್ತಂ ಅಯೋಖಿಲಂ ಮಜ್ಝೇಉರಸ್ಮಿಂ ಗಮೇನ್ತಿ; ಸೋ ತತ್ಥ ದುಕ್ಖಾ ತಿಬ್ಬಾ ಕಟುಕಾ ವೇದನಾ ವೇದೇತಿ; ನ ಚ ತಾವ ಕಾಲಂ ಕರೋತಿ ಯಾವ ನ ತಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಬ್ಯನ್ತೀಹೋತೀ”ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೨೫೦; ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೩೬]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ।

ನತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – “ತಮೇನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರಯಪಾಲಾ ಸಂವೇಸೇತ್ವಾ ಕುಠಾರೀಹಿ [ಕುಧಾರೀಹಿ (ಸಬ್ಬತ್ಥ)] ತಚ್ಛನ್ತಿ…ಪೇ॰… ತಮೇನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರಯಪಾಲಾ ಉದ್ಧಮ್ಪಾದಂ ಅಧೋಸಿರಂ ಠಪೇತ್ವಾ ವಾಸೀಹಿ ತಚ್ಛನ್ತಿ…ಪೇ॰… ತಮೇನಂ , ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರಯಪಾಲಾ ರಥೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಆದಿತ್ತಾಯ ಪಥವಿಯಾ ಸಮ್ಪಜ್ಜಲಿತಾಯ ಸಜೋತಿಭೂತಾಯ [ಸಞ್ಜೋತಿಭೂತಾಯ (ಸ್ಯಾ॰)] ಸಾರೇನ್ತಿಪಿ ಪಚ್ಚಾಸಾರೇನ್ತಿಪಿ…ಪೇ॰… ತಮೇನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರಯಪಾಲಾ ಮಹನ್ತಂ ಅಙ್ಗಾರಪಬ್ಬತಂ ಆದಿತ್ತಂ ಸಮ್ಪಜ್ಜಲಿತಂ ಸಜೋತಿಭೂತಂ ಆರೋಪೇನ್ತಿಪಿ ಓರೋಪೇನ್ತಿಪಿ…ಪೇ॰… ತಮೇನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರಯಪಾಲಾ ಉದ್ಧಮ್ಪಾದಂ ಅಧೋಸಿರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ತಾಯ ಲೋಹಕುಮ್ಭಿಯಾ ಪಕ್ಖಿಪನ್ತಿ ಆದಿತ್ತಾಯ ಸಮ್ಪಜ್ಜಲಿತಾಯ ಸಜೋತಿಭೂತಾಯ। ಸೋ ತತ್ಥ ಫೇಣುದ್ದೇಹಕಂ ಪಚ್ಚತಿ, ಸೋ ತತ್ಥ ಫೇಣುದ್ದೇಹಕಂ ಪಚ್ಚಮಾನೋ ಸಕಿಮ್ಪಿ ಉದ್ಧಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಕಿಮ್ಪಿ ಅಧೋ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಕಿಮ್ಪಿ ತಿರಿಯಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಸೋ ತತ್ಥ ದುಕ್ಖಾ ತಿಬ್ಬಾ ಕಟುಕಾ ವೇದನಾ ವೇದಯತಿ, ನ ಚ ತಾವ ಕಾಲಂ ಕರೋತಿ ಯಾವ ನ ತಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಬ್ಯನ್ತೀಹೋತಿ। ತಮೇನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಿರಯಪಾಲಾ ಮಹಾನಿರಯೇ ಪಕ್ಖಿಪನ್ತಿ! ಸೋ ಖೋ ಪನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಹಾನಿರಯೋ –

“ಚತುಕ್ಕಣ್ಣೋ ಚತುದ್ವಾರೋ, ವಿಭತ್ತೋ ಭಾಗಸೋ ಮಿತೋ।
ಅಯೋಪಾಕಾರಪರಿಯನ್ತೋ, ಅಯಸಾ ಪಟಿಕುಜ್ಜಿತೋ॥

“ತಸ್ಸ ಅಯೋಮಯಾ ಭೂಮಿ, ಜಲಿತಾ ತೇಜಸಾ ಯುತಾ।
ಸಮನ್ತಾ ಯೋಜನಸತಂ, ಫರಿತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ ಸಬ್ಬದಾ”ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೨೫೦; ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೩೬; ಪೇ॰ ವ॰ ೭೧]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾತಿ।

ನಿರಯಪಾಲಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೦. ವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೭) ೪. ತಿರಚ್ಛಾನಕಥಾ

೮೯೯. ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತಿರಚ್ಛಾನಗತೇಸು ದೇವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ದೇವಲೋಕೋ ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಕೀಟಾ ಪಟಙ್ಗಾ ಮಕಸಾ ಮಕ್ಖಿಕಾ ಅಹೀ ವಿಚ್ಛಿಕಾ ಸತಪದೀ ಗಣ್ಡುಪ್ಪಾದಾತಿ [ಗಣ್ಡುಪಾದಾತಿ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)]? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೭೦. ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಏರಾವಣೋ ನಾಮ ಹತ್ಥಿನಾಗೋ ಸಹಸ್ಸಯುತ್ತಂ ದಿಬ್ಬಂ ಯಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಏರಾವಣೋ ನಾಮ ಹತ್ಥಿನಾಗೋ ಸಹಸ್ಸಯುತ್ತಂ ದಿಬ್ಬಂ ಯಾನಂ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾ"ತಿ।

೮೭೧. ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಹತ್ಥಿಬನ್ಧಾ ಅಸ್ಸಬನ್ಧಾ [ಹತ್ಥಿಭಣ್ಡಾ ಅಸ್ಸಭಣ್ಡಾ (?)] ಯಾವಸಿಕಾ ಕಾರಣಿಕಾ ಭತ್ತಕಾರಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ನತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾತಿ।

ತಿರಚ್ಛಾನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೦. ವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೮) ೫. ಮಗ್ಗಕಥಾ

೮೭೨. ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ, ಸೇಯ್ಯಥಿದಂ – ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ… ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ ವುತ್ತೋ ಭಗವತಾ , ಸೇಯ್ಯಥಿದಂ – ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ …ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ"ತಿ।

ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ –

> "ಮಗ್ಗಾನಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಸೇಟ್ಠೋ, ಸಚ್ಚಾನಂ ಚತುರೋ ಪದಾ।
> ವಿರಾಗೋ ಸೇಟ್ಠೋ ಧಮ್ಮಾನಂ, ದ್ವಿಪದಾನಞ್ಚ ಚಕ್ಖುಮಾ"ತಿ [ಧ॰ ಪ॰ ೨೭೩ ಧಮ್ಮಪದೇ]॥

ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋತಿ।

೮೭೩. ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸಾ ಚ ನ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸಾ ಚ ನ ಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸಾ ಚ ನ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ… ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸೋ ಚ ನ ಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸೋ ಚ ನ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸೋ ಚ ನ ಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸಾ ಚ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸಾ ಚ ಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸಾ ಚ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸೋ ಚ ಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾವಾಯಾಮೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸತಿ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸೋ ಚ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಾವಾಚಾ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಕಮ್ಮನ್ತೋ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮಾಆಜೀವೋ ಮಗ್ಗಙ್ಗಂ, ಸೋ ಚ ಮಗ್ಗೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೭೪. ಅರಿಯೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಪುಬ್ಬೇವ ಖೋ ಪನಸ್ಸ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ಆಜೀವೋ ಸುಪರಿಸುದ್ಧೋ ಹೋತಿ; ಏವಮಸ್ಸಾಯಂ ಅರಿಯೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ ಭಾವನಾಪಾರಿಪೂರಿಂ ಗಚ್ಛತೀ’’ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೩.೪೩೧]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋತಿ।

೮೭೫. ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಯಸ್ಮಿಂ ಖೋ, ಸುಭದ್ದ, ಧಮ್ಮವಿನಯೇ ಅರಿಯೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ ನ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ಸಮಣೋಪಿ ತತ್ಥ ನ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ದುತಿಯೋಪಿ ತತ್ಥ ಸಮಣೋ ನ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ತತಿಯೋಪಿ ತತ್ಥ ಸಮಣೋ ನ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ಚತುತ್ಥೋಪಿ ತತ್ಥ ಸಮಣೋ ನ ಉಪಲಬ್ಭತಿ। ಯಸ್ಮಿಞ್ಚ ಖೋ, ಸುಭದ್ದ, ಧಮ್ಮವಿನಯೇ ಅರಿಯೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ಸಮಣೋಪಿ ತತ್ಥ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ದುತಿಯೋಪಿ…ಪೇ॰… ತತಿಯೋಪಿ…ಪೇ॰… ಚತುತ್ಥೋಪಿ ತತ್ಥ ಸಮಣೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಖೋ, ಸುಭದ್ದ, ಧಮ್ಮವಿನಯೇ ಅರಿಯೋ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ ಉಪಲಬ್ಭತಿ। ಇಧೇವ, ಸುಭದ್ದ , ಸಮಣೋ, ಇಧ ದುತಿಯೋ ಸಮಣೋ, ಇಧ ತತಿಯೋ ಸಮಣೋ, ಇಧ ಚತುತ್ಥೋ ಸಮಣೋ। ಸುಞ್ಞಾ ಪರಪ್ಪವಾದಾ ಸಮಣೇಭಿ ಅಞ್ಞೇಹೀ’’ತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೨೧೪]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋತಿ।

ಮಗ್ಗಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೦. ವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೧೯೯) ೭. ಞಾಣಕಥಾ

೮೭೬. ದ್ವಾದಸವತ್ಥುಕಂ ಞಾಣಂ ಲೋಕುತ್ತರನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸ ಲೋಕುತ್ತರಞಾಣಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಾದಸ ಲೋಕುತ್ತರಞಾಣಾನೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಾದಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಾದಸ ಸಕದಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಾ…ಪೇ॰… ಅನಾಗಾಮಿಮಗ್ಗಾ…ಪೇ॰… ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ದ್ವಾದಸ ಅರಹತ್ತಮಗ್ಗಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದ್ವಾದಸ ಅರಹತ್ತಫಲಾನೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೭೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – ‘‘ದ್ವಾದಸವತ್ಥುಕಂ ಞಾಣಂ ಲೋಕುತ್ತರ’’ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ – ‘‘ಇದಂ ದುಕ್ಖಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚ’’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುಬ್ಬೇ ಅನನುಸ್ಸುತೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ, ಞಾಣಂ ಉದಪಾದಿ, ಪಞ್ಞಾ ಉದಪಾದಿ, ವಿಜ್ಜಾ ಉದಪಾದಿ, ಆಲೋಕೋ ಉದಪಾದಿ। ‘ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಪರಿಞ್ಞೇಯ್ಯ’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ಪರಿಞ್ಞಾತನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ‘ಇದಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯಂ [ದುಕ್ಖಸಮುದಯೋ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಅರಿಯಸಚ್ಚ’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ‘ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖಸಮುದಯಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಪಹಾತಬ್ಬ’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ಪಹೀನನ್ತಿ ಮೇ,

ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ‘ಇದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಂ [ದುಕ್ಖನಿರೋಧಾ (ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಅರಿಯಸಚ್ಚ’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ‘ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಂ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಸಚ್ಛಿಕಾತಬ್ಬ’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ಸಚ್ಛಿಕತನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ‘ಇದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ ಅರಿಯಸಚ್ಚ’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ‘ತಂ ಖೋ ಪನಿದಂ ದುಕ್ಖನಿರೋಧಗಾಮಿನೀ ಪಟಿಪದಾ ಅರಿಯಸಚ್ಚಂ ಭಾವೇತಬ್ಬ’ನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ…ಪೇ॰… ಭಾವಿತನ್ತಿ ಮೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಪುಬ್ಬೇ ಅನನುಸ್ಸುತೇಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಚಕ್ಖುಂ ಉದಪಾದಿ…ಪೇ॰… ಆಲೋಕೋ ಉದಪಾದೀ’’ತಿ [ಮಹಾವ॰ ೧೫; ಸಂ॰ ನಿ॰ ೫.೧೦೮೧; ಪಟಿ॰ ಮ॰ ೨.೩೦]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ದ್ವಾದಸವತ್ಥುಕಂ ಞಾಣಂ ಲೋಕುತ್ತರನ್ತಿ।

ಞಾಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಮಾತುಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಪಿತುಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಅರಹನ್ತಘಾತಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ ರುಹಿರುಪ್ಪಾದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಆನನ್ತರಿಕೋ, ನತ್ಥಿ ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ಞಾಣಂ, ನತ್ಥಿ ನಿರಯೇಸು ನಿರಯಪಾಲಾ, ಅತ್ಥಿ ದೇವೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾ, ಪಞ್ಚಙ್ಗಿಕೋ ಮಗ್ಗೋ, ದ್ವಾದಸವತ್ಥುಕಂ ಞಾಣಂ ಲೋಕುತ್ತರನ್ತಿ।

ಚತುತ್ಥೋ ಪಣ್ಣಾಸಕೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ನಿಗ್ಗಹೋ, ಪುಞ್ಞಸಞ್ಚಯೋ, ಅಟ್ಠಾಸಿ, ಅತೀತೇನ ಚ ಮಾತುಘಾತಕೋ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೦) ೧. ಸಾಸನಕಥಾ

೮೭೮. ಸಾಸನಂ ನವಂ ಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ನವಂ ಕತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಾಸನಂ ನವಂ ಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ…ಪೇ॰… ಇದ್ಧಿಪಾದಾ…ಪೇ॰… ಇನ್ದ್ರಿಯಾ…ಪೇ॰… ಬಲಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ನವಂ ಕತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪುಬ್ಬೇ ಅಕುಸಲಂ ಪಚ್ಛಾ ಕುಸಲಂ ಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಪುಬ್ಬೇ ಸಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಸಂಯೋಜನಿಯಂ ಗನ್ಥನಿಯಂ ಓಘನಿಯಂ ಯೋಗನಿಯಂ ನೀವರಣಿಯಂ ಪರಾಮಟ್ಠಂ ಉಪಾದಾನಿಯಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಕಂ ಪಚ್ಛಾ ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಕಂ ಕತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ನವಂ ಕರೋತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸತಿಪಟ್ಠಾನೇ ನವಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನೇ…ಪೇ॰… ಇದ್ಧಿಪಾದೇ…ಪೇ॰… ಇನ್ದ್ರಿಯೇ…ಪೇ॰… ಬಲೇ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗೇ ನವಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪುಬ್ಬೇ ಅಕುಸಲಂ ಪಚ್ಛಾ ಕುಸಲಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ಪುಬ್ಬೇ ಸಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಕಂ ಪಚ್ಛಾ ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ ಕರೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಲಬ್ಭಾ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ಪುನ ನವಂ ಕಾತುನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಲಬ್ಭಾ ಸತಿಪಟ್ಠಾನಾ ಪುನ ನವಂ ಕಾತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಲಬ್ಭಾ ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನಾ…ಪೇ॰… ಇದ್ಧಿಪಾದಾ…ಪೇ॰… ಇನ್ದ್ರಿಯಾ…ಪೇ॰… ಬಲಾ…ಪೇ॰… ಬೋಜ್ಝಙ್ಗಾ ಪುನ ನವಂ ಕಾತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಲಬ್ಭಾ ಪುಬ್ಬೇ ಅಕುಸಲಂ ಪಚ್ಛಾ ಕುಸಲಂ ಕಾತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಲಬ್ಭಾ ಪುಬ್ಬೇ ಸಾಸವಂ…ಪೇ॰… ಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ ಪಚ್ಛಾ ಅಸಂಕಿಲೇಸಿಯಂ ಕಾತುನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಾಸನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೧) ೨. ಅವಿವಿತ್ತಕಥಾ

೮೭೯. ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇಧಾತುಕೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಅವಿವಿತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇಧಾತುಕೇಹಿ ಫಸ್ಸೇಹಿ…ಪೇ॰… ತೇಧಾತುಕಾಹಿ ವೇದನಾಹಿ… ಸಞ್ಞಾಹಿ … ಚೇತನಾಹಿ… ಚಿತ್ತೇಹಿ… ಸದ್ಧಾಹಿ… ವೀರಿಯೇಹಿ… ಸತೀಹಿ… ಸಮಾಧೀಹಿ…ಪೇ॰… ತೇಧಾತುಕಾಹಿ ಪಞ್ಞಾಹಿ ಅವಿವಿತ್ತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇಧಾತುಕೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಅವಿವಿತ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಯಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಚೀವರಂ ದೇತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಪಠಮಂ ಝಾನಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ…ಪೇ॰… ಆಕಾಸಾನಞ್ಚಾಯತನಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಯಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದೇತಿ…ಪೇ॰… ಸೇನಾಸನಂ ದೇತಿ…ಪೇ॰… ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದೇತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಚತುತ್ಥಂ ಝಾನಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತಿ… ನೇವಸಞ್ಞಾನಾಸಞ್ಞಾಯತನಂ ಉಪಸಮ್ಪಜ್ಜ ವಿಹರತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೮೦. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇಧಾತುಕೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಅವಿವಿತ್ತೋ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಪುಥುಜ್ಜನಸ್ಸ ರೂಪಧಾತುಅರೂಪಧಾತೂಪಗಂ ಕಮ್ಮಂ ಪರಿಞ್ಞಾತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇಧಾತುಕೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಅವಿವಿತ್ತೋತಿ...ಪೇ॰...।

ಅವಿವಿತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೨) ೩. ಸಂಯೋಜನಕಥಾ

೮೮೧. ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ...ಪೇ॰... ವಿಚಿಕಿಚ್ಛಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ...ಪೇ॰... ಸೀಲಬ್ಬತಪರಾಮಾಸಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ... ರಾಗಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ... ದೋಸಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ... ಮೋಹಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ... ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸರಾಗೋ ಸದೋಸೋ ಸಮೋಹೋ ಸಮಾನೋ ಸಮಕ್ಖೋ ಸಪಳಾಸೋ ಸಉಪಾಯಾಸೋ ಸಕಿಲೇಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಅರಹಾ ನಿರಾಗೋ ನಿದ್ದೋಸೋ ನಿಮ್ಮೋಹೋ ನಿಮ್ಮಾನೋ ನಿಮ್ಮಕ್ಖೋ ನಿಪ್ಪಳಾಸೋ ನಿರುಪಾಯಾಸೋ ನಿಕ್ಕಿಲೇಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನಿರಾಗೋ...ಪೇ॰... ನಿಕ್ಕಿಲೇಸೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀ"ತಿ।

೮೮೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀ"ತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸಬ್ಬಂ ಬುದ್ಧವಿಸಯಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ।

ಸಂಯೋಜನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೩) ೪. ಇದ್ಧಿಕಥಾ

೮೮೩. ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ನಿಚ್ಚಪಣ್ಣಾ ರುಕ್ಖಾ ಹೋನ್ತೂ"ತಿ - ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನಿಚ್ಚಪುಪ್ಫಾ ರುಕ್ಖಾ ಹೋನ್ತು...ಪೇ॰... ನಿಚ್ಚಫಲಿಕಾ ರುಕ್ಖಾ ಹೋನ್ತು... ನಿಚ್ಚಂ ಜುಣ್ಹಂ ಹೋತು... ನಿಚ್ಚಂ ಖೇಮಂ ಹೋತು... ನಿಚ್ಚಂ ಸುಭಿಕ್ಖಂ ಹೋತು... "ನಿಚ್ಚಂ ಸುವತ್ಥಿ [ಸುವುಟ್ಠಿಕಂ (ಸ್ಯಾ॰)] ಹೋತೂ"ತಿ - ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । "ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಫಸ್ಸೋ ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀ"ತಿ - ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಉಪ್ಪನ್ನಾ ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾ... ಚೇತನಾ... ಚಿತ್ತಂ... ಸದ್ಧಾ... ವೀರಿಯಂ... ಸತಿ... ಸಮಾಧಿ...ಪೇ॰... ಪಞ್ಞಾ ಮಾ ನಿರುಜ್ಝೀತಿ - ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। “ರೂಪಂ ನಿಚ್ಚಂ ಹೋತೂ”ತಿ - ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ... ವೇದನಾ...ಪೇ॰... ಸಞ್ಞಾ...ಪೇ॰... ಸಙ್ಖಾರಾ...ಪೇ॰... “ವಿಞ್ಞಾಣಂ ನಿಚ್ಚಂ ಹೋತೂ”ತಿ - ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। “ಜಾತಿಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಜಾಯಿಂಸೂ”ತಿ ಅತ್ಥಿ...ಪೇ॰... “ಜರಾಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಜೀರಿಂಸೂ”ತಿ...ಪೇ॰... “ಬ್ಯಾಧಿಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಬ್ಯಾಧಿಯಿಂಸೂ”ತಿ...ಪೇ॰... “ಮರಣಧಮ್ಮಾ ಸತ್ತಾ ಮಾ ಮೀಯಿಂಸೂ”ತಿ - ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೮೪. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - “ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾ”ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಪಿಲಿನ್ದವಚ್ಛೋ ರಞ್ಞೋ ಮಾಗಧಸ್ಸ ಸೇನಿಯಸ್ಸ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಸ್ಸ ಪಾಸಾದಂ “ಸುವಣ್ಣ”ನ್ತ್ವೇವ ಅಧಿಮುಚ್ಚಿ, ಸುವಣ್ಣೋ ಚ ಪನ ಆಸೀತಿ [ಪಾರಾ॰ ೬೨೧; ಮಹಾವ॰ ೨೭೧]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಆಯಸ್ಮಾ ಪಿಲಿನ್ದವಚ್ಛೋ ರಞ್ಞೋ ಮಾಗಧಸ್ಸ ಸೇನಿಯಸ್ಸ ಬಿಮ್ಬಿಸಾರಸ್ಸ ಪಾಸಾದಂ ಸುವಣ್ಣನ್ತ್ವೇವ ಅಧಿಮುಚ್ಚಿ, ಸುವಣ್ಣೋ ಚ ಪನ ಆಸಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಇದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾ”ತಿ।

ಇದ್ಧಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೪) ೫. ಬುದ್ಧಕಥಾ

೮೮೫. ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ಬುದ್ಧೇಹಿ ಹೀನಾತಿರೇಕತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸತಿಪಟ್ಠಾನತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ ...ಪೇ॰... ಸಮ್ಮಪ್ಪಧಾನತೋ...ಪೇ॰... ಇದ್ಧಿಪಾದತೋ... ಇನ್ದ್ರಿಯತೋ... ಬಲತೋ... ಬೋಜ್ಝಙ್ಗತೋ... ವಸಿಭಾವತೋ...ಪೇ॰... ಸಬ್ಬಞ್ಞುತಞಾಣದಸ್ಸನತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಬುದ್ಧಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೫) ೬. ಸಬ್ಬದಿಸಾಕಥಾ

೮೮೬. ಸಬ್ಬಾ ದಿಸಾ ಬುದ್ಧಾ ತಿಟ್ಠನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಬುದ್ಧೋ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಬುದ್ಧೋ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿನ್ನಾಮೋ ಸೋ ಭಗವಾ, ಕಿಂಜಚ್ಚೋ, ಕಿಂಗೋತ್ತೋ, ಕಿನ್ನಾಮಾ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ, ಕಿನ್ನಾಮಂ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಸಾವಕಯುಗಂ, ಕೋನಾಮೋ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಉಪಟ್ಠಾಕೋ, ಕೀದಿಸಂ ಚೀವರಂ ಧಾರೇತಿ, ಕೀದಿಸಂ ಪತ್ತಂ ಧಾರೇತಿ, ಕತರಸ್ಮಿಂ ಗಾಮೇ ವಾ ನಿಗಮೇ ವಾ ನಗರೇ ವಾ ರಟ್ಠೇ ವಾ ಜನಪದೇ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ದಕ್ಖಿಣಾಯ ದಿಸಾಯ...ಪೇ॰... ಪಚ್ಛಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ...ಪೇ॰... ಉತ್ತರಾಯ ದಿಸಾಯ...ಪೇ॰... ಹೇಟ್ಠಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಬುದ್ಧೋ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಹೇಟ್ಠಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಬುದ್ಧೋ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಕಿನ್ನಾಮೋ ಸೋ ಭಗವಾ...ಪೇ॰... ಜನಪದೇ ವಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಉಪರಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಬುದ್ಧೋ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…। ಉಪರಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಬುದ್ಧೋ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕೇ ತಿಟ್ಠತಿ…ಪೇ॰… ತಾವತಿಂಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ…ಪೇ॰… ಯಾಮೇ ತಿಟ್ಠತಿ…ಪೇ॰… ತುಸಿತೇ ತಿಟ್ಠತಿ…ಪೇ॰… ನಿಮ್ಮಾನರತಿಯಾ ತಿಟ್ಠತಿ…ಪೇ॰… ಪರನಿಮ್ಮಿತವಸವತ್ತಿಯಾ ತಿಟ್ಠತಿ…ಪೇ॰… ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ತಿಟ್ಠತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಸಬ್ಬದಿಸಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೬) ೭. ಧಮ್ಮಕಥಾ

೮೮೭. ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ನಿಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಅನಿಯತೋ ರಾಸೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅತ್ಥಿ ಅನಿಯತೋ ರಾಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಅನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ನಿಯತಾ”ತಿ।

ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ನಿಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಯೋ ರಾಸೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಅನಿಯತೋ ರಾಸೀತಿ [ಧ॰ ಸ॰ ತಿಕಮಾತಿಕಾ ೧೫]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಯೋ ರಾಸೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಅನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ನಿಯತಾ”ತಿ।

ರೂಪಂ ರೂಪಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೮೮. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ರೂಪಂ ರೂಪಟ್ಠೇನ ನಿಯತಂ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ವೇದನಾ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ ಹೋತಿ… ಸಙ್ಖಾರಾ ಹೋನ್ತಿ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ಹೋತಿ… ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ರೂಪಂ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ವೇದನಾ ಹೋತಿ… ಸಞ್ಞಾ ಹೋತಿ… ಸಙ್ಖಾರಾ ಹೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ರೂಪಂ ರೂಪಟ್ಠೇನ ನಿಯತಂ, ವೇದನಾ…ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ…ಪೇ॰… ಸಙ್ಖಾರಾ…ಪೇ॰… ವಿಞ್ಞಾಣಂ ವಿಞ್ಞಾಣಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ।

ಧಮ್ಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೧. ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೭) ೮. ಕಮ್ಮಕಥಾ

೮೮೯. ಸಬ್ಬೇ ಕಮ್ಮಾ ನಿಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನತ್ಥಿ ಅನಿಯತೋ ರಾಸೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅತ್ಥಿ ಅನಿಯತೋ ರಾಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಅನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಸಬ್ಬೇ ಕಮ್ಮಾ ನಿಯತಾ”ತಿ।

ಸಬ್ಬೇ ಕಮ್ಮಾ ನಿಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ತಯೋ ರಾಸೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಅನಿಯತೋ ರಾಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ತಯೋ ರಾಸೀ ವುತ್ತಾ ಭಗವತಾ - ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ಅನಿಯತೋ ರಾಸಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಸಬ್ಬೇ ಕಮ್ಮಾ ನಿಯತಾ"ತಿ।

೮೯೦. ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...। ಉಪಪಜ್ಜವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ...ಪೇ॰... ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

೮೯೧. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಟ್ಠೇನ ನಿಯತಂ, ಉಪಪಜ್ಜವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ...ಪೇ॰... ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಉಪಪಜ್ಜವೇದನೀಯಂ ಹೋತಿ, ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಂ ಹೋತಿ...ಪೇ॰... ಉಪಪಜ್ಜವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಂ ಹೋತಿ, ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಂ ಹೋತಿ...ಪೇ॰... ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಂ ಹೋತಿ, ಉಪಪಜ್ಜವೇದನೀಯಂ ಹೋತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ । ತೇನ ಹಿ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮವೇದನೀಯಟ್ಠೇನ ನಿಯತಂ, ಉಪಪಜ್ಜವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ...ಪೇ॰... ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಪರಾಪರಿಯವೇದನೀಯಟ್ಠೇನ ನಿಯತನ್ತಿ।

ಕಮ್ಮಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಏಕವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಸಾಸನಂ ನವಂ ಕತಂ ಅತ್ಥಿ ಕೋಚಿ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ನವಂ ಕರೋತಿ ಲಬ್ಭಾ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ಪುನ ನವಂ ಕಾತುಂ, ಪುಥುಜ್ಜನೋ ತೇಧಾತುಕೇಹಿ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಅವಿವಿತ್ತೋ, ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಿದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ವಾ ಸಾವಕಾನಂ ವಾ, ಅತ್ಥಿ ಬುದ್ಧಾನಂ ಬುದ್ಧೇಹಿ ಹೀನಾತಿರೇಕತಾ, ಸಬ್ಬಾ ದಿಸಾ ಬುದ್ಧಾ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ನಿಯತಾ, ಸಬ್ಬೇ ಕಮ್ಮಾ ನಿಯತಾತಿ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೮) ೧. ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಕಥಾ

೮೯೨. ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಕ್ಕಾಯದಿಟ್ಠಿಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ…ಪೇ॰… ಅನೋತ್ತಪ್ಪಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಸರಾಗೋ…ಪೇ॰… ಸಕಿಲೇಸೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅರಹಾ ನಿರಾಗೋ…ಪೇ॰… ನಿಕ್ಕಿಲೇಸೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನಿರಾಗೋ…ಪೇ॰… ನಿಕ್ಕಿಲೇಸೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನ"ನ್ತಿ।

೮೯೩. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಅರಹಾ ಸಬ್ಬಂ ಬುದ್ಧವಿಸಯಂ ಜಾನಾತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ।

ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೦೯) ೨. ಕುಸಲಚಿತ್ತಕಥಾ

೮೯೪. ಅರಹಾ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಪುಞ್ಞಾಭಿಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರೋನ್ತೋ… ಆನೇಞ್ಜಾಭಿಸಙ್ಖಾರಂ ಅಭಿಸಙ್ಖರೋನ್ತೋ… ಗತಿಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ… ಭವಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ… ಇಸ್ಸರಿಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ… ಅಧಿಪಚ್ಚಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ… ಮಹಾಭೋಗಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ… ಮಹಾಪರಿವಾರಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ… ದೇವಸೋಭಗ್ಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ… ಮನುಸ್ಸಸೋಭಗ್ಯಸಂವತ್ತನಿಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹಾ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಆಚಿನನ್ತೋ ಅಪಚಿನನ್ತೋ ಪಜಹನ್ತೋ ಉಪಾದಿಯನ್ತೋ ವಿಸಿನೇನ್ತೋ ಉಸ್ಸಿನೇನ್ತೋ ವಿಧೂಪೇನ್ತೋ ಸನ್ಧೂಪೇನ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ …ಪೇ॰… ನನು ಅರಹಾ ನೇವಾಚಿನಾತಿ ನ ಅಪಚಿನಾತಿ ಅಪಚಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವಾಚಿನಾತಿ ನ ಅಪಚಿನಾತಿ ಅಪಚಿನಿತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ। ನನು ಅರಹಾ ನೇವ ಪಜಹತಿ ನ ಉಪಾದಿಯತಿ ಪಜಹಿತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೇವ ವಿಸಿನೇತಿ ನ ಉಸ್ಸಿನೇತಿ ವಿಸಿನೇತ್ವಾ ಠಿತೋ; ನನು ಅರಹಾ ನೇವ ವಿಧೂಪೇತಿ ನ ಸನ್ಧೂಪೇತಿ ವಿಧೂಪೇತ್ವಾ ಠಿತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ನೇವ ವಿಧೂಪೇತಿ ನ ಸನ್ಧೂಪೇತಿ ವಿಧೂಪೇತ್ವಾ ಠಿತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ।

೮೯೫. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ - "ಅರಹಾ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಉಪಟ್ಠಿತಸ್ಸತಿ ಸತೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಉಪಟ್ಠಿತಸ್ಸತಿ ಸತೋ ಸಮ್ಪಜಾನೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತಿ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ।

ಕುಸಲಚಿತ್ತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೦) ೩. ಆನೇಞ್ಜಕಥಾ

೮೯೬. ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಅರಹಾ ಪಕತಿಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ಪಕತಿಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ।

ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಕಿರಿಯಮಯೇ ಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಅರಹಾ ವಿಪಾಕಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ವಿಪಾಕಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ।

ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹಾ ಕಿರಿಯಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನನು ಅರಹಾ ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅರಹಾ ವಿಪಾಕಾಬ್ಯಾಕತೇ ಚಿತ್ತೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತಿ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ।

ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಭಗವಾ ಚತುತ್ಥಜ್ಝಾನಾ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಸಮನನ್ತರಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋತಿ [ದೀ॰ ನಿ॰ ೨.೨೧೯]? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಭಗವಾ ಚತುತ್ಥಜ್ಝಾನಾ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಸಮನನ್ತರಾ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತೀ"ತಿ।

ಆನೇಞ್ಜಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೧) ೪. ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯಕಥಾ

೮೯೭. ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮದೇಸನಾ, ಧಮ್ಮಸ್ಸವನಂ, ಧಮ್ಮಸಾಕಚ್ಛಾ, ಪರಿಪುಚ್ಛಾ, ಸೀಲಸಮಾದಾನಂ , ಇನ್ದ್ರಿಯೇಸು ಗುತ್ತದ್ವಾರತಾ, ಭೋಜನೇ ಮತ್ತಞ್ಞುತಾ, ಪುಬ್ಬರತ್ತಾಪರರತ್ತಂ ಜಾಗರಿಯಾನುಯೋಗೋತಿ ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰... ನತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮದೇಸನಾ, ಧಮ್ಮಸ್ಸವನಂ...ಪೇ॰... ಪುಬ್ಬರತ್ತಾಪರರತ್ತಂ ಜಾಗರಿಯಾನುಯೋಗೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ನತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮದೇಸನಾ, ಧಮ್ಮಸ್ಸವನಂ...ಪೇ॰... ಪುಬ್ಬರತ್ತಾಪರರತ್ತಂ ಜಾಗರಿಯಾನುಯೋಗೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ದ್ವೇ ಪಚ್ಚಯಾ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಉಪ್ಪಾದಾಯ - ಪರತೋ ಚ ಘೋಸೋ, ಯೋನಿಸೋ ಚ ಮನಸಿಕಾರೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ದ್ವೇ ಪಚ್ಚಯಾ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಉಪ್ಪಾದಾಯ - ಪರತೋ ಚ ಘೋಸೋ, ಯೋನಿಸೋ ಚ ಮನಸಿಕಾರೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋ"ತಿ।

ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುತ್ತಸ್ಸ ಪಮತ್ತಸ್ಸ ಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿಸ್ಸ ಅಸಮ್ಪಜಾನಸ್ಸ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ...ಪೇ॰...।

ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೨-೪) ೫-೭. ತಿಸ್ಸೋಪಿಕಥಾ

೮೯೮. ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುತ್ತಸ್ಸ ಪಮತ್ತಸ್ಸ ಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿಸ್ಸ ಅಸಮ್ಪಜಾನಸ್ಸ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೮೯೯. ಅತ್ಥಿ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುತ್ತಸ್ಸ ಪಮತ್ತಸ್ಸ ಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿಸ್ಸ ಅಸಮ್ಪಜಾನಸ್ಸ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೦೦. ಅತ್ಥಿ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುತ್ತಸ್ಸ ಪಮತ್ತಸ್ಸ ಮುಟ್ಠಸ್ಸತಿಸ್ಸ ಅಸಮ್ಪಜಾನಸ್ಸ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ತಿಸ್ಸೋಪಿಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೫) ೮. ಅಬ್ಯಾಕತಕಥಾ

೯೦೧. ಸಬ್ಬಂ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸುಪಿನನ್ತೇನ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸುಪಿನನ್ತೇನ ಪಾಣಂ ಹನೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಸಬ್ಬಂ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

ಸುಪಿನನ್ತೇನ ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ಮುಸಾ ಭಣೇಯ್ಯ, ಪಿಸುಣಂ ಭಣೇಯ್ಯ, ಫರುಸಂ ಭಣೇಯ್ಯ, ಸಮ್ಫಂ ಪಲಪೇಯ್ಯ, ಸನ್ಧಿಂ ಛಿನ್ದೇಯ್ಯ, ನಿಲ್ಲೋಪಂ ಹರೇಯ್ಯ, ಏಕಾಗಾರಿಕಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಪರಿಪನ್ಥೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ಪರದಾರಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ, ಗಾಮಘಾತಕಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನಿಗಮಘಾತಕಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಸುಪಿನನ್ತೇನ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ , ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಅಸುಚಿ ಮುಚ್ಚೇಯ್ಯ, ಸುಪಿನನ್ತೇನ ದಾನಂ ದದೇಯ್ಯ, ಚೀವರಂ ದದೇಯ್ಯ, ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದದೇಯ್ಯ, ಸೇನಾಸನಂ ದದೇಯ್ಯ, ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಭೇಸಜ್ಜಪರಿಕ್ಖಾರಂ ದದೇಯ್ಯ, ಖಾದನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ, ಭೋಜನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ, ಪಾನೀಯಂ ದದೇಯ್ಯ, ಚೇತಿಯಂ ವನ್ದೇಯ್ಯ, ಚೇತಿಯೇ ಮಾಲಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ, ಗನ್ಧಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ , ವಿಲೇಪನಂ ಆರೋಪೇಯ್ಯ…ಪೇ॰… ಚೇತಿಯಂ ಅಭಿದಕ್ಖಿಣಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ । ಹಞ್ಚಿ ಸುಪಿನನ್ತೇನ ಚೇತಿಯಂ ಅಭಿದಕ್ಖಿಣಂ ಕರೇಯ್ಯ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಸಬ್ಬಂ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

೯೦೨. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಸಬ್ಬಂ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಬೋಹಾರಿಯಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಬೋಹಾರಿಯಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ, ತೇನ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ – "ಸಬ್ಬಂ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತ"ನ್ತಿ।

ಅಬ್ಯಾಕತಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೬) ೯. ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯಕಥಾ

೯೦೩. ನತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಪಾಣಾತಿಪಾತೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತೋ ಭಾವಿತೋ ಬಹುಲೀಕತೋ ನಿರಯಸಂವತ್ತನಿಕೋ ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಪೇತ್ತಿವಿಸಯಸಂವತ್ತನಿಕೋ, ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಪಾಣಾತಿಪಾತಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಅಪ್ಪಾಯುಕಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತೀ"ತಿ [ಅಂ॰ ನಿ॰ ೮.೪೦]। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ।

ನತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಅದಿನ್ನಾದಾನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತಂ ಭಾವಿತಂ ಬಹುಲೀಕತಂ ನಿರಯಸಂವತ್ತನಿಕಂ ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಸಂವತ್ತನಿಕಂ ಪೇತ್ತಿವಿಸಯಸಂವತ್ತನಿಕಂ, ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಅದಿನ್ನಾದಾನಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಭೋಗಬ್ಯಸನಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತಿ...ಪೇ॰... ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಕಾಮೇಸುಮಿಚ್ಛಾಚಾರಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಸಪತ್ತವೇರಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತಿ...ಪೇ॰... ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಮುಸಾವಾದಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಅಬ್ಭೂತಬ್ಭಕ್ಖಾನಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತಿ...ಪೇ॰... ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಪಿಸುಣಾಯ ವಾಚಾಯ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಮಿತ್ತೇಹಿ ಭೇದನಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತಿ...ಪೇ॰... ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಫರುಸಾಯ ವಾಚಾಯ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಅಮನಾಪಸದ್ದಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತಿ...ಪೇ॰... ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಸಮ್ಫಪ್ಪಲಾಪಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಅನಾದೇಯ್ಯವಾಚಾಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತಿ, ಸುರಾಮೇರಯಪಾನಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತಂ...ಪೇ॰... ಯೋ ಸಬ್ಬಲಹುಸೋ ಸುರಾಮೇರಯಪಾನಸ್ಸ ವಿಪಾಕೋ ಮನುಸ್ಸಭೂತಸ್ಸ ಉಮ್ಮತ್ತಕಸಂವತ್ತನಿಕೋ ಹೋತೀ"ತಿ [ಅಂ॰ ನಿ॰ ೮.೪೦]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ।

೯೦೪. ನತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತಾ ಭಾವಿತಾ ಬಹುಲೀಕತಾ ನಿರಯಸಂವತ್ತನಿಕಾ ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಸಂವತ್ತನಿಕಾ ಪೇತ್ತಿವಿಸಯಸಂವತ್ತನಿಕಾ"ತಿ। ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ।

ನತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಮಿಚ್ಛಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ...ಪೇ॰... ಮಿಚ್ಛಾಸಮಾಧಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತೋ ಭಾವಿತೋ...ಪೇ॰... ಪೇತ್ತಿವಿಸಯಸಂವತ್ತನಿಕೋ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ।

೯೦೫. ನತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತಾ ಭಾವಿತಾ ಬಹುಲೀಕತಾ ಅಮತೋಗಧಾ ಹೋತಿ ಅಮತಪರಾಯನಾ ಅಮತಪರಿಯೋಸಾನಾ"ತಿ! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ।

ನತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - "ಸಮ್ಮಾಸಙ್ಕಪ್ಪೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತೋ ಭಾವಿತೋ ಬಹುಲೀಕತೋ...ಪೇ॰... ಸಮ್ಮಾಸಮಾಧಿ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಆಸೇವಿತೋ ಭಾವಿತೋ ಬಹುಲೀಕತೋ ಅಮತೋಗಧೋ ಹೋತಿ ಅಮತಪರಾಯನೋ ಅಮತಪರಿಯೋಸಾನೋ"ತಿ ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ, ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಅತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾತಿ।

ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೨. ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೭) ೧೦. ಖಣಿಕಕಥಾ

೯೦೬. ಏಕಚಿತ್ತಕ್ಖಣಿಕಾ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಿತ್ತೇ ಮಹಾಪಥವೀ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಸಿನೇರುಪಬ್ಬತರಾಜಾ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಆಪೋ ಸಣ್ಠಾತಿ, ತೇಜೋ ಸಣ್ಠಾತಿ, ವಾಯೋ ಸಣ್ಠಾತಿ, ತಿಣಕಟ್ಠವನಪ್ಪತಯೋ ಸಣ್ಠಹನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕಚಿತ್ತಕ್ಖಣಿಕಾ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಸಹಜಾತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಸಹಜಾತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಏತದವೋಚ – "ಅಜ್ಝತ್ತಿಕಞ್ಚೇವ, ಆವುಸೋ, ಚಕ್ಖುಂ ಅಪರಿಭಿನ್ನಂ ಹೋತಿ, ಬಾಹಿರಾ ಚ ರೂಪಾ ನ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ನೋ ಚ ತಜ್ಜೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಹೋತಿ, ನೇವ ತಾವ ತಜ್ಜಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಭಾಗಸ್ಸ [ವಿಞ್ಞಾಣಭಾವಸ್ಸ (ಬಹೂಸು)] ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ। ಅಜ್ಝತ್ತಿಕಞ್ಚೇವ, ಆವುಸೋ, ಚಕ್ಖುಂ ಅಪರಿಭಿನ್ನಂ ಹೋತಿ, ಬಾಹಿರಾ ಚ ರೂಪಾ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ನೋ ಚ ತಜ್ಜೋ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಹೋತಿ, ನೇವ ತಾವ ತಜ್ಜಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಭಾಗಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತಿ। ಯತೋ ಚ ಖೋ, ಆವುಸೋ, ಅಜ್ಝತ್ತಿಕಞ್ಚೇವ ಚಕ್ಖುಂ ಅಪರಿಭಿನ್ನಂ ಹೋತಿ , ಬಾಹಿರಾ ಚ ರೂಪಾ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಜ್ಜೋ ಚ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಹೋತಿ, ಏವಂ ತಜ್ಜಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಭಾಗಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತೀ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೦೬]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಚಕ್ಖಾಯತನಂ ಚಕ್ಖುವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಸಹಜಾತ"ನ್ತಿ।

ಸೋತಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಘಾನಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಜಿವ್ಹಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಸಹಜಾತನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಕಾಯಾಯತನಂ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಸಹಜಾತನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಆಯಸ್ಮಾ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಏತದವೋಚ – "ಅಜ್ಝತ್ತಿಕೋ ಚೇವ, ಆವುಸೋ, ಕಾಯೋ ಅಪರಿಭಿನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಬಾಹಿರಾ ಚ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ನ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ನೋ ಚ…ಪೇ॰… ಅಜ್ಝತ್ತಿಕೋ ಚೇವ, ಆವುಸೋ, ಕಾಯೋ ಅಪರಿಭಿನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಬಾಹಿರಾ ಚ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ನೋ ಚ…ಪೇ॰… ಯತೋ ಚ ಖೋ, ಆವುಸೋ, ಅಜ್ಝತ್ತಿಕೋ ಚೇವ ಕಾಯೋ ಅಪರಿಭಿನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಬಾಹಿರಾ ಚ ಫೋಟ್ಠಬ್ಬಾ ಆಪಾಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಜ್ಜೋ ಚ ಸಮನ್ನಾಹಾರೋ ಹೋತಿ, ಏವಂ ತಜ್ಜಸ್ಸ ವಿಞ್ಞಾಣಭಾಗಸ್ಸ ಪಾತುಭಾವೋ ಹೋತೀ"ತಿ [ಮ॰ ನಿ॰ ೧.೩೦೬]! ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಕಾಯಾಯತನಂ ಕಾಯವಿಞ್ಞಾಣೇನ ಸಹಜಾತ"ನ್ತಿ।

೯೦೭. ನ ವತ್ತಬ್ಬಂ – "ಏಕಚಿತ್ತಕ್ಖಣಿಕಾ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ"ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾ ನಿಚ್ಚಾ ಧುವಾ ಸಸ್ಸತಾ ಅವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ। ತೇನ ಹಿ ಏಕಚಿತ್ತಕ್ಖಣಿಕಾ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾತಿ।

ಖಣಿಕಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಬಾವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ –

ಅತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಂಯೋಜನಂ ಅಪ್ಪಹಾಯ ಪರಿನಿಬ್ಬಾನಂ, ಅರಹಾ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತಿ, ಅರಹಾ ಆನೇಞ್ಜೇ ಠಿತೋ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯತಿ, ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋ, ಅತ್ಥಿ ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಾಯ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತಿ, ಅತ್ಥಿ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಾಭಿಸಮಯೋ, ಅತ್ಥಿ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಅರಹತ್ತಪ್ಪತ್ತಿ, ಸಬ್ಬಂ ಸುಪಿನಗತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಬ್ಯಾಕತಂ, ನತ್ಥಿ ಕಾಚಿ ಆಸೇವನಪಚ್ಚಯತಾ, ಏಕಚಿತ್ತಕ್ಖಣಿಕಾ ಸಬ್ಬೇ ಧಮ್ಮಾತಿ।

೨೩. ತೇವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೮) ೧. ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯಕಥಾ

೯೦೮. ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ಮೇಥುನೋ ಧಮ್ಮೋ ಪಟಿಸೇವಿತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ಅಸ್ಸಮಣೇನ ಹೋತಬ್ಬಂ, ಅಭಿಕ್ಖುನಾ ಹೋತಬ್ಬಂ, ಛಿನ್ನಮೂಲೇನ ಹೋತಬ್ಬಂ ಪಾರಾಜಿಕೇನ ಹೋತಬ್ಬನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ಮೇಥುನೋ ಧಮ್ಮೋ ಪಟಿಸೇವಿತಬ್ಬೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ಪಾಣೋ ಹನ್ತಬ್ಬೋ, ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯಿತಬ್ಬಂ, ಮುಸಾ ಭಣಿತಬ್ಬಾ, ಪಿಸುಣಂ ಭಣಿತಬ್ಬಂ, ಫರುಸಂ ಭಣಿತಬ್ಬಂ, ಸಮ್ಫಂ ಪಲಪಿತಬ್ಬಂ, ಸನ್ಧಿ ಛೇದಿತಬ್ಬೋ, ನಿಲ್ಲೋಪಂ ಹಾತಬ್ಬಂ, ಏಕಾಗಾರಿಕಂ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಪರಿಪನ್ಥೇ ಠಾತಬ್ಬಂ, ಪರದಾರೋ ಗನ್ತಬ್ಬೋ, ಗಾಮಘಾತಕೋ ಕಾತಬ್ಬೋ, ನಿಗಮಘಾತಕೋ ಕಾತಬ್ಬೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೩. ತೇವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೧೯) ೨. ಅರಹನ್ತವಣ್ಣಕಥಾ

೯೦೯. ಅರಹನ್ತಾನಂ ವಣ್ಣೇನ ಅಮನುಸ್ಸಾ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅರಹನ್ತಾನಂ ವಣ್ಣೇನ ಅಮನುಸ್ಸಾ ಪಾಣಂ ಹನನ್ತಿ…ಪೇ॰… ಅದಿನ್ನಂ ಆದಿಯನ್ತಿ, ಮುಸಾ ಭಣನ್ತಿ, ಪಿಸುಣಂ ಭಣನ್ತಿ, ಫರುಸಂ ಭಣನ್ತಿ, ಸಮ್ಫಂ ಪಲಪನ್ತಿ, ಸನ್ಧಿಂ ಛಿನ್ದನ್ತಿ, ನಿಲ್ಲೋಪಂ ಹರನ್ತಿ, ಏಕಾಗಾರಿಕಂ ಕರೋನ್ತಿ, ಪರಿಪನ್ಥೇ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ, ಪರದಾರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಗಾಮಘಾತಕಂ ಕರೋನ್ತಿ…ಪೇ॰… ನಿಗಮಘಾತಕಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಅರಹನ್ತವಣ್ಣಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೩. ತೇವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೨೦-೪) ೩-೭. ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾದಿಕಥಾ

೯೧೦. ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ವಿನಿಪಾತಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ನಿರಯಂ ಗಚ್ಛತಿ , ಸಞ್ಜೀವಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಕಾಲಸುತ್ತಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತಾಪನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಮಹಾತಾಪನಂ [ಪತಾಪನಂ (ಸೀ॰ ಸ್ಯಾ॰ ಕಂ॰ ಪೀ॰)] ಗಚ್ಛತಿ, ಸಙ್ಘಾತಕಂ ಗಚ್ಛತಿ, ರೋರುವಂ ಗಚ್ಛತಿ…ಪೇ॰… ಅವೀಚಿಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ವಿನಿಪಾತಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ವಿನಿಪಾತಂ ಗಚ್ಛತೀ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ವಿನಿಪಾತಂ ಗಚ್ಛತೀ"ತಿ - ನತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ವಿನಿಪಾತಂ ಗಚ್ಛತೀ"ತಿ।

೬೧೧. ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ನಿರಯಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ತಿರಚ್ಛಾನಯೋನಿಂ ಉಪಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇದ್ಧಿಮಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇದ್ಧಿಮಾತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೇನ ಛನ್ದಿದ್ಧಿಪಾದೋ ಭಾವಿತೋ…ಪೇ॰… ವೀರಿಯಿದ್ಧಿಪಾದೋ…ಪೇ॰… ಚಿತ್ತಿದ್ಧಿಪಾದೋ…ಪೇ॰… ವೀಮಂಸಿದ್ಧಿಪಾದೋ ಭಾವಿತೋತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಂ ಓಕ್ಕಮತೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಂ ಓಕ್ಕಮತೀ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಂ ಓಕ್ಕಮತೀ"ತಿ - ನತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಂ ಓಕ್ಕಮತೀ"ತಿ।

೬೧೨. ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ದುಕ್ಕರಕಾರಿಕಂ ಅಕಾಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು "ಸಸ್ಸತೋ ಲೋಕೋ"ತಿ ಪಚ್ಚಾಗಚ್ಛಿ, "ಅಸಸ್ಸತೋ ಲೋಕೋ"ತಿ…ಪೇ॰… "ಅನ್ತವಾ ಲೋಕೋ"ತಿ…ಪೇ॰… "ಅನನ್ತವಾ ಲೋಕೋ"ತಿ… "ತಂ ಜೀವಂ ತಂ ಸರೀರ"ನ್ತಿ … "ಅಞ್ಞಂ ಜೀವಂ ಅಞ್ಞಂ ಸರೀರ"ನ್ತಿ… "ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ"ತಿ… "ನ ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ"ತಿ… "ಹೋತಿ ಚ ನ ಚ ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ"ತಿ…ಪೇ॰… "ನೇವ ಹೋತಿ ನ ನ ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ"ತಿ ಪಚ್ಚಾಗಚ್ಛೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ದುಕ್ಕರಕಾರಿಕಂ ಅಕಾಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ದುಕ್ಕರಕಾರಿಕಂ ಅಕಾಸೀ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ದುಕ್ಕರಕಾರಿಕಂ ಅಕಾಸೀ"ತಿ - ನತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ದುಕ್ಕರಕಾರಿಕಂ ಅಕಾಸೀ"ತಿ।

೬೧೩. ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಅಪರನ್ತಪಂ [ಅಮರಂ ತಪಂ (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೧೩೮)] ಅಕಾಸಿ, ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು "ಸಸ್ಸತೋ ಲೋಕೋ"ತಿ ಪಚ್ಚಾಗಚ್ಛಿ…ಪೇ॰… "ನೇವ ಹೋತಿ ನ ನ ಹೋತಿ ತಥಾಗತೋ ಪರಂ ಮರಣಾ"ತಿ ಪಚ್ಚಾಗಚ್ಛೀತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೬೧೪. ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸೀತಿ? ಆಮನ್ತಾ। "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸೀ"ತಿ - ಅತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋತಿ? ನತ್ಥಿ। ಹಞ್ಚಿ "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸೀ"ತಿ - ನತ್ಥೇವ ಸುತ್ತನ್ತೋ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - "ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸೀ"ತಿ।

ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೩. ತೇವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೨೫) ೮. ಪತಿರೂಪಕಥಾ

೯೧೫. ಅತ್ಥಿ ನ ರಾಗೋ ರಾಗಪತಿರೂಪಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ನ ಫಸ್ಸೋ ಫಸ್ಸಪತಿರೂಪಕೋ, ಅತ್ಥಿ ನ ವೇದನಾ ವೇದನಾಪತಿರೂಪಿಕಾ, ಅತ್ಥಿ ನ ಸಞ್ಞಾ ಸಞ್ಞಾಪತಿರೂಪಿಕಾ , ಅತ್ಥಿ ನ ಚೇತನಾ ಚೇತನಾಪತಿರೂಪಿಕಾ, ಅತ್ಥಿ ನ ಚಿತ್ತಂ ಚಿತ್ತಪತಿರೂಪಕಂ, ಅತ್ಥಿ ನ ಸದ್ಧಾ ಸದ್ಧಾಪತಿರೂಪಿಕಾ, ಅತ್ಥಿ ನ ವೀರಿಯಂ ವೀರಿಯಪತಿರೂಪಕಂ, ಅತ್ಥಿ ನ ಸತಿ ಸತಿಪತಿರೂಪಿಕಾ, ಅತ್ಥಿ ನ ಸಮಾಧಿ ಸಮಾಧಿಪತಿರೂಪಕೋ , ಅತ್ಥಿ ನ ಪಞ್ಞಾ ಪಞ್ಞಾಪತಿರೂಪಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

೯೧೬. ಅತ್ಥಿ ನ ದೋಸೋ ದೋಸಪತಿರೂಪಕೋ, ಅತ್ಥಿ ನ ಮೋಹೋ ಮೋಹಪತಿರೂಪಕೋ, ಅತ್ಥಿ ನ ಕಿಲೇಸೋ ಕಿಲೇಸಪತಿರೂಪಕೋತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅತ್ಥಿ ನ ಫಸ್ಸೋ ಫಸ್ಸಪತಿರೂಪಕೋ…ಪೇ॰… ಅತ್ಥಿ ನ ಪಞ್ಞಾ ಪಞ್ಞಾಪತಿರೂಪಿಕಾತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰…।

ಪತಿರೂಪಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೨೩. ತೇವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ

(೨೨೬) ೯. ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಕಥಾ

೯೧೭. ರೂಪಂ ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ರೂಪಂ ನ ಅನಿಚ್ಚಂ ನ ಸಙ್ಖತಂ ನ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ನ ಖಯಧಮ್ಮಂ ನ ವಯಧಮ್ಮಂ ನ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ನ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ರೂಪಂ ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನ”ನ್ತಿ।

ದುಕ್ಖಞ್ಞೇವ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ [ಸಂ॰ ನಿ॰ ೩.೧೫] ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ರೂಪಂ ಅನಿಚ್ಚಂ”, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ದುಕ್ಖಞ್ಞೇವ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನ”ನ್ತಿ…ಪೇ॰…।

೯೧೮. ವೇದನಾ …ಪೇ॰… ಸಞ್ಞಾ… ಸಙ್ಖಾರಾ… ವಿಞ್ಞಾಣಂ… ಚಕ್ಖಾಯತನಂ…ಪೇ॰… ಧಮ್ಮಾಯತನಂ… ಚಕ್ಖುಧಾತು… ಧಮ್ಮಧಾತು… ಚಕ್ಖುನ್ದ್ರಿಯಂ…ಪೇ॰… ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ನ ಅನಿಚ್ಚಂ…ಪೇ॰… ನ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ನ ಹೇವಂ ವತ್ತಬ್ಬೇ…ಪೇ॰… ನನು ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ…ಪೇ॰… ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅನಿಚ್ಚಂ ಸಙ್ಖತಂ ಪಟಿಚ್ಚಸಮುಪ್ಪನ್ನಂ ಖಯಧಮ್ಮಂ ವಯಧಮ್ಮಂ ವಿರಾಗಧಮ್ಮಂ ನಿರೋಧಧಮ್ಮಂ ವಿಪರಿಣಾಮಧಮ್ಮಂ, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನ”ನ್ತಿ।

ದುಕ್ಖಞ್ಞೇವ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ನನು ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅನಿಚ್ಚ”ನ್ತಿ? ಆಮನ್ತಾ। ಹಞ್ಚಿ ಯದನಿಚ್ಚಂ ತಂ ದುಕ್ಖಂ ವುತ್ತಂ ಭಗವತಾ - “ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅನಿಚ್ಚಂ”, ನೋ ಚ ವತ ರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ - “ದುಕ್ಖಞ್ಞೇವ ಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನ”ನ್ತಿ।

ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತೇವೀಸತಿಮವಗ್ಗೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ಮೇಥುನೋ ಧಮ್ಮೋ ಪಟಿಸೇವಿತಬ್ಬೋ, ಅರಹನ್ತಾನಂ ವಣ್ಣೇನ ಅಮನುಸ್ಸಾ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತಿ, ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾಮಕಾರಿಕಾಹೇತು ವಿನಿಪಾತಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಗಬ್ಭಸೇಯ್ಯಂ ಓಕ್ಕಮತಿ, ದುಕ್ಕರಕಾರಿಕಂ ಅಕಾಸಿ , ಅಪರನ್ತಪಂ ಅಕಾಸಿ, ಅಞ್ಞಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಉದ್ದಿಸಿ, ಅತ್ಥಿ ನ ರಾಗೋ ರಾಗಪತಿರೂಪಕೋ ಅತ್ಥಿ ನ ದೋಸೋ ದೋಸಪತಿರೂಪಕೋ ಅತ್ಥಿ ನ ಮೋಹೋ ಮೋಹಪತಿರೂಪಕೋ ಅತ್ಥಿ ನ ಕಿಲೇಸೋ ಕಿಲೇಸಪತಿರೂಪಕೋ, ರೂಪಂ ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನಂ ಅಞ್ಞಾತಾವಿನ್ದ್ರಿಯಂ ಅಪರಿನಿಪ್ಫನ್ನನ್ತಿ।

ಖುದ್ದಕೋ ಅಡ್ಢಪಣ್ಣಾಸಕೋ।

ತಸ್ಸುದ್ದಾನಂ -

ನವಂ, ನಿಬ್ಬುತಿ, ಏಕಾಧಿಪ್ಪಾಯೋತಿ।

ಪಣ್ಣಾಸಕುದ್ದಾನಂ -

ಮಹಾನಿಯಾಮೋ , ಅನುಸಯಾ, ನಿಗ್ಗಹೋ, ಖುದ್ದಕಪಞ್ಚಮೋ।
ಪರಪ್ಪವಾದಮದ್ದನಾ, ಸುತ್ತಮೂಲಸಮಾಹಿತಾ।
ಉಜ್ಜೋತನಾ ಸತ್ಥುಸಮಯೇ, ಕಥಾವತ್ಥುಪಕರಣೇತಿ॥

ಪಞ್ಚತ್ತಿಂಸಭಾಣವಾರಂ

ಕಥಾವತ್ಥುಪಕರಣಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।